

HABERLEŞME

- SEKTÖREL BÜYÜKLÜKLER
- POLİTİKA VE DÜZENLEMELER
- PROJE VE FAALİYETLER
- ULUSLARARASI İLİŞKİLER
- İŞLETME FAALİYETLERİ

Neden Haberleşme?

Çünkü;

Günümüz dünyasında rekabet koşullarını bilgi ve bilgi teknolojilerini elinde bulunduran güçler belirlemektedir.

Toplumsal yelpazede bilgi tabanlı yapılanma zorunludur.

Haberleşme yatırımları sayesinde bilgiye ulaşmak kolaylaşır, karar alma ve planlama süreçleri kısılır, harekete geçebilme kabiliyeti artar.

Gelişen teknolojiye altlık oluşturan bu yatırımlar zamana ve mekâna bağlı çalışmaların doğasını esnetir, çalışmak için daha fazla alan açar, iş çeşitliliğini ve verimi artırır.

Ulaşımdan sanayiye, sağlıktan eğitime, ticaretten güvenliğe kadar diğer bütün sektörlerle doğrudan ilişkilidir ve bu sektörlerin başarısını da doğrudan belirler.

Hizmet kalitesi açısından yaşanan bölgesel farklılıkları ortadan kaldırır.

Ar-Ge ve inovasyon için alan açar, gelişmeyi daimi kılar.

Hayatı kolaylaştıran diğer teknolojik yatırımların önünü açar.

Coğrafi mesafeleri ortadan kaldırır.

Toplumun bilgi düzeyini artırır.

Bürokrasiyi ortadan kaldırır, standart bir hizmet sunumu sağlar, tasarruf ettirir. Kısaca etkin ve verimli bir kamu yönetiminin temelidir.

Haberleşme Sektörü

İnsanlık tüm bilinen tarihi boyunca teknoloji ile hayatı kolaylaştırma yollarını aramıştır. En kadim medeniyetler bile tüm enerjimizi ve zamanımızı alan günlük işlerimizi en az çaba ile gerçekleştirebilmeyi ve böylece gerçekten bizi mutlu edecek şeylerin peşinden koşmayı amaçlamışlardır. Ancak bilinen tarihin pek çok döneminde bu hayallerin çok azı gerçekleştirilmiş, daha çok mitoloji ya da efsanelerin konusu olarak kalmıştır. Ta ki sayısal teknolojiler ortaya çıkana kadar. Artık iletişim teknolojileri, bilgisayarlar ve sensörler dünyanın her tarafını baş döndürücü bir hızla kuşatmaya başladı. Bu teknolojilerin bir araya gelmesiyle ortaya çıkan bu durumun bir örneğine insanlık tarihi boyunca şahit olmadık.

Teknolojiler bugün geçmişte olduklarından çok daha hızlı yayılıyorlar. Anadolu ve Mezopotamya topraklarında başlayan ve insanlığın ilk büyük teknolojik atılımı sayılan tarım devriminin Avrupa'ya ulaşması binlerce yıl sürdü. Kuzeydeki bir ada ülkesinde başlayan endüstri devrimi ise çok hızlı bir şekilde yayılmaya başladı. Tarihi olarak bir yeniliğin ya da icadın başka ülkeler tarafından benimsenmesi zamanla bu süre kısalıyor olsa da yeniliğin ortaya çıkışından ortalama 45 yıl sonra gerçekleşirdi. Milin Avrupa dışına yayılması 119 yıl sürerken internetin tüm dünyaya yayılması sadece 7 yılda gerçekleşti. Yeni teknolojilerin benimsenme hızı aslında ülkeler arasındaki gelir farklarının da önemli bir kısmını açıklamaktadır. Bununla birlikte benimseme farkları azaldıkça zengin dünyanın bir teknolojiyi erken benimseme avantajlarının ortadan kalktığı görülmektedir.

Teknolojinin yayılma hızlarına baktığımızda son dönemde bu hızların son derece hızlandığını görmekteyiz. Örneğin telefonun 50

milyon kullanıcıya ulaşması 75 yıl, radyonun 38 yıl, TV'nin 13 yıl sürmüşken internet 4 yılda, Facebook 3,5 yılda ve Angry Birds oyunu ise sadece 35 günde bu sayıya ulaşmıştır. Instagram 300 milyon kullanıcıya sadece 4 yılda ulaşmıştır. Forbes, WhatsApp uygulamasının başladıktan sadece 6 yıl sonra Hristiyanlığın 19 asırda ulaştığı rakama ulaştığını (700 milyon) yazmıştır. Bunlar; teknolojik yeniliklerin yayılma hızlarının daha da hızlanacağını gösteren gelişmelerdir.

İnternetin ortaya çıkmasıyla ve insanların tüm ekonomik paradigmaları değiştirecek bir şekilde birbirlerine bağlanmasıyla birlikte tarihte şahit olmadığımız yeni bir döneme girmiş bulunuyoruz. Başta internet olmak üzere sayısal teknolojiler muazzam bir zenginlik yaratmış durumda. Ekonomik araçlar daha fazla paylaşıldıkça daha fazla şey ücretsiz olmaya, daha fazla insana ulaşmaya ve son kullanıcılara emsali görülmemiş faydalar sağlamaya başlıyor. Airbnb ev sahibi ve misafirleri bir araya getirerek çok daha ucuz konaklama imkânları sağlıyor. Benzer şekilde bir akıllı telefon uygulaması olan Uber sürücüler ile yolcuları irtibatlandırarak son kullanıcı için maliyetleri düşürüyor. İnternet bunun gibi sayısız uygulama ve yeniliğin hayatımıza girmesini sağlıyor.

Bu çağ nasıl çalıştığımız, yaşadığımız ve birebirimizle nasıl ilişki kurduğumuzu çok derinden değiştirecek bir devrin başlangıç dönemi. Ölçeği, kapsamı ve karmaşıklığı dikkate alındığında bu dönem daha önce tecrübe ettiğimiz hiçbir şeye benzemeyecek. O yüzden hem birey hem de ülke olarak yeni dönemin hızı ve kapsamını çok iyi bir şekilde kavramalıyız. Milyarlarca insanın mobil telefonlar vasıtasıyla her an ve her yerde birbirine bağlanması, muazzam seviyelere ulaşmış veriye erişme, depolama,

işleme hızlarının ortaya çıkardığı sınırsız fırsatlar internet çağının da temelini oluşturacak. Yapay zekâ (AI), robotik, nesnelerin interneti (IoT), otonom araçlar, 3D yazıcı, nanoteknoloji, biyoteknoloji, malzeme bilimi, enerji depolama ve quantum bilgi işlem gibi gelişmekte olan teknoloji atılımlarının şaşırtıcı izdüşümünün neler ortaya koyacağı sayısal çağın en büyük gizemi olacak.

Bununla birlikte herkesin malumu olan bir şey var ise o da sayısal çağda gelişmiş ülkeler ve toplumlar net kazancı en yüksek olan ülkeler olacaktır. Bilgi paylaşımından kaynaklanan fırsat eşitliği, gelişmiş ülkeler ile az gelişmiş ya da gelişmekte olan ülkeler arasındaki konvansiyonel teknolojileri kullanım açısından oluşan büyük farkı nispeten azaltmış olmakla birlikte tam olarak ortadan kaldırmamıştır. Az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerdeki nüfusun büyük çoğunluğu hala internete erişememektedir. Gelişmiş ülkelerin tamamı genişbant hizmetler sunarken hala çok sayıda insan internete düşük hızlarda ve kalitede erişebilmektedir. Bununla birlikte akıllı mobil cihazlar vasıtasıyla internete erişim yaygınlaşmakta ve internete erişim için öncelikli yöntem olmaya başlamaktadır. Akıllı telefonlar vasıtasıyla internete erişim alanında da genişbant erişim açısından görülen farklılık kendini göstermektedir.

Bu kapsamda ülkemizin teknoloji yarışında gelişmiş ülkeler liginde yer alması ve vatandaşlarımızın yüksek kapasiteli ses, veri ve görüntü hizmetlerine en ileri teknolojilerle ulaşabilmesi haberleşme sektörüne yönelik olarak hazırlanan strateji ve düzenlemelerin ana hedefi haline gelmiştir. Söz konusu teknolojiler yaygınlaştırılmaya çalışılırken bir yandan da mobil teknolojilerde yerlilik şartı gibi düzenlemeler ile ülkemizin yerli ve mil-

li bir altyapıya kavuşması hedeflemektedir. Sabit tarafta da yüksek hızları destekleyecek fiber yatırımlar desteklenmekte ve fiber altyapımız hızlı bir şekilde geliştirilmeye çalışılmaktadır.

İletişim altyapı ve hizmetlerinin geliştirilebilmesi ve yaygın kullanımının sağlanması için Türk telekomünikasyon sektöründe hem altyapı hem de hizmet seviyesinde etkin rekabet ortamının tesis edilmesi amaçlanmaktadır. Bu şekilde ülkemizde hızlı, güvenli, sürekli ve kaliteli iletişim hizmetleri uygun maliyetlerle sunulabilir ve milli kaynaklarla desteklenen yeni teknolojilere dayalı telekomünikasyon altyapılarının kurulması için uygun ortam yaratılabilir.

Bu kapsamda elektronik haberleşme sektöründe politika ve strateji belirleme ile düzenleme yapma yetkisine sahip olan Bakanlığımız tarafından haberleşme altyapısı ve hizmet alanında teknolojik gelişimin sağlanması, bu gelişimi destekleyecek yeni yatırımların yapılması ve hizmet kalitesinin artırılmasına yönelik adımlar atılmaktadır. Önümüzdeki dönemde de, bugüne kadar olduğu gibi, bilgi toplumuna geçiş sürecinin hızlandırılması hedefi doğrultusunda çalışmalara devam edilecektir.

Sektörel Büyüklükler

2003 yılından günümüze, bilgi teknolojileri ve iletişim sektörünün ülkelerin kalkınmasında oynadığı rolün bilinciyle, sektörün gelişimine yönelik belirlediğimiz politikalar, bu politikalar kapsamında yaptığımız düzenlemeler ve gerek Bakanlığımız gerekse özel sektör tarafından yapılan yatırımlarla bilişim hizmet ve teknolojilerinin hayat standartlarını yükselten kolaylıklarından her vatandaşımızın faydalanmasını amaçlayan faaliyetlerimiz devam etmektedir. Bilgi toplumu hedeflerine erişmek için yapılan çalışmaların sonuçlarından bazıları aşağıdaki temel göstergelerde de açıkça görülmektedir.

Elektronik Haberleşme Sektöründe Yetkilendirme Sayısı

- 2003 yılında 126 adet,
- 2008 yılında Elektronik Haberleşme Kanunun (EHK) yürürlüğe girmesi ile birlikte 259 adet,
- 2017 yılında 794,
- 2018 yılının Ağustos ayı sonunda 795'tir (Grafik 1)

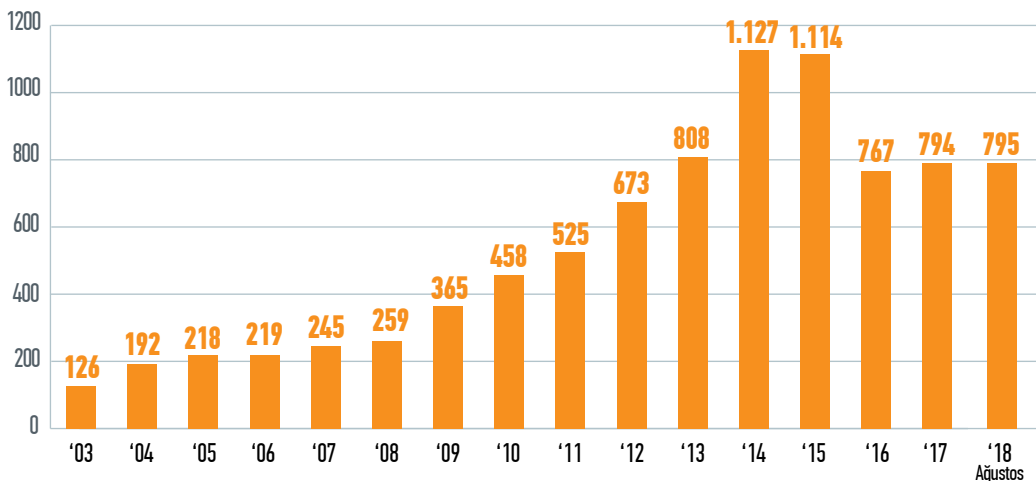
EHK'nın yürürlüğe girmesini müteakip yetkilendirme sisteminin kolaylaştırılması ile yetkilendirmelerde çok hızlı bir artış gerçekleşmiştir.

Elektronik Haberleşme Sektöründeki Toplam Yatırım

- 2003 yılında toplam 1,9 milyar TL,
- 2017 yılında toplam 8,1 milyar TL'dir

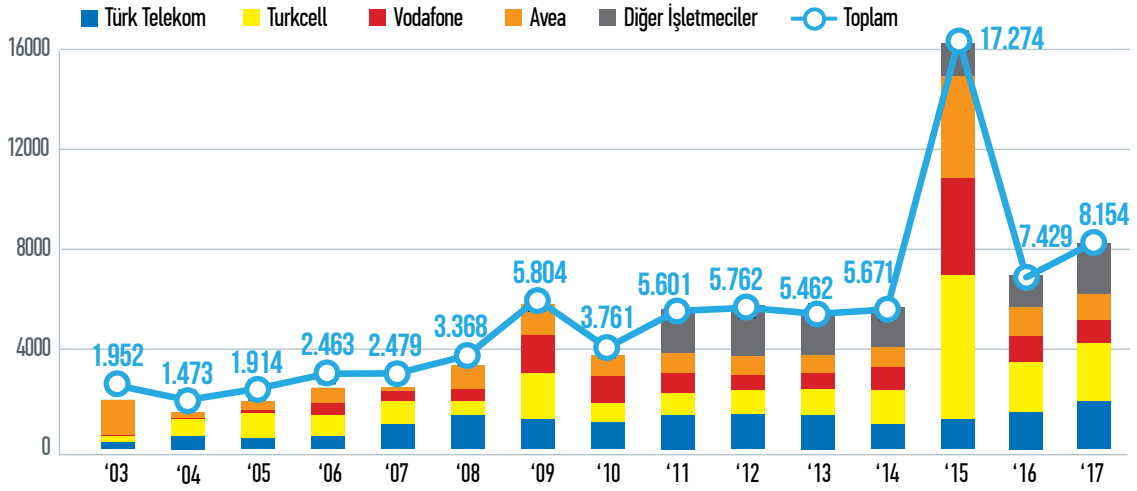
2015 yılında gözlenen yatırım artışının nedeni 26 Ağustos 2015 tarihinde gerçekleştirilen IMT Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme ihalesidir. Elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmecilerin yıllar itibarı ile sektördeki yatırımları **Grafik 2**'de ayrıntılı olarak görülebilmektedir.

Grafik 1 Yetkilendirme Sayısı

Grafik 2 İşletmecinin Yatırım Miktarı (Milyon TL)

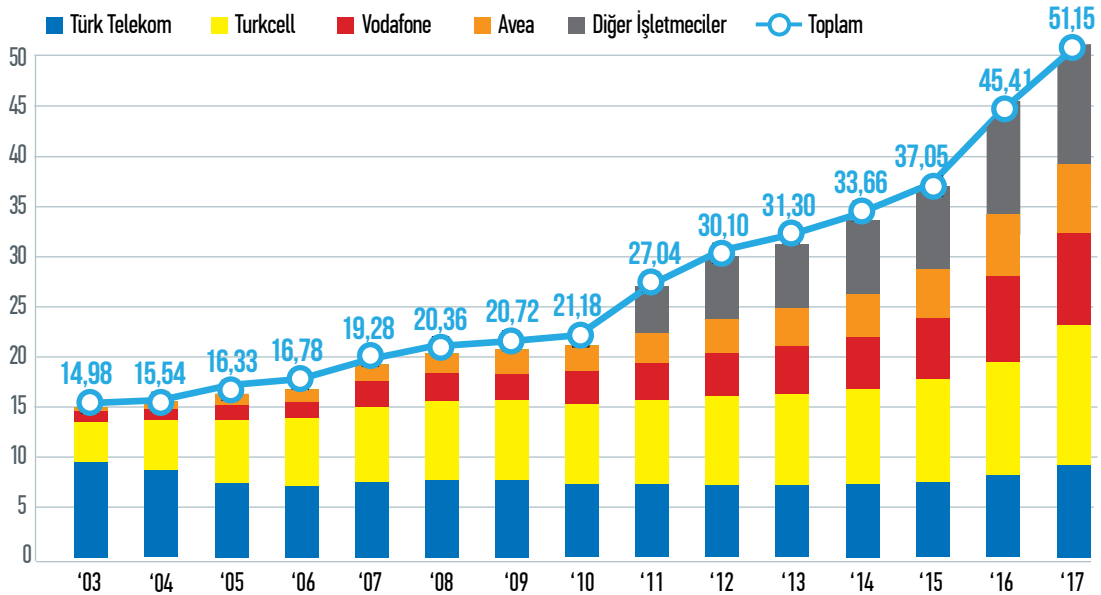

Elektronik Haberleşme Sektöründen Elde Edilen Gelirler

- 2003 yılında 15 milyar TL,
- 2017 yılında 51,15 milyar TL'dir.

Elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmecilerin yıllar itibarıyla sektörden elde ettikleri gelirler **Grafik 3**'te ayrıntılı olarak gösterilmiştir.

Grafik 3 İşletmecinin Gelirleri (Milyar TL)

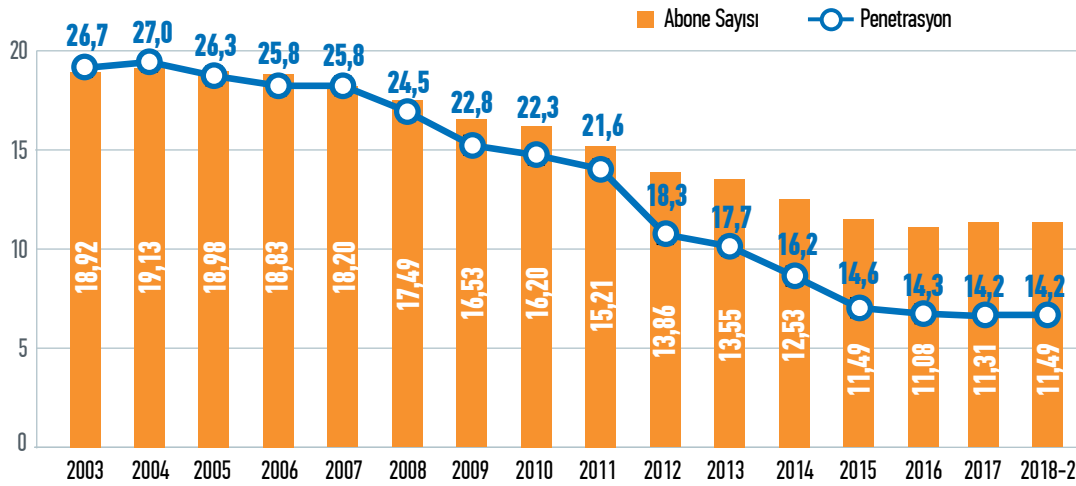

Sabit Abone Sayısı

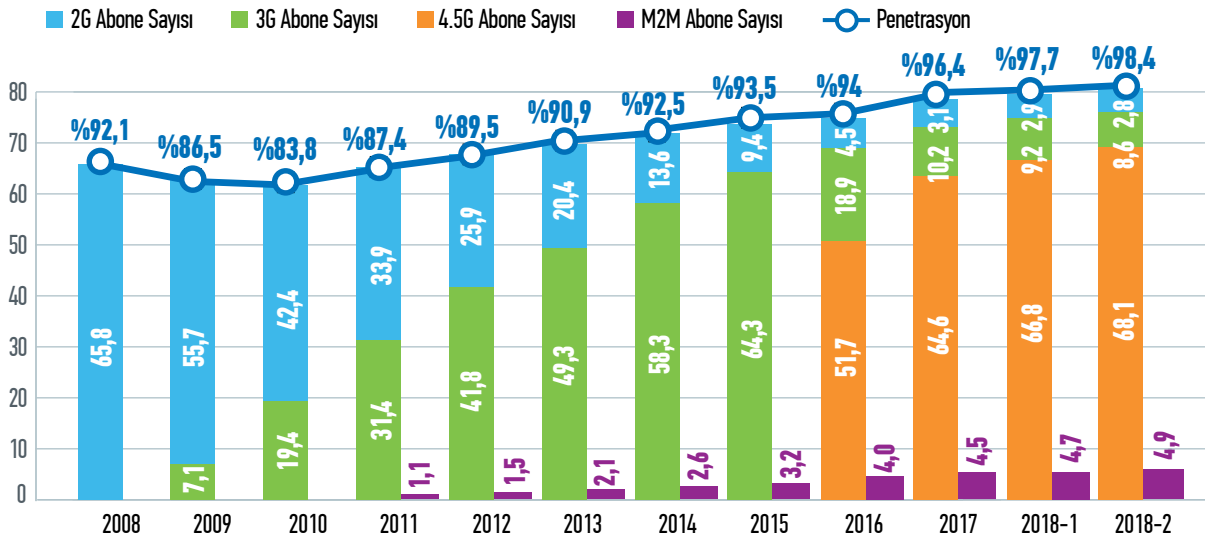
- 2003 yılında 18,9 milyon,
- 2018 yılı Haziran ayı sonu itibariyle 11,5 milyon,
- Sabit abone yaygınlık oranı %14,2'dir (Grafik 4)

Grafik 4'te de görüleceği gibi teknolojik gelişmeler, genişbant erişiminin ve yakınsayan hizmetlerin artması ve mobil iletişimin yaygın olarak kullanılmaya başlanmasıyla birlikte sabit abone sayısı dünyada olduğu gibi ülkemizde de azalmaya devam etmektedir.

Grafik 4 Sabit Abone Sayısı ve Penetrasyon (Milyon)

Grafik 5 Mobil Abone Sayısı (Milyon)

Mobil Abone Sayısı

- 2003 yılında 26,2 milyon,
- 2018 Haziran ayında 79,5 milyon,
- Mobil abone yaygınlık oranı %98,4'dür (Grafik 5)

Ülkemizde 3G hizmetleri 2009 yılından itibaren sunulmaya başlamış ve abone sayısı hızla artarak 4.5G hizmetlerinin sunulmaya başladığı 2016 yılı Mart ayına kadar 65.9 milyon kullanıcıya ulaşmıştır. 1 Nisan 2016 tarihinde hayata geçen 4.5G hizmeti kullanıcılar tarafından hızla benimsenmiş ve 2018 yılı Haziran ayı sonunda 3G abone sayısı 8.6 milyona düşerken 4.5G abone sayısı 68.1 milyona çıkmıştır. 2018 yılı Haziran ayı itibarıyla 4.5G hizmetini aktif olarak kullanan abone sayısı 37.0 milyon olurken aynı dönemde M2M abone sayısı da 4.9 milyona ulaşmıştır.

Genişbant Abone Sayısı

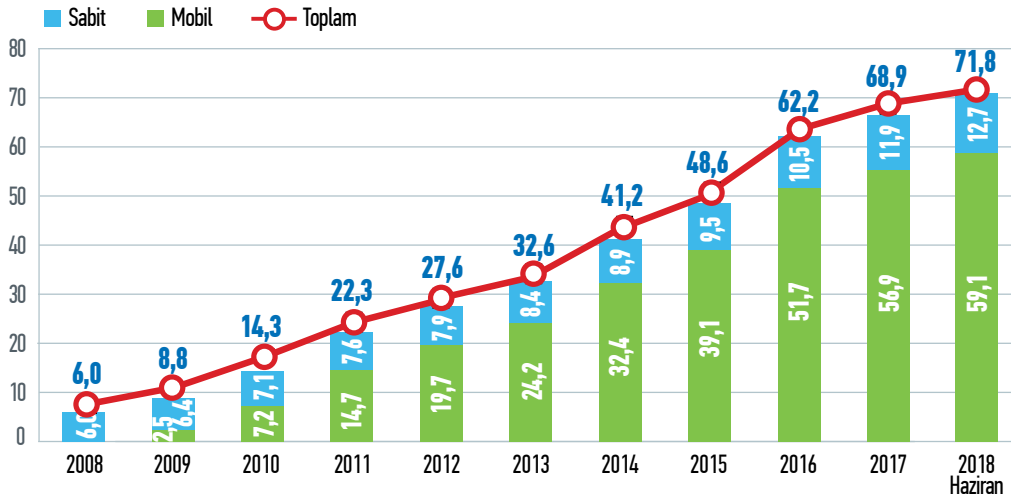
- 2003 yılında 20 bin,
- 2018 yılı Haziran ayı sonu itibarı ile 71.8 milyondur (Grafik 6)

Yapılan altyapı yatırımlarıyla internet erişiminde çevirmeli bağlantıdan genişbant internete geçiş yapılmış, böylece 56 Kbit/sn bağlantı dönemi tarih olup, 1000 Mbit/sn bağlantı hızı verilir hale gelmiştir. Genişbantta abone sayısı 2003 yılında 20 bin seviyesinde iken, 2018 yılı Haziran ayında 71.8 milyona yaklaşmıştır. Bu abonelerden yaklaşık 12.7 milyonu sabit ve 59.1 milyonu ise mobil genişbant abonesidir.

Sabit genişbant internet abonelerinin teknoloji bazında dağılımına **Grafik 7**'de yer verilmektedir.

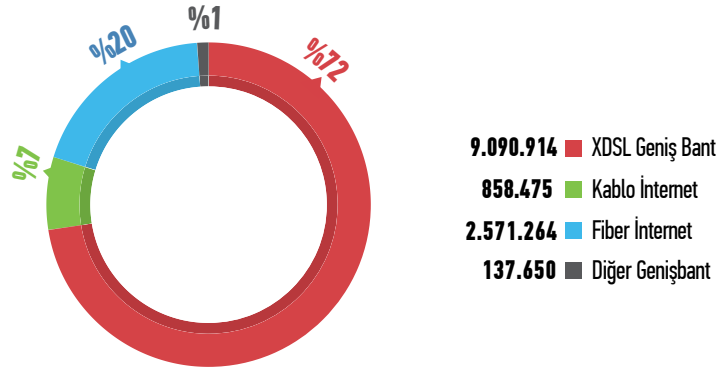
Mobil genişbant internet abonelerinin kullanım miktarı, sabite göre daha hızlı artmakla birlikte, özellikle ev ve işyerlerinde yüksek hacimli veri indirme ve gönderme hizmetlerinde sabit genişbant hizmetleri ve bilgisayar kullanımı nedeniyle, sabit genişbant abonelerinin mobile göre kullanımı oldukça yüksektir. Sabit genişbant ile mobil genişbant ayrımın-

Grafik 6 Genişbant Abone Sayısı (Milyon)

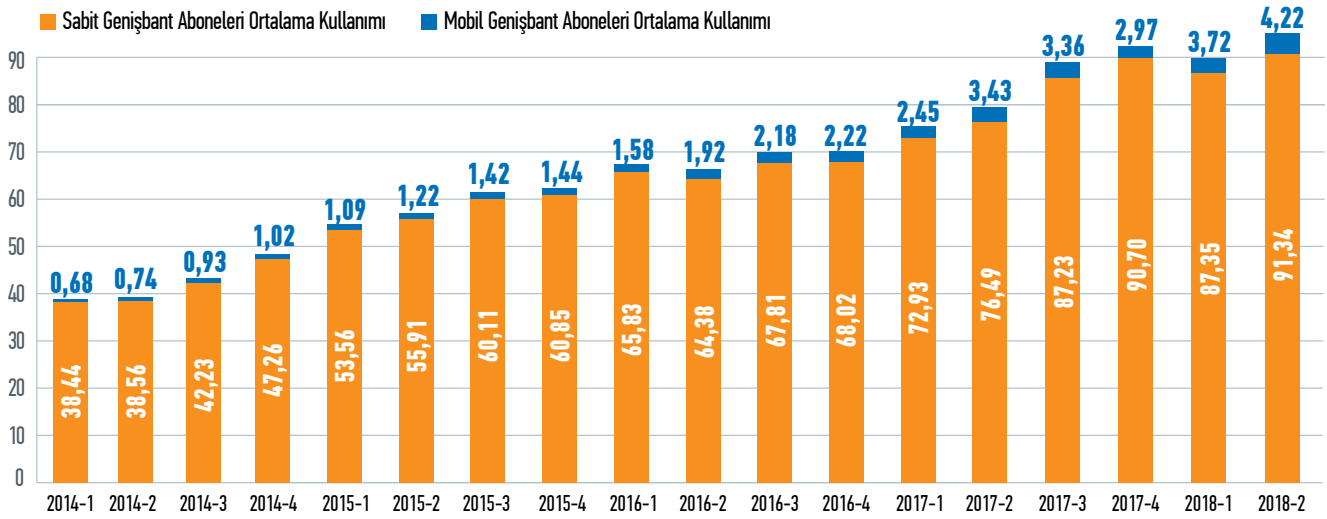

Grafik 7 Sabit Genişbant İnternet Abonelerinin Teknoloji Bazında Dağılımı

Grafik 8 Abone Başı Aylık Ortalama Kullanım Miktarı (Gbyte)

da son iki yıla ait aylık abone başına ortalama kullanım miktarlarına yer verilmektedir. 2018 yılı ikinci çeyreğinde sabit genişbant internet abonelerinin aylık ortalama kullanımı 91.3 GByte seviyesinde, mobil genişbant internet abonelerinin aylık ortalama kullanımı ise 4.2 GByte seviyesinde gerçekleşmiştir. Bir önceki üç aylık döneme göre 2018 yılı ikinci çeyre-

ğinde, sabit genişbant internet abonelerinin kullanımında %4,6 oranında, mobil genişbant internet abonelerinin kullanımında ise %13,5 oranında artış gerçekleşmiştir.

Grafik 8'de görüldüğü üzere, Türkiye'de internet kullanım miktarı hızla artmaktadır.

Numara Taşınabilirliği

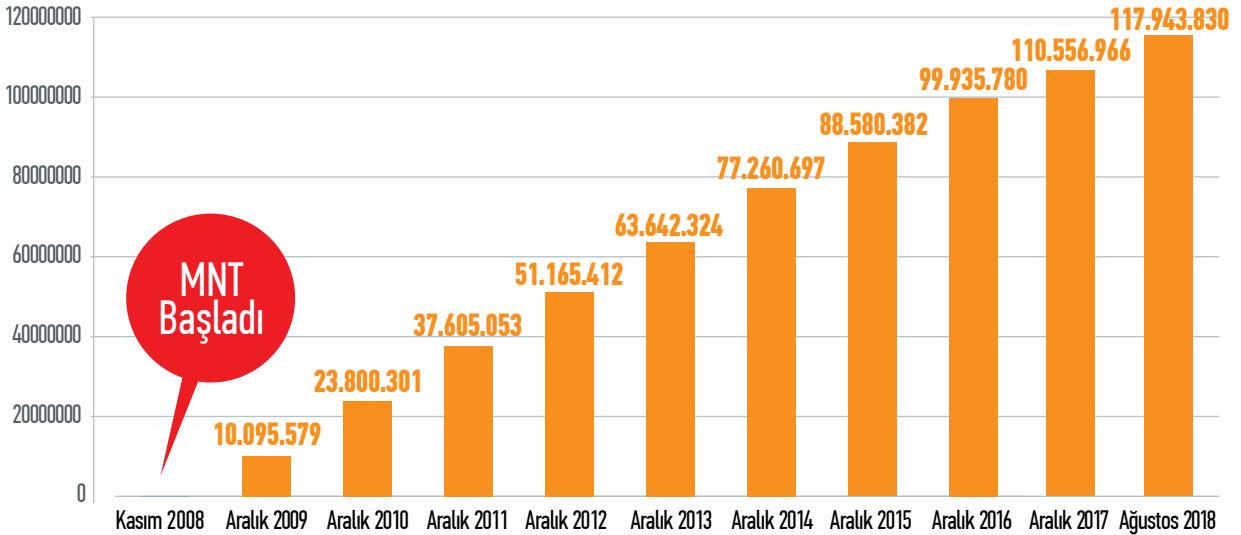
Mobil Numara Taşınabilirliği

Mobil numara taşınabilirliği 9 Kasım 2008'de uygulamaya geçmiştir. Numara taşınabilirliğine ilişkin sürecin etkin bir şekilde işletilmesi ve abonelerin istedikleri işletmeciden kendilerine en uygun hizmeti alabilmeleri amacıyla işletmeciler arasında rahatça geçiş yapabilmeleri sebebi ile kısa bir süre içerisinde taşınan numara sayısı hızla artmış ve 2018 yılı Ağustos ayı sonuna kadar yaklaşık 118 milyon mobil numara taşıma işlemi gerçekleştirilmiştir. (Grafik 9).

Sabit Numara Taşınabilirliği

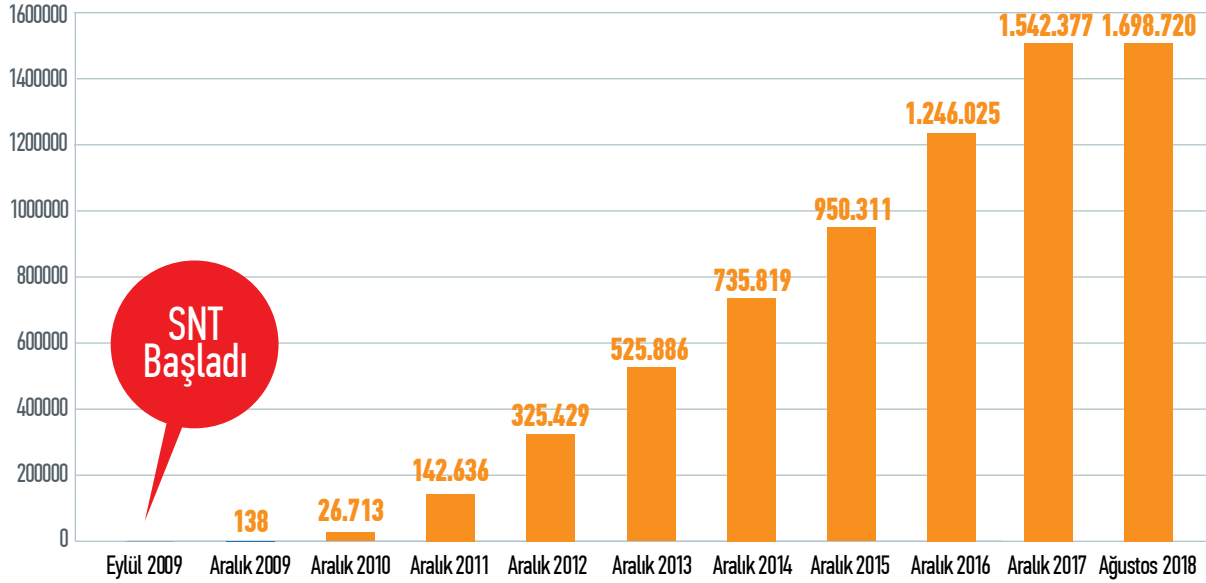
Sabit hatlarda numara taşınabilirliği uygulamasının başladığı 10 Eylül 2009 tarihinden 2018 yılı Ağustos ayı sonuna kadar yaklaşık 1,7 milyon sabit numara taşıma işlemi gerçekleştirilmiştir (Grafik 10).

Grafik 9 Mobil Numara Taşınabilirliği

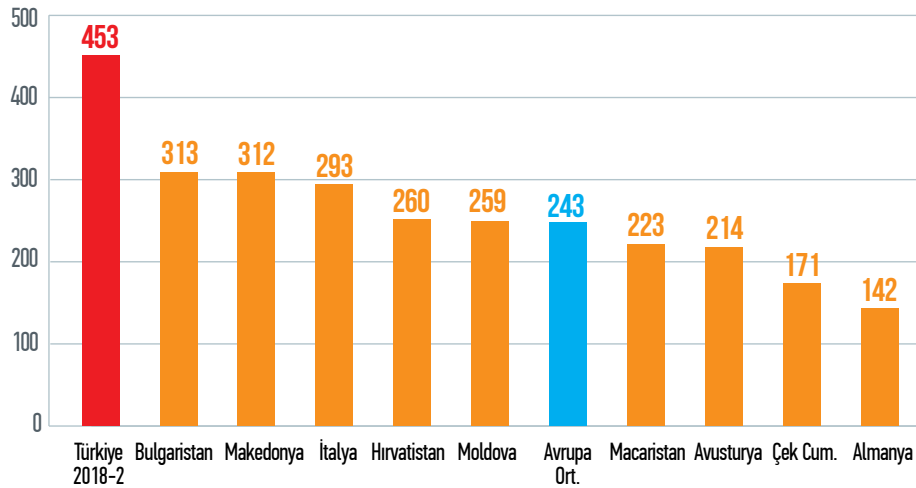

Grafik 10 Sabit Numara Taşınabilirliği

Grafik 11 Avrupa ve Türkiye'de Mobil Cep Telefonu Konuşma Süreleri (Dakika)

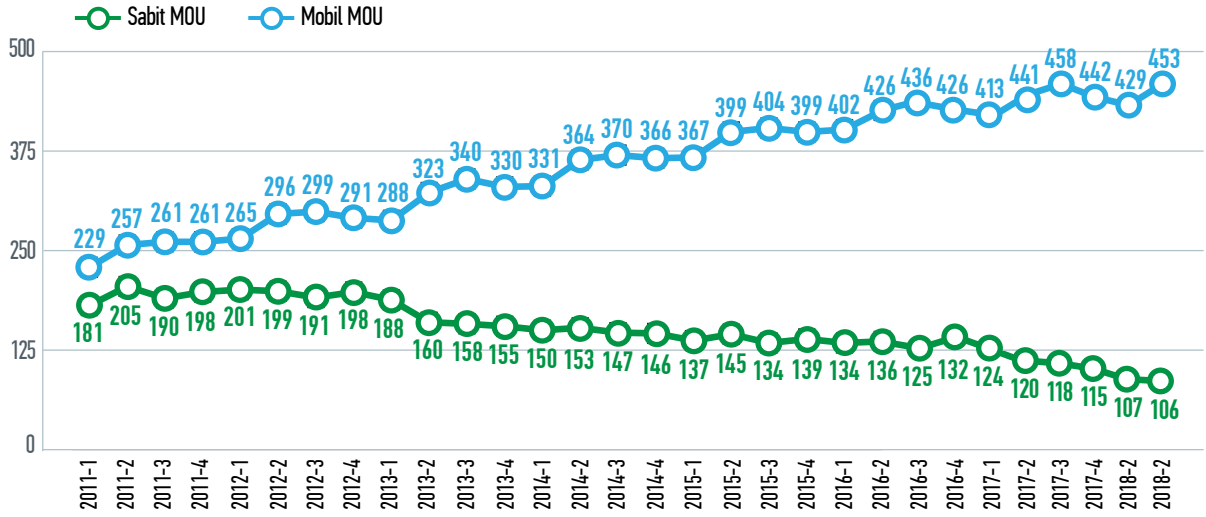
Abone Başına Aylık Konuşma Miktarları

Türkiye'de 2018 yılı ikinci çeyreği itibarıyla abonelerin mobil telefon ile aylık ortalama görüşme süresi 453 dakika civarında olup, AB ülkeleri ile kıyaslandığında ülkemizdeki kullanım miktarının oldukça yüksek olduğu görülmektedir. (Grafik 11)

Grafik 12'de 2011 yılı son çeyreğinden itibaren üçer aylık dönemler halinde sabit ve mobil telefon abonelerine ait MoU (Minutes of Usage-Abone başına aylık ortalama kullanım miktarı) değerleri gösterilmektedir. 2011 yılında sabit ve mobil kullanım miktarları birbirlerine nispeten yakın iken, yıllar itibarıyla mobil abone başına kullanım miktarının hızla arttığı buna mukabil sabit telefon kullanım miktarının azaldığı görülmektedir.

Grafik 12 Sabit-Mobil Abone Başına Aylık Ses Trafik (Dakika/Ay)

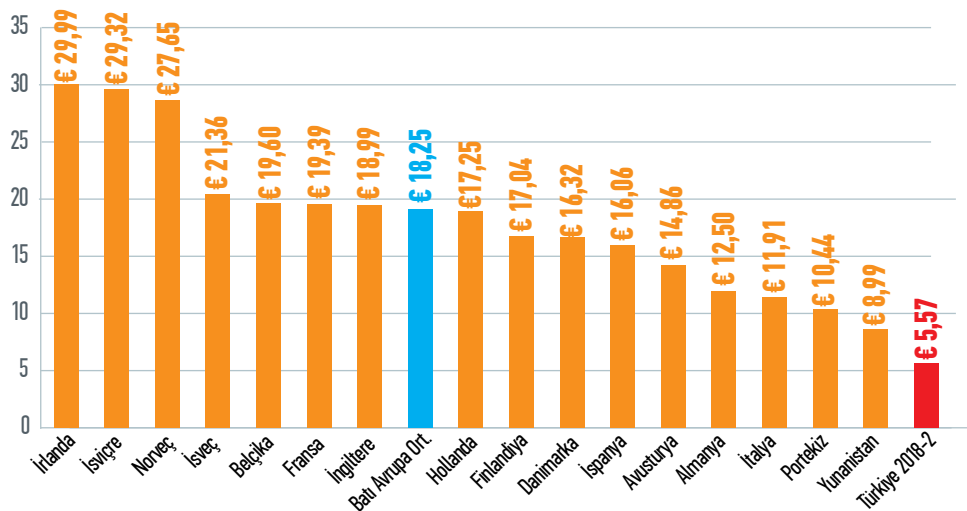

Abone Başına Elde Edilen Aylık Ortalama Mobil Gelir

Abone başına elde edilen aylık gelir anlamına gelen "ARPU" bilgisi, bir işletmecinin ortalama olarak bir ayda, bir aboneden ne kadar gelir elde ettiğinin, diğer bir ifade ile abonelerin

ortalama olarak mobil hizmetlere bir ayda ne kadar ödeme yaptığının en belirgin göstergelerinden biridir. Türkiye'de abone başına elde edilen gelir 5.57 avro civarında iken Batı Avrupa ülkelerinde ise ortalama 18.23 avrodur (**Grafik 13**).

Grafik 13 ARPU Değerleri (Avro)

Konuşma ücretlerinin maliyetlerini belirleyen en temel gösterge olan arabağlantı ücretlerinin ülkemizde AB ülkelerine göre oldukça düşük olmasına ve yoğun rekabet ortamına bağlı olarak, Türkiye'de konuşma ücretleri düşük ve buna bağlı olarak da konuşma süreleri daha uzundur.

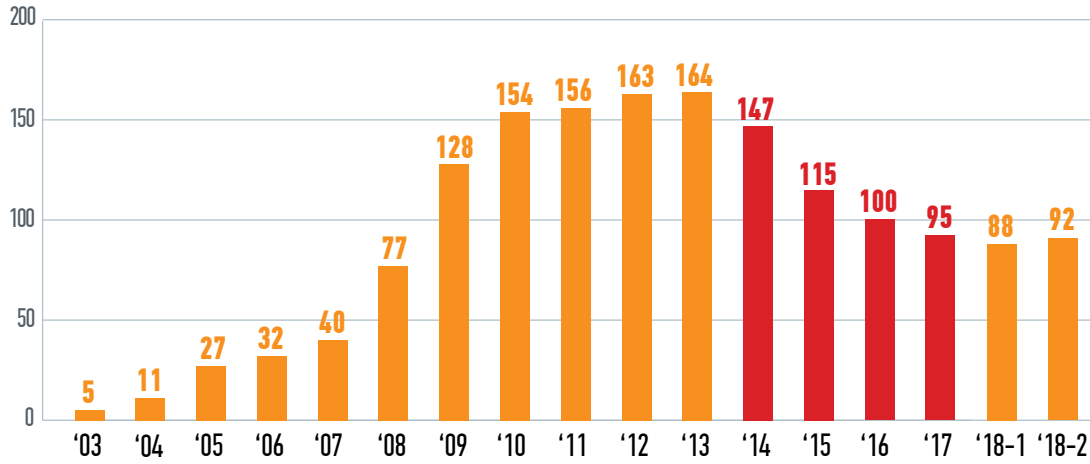
İstihdam Verileri

2017 yılı sonu itibarıyla Türk Telekom'un çalışan sayısı 18.367, mobil işletmecilerin toplam çalışan sayısı 7.419 ve diğer işletmecilerin çalışan sayısı 4.068 olarak gerçekleşmiştir.

Abone Başına Aylık SMS Trafiği

Abonelerin aylık SMS kullanım miktarı, 2003 yılından 2013 yılına kadar hızlı bir artış gösterirken 2013 yılından itibaren düşüşe geçen bir seyir izlemiştir (Grafik 14)

Grafik 14 Abone Başına Aylık Ortalama SMS Sayısı (Adet/Ay)

Politika ve Düzenlemeler

Haberleşme Alanındaki Politikalar

Bakanlığımız, bilgi teknolojileri ve iletişim sektörüne yönelik olarak; gerek bireylerin haberleşme, internet ve veri hizmetlerine olan taleplerinin ve gerekse diğer sektörlerin altyapıya yönelik ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla, bilgi ve iletişim altyapısını ve bu altyapı üzerinden sunulacak hizmetlerin ihtiyaç duyduğu platformu, ülkenin her tarafına ve tüm bireylerin erişebileceği şekilde geliştirmeye ve yaygınlaştırmaya çalışmaktadır.

Bilgi ve iletişim teknolojileri geliştikçe, sayısallaşmanın da etkisiyle ses, veri ve yayıncılık hizmetleri artık teknolojiden bağımsız ortak platformlardan sunulmaya başlanmıştır. Bir başka ifade ile hizmetler ve altyapılar yakınsamaya başlamıştır. Bu gelişmeye kayıtsız kalmamak için yapacağımız yasal ve ikincil düzenlemelerde ve uygulamalarımızda buna uygun hareket etmemiz gerekmektedir.

Bakanlık olarak, politikaları belirlerken ve mevzuatımızı hazırlarken sektörün tüm paydaşları ile birlikte çalışılmaktadır. Bu güne kadar belirlenen politikalar ve hedefler teknolojik gelişmelerin de etkisiyle gerektiği takdirde tekrar gözden geçirilmekte ve revize edilmektedir.

Bilgi teknolojileri, haberleşme ve posta hizmetleri sektörüne yönelik olarak temel politika alanları aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

- Bilgi Toplumu oluşumunu sağlayacak bilgi ve iletişim altyapısının oluşturulması,
- Özellikle sabit ve mobil geniş bant erişim altyapısını ve kullanımını ülkenin her

tarafında yaygınlaştırarak sayısal uçurumun ortadan kaldırılması,

- Yüksek hız ve kapasitedeki genişbant altyapılarının ülke geneline yaygınlaştırılması,
- Tüketicilerin korunmasının yanısıra kişisel verilerinin de korunması,
- Sektörde etkin rekabet ortamının sağlanması,
- Siber güvenlik ve e-Devlet konularındaki strateji ve eylem planının oluşturulması,
- Kıt kaynakların etkin ve verimli kullanılması,
- Ar-Ge ve yerli üretimin desteklenmesi,
- Posta hizmetlerinin geliştirilmesi.

Ayrıca, bilgi ve iletişim teknolojilerinin yardımıyla, kamu hizmetlerinin elektronik ortamda taşınarak hizmet sunumunda etkinliğin sağlanması, verimliliği ve vatandaş memnuniyetini öncelikli olarak gözetilen bir e-Devlet oluşumunun hayata geçirilmesi hedeflenmektedir.

Bakanlığımızca haberleşme sektörüne yönelik aşağıdaki hususlar 2023 hedefi olarak belirlenmiştir:

- Genişbant abone sayısının yaklaşık 83 milyona ulaşması,
- Her hane ve işyerine yeni nesil teknolojiler aracılığıyla geniş bant erişimin sağlanması,
- M2M(makinedenmakineye)uygulamalarının tüm sektörler ve altyapıları kapsayacak şekilde yaygınlaştırılması ve bu sayede akıllı hale dönüştürülen altyapıların da birbirleri ile etkileşimli hale getirilmesi,

- Sektörün GSYİH içindeki payının % 2,9'dan % 8'e çıkarılması,
- 16-74 yaş arasındaki nüfusun % 80'ine bilgisayar kullanma becerisi kazandırılması,
- Bilgi ve iletişim teknolojileri sektörü büyüklüğünün her yıl yaklaşık % 10-15 oranında bir pazar büyümesi ile 197,5 milyar TL'ye ulaştırılması,
- Ar-Ge harcamalarının GSYİH payının % 3'e çıkarılması,
- Türkiye'nin Ar-Ge, Yazılım Test, Çağrı, Sayısal Veri, İnternet Değişim Noktası ile uluslararası gönderi alıp-verme konularında uluslararası merkez ve hub noktası haline gelmesi ve konumunun güçlendirilmesi,
- Kayıtlı elektronik posta hizmetinin yaygınlaştırılması, bu kapsamda altyapının oluşturulması, güven atmosferinin geliştirilmesi ve kullanımının artırılması

İnternet altyapısının iyileştirilmesi ve geliştirilmesi Bakanlığımızın öncelikleri arasında yer almaktadır. Bu kapsamda,

- 4,5G mobil elektronik haberleşme hizmetlerinin yaygınlaştırılmasının sağlanması,
- 4,5G mobil elektronik haberleşme altyapısına yönelik Ar-Ge çalışmalarının ve ekipmanlarının yurt içinde üretilmesinin teşvik edilmesi,
- 5G mobil elektronik haberleşme altyapısına ilişkin Ar-Ge çalışmalarının desteklenmesi,
- Ulusal Genişbant Stratejisinin uygulanması ve Fiber altyapı yatırımlarının artırılması, hızlı ve kaliteli genişbant erişim yaygınlığının artırılması,
- Ülkemizde internet değişim noktalarının kurulumunun desteklenmesi,
- Sabit ve mobil haberleşme altyapısı olmayan yerleşim yerlerinde altyapı kurulumu çalışmalarına devam edilmesi sağlanacaktır.

Öte taraftan, haberleşme sektöründeki serbestleşmeyle birlikte, işletmecilerin ticari gerekçelerle gidemedikleri ve ulaşamadıkları yerlere de Bakanlığımızın yönetimindeki Evrensel Hizmet kapsamında yatırımlarımız yapılmıştır ve bu yatırımlar devam etmektedir.

Gelinen bu aşamada; sektöre yönelik olarak işletmeciler arasında ve işletmeciler ile tüketiciler arasındaki ilişkileri ve faaliyetleri düzenleme görevleri ile yetkilendirme faaliyetleri düzenleyici kurumumuz olan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından yapılmaktadır. Politika ve strateji belirleme görevleri ile e-Devlet, siber güvenlik ve Ar-Ge faaliyetlerinin desteklenmesine yönelik uygulama esaslarını belirleme ve uygulama görevleri ise Bakanlığımız tarafından yerine getirilmektedir.

Yapılan Düzenlemeler

Geçiş Hakkı Yönetmeliği

10 Temmuz 2018 tarihli ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Bakanlığımıza verilen görevlerden biri; sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerecin taşınmazlardan geçirilmesiyle ilgili geçiş hakkına ilişkin usul ve esaslar ile bunların taşınmazlardan geçirilmesi için uygulanacak ücret tarifelerini belirlemek ve denetlemektir. Bu kapsamda ülkemiz elektronik haberleşme altyapı sektöründe alternatif altyapıların gelişmesini ve elektronik haberleşme altyapısı kurulumunda kaynakların etkin ve verimli kullanılmasını sağlamak, geçiş hakkına ilişkin usul ve esaslar ile tarife belirlemek ve sektörde yaşanan diğer sorunları gidermek amacıyla geçiş hakkına ilişkin bir yönetmelik çalışması yapılmış olup, "Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik" 27 Aralık 2012 tarihli ve 28510 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Yönetmeliğin uygulanmasına ilişkin uygulama detaylarını belirlemek amacıyla hazırlanan "Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmeliğin Uygulanması Hakkında Usul ve Esaslar" ise Bakanlığımız resmi internet sayfasında yayımlanmıştır. Yayımlanan Yönetmelik ve Usul ve Esaslar ile;

- Birçok geçiş hakkı sağlayıcının uyguladığı farklı fiyat tarifeleri yerine standart bir tarife belirlenmiştir.
- Tesis paylaşımına öncelik verilerek kaynakların etkin ve verimli kullanılması sağlanmıştır.

- Denetim süreci tanımlanarak geçiş hakkı kapsamındaki iş ve işlemlerin kontrol edilmesi sağlanmıştır.
- Elektronik Haberleşme Altyapı Bilgi Sistemi'nin (EHABS) kurulması öngörülerek, işletmecilere ait elektronik haberleşme altyapı bilgilerinin tek bir veritabanında toplanması, geçiş hakkı başvuru ve süreçlerinin takip edilmesi ve toplanan verilerin strateji ve politika belirlemede kullanılması amaçlanmıştır.
- İşletmecinin en az kendi ihtiyacını karşılayan altyapı kadar altyapıyı diğer işletmeciler için de kurması zorunluluk haline getirilerek mükerrer kazı yapılması önlenmiş ve yatırımların kazı yerine şebekeye yapılması sağlanmıştır.
- İşletmecilerin altyapıya yatırım yapmaları kolaylaştırılarak rekabet ortamı sağlanmıştır.
- Geçiş hakkı sağlayıcının başvuruyu belli bir sürede sonuçlandırması amaçlanarak işletmecinin altyapı kurma süreci hızlandırılmıştır.

Baz İstasyonu Kiralama Yönetmeliği Çalışması ve Yer Seçim Belgesi Yönetmeliği

10 Temmuz 2018 tarihli ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Bakanlığımıza verilen görevlerden birisi de; sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü baz istasyonu, anten, kule, dalga kılavuzu, konteynır ve benzeri araç, gereç ve tesisatın kurulması, bunların taşınmazlar üzerine yerleştirilmesine ilişkin usul ve esaslar ile ücret tarifelerini belirlemek ve denetlemektir.

Bu çerçevede hazırlık çalışmaları yapılan yönetmelikte; baz istasyonlarının taşınmaz-

lar üzerine yerleştirilmesiyle ilgili uygulama esasları ile ücret tarifeleri belirlenerek, sabit ve mobil işletmecilerin kapsama alanlarını geliştirmeleri suretiyle, vatandaşlarımızın daha kaliteli hizmet alarak ülkemizin bilgi toplumu hedeflerine ulaşmasına katkı sağlanmış olacaktır.

Yönetmelik taslağı hazırlanmış olup, ilgili kurum ve kuruluşların görüşüne açılması planlanmaktadır.

Baz istasyonu kurulumlarına ilişkin konulardan birisi olan yer seçim belgesine yönelik olarak hazırlanan "Elektronik Haberleşme İstasyonlarına Yer Seçim Belgesinin Verilmesi ve Ücretlerinin Belirlenmesine İlişkin Yönetmelik" 27.01.2018 tarihli ve 30314 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Evrensel Posta Hizmeti Yönetmeliği

6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu 23 Mayıs 2013 tarih 28655 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Evrensel Posta Hizmeti ile ilgili çalışmalar söz konusu Kanun'un yürürlüğe girmesi ile başlatılmıştır.

Posta Hizmetleri Kanunun 15 inci maddesinin 5 inci fıkrasında yer alan "Evrensel posta hizmeti gelirlerinin tahsili ve giderlerin yapılmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık ile Hazine ve Maliye Bakanlığının müştereken hazırlayacağı yönetmelikle belirlenir" hükmü gereğince yönetmelik hazırlanması görevi Bakanlığımız ile Hazine ve Maliye Bakanlığına verilmiştir.

Söz konusu Kanun hükmü çerçevesinde Evrensel Posta Hizmetleri Yönetmeliği 29.02.2016 tarih ve 29639 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Evrensel Posta Hizmetleri,

Kanunen evrensel posta hizmetleri yükümlüsü olan PTT A.Ş. tarafından yürütülmektedir.

Ayrıca, söz konusu Yönetmelikte yapılan değişiklikler, 02.06.2017 tarihli ve 30084 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

e-Devlet Yönetmeliği

Bilgi toplumu politika, hedef ve stratejileri çerçevesinde, e-Devlet Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik 03.09.2016 Tarihli ve 29820 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelik kapsamında, kamu kurum ve kuruluşları sundukları ve/veya sunacakları e-Devlet hizmetlerinden kullanıcıların istifade edebilmesi amacıyla gerekli olan kimlik doğrulama işlemini, Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren en geç 12 ay içerisinde sadece e-Devlet Kapısı üzerinden yapacak olup, ayrıca kendi sistemleri üzerinden sundukları geniş kitlelere hitap eden ve uygunluk seviyesi yüksek olan e-Devlet hizmetlerini, bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren en geç 24 ay içerisinde e-Devlet Kapısı üzerinden sunmaları hedeflenmiştir.

Ek olarak Türksat, kullanıcıların SMS, mail, Mobil Push, Web mesaj yollarından herhangi biri ile bilgilendirilmelerini sağlamak amacı ile bilgilendirme altyapısını kurarak bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren 18 ay içerisinde kurum ve kuruluşların kullanımına sunacaktır.

Türksat, vatandaş ve şirketlerin kamu hizmetlerine ilişkin her türlü ödemelerini e-Devlet kapısı aracılığıyla yapabilecekleri bir sistemi bu yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren 18 ay içerisinde geliştirerek kullanıma sunacaktır.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunca Yapılan Düzenlemeler

BTK tarafından elektronik haberleşme sektörüne yönelik pazar analizleri, tüketici haklarının korunması, işletmecilerin birbirleri ile ilişkilerinin düzenlenerek rekabetin tesisinin sağlanması gibi konularda birçok düzenleme yapılmıştır.

Milli Frekans Planı'nın Güncellenmesi

5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu uyarınca BTK tarafından ülkemizde spektrumun etkin ve verimli yönetilmesi amacıyla Milli Frekans Planı hazırlanmaktadır.

Üyesi olduğumuz uluslararası organizasyon olan ITU Radyokomünikasyon Bürosu (ITU-R) tarafından radyokomünikasyon hizmetleri için belirtilen spektrum ve teknik kriterler ile yine üyesi olduğumuz bölgesel organizasyon olan Avrupa Posta ve Telekomünikasyon İdaresi/ Elektronik Haberleşme Komitesi (CEPT/ECC) tarafından hazırlanan Avrupa Ortak Plan (ECA-European Common Allocation), üyelik müzakerelerimizin devam ettiği Avrupa Birliği kararları, askeri frekans planlamasından sorumlu NATO (North Atlantic Treaty Organisation) ile ülkemizdeki endüstri politikası, pazar talebi, radyokomünikasyon servislerinin spektrum ihtiyaçları, güvenlik ve acil durum politikaları, hâlihazırdaki ve gelecekteki ihtiyaçları dikkate alınmak suretiyle Milli Frekans Planı hazırlanmıştır.

Milli Frekans Planı'nın Güncellenmesi çalışması tamamlanarak uygulamaya esas alınacak güncel plan 23.07.2018 tarih ve 2018/DK-SYD/246 Sayılı Kurul Kararı gereği <https://www.btk.gov.tr/milli-frekans-plani-ve-di-ger-planlar> adresinde yayımlanmıştır.

www.btk.gov.tr/milli-frekans-plani-ve-di-ger-planlar adresinde yayımlanmıştır.

Frekans Tahsisinden Muaf Telsiz Cihaz ve Sistemleri Hakkında Yönetmelik Çalışmaları

11/09/2012 tarihli ve 28408 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Kısa Mesafe Erişimli Telsiz (KET) Cihazları Hakkında Yönetmelik" (KET Yönetmeliği) kullanılması için frekans tahsisine ihtiyaç duyulmayan özel amaçlar için tahsis edilmiş frekans bandlarında ve güç limitlerinde çalışan, BTK tarafından belirlenen teknik düzenlemelere uygun, kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından kullanılacak kısa mesafe erişimli alçak güçlü telsiz cihaz ve sistemlerini kapsamaktadır.

KET Yönetmeliği kısa mesafeli cihazlar ile ultra-genişband uygulamaları kapsamakta olup, söz konusu cihazlar ve uygulamalara yönelik teknik ölçütlerin (frekans bandları, güç, görev çevrimi, band genişliği vb.) teknolojik ve pazardaki gelişmeler çerçevesinde güncellenmesi ihtiyacı hâsıl olmuştur.

Bu kapsamda harmonizasyonu sağlamak ve ölçek ekonomilerin sağladığı faydaları azami seviyeye yükseltmek amacıyla AB (Avrupa Birliği) ve CEPT (Posta ve Telekomünikasyon İdarelerinin Avrupa Konferansı) nezdindeki uluslararası gelişmeler çerçevesinde Yönetmelikte yer alan teknik ölçütler güncellenmiş ve uygulamada gözlemlenen usul ve esaslarındaki aksaklıkların giderilmesine yönelik düzeltmeler yapılmıştır.

ERC/REC 70-03 nolu CEPT tavsiye kararı ve AB nezdinde alınan kararlar çerçevesinde sürekli olarak güncellenmekte olup, bu kapsamda söz konusu Tavsiye Kararı ve

ilgili diğer karar ve tavsiye kararlarındaki değişiklikleri daha hızlı bir şekilde düzenlemelerimize yansıtılabilmek, bu sayede ölçek ekonomileri ve harmonizasyonun sağladığı faydaları azami seviyeye yükseltmek için gerekli değişiklikler yapılmıştır.

Bununla birlikte 18/07/2009 tarihli ve 27292 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Özel Telsiz Sistemleri Yönetmeliği" işletilmesi için frekans tahsisine ihtiyaç duyulmayan özel amaçlar için tahsis edilmiş frekans bandlarında ve çıkış gücünde çalışan kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından kullanılacak BTK tarafından belirlenen teknik düzenlemelere uygun telsiz cihaz ve sistemlerini kapsamaktadır. Söz konusu Yönetmelik ile Dar Bölge Telsiz Çağrı (Paging) Sistemleri, Halk Bandı (Community Band) Telsiz Cihazları, Kablosuz Ses Yayın Sistemleri, Amatör Telsiz İstasyonları ve Kablosuz Geçiş Sistemleri'ne ilişkin teknik özellikler ve kullanım kriterleri belirlenmiştir. Özel Telsiz Sistemleri Yönetmeliği, KET Yönetmeliği ile aynı Kanun hükmü çerçevesinde frekans tahsisinden muaf olan farklı telsiz sistemleri için yayımlanmıştır. Bu bağlamda frekans tahsisinden muaf frekans bandlarının tek bir yönetmelikte toplanması için Özel Telsiz Sistemleri Yönetmeliği'nin eklerinin, uluslararası (ITU WRC) ve ulusal gelişmeler çerçevesinde güncellenerek, Frekans Tahsisinden Muaf Telsiz Cihaz ve Sistemleri Hakkında Yönetmelik (FTM Yönetmeliği) ile düzenlenmesi öngörülmektedir.

Hazırlanan söz konusu Yönetmelik Taslağı 23/07/2018 tarihli ve 2018/DK-SYD/245 sayılı Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurul Kararı çerçevesinde Resmi Gazete'de yayımlanmak üzere Cumhurbaşkanlığı'na gönderilmiştir.

Milli Frekans Planı'na Uygun Olarak Telsiz Arayüz Özelliklerinin Belirlenmesi

Spektrumun etkin ve verimli kullanılması- nı sağlamak, üreticileri bilgilendirmek ve AB mevzuatına uyum çerçevesinde ülkemizde yaygın olarak kullanılan telsiz cihaz ve sistemlerinin uyumlu olması gereken telsiz arayüz özellikleri içeren dokümanlar oluşturulmuştur.

Bu kapsamda, 23/07/2018 tarihli ve 2018/DK-SYD/247 sayılı Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu Kararı kapsamında AB Sınıf-1 listesi dışında kalan Sınıf-2 cihazlar için Amatör, Dar Band Çağrı Sistemi (Paging), Deniz Mobil, Halk Bandı (CB), Hava, Kara Mobil (PMR/PAMR), Kara Mobil (Sayısal Hücreli), Kısa Mesafe Erişimli ve Ultra Genişband, Sabit (R/L), Uydu Alt Yapı Sistemleri ve Yayın (Karasal) servislerine yönelik hazırlanan telsiz arayüz dokümanları kamuoyu görüşüne açılmıştır.

Kamuoyu görüşleri çerçevesinde güncellenen telsiz arayüzleri yayımlanarak ülkemizde uygulanmaya başlanacaktır.

7061 sayılı Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Elektronik Haberleşme Kanunun Hazine payı, evrensel hizmet katkı payı, idari ücret, telsiz ücretleri gibi konularında değişiklik öngören Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun çalışmalarına katılım sağlanmıştır. Bahse konu 7061 sayılı Kanun 5.12.2017 tarihli ve 30261 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Numara Tanımlama ve Yönlendirme Sürecine İlişkin Düzenleme

20.10.2017 tarihli ve 2017/DK-YED/305 sayılı Kurul Kararı ile işletmecilerin, kullanıcılarının diğer işletmecilere tahsis edilen numaralara doğru çağrı gerçekleştirebilmelerine yönelik olarak kendi şebekesindeki tanımlamaları, ilgili taraflar arasında gerekli anlaşmaların tesis edilmiş olması kaydıyla, söz konusu numaraların tahsis edildiği işletmecinin bu husustaki talebinden itibaren 1 ay içerisinde gerçekleştirmelerine karar verilmiştir.

112 Tabanlı Araç İçi Acil Çağrı Sistemine (E-Call) İlişkin Düzenleme

22.01.2018 tarihli ve 2018/DK-YED/27 sayılı Kurul Kararı ile, 112 Tabanlı Araç İçi Acil Çağrı Sistemi (E-Call) için ülkemizdeki mobil işletmecilerinden hizmet alınmasına ve E-Call ile birlikte katma değerli hizmet sunulması durumunda sunucuların ülkemizde bulundurulmasına karar verilmiştir.

IMT Yetkilendirmesi Kapsamında Altyapının Ortak Kullanımına İlişkin Düzenleme

07.02.2018 tarihli ve 2018/DK-YED/39 sayılı Kurul Kararı ile; mobil şebeke işletmecileri tarafından, IMT şebekesinde kullanılmakta olan iletim (transmisyon) hatları ve ekipmanlarının (Radyolink, Trafik Yönlendirici (Router) gibi) diğer işletmecilere kullandırılmasına izin verilmesi kararı verilmiştir.

Elektronik Haberleşme Hizmet, Şebeke ve Altyapılarının Tanım, Kapsam ve Süreleri Dokümanında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Düzenleme

22.05.2018 tarihli ve 2018/YK-YED/161 sayılı Kurul Kararı ile, Ortak Kullanımlı Telsiz Hizmetine ilişkin yetkilendirme modelinde bürokratik süreçlerin azaltılması ve daha hızlı

hizmet sunulmasına yönelik iyileştirmeler yapılmıştır.

Arayan Hat Bilgisi (CLI) Kullanımına İlişkin Usul ve Esaslarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Düzenleme

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu'nun 23.07.2018 tarihli ve 2018/DK-YED/243 sayılı Kararı ile, CLI Usul ve Esaslarında bazı değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklik ile toplu SMS gönderimlerinde; internet sitesi adreslerinin alfanümerik karakterli CLI olarak kullanılmaması, işletmeciler tarafından gerçek kişi aboneler için e-Devlet kapısında üretilen "Yerleşim Yeri Belgesi" talep edilmesi ve tüzel kişi aboneler için Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre kurulmuş şirket şartı aranması hususlarında düzenleme yapılmıştır.

Pazar Analizleri

Pazar analizleri, aksak rekabet ortamının sıklıkla görüldüğü elektronik haberleşme hizmet ve altyapılarına ilişkin pazarlarda rekabetin tesisi açısından öncül düzenlemelerde kilit öneme sahip olup pazar analizlerinin yürütülmesine ilişkin usul ve esaslara Pazar Analizi Yönetmeliği'nde yer verilmektedir. Söz konusu Yönetmeliğe göre pazar analizleri üç yılda bir tekrarlanmaktadır. Pazar analizlerinde etkin rekabet ortamının tesisi ve korunması amacıyla ilgili pazarlarda etkin piyasa gücüne sahip olduğu tespit edilen işletmecilere öncül yükümlülükler getirilmektedir.

Gelinen noktada, Avrupa Komisyonu'nun Tavsiye Kararları ile uyumlu olarak yürütülen pazar analizi süreçleri kapsamında, Toplan Sabit Yerel ve Merkezi Erişim Pazarları ve Sabit Telefon Şebekesine Erişim Pazarına yönelik çalışmaların 2018 yılı sonuna kadar tamamlanması öngörülmekte olup 2019 yılında Mobil Şebekelere Erişim ve Çağrı Baş-

latma Pazarı'ndaki durumun yeniden değerlendirilmesi ve genel olarak beşinci tur pazar analizleri için hazırlık çalışmalarının yapılması planlanmaktadır.

Söz konusu pazar analizleri ile pazar gelişmeleri de dikkate alınarak ilgili pazarlarda etkin rekabet ortamının tesisine katkı sağlanmış olacaktır.

Hesap Ayrımı ve Maliyet Muhasebesi Düzenlemesi

BTK tarafından gerçekleştirilen pazar analizleri sonucunda ilgili piyasa(lar)da etkin piyasa gücüne sahip olduğu tespit edilerek hesap ayrımı ve maliyet muhasebesi yükümlülüğüne tabi kılınan işletmeciler, Hesap Ayrımı ve Maliyet Muhasebesine İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak yükümlü olunan piyasalar kapsamındaki her bir ürün ve/veya hizmete ilişkin gelir ve maliyetlerine yönelik ayrı hesaplar tutmakla yükümlüdür.

Söz konusu raporlar kapsamındaki veriler, BTK tarafından özellikle yıkıcı fiyatlandırma, bir hizmetin maliyetinin diğer bir hizmetin geliriyle desteklenmesi şeklinde ortaya çıkan çapraz sübvansiyon gibi rekabete aykırı uygulamaların izlenmesi ve denetlenmesi ile gerek toptan gerekse

perakende piyasalardaki fiyat düzenlemelerine katkı sağlamak amacıyla kullanılabilmektedir.

Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı ikinci fazı (IPA-2) kapsamında hazırlanan "Hesap Ayrımı, Maliyet Muhasebesi ve Ağırlıklı Ortalama Sermaye Maliyeti (AOSM) Uygulamalarında AB ile Uyumun Sağlanmasına İlişkin Teknik Yardım Projesi" hayata geçirilmiş olmuştur, proje 2018 yılı Haziran ayında tamamlanmıştır. Söz konusu proje ile; Hesap Ayrımı, Maliyet Muhasebesi ve AOSM konularına ilişkin BTK uzmanlığının ve özellikle AB'deki son eğilimler ışığında ulusal mevzuatın geliştirilmesinin sağlanması hedefleri kapsamında çeşitli çalışmalar yapılmıştır.

Genişbant İnternet Hizmetlerine İlişkin Düzenlemeler ve Gelişmeler

Sabit toptan genişbant erişim hizmetleri, YAPA, tesis paylaşımı ve kiralık devre hizmetlerine ilişkin mevzuat altyapısı büyük oranda tamamlanmıştır. Buna göre, Erişim ve Arabağlantı Yönetmeliği ile bu Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanan Yerel Ağa Ayırıştırılmış Erişime İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ ile Ortak Yerleşim ve Tesis Paylaşımı Usul ve Esaslarına İlişkin Tebliğ'in AB mevzuatı ile uyumunun sağlandığı değerlendirilmektedir.

Bununla birlikte sektörde etkin ve sürdürülebilir rekabetin sağlanması, söz konusu rekabetle beraber tüketicilerin teknolojik gelişmeler çerçevesinde elektronik haberleşme hizmetlerini çağın gereklerine uygun bir şekilde yüksek kalitede ve uygun fiyatlarla kullanabilmesi ve engellilere ve sosyal açıdan desteğe muhtaç olan kesimlere özel faydaların sağlanması başta olmak

üzere tüketici refahını yükseltmeye yönelik ihtiyaç duyulan çeşitli öncül ilave düzenlemeler hayata geçirilmektedir. Bu kapsamda gerçekleştirilen düzenlemelerden bir kısmına aşağıda yer verilmektedir:

Türk Telekom IP Veri Akış Erişimi Hizmeti Port ve Transmisyon Ücretleri Revizyonu

DSL IP Seviyesinde Veri Akış Erişimi (IP VAE) hizmeti, İnternet Servis Sağlayıcıların (İSS) abonelerine Türk Telekom şebekesi üzerinden internet erişim hizmeti sunarken en fazla kullandıkları toptan hizmettir. IP VAE hizmetinde var olan iki ücretlendirme modelinden birisi olan paket bazlı ücretlendirme modeli 2016 yılı Ekim ayı itibari ile sonlandırılmıştır. İSS'ler söz konusu tarihten sonra Port ve Transmisyon ücretlendirme modelinde ücretlendirilmektedir. Söz konusu ücretlendirme modelinde IP VAE devresinin erişim kısmı ile cihaz, enerji vb. ile ilgili santral giderlerini de kapsayan devre başına "port" ücreti ve santral ile trafik teslim noktası arasında abonelerin IP VAE trafiğinin taşınmasına ilişkin geçen veri miktarı ile ilişkili "transmisyon" ücreti olarak iki kalem ücret bulunmaktadır.

Küresel trende paralel şekilde ülkemizde de hızla artan veri kullanım miktarı ile birlikte, 01/05/2017 tarihi itibari ile Adil Kullanım Noktası (AKN) sonrası hızların arttırılması ve 2018 yılı sonu itibari ile AKN'nin tamamen kaldırılmasına yönelik düzenlemenin olası etkileri beraber değerlendirildiğinde, en son 28/06/2016 tarihinde onaylanmış olan port ve transmisyon ücretlerinin revize edilmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Bu kapsamda ülkemizin ortalama internet

erişimi hızında küresel sıralamasının yükseltilmesi, genişbant penetrasyon artışının desteklenmesi, tüketici seçeneklerinin arttırılmasının sağlanması, rekabet ortamının sağlanması, İSS'lerin maliyetlerinin ve Türk Telekom'un gelirlerinin öngörülebilir olmasını hedefleyen model revizyonu AKN kararının ilk fazının uygulamaya gireceği 1 Mayıs 2017 öncesinde onaylanmıştır. Bu kapsamda transmisyon ücretlerinde %51,84 oranında indirim yapılarak 1024 Kbps için 38 TL'den, 18,74 TL'ye düşürülmüştür. Port ücretlerinde ise %23,2 oranında artış yapılmış olup, ayrıca 24 Mbps-50 Mbps arası VDSL port ücretlerine söz konusu port zam oranının üzerine ilave 1,5 TL, 50 ve Mbps üzeri VDSL portlar için ise ilave 7 TL ücret alınmasına karar verilmiştir. Devam eden süreçte de sektörün gözlemlenerek 2018 yılı sonuna kadar ihtiyaç duyulması halinde gerekli revizyonların yapılması planlanmaktadır.

İnternet Bizden Kampanyaları

Bakanlığımız ülkemizde sabit genişbantın yaygınlığının artırılması amacıyla bugüne kadar internet hizmeti almayan veya en az üç ay önce internet hizmetini iptal etmiş olan yaklaşık iki milyon haneye internetin sağlanması için "Sabit Genişbant Penetrasyon Projesi"ni hazırlamış ve projeye yönelik işletmecilerce hazırlanacak projelere destek verilmesi ile ilgili gerekli çalışmaların BTK tarafından uygulamaya konulması uygun görülmüştür. İşletmecilerden söz konusu proje kapsamında toptan internet erişim hizmetine ilişkin teklifleri talep edilmiş olup, bu kapsamda Türk Telekomünikasyon A.Ş. tarafından BTK onayına sunulan ve 20 GB AKN'li paketlerde yapılacak yeni satışlarda İnternet Servis Sağ-

layıcılarına 30 TL satış desteği verilmesini, 24 ay boyunca paket ücreti alınmamasını ve 40 GB AKN'li paketlere geçmeleri durumunda paket ücreti kadar aylık ücrette indirim verilmeye devam edilmesini içeren "Toptan Al-Sat DSL İnternet Bizden Kampanyası" 30/03/2017 tarihli ve 2017/DK-ETD/107 sayılı Kurul Kararı ile onaylanmıştır.

İnternet Servis Sağlayıcıların (İSS) abonelerine Türk Telekom şebekesi üzerinden internet erişim hizmeti sunarken en fazla kullandıkları toptan erişim ürünü olan IP seviyesinde Veri Akış Erişimi yönteminde de 4 Mbps'e kadar portunda limitsiz 20 GB AKN paketlerine yapılacak yeni satışlarda İSS'lere 30 TL satış desteği verilmesini ve 24 ay boyunca PSTN ve THK'lı port ücretlerinin (Yalın DSL port ücreti hariç) alınmamasını öngören Türk Telekom'un benzer nitelikteki "Toptan VAE DSL İnternet Bizden Kampanyası" da 19.07.2017 tarihli ve 2017/DK-ETD/226 sayılı Kurul Kararı ile onaylanmıştır.

Ayrıca, proje doğrultusunda uygulanan kampanyalardan hizmet alan abonelerin kapsamının genişletilmesini ve Yalın DSL erişim yöntemiyle son kullanıcılara hizmet sunan İSS'lerin de benzeri bir faydadan yararlanabilmelerini teminen "Toptan VAE DSL İnternet Bizden Kampanyası" ile benzer şartlarda olan ancak 24 ay boyunca yalın DSL port ücretleri 9,48 TL olacak şekilde indirim yapılmasını öngören "Toptan VAE Yalın DSL İnternet Bizden Kampanyası" da 19.12.2017 tarihli ve 2017/DK-ETD/374 sayılı Kurul Kararı ile onaylanmıştır.

Proje kapsamında yer alan her üç kampanyanın süreleri alınan Kurul Kararı ile müteaddit kere uzatılmış olup, her üç kampanyada son olarak 27.06.2018 tarihli ve 2018/

DK-ETD/196 sayılı Kurul Kararı ile 31.12.2018 tarihine kadar uzatılmıştır.

Sabit Arabağlantıda Yaşanan Gelişmeler

BTK tarafından yetkilendirilen Sabit Telefon Hizmeti (STH) işletmecilerinin, Türk Telekom'un sabit telefon hizmetine tam ikame olacak şekilde ve abonelerine tek fatura ile hem sabit telefon şebekesine erişim hem de arama hizmetleri sunmalarına imkân tanıyan ve Şubat 2012 itibarıyla hayata geçen Toptan Hat Kiralama (THK) uygulaması kapsamında, STH işletmecilerinden sabit telefon hizmeti alan abone sayısı Temmuz 2018 itibarıyla 3.464.524'e ulaşmıştır.

Bununla birlikte, STH işletmecilerinden THK kapsamında telefon hizmeti alan abonelerin, hizmet aldıkları işletmeciyi değiştirebilmelerine imkân tanıyan ve Şubat 2013 itibarıyla hayata geçen "THK İşletmeci Değişikliği" uygulaması kapsamında abonelerin işletmecilerini rahatlıkla değiştirebildikleri ve son bir yılda aylık ortalama yaklaşık 7 bin abonenin işletmecisini değiştirdiği gözlemlenmektedir.

Katma Değerli Elektronik Haberleşme Hizmetlerinin Sunumunda Tüketici Haklarının Korunmasına İlişkin Usul ve Esaslar

Son zamanlarda özellikle cep telefonları üzerinden gerçekleşen istek dışı katma değerli hizmetlerle ilgili abonelere yansıtılan haksız ücretlerin önüne geçilebilmesi ve yaşanan mağduriyetlerin azaltılmasını amacıyla Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından yürütülen çalışmalar neticesinde Katma Değerli Elektronik Haberleşme Hizmetlerinin Sunumuna İlişkin Usul ve Esaslar belirlenmiş olup, düzenleme

30/06/2017 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Katma değerli elektronik haberleşme hizmetleri, internet, mobilinternet/WAP, SMS veya arama/aranma yöntemleri kullanılarak alınabilmektedir. Yapılan düzenlemede; her bir yöntem bazında, satın alma ve iptal süreçleri detaylı olarak ve tüketici iradesini gösterecek şekilde belirlenmiştir. Usul ve Esaslar ile; katma değerli elektronik haberleşme hizmetlerine abonelik veya tekil içerik satın almada, tüm süreçlerde şeffaflığın sağlanması, abonenin hizmet koşulları ve ücretler konusunda açık şekilde bilgilendirilmesi, satın alma iradesinin ispatlanabilir şekilde verebilmesine imkan sağlanmıştır.

Ayrıca düzenleme kapsamında, hizmetin alınması öncesinde ücret ve hizmet koşulları gibi konularda gerekli bilgilendirmelerin yapılması ve abone tarafından onay verilmesinin ispatlanması hususlarında, sorumluluğun işletmecide olduğu hususuna açıklık getirilmiş, belirlenen kurallara uygun olarak gerçekleştirilmeyen aboneliklerde aboneye iade yapılması hüküm altına alınmıştır. İstek dışı abonelik olması durumunda ise, bu konudaki şikayetlerin, abonesi olunan işletmeciden tarafında çözüme kavuşturulması, üçüncü taraflara yönlendirilmemesi için kurallar belirlenmiştir.

Düzenleme ile abonelere, istediklerinde çağrı merkezinin aranması veya işletmeciye yazılı başvuru yapılması yoluyla hatlarını katma değerli elektronik haberleşme hizmetlerine katabilme imkanı da getirilmiştir.

Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin Tüketici Hakları Yönetmeliği

Sektörde meydana gelen teknolojik değişiklikler, artan tüketici ihtiyaçları göz önüne

alınarak tüketici mevzuatı yenilenmiş ve hazırlanan Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin Tüketici Hakları Yönetmeliği 28 Nisan 2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Yeni yönetmelik ile gelişen teknolojik imkânlardan tüketicilerin faydalanmasına imkân sağlanması amacıyla çeşitli yenilikler getirilmiştir.

Yönetmelik ile taahhütlü aboneliklerin nakil süreçlerinde hangi şartlarda cayma bedelinin alınabileceği, nakil süreçlerinin işletmeciler tarafından hangi sürelerde gerçekleştirilmesi gerektiği, işletmecilere internet sitesi kurma yükümlülüğü getirilmesi, abone talebi/onayı ile tesis edilen tüm işlemlerde ispat yükünün işletmecide olması, abonelerin bilgilendirilmesi gereken durumlara ilişkin ek yükümlülüklerin getirilmesi, abonelerin faturalarını ödememesi nedeniyle işletmeciler tarafından hizmetin kısıtlanması/durdurulması neticesinde açma kapama ücretinin bir takvim yılındaki ilk açma kapama işlemi için alınmaması, fatura gönderimlerinde abone tercihinin esas alınarak posta, elektronik posta veya kısa mesaj ile bilgilendirme yapılması yöntemlerinin kullanılabil-

ceği, fesih işlemlerinin aboneler tarafından kolay bir şekilde yapılmasını temin edilmesi hususlarında ilave hükümler tesis edilmiştir.

Sosyal Açıdan Desteklenmesi Gereken Kesimlere Yönelik Tedbirlere İlişkin Usul ve Esaslar

Ülkemizin Bilgi Topluma dönüşüm hedefi açısından, sayısal bölünmenin en bariz şekilde görüldüğü grup olan engelli vatandaşların bilgi ve iletişim teknolojilerine erişebilirlik kapasitelerinin artırılmasının, e-dönüşüm sürecine sağlayacağı katkının önemi değerlendirilerek BTK bünyesinde 2011 yılından itibaren "Engelsiz Erişim" yaklaşımı çerçevesinde çalışmalar sürdürülmektedir. Engelli kullanıcıların elektronik haberleşme sektöründeki hizmetlerden azami ölçüde faydalanabilmeleri ve söz konusu kesime hizmet ve/veya ürünlere erişebilirlikte kolaylık ve avantajlar sağlanması amacıyla bu kapsamda yapılan çalışmalar sonucunda alınan Kurul Kararları ile ilgili işletmecilere belirli yükümlülükler getirilmiştir.

2018 yılı itibariyle; yukarıda belirtilen çalışmaları ve sosyal açıdan desteklenmesi gereken kesimler için yeni tedbirler ve avantajlar içeren "Sosyal Açıdan Desteklenmesi Gereken Kesimlere Yönelik Tedbirlere İlişkin Usul ve Esaslar" hazırlanmış ve 21 Haziran 2018 tarihli Kurul Kararı ile yayımlanmış bulunmaktadır.

Söz konusu Karar gereğince;

- Engelliler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için diğer abonelere uygulanan fiyatlar üzerinden asgari %25 oranında ek indirim uygulanması,

- Görüntülü ve Yazılı İletişim Merkezlerinin hizmete sunulması ile işitme ve konuşma engelli bireylerin işaret dili bilen bir tercüman aracılığı ile çağrı merkezlerinden faydalanması ve yazılı olarak da çağrı merkezi hizmeti alabilmesi,
- Engelli abonelerin çağrı merkezine yaptıkları aramalarda öncelikli hizmet alabilmesi,
- Operatörlerin erişilebilirlik özelliği taşıyan bayilere ilişkin bilgileri yayımlaması sonucunda abone merkezlerinde karşılaşılan erişilebilirlik ile ilgili sorunlara çözüm getirilmesi,
- Akıllı telefon uygulamalarında engellilerin ihtiyaçlarının özellikle dikkate alınması gibi muhtelif avantaj ve kolaylıklar hayata geçirilecektir.

Tüketici ve Kullanıcı Şikâyetlerinin İşletmeciler ve Posta Hizmet Sağlayıcıları Tarafından Çözümlemesine İlişkin Usul ve Esaslar

Tüketici şikâyetlerinin daha hızlı ve etkin çözümlenebilmesi ve sonuçlandırılması amacıyla "Tüketici ve Kullanıcı Şikâyetlerinin İşletmeciler ve Posta Hizmet Sağlayıcıları Tarafından Çözümlemesine İlişkin Usul ve Esaslar Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu'nun 22.05.2018 tarih ve 20187DKTHD/162 sayılı Kararı onaylanarak yürürlüğe girmiştir. Düzenleme ile işletmecilerin ve posta hizmet sağlayıcılarının, tüketici/kullanıcı şikâyetlerinin yapılabilmesi amacıyla internet sayfalarında "şikâyet sistemi" oluşturma ve bu sistem üzerinden tüketici/kullanıcı şikâyetlerine şeffaf, hızlı, kolay ve etkin bir çözüm sunma yükümlülüğü getirilmiştir.

Kişisel Verilerin Korunması

BTK, kişisel verilerin korunması hususunda yetki ve görev alanı kapsamında; elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmecilerin elektronik haberleşme hizmeti sunulması kapsamında elde ettikleri verilerinin kişisel verilerin işlenmesine ilişkin temel ilkeler doğrultusunda işlenebilmesi için EHK çerçevesindeki görevlerini yürütmektedir.

BTK, aynı zamanda ülkemizde bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanım etkinliğini artırabilmek için gerekli güvenlik önlemlerinin belirli bir standart çerçevesinde sağlanması gerekliliğinin farkındalığıyla, bilgi güvenliği politikalarını teknik ve hukuki boyutlarıyla dikkate alarak, siber suçların ve kişisel bilgi gizliliğini tehdit eden bilgi teknolojilerine bağlı unsurların etkisinin artışı dolayısıyla oluşabilecek tüketici mağduriyetlerinin en aza indirilmesini amaçlayarak "Elektronik Haberleşme Sektöründe Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Gizliliğin Korunmasına İlişkin Yönetmelik"i yayımlanmasına yönelik ikincil düzenleme çalışmalarını sürdürmektedir.

Telsiz Ücretlerine İlişkin Düzenlemeler

5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanun'unun 46'ncı maddesinin 2'nci ve 7'nci fıkralarına eklenen hükümler ile;

Günümüzde M2M (Machine-to-machine) veya IOT (Internet-of-things) gibi kavramlar ile hayatımıza giren makinelerarası mobil haberleşme yaparak hayatı kolaylaştıran ve iş dünyasında yeni iş modelleri üreten ve tanımını Kanun'da belirtilmiş olan sistemlerden telsiz ücretleri artık alınmayacaktır,

Mobil haberleşme hizmeti sunan işletmecilerin geçmişte baz istasyonlarında yer alan TRx (taşıyıcı kanal) sayıları üzerinden ödedikleri ve özellikle Nisan 2016'dan itibaren ülkemizde 4.5 G teknolojilerinin sunulmaya başlamasının ardından işletmecilerin yatırım kararları üzerinde ciddi baskı oluşturan altyapı telsiz ücretleri artık işletmecilerin net satışları üzerinden hesaplanarak ödenecektir.

Bu düzenlemeler ile hem günlük yaşamda hem de profesyonel iş hayatında kullanımı her geçen gün artan akıllı ve giyilebilir teknolojiler gibi yeni nesil mobil haberleşme teknolojilerinin maliyetinin azalması, özellikle gelecekte 5G gibi teknolojilerinde hayatımıza girmesi ile kapasite artırımı için daha da büyük bir hızla artacağı beklenen düşük güçlü, dar kapsamlı baz istasyonları dahil olmak üzere mobil şebekelere yapılacak yatırımlar teşvik edilerek sektördeki verimlilik ve rekabet artması beklenmektedir. Ayrıca, hem kısa hem uzun vadede ülkemizdeki mobil şebekelerin verimliliklerini ve sundukları hizmetlerin kalitesini artıracak ve telsiz ücretlerinin hızlı ve kolay anlaşılır bir şekilde hesaplanarak ödenmesine yardımcı olacaktır.

İlaveten, 11.12.2017 tarihli ve 2017/44 sayılı Yüksek Planlama Kurulu Kararı ile kabul edilip 21.12.2017 tarihli ve 30277 sayılı Resmî Gazete'nin mükerrer sayısında yayımlanan Ulusal Genişbant Stratejisi ve Eylem Planı (2017-2020)'nda yer alan "Spektrumun Etkin ve Verimli Kullanılması" ve "Telsiz Ruhsatname ve Kullanım Ücretleri ile Kullanım Hakkı Ücretlerinin Gözden Geçirilmesi" Eylemleri kapsamında;

2009/15001 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ekindeki listede belirtilen bazı kullanım haklarına ilişkin olarak, frekans kullanım hakkı ücreti ödeyen işletmecilerin yetkilendirmeleri kapsamında kendilerine tahsisli frekansları kullandıkları telsiz sistemleri ile bu sistemlerine ait abone/kullanıcılarından telsiz ücreti alınmaması, bahsi geçen telsiz ücretlerinin kullanım hakkı ücretleriyle birleştirilmesine ilişkin çalışmalara devam edilmektedir.

Çalışmalar tamamlandığında, kullanılmayan frekansların Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'na iadesi teşvik edilerek frekansların etkin ve verimli kullanımı sağlanacak ve frekans kullanımına ilişkin alınan ücretlerin tahakkuk, tahsil, takip dahil bürokrasisi azaltılarak yoğun denetim ihtiyacı, ihlal, cezai yaptırım ve hukuki ihtilaflar asgariye indirilmiş olacaktır.

Kullanım Hakkı Ücretlerinin Asgari Değerlerinde Yapılan Değişiklikler

01/09/2016 tarihli ve 29818 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile frekans tahsislerine ilişkin kullanım hakkı ücretlerinin asgari değerlerinde çeşitli değişiklikler yapılmıştır. Yapılan değişikliklerle uygulamada karşılaşılan sorunların giderilmesi, bürokrasinin azaltılması ve hızlandırılması, spektrum verimliliğinin artırılması ve işletmecilerin elektronik haberleşme altyapısı tesisindeki maliyetlerinin düşürülmesine katkı sağlaması hedeflenmiştir.

Bu kapsamda, özellikle işletmecilerce daha önce kullanılmayan yüksek frekanslar da ilgili mevzuat çerçevesinde işletmecilere tahsis edilmeye başlanmıştır.

BTK Tüketici Sayfası ve Elektronik Şikâyet Sistemi

Elektronik haberleşme ve posta sektöründen hizmet alan tüketicilerin bilgilendirilmesi, bilinçlendirilmesi ve tüketici mağduriyetlerinin engellenmesi amacıyla BTK tüketici sayfası oluşturulmuştur. Sitede; tüketicilerle ilgili mevzuat, tüketicilere yol gösterici nitelikte rehberler, tüketicilerin elektronik haberleşme ve posta hizmetlerinde yaşamış olduğu sorunlara ilişkin bilgilendirme metinleri ile BTK tarafından tüketicilere yönelik yapılan düzenlemelere ilişkin haberler ve devam eden çalışmalar bulunmaktadır.

Bunun yanında, tüketiciler BTK tüketici sayfası aracılığıyla; hangi güvenli internet profilinde olduğunu, veri kullanım hesaplayıcısından yaklaşık veri kullanımını, e-Devlet Kapısına yönlendirilmek suretiyle numarasının taşınıp taşınmadığını, adlarına kayıtlı hatlar olup olmadığını ve varsa hat sayısını, IMEI numarasına ait işlemleri, baz istasyonu ölçüm değerlerini, mobil/sabit/internet/kablo tv/uydu işletmecilerinden borç ve alacak bilgilerini, sorgulayabilmekte, IMEI numarasına ait işlemlerini gerçekleştirebilmektedir.

Tüketiciler sayfa üzerinden ayrıca, 5651 sayılı yasada belirtilen katalog suçlarla ilgili şikâyetleri yapabilmekte, kayıp, çalıntı, elektronik kimlik bilgisini haiz cihazın yurt dışından getirilmesi gibi durumlarda nasıl hareket edilmesi gerektiği hususunda bilgilendirme içeriklerine ulaşabilmektedir.

Abonelere Yapılacak İadelerde Uygulanacak Usul ve Esaslar ile İlgili Düzenleme

Elektronik haberleşme sektöründe hizmet sunan işletmeciler tarafından, abonelere iade yapılmasına yönelik alınan Kurul Kararları kapsamında uygulanacak yöntem ve bilgilendirme süreçleri ile işletmeciler tarafından iki yıl içerisinde gerçekleştirilemeyen iade tutarlarının evrensel hizmet gelirleri olarak Bakanlığın merkez muhasebe birimi hesabına yatırılmasına ilişkin "Abonelere Yapılacak İadelerde Uygulanacak Usul ve Esaslar" 1/3/2018 tarihli ve 2018/DK-THD/57 sayılı Kurul Kararı ile onaylanmış olup, 13/7/2017 tarihli ve 2017/DK-THD/217 sayılı Kurul Kararı ile onaylanan "Abonelere Yapılacak İadelerde Uygulanacak Usul ve Esaslar" kaldırılmıştır. Anılan Usul ve Esaslar 30/6/2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Usul ve Esaslar genel olarak Bilgilendirme, Sorgulama ve İade yöntemleri ile işletmeciler tarafından iki yıl içerisinde iadeleri gerçekleştirilemeyen tutarların Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'na aktarılmasına ilişkin olmak üzere 4 kısımdan oluşmaktadır. Buna göre;

Bilgilendirme kısmında; işletmeciler tarafından internet sitesinde duyuru, SMS ve e-posta, sesli arama, posta vb. yöntemlerle duyuru ile faturalarda gösterme şeklinde bilgilendirme yapılması zorunlu hale getirilmiştir.

Sorgulama kısmında; işletmeciler tarafından, abonelerin alacak sorgulaması yapılabilmelerine imkân tanınması için internet sitelerinde sorgulama imkânı sunması ve e-Devlet kanalıyla sorgulama yapılabilmesi (200 bin üstü aboneli olan işletmeciler) zorunlu hale getirilmiş olup, yapılacak sorgulamalarda tüketicilerin toplam iade tutarı, mahsuplaşma miktarı ve kalan miktarı görme sağlanmış ve abonelerin kendi IBAN numarasını girerek iade talebini iletmesi için imkân tanınmıştır.

İade yöntemleri kısmında; öncelikle abonelerin son ödeme tarihi geçmiş borçlarından mahsuplaşma, sonrasında abonenin talep etmesi halinde kalan tutarın aboneye nakit iade şeklinde TL olarak iade edilmesi, nakit iadesi yapılamayan durumlarda ise gelecek döneme ait faturalardan mahsuplaşma yapılması, aktif ön ödemeli hatlara ise TL yükleme yapılması suretiyle iadelerin gerçekleştirilmesi zorunlu hale getirilmiştir.

İade edilemeyen tutarların Bakanlığa aktarılması kısmında; iadeye ilişkin kararın Kurum tarafından işletmeciye tebliğ edildiği tarihten itibaren iki yıl içerisinde işletmecinin tüketiciye ulaşamaması veya Kurum tarafından haklı görülen herhangi bir nedenle işletmeci tarafından iadelerin gerçekleştirilememesi halinde, bu iade tutarlarının evrensel hizmet gelirleri olarak genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere iki yılın bitim tarihinden itibaren otuz gün içerisinde ilgili işletmeci tarafından Bakanlığın merkez muhasebe birimi hesabına yatırılması ve yatırılan tutara ilişkin banka dekontunun aslı veya banka onaylı sureti ödemeyi müteakip yedi gün içerisinde işletmeci tarafından Bakanlığa ve Kuruma iletmesine ilişkin hususlar düzenlenmiştir. Yapılan düzenleme ile ayrıca kalan iade

tutarlarının Bakanlığa aktarılmasına müteakip gerekli açıklamalarla birlikte otuz gün içerisinde Usul ve Esaslar ekinde yer alan tablonun işletmeciler tarafından Kuruma gönderilmesi hususunda işletmecilere yükümlülük getirilmiştir.

Yapılan düzenleme ile ayrıca engelli tarifelerinden yararlanan abonelere yapılacak bilgilendirmelerin bu abonelere uygun işitsel ve/veya görsel yöntemler kullanılarak Kurum düzenlemelerine uygun şekilde gerçekleştirilmesi hususunda düzenleme yapılmıştır.

Bununla birlikte iade işlemlerinde uygulanacak süreler (Sorgulama, bilgilendirme ve mahsuplaşma için 30 gün-Kurul Kararında öngörülen süre) Kanunda belirtilen iki (2) yıl ile orantılı bir şekilde düzenlenmiştir. IBAN bilgisinin işletmeciye iletilmesini müteakip fiili iade işlemi on beş gün içinde tamamlanması öngörülmüştür.

Usul ve Esaslar uyarınca yapılan bütün işlemlere rağmen, iadesi yapılamayan ve posta masrafını aşan tutarlar için tüketicilere posta yolu ile işletmeciler tarafından gerekli bilgilendirme yapılmasına ilişkin yükümlülük getirilmiştir. Ayrıca, alacağı bulunan tüketicinin yeniden abone olması durumunda, aboneye nakit olarak fiilen iade yapılması veya abonenin tercihinine göre faturalı hatlarda faturasından mahsup edilmesi, ön ödemeli hatlarda ise TL olarak yükleme yapılması hususlarında düzenleme yapılmıştır.

İşletmecilerin, Usul ve Esaslar ile belirlenen yükümlülükleri yerine getirmemeleri halinde, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu İdari Yaptırımlar Yönetmeliği hükümlerinin uygulanması öngörülmüştür.

Elektronik Haberleşme Sektöründe İleri Tarihli İşlemlere İlişkin Usul ve Esaslar

Çağın gereklerine uygun olarak tüketicilerin bazı işlemlerinin kendilerinin talep ettiği tarihte gerçekleştirilmesine imkân tanınması ve olası tüketici mağduriyetlerinin önüne geçilmesi amacı ile hazırlanan ve Nisan 2017'de yürürlüğe giren "Elektronik Haberleşme Sektöründe İleri Tarihli İşlemlere İlişkin Usul ve Esaslar" ile aboneler Usul ve Esaslar'da yer alan yöntemlerden yapmak istedikleri talebin niteliğine uygun olan birisi ile;

- Aboneliğin dondurulması,
- Nakil,
- Tarife, paket veya kampanya aktivasyonu,
- Tarife, paket veya kampanya deaktivasyonu.

işlemleri için ileri tarihli işlem taleplerini işletmecilere iletme imkanına kavuşmuşlardır. Aboneler, ileri tarihli işlem taleplerini, talebin işletmeciye iletilme tarihinden itibaren en fazla 60 gün sonrası için yapabileceklerdir.

Borç ve Alacak Bilgilerinin Sorgulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Kapsamında Borç ve Alacaklar İçin İnternet Üzerinden Ödeme ve İade İçin Başvuru Hizmeti

Borç ve Alacak Bilgilerinin Sorgulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar'a eklenen yeni hükümler ile e-Devlet Kapısı veya işletmecilerin internet sayfası üzerinden sorgulama sonucu öğrenilen borçların kredi kartı ile ödenmesi veya tüketici alacaklarının iadesi işlemlerinin de internet üzerinden

yapılabilmesi hizmetini sunmaları için işletmecilere yükümlülük getirilmiştir. Bu düzenleme ile tüketiciler internet üzerinden işletmecilere olan borçlarını kolayca ödeme ya da alacakları varsa iadesi için başvuruyu da internet üzerinden kolayca yapabilme imkânına kavuşmuşlardır.

Tüketiciler iki kanaldan borç ödeme ve alacak iadesi hizmetini kullanabilmektedir. Bu yöntemlerden ilki işletmecilere ait internet sayfası üzerinden borçlarını kredi kartı ile ödeme ve alacakları için iade başvurusu yapılmasıdır.

İkinci yöntemde ise toplam iki yüz bin ve daha fazla abonesi olan işletmeciler, e-Devlet Kapısı üzerinden yapılan sorgulama sonucunda öğrenilen borç ve/veya alacak bilgilerinde tüketicilerin borç miktarı ya da telefon/abone numarası benzeri verileri girmelerini gerektirmeden kolayca borç ödeme ve alacak iadesi için başvuru hizmeti sunmaktadır.

Abonelerin Müşteri Hizmetleri Aramalarının Ücretlendirilmesi ile Ücretsiz Aranabilecek Müşteri Hizmetlerine İlişkin Düzenleme

Elektronik haberleşme hizmeti sunan işletmeciler tarafından müşteri hizmetleri yönüne doğru başlatılan çağrıların ücretlendirilmesi hususunda bazı kurallar belirlenmiştir.

Tüketici hak ve menfaatlerinin korunması ve işletmeciler arasındaki uygulama farklılıklarının ortadan kaldırılabilmesi hedefleri başta olmak üzere işletmeciler arasında uygulama yeknesaklığının sağlanması ve tüketicilerin yüksek faturalarla karşılaşmasının önlenmesini teminen, müşteri hizmetlerine doğru başlatılan çağrıların ücretlendirilmesi hususunda alınan Karar ile;

- Abonelerin hizmet aldıkları işletmeciye ait ücretli aranabilen müşteri hizmetleri numarasına doğru şebeke içi arama yapması halinde; uygulanacak ücretlerin ilgili abonelik paketlerinin şebeke içi yönüne doğru arama ücretlerinden yüksek belirlenmemesi ve ilgili abonelik paketleri kapsamında şebeke içine doğru tanınan görüşme sürelerine dahil edilmesi,
- Abonelerin farklı bir şebekedeki ücretli aranabilen müşteri hizmetleri numarasına doğru arama yapması halinde; uygulanacak ücretlerin ilgili abonelik paketlerinin çağrının sonlandırıldığı şebeke yönüne doğru arama ücretlerinden yüksek belirlenmemesi ve ilgili abonelik paketleri kapsamında çağrının sonlandırıldığı şebekeye doğru tanınan görüşme sürelerine dahil edilmesi hususlarına karar verilmiştir.

İlaveten, işletmecilerin abonelerine ücretsiz aranabilen bir numara üzerinden müşteri hizmetlerini sunması yükümlülüğü de getirilmiş olup, söz konusu yükümlülüğün yerine getirilebilmesi için yöntemler belirlenmiştir.

Adil Kullanım Noktası/Kotası (AKN) Konusunda Çalışma Yapılması

İnternet erişimi hizmeti sunmakta olan işletmeciler, "limitsiz" veya "sınırsız" şeklinde ibarelerle sundukları bazı tarife veya paketlerde; şebekenin etkin şekilde yönetimi, şebekeye bağlı kullanıcıların birbirlerinin erişim hızlarını olumsuz etkilememeleri veya bir abonelik bağlantısı üzerinden çok sayıda kullanıcıya hizmet sunulması suretiyle suiistimal edilmesinin engellenmesi gibi çeşitli amaçlarla, bir kullanıcının internet kullanım miktarının belirli bir

veri kullanım miktarına ulaşması durumunda, bu miktardan sonraki internet kullanımları için kullanıcının internet erişim hızının indirme yönünde yeni fatura dönemine girilene kadar ya da paketin geçerli olduğu sürenin sonuna kadar azami olarak belirli bir hıza düşürülmesi şeklindeki Adil Kullanım Noktası/kotası (AKN) olarak adlandırılan uygulamaya başvurabilmektedirler.

Bununla birlikte, son yıllarda giderek artan veri trafik hacmi, internette içeriğin değişimi ve yüksek veri tüketimine sebep olan video içeriğinin artış gösteriyor olması, akıllı cihazların yaygınlaşmasının da etkisiyle kullanıcıların internet kullanım alışkanlıklarındaki değişiklikler nedeniyle AKN sonrası daha yüksek internet erişim hızlarına ve kullanım kotalarına ihtiyaç duyulmaktadır.

Ayrıca "limitsiz/sınırsız" ibareleri ile satılan paketlerin AKN'li olmasının yanıltıcı görülmesine ilişkin tüketici şikâyetleri göz önüne alındığında AKN uygulamalarında düzenleme yapılması ihtiyacı hâsıl olmuştur.

Sözkonusu düzenleme ile: AKN uygulama esaslarında iyileştirme yapılması ve AKN konusunda tüketicilerin tam ve doğru bilgilendirmeleri amaçlanmıştır.

Mobil internet kullanımı için AKN sonrası veri indirme hızı mobil internet için asgari 128 Kbit/s olarak belirlenmiştir.

Sabit internet kullanımı için AKN'li paketlerde 02:00-08:00 saatleri arasındaki internet kullanımları AKN'ye dâhil edilmeyerek, anılan saatlerdeki internet kullanımlarında hızın AKN paket tanıtımında duyurulan hızda olacaktır.

2019 yılında AKN uygulaması tamamen kaldırılacaktır.

Posta Sektörüne İlişkin Düzenlemeler

2013 yılında yürürlüğe giren 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu uyarınca, posta hizmet sağlayıcılarının da BTK tarafından yetkilendirmeye başlanması ile birlikte 31/08/2018 tarihi itibarı ile ulusal çapta PTT dâhil 24 Hizmet Sağlayıcısı ve il/iller bazında 10 Hizmet Sağlayıcısı olmak üzere toplam 34 hizmet sağlayıcısı yetkilendirilmiştir.

Ayrıca, sektöre yönelik olarak birleşme-devralma, hisse devri, yetkilendirmeden kaynaklanan yükümlülüklerin tabikine ilişkin işlemler yürütülmüştür.

Posta Hizmet Sağlayıcılarının Çağrı Merkezlerine İlişkin Hizmet Kalitesi Ölçütleri

6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu başta olmak üzere ilgili mevzuata dayanılarak belirlenen "Posta Hizmet Sağlayıcıları Çağrı Merkezlerine İlişkin Hizmet Kalitesi Ölçütleri" 03/07/2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Posta sektöründe ulusal seviyede hizmet sunmak üzere yetkilendirilen ve yıllık net satışı elli milyon (50.000.000) TL'yi geçen hizmet sağlayıcıları (9 şirket), kullanıcıların bilgilendirilmesi ve şikâyet başvurularının alınması konularında sunulan çağrı merkezi hizmetlerinin kalite seviyesine ilişkin olarak belirlenen ölçütlere 01/10/2018'den itibaren uyum sağlamakla yükümlü kılınmışlardır. Yükümlülük kapsamında hizmet sağlayıcıları, belirlenen hizmet kalitesi ölçütlerine uyum sağlayıp sağlamadıklarına ilişkin raporlarını 2018 yılının son çeyreğinden başlamak üzere üçer

aylık dönemler itibarıyla Kurum'a sunacaklardır. Düzenlemeye göre yükümlü kılınan hizmet sağlayıcılarının çağrı merkezlerinin hizmet kalitesi seviyelerine ilişkin performans bilgileri Kurum tarafından yayımlanabileceği gibi hizmet sağlayıcılarına da bu bilgiyi yayımlama yükümlülüğü getirilebilecektir.

Söz konusu düzenleme, gerek posta hizmet sağlayıcılarının çağrı merkezleri üzerinden sundukları hizmetlere kullanıcılar tarafından kolayca erişimin sağlanmasını teminen belirli bir kalite seviyesinin yakalanması gerekse posta sektörüne yönelik yapılacak yeni hizmet kalitesi düzenlemelerine öncülük etmesi açısından önem arz etmektedir.

Elektronik Haberleşme Alt Yapısı Tesisleri Referans Dokümanı ve Asgari Gerekliliklerinin Belirlemesine Yönelik Çalışmalar

Bakanlığımız tarafından hazırlanan "Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmeliğin" ilgili hükmü çerçevesinde BTK koordinasyonunda, konu ile ilgili işletmecilerden oluşan bir çalışma grubu oluşturulmuş ve işletmecilerle, ilgili kamu kuruluşlarının ortak çalışmalarıyla "Elektronik Haberleşme Yer Altı Tesisleri Referans Dokümanı" hazırlanmış, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu'nun 30/04/2014 tarihli ve 2014/DK-TED/238 sayılı Kurul Kararı gereği BTK internet sayfasında yayımlanmıştır.

Diğer taraftan, Bakanlığımız tarafından hazırlanan Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yö-

netmelik kapsamında kullanım onayı alan altyapı işletmecilerinin BTK tarafından hazırlanan elektronik haberleşme altyapısı asgari gereklilikleri çerçevesinde denetlenebilmesine yönelik usul ve esasları içeren "Elektronik Haberleşme Altyapısı ve Bilgi Sistemine İlişkin Yönetmelik" 13/07/2016 tarihli ve 29769 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yönetmeliğin yürürlüğe girmesiyle kullanım onayı alan işletmecilerin altyapı kazılarının ve havai hat tesislerinin kurulumunun anılan gerekliliklere uygun olup olmadığının denetlenmesi öngörülmüştür.

Bu kapsamda, söz konusu referans dokümanın havai hatlı elektronik haberleşme şebekesini de içerecek şekilde güncellenerek, elektronik haberleşme altyapısına ilişkin yeraltı tesisi inşası sırasında yapılan kazılar, kazıların tekrar doldurulması, tesis edilen kablo muhafaza kanalları, ek odaları ve benzeri diğer hususlarda standartların oluşturulması amacıyla hazırlanan Elektronik Haberleşme Altyapı Tesisleri Referans Dokümanı 30.05.2017 tarihli ve 2017/DK-TED/178 sayılı Kurul Kararı ile onaylanmış olup, BTK internet sayfasında yayımlanmıştır.

Söz konusu dokümanın yürürlüğe girmesiyle;

- İşletmecilerin altyapılarını BTK tarafından belirlenen standartlara uygun tesis etmesi sağlanarak,
- Standarda uygun kazılarla çevreye verilen rahatsızlığın azaltılmasına,
- Kaliteli altyapı tesisi sayesinde meydana gelebilecek arızaların azalması ile hizmet kalitesinin yükselmesine,

- İşletmecilerin kendi şebekeleri için yaptıkları kazılarda altyapının başka işletmecilerin de ücreti mukabili kullanabileceği özelliklerde yapılmasına,
- İşletmeciler arası rekabetin artırılmasına,
- Gereksiz kazı maliyetlerinin önüne geçilerek son kullanıcıların daha makul ücretlerle elektronik haberleşme hizmeti almasına ve
- Kaynakların etkin ve verimli kullanılması sağlanarak ülkemiz ekonomisine katkı sağlanacağı değerlendirilmektedir.

Bina İçi Elektronik Haberleşme Tesisatı Teknik Şartnamesi

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın 21/02/2018 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan "Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" ile Türk Telekomünikasyon A.Ş. tarafından hazırlanan şartnameye yapılan atıflar değiştirilerek Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından hazırlanan Bina İçi Elektronik Haberleşme Tesisatı Şartnamesine atıf yapılmasıyla söz konusu şartnamenin uygulamaya girmesi sağlanmıştır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı elektrik projesi kontrol formunu değiştirerek, yapı denetimi yapan firmaları yeni yapılan binalarda aynı zamanda BTK tarafından hazırlanan Bina İçi Elektronik Haberleşme Tesisatı Şartnamesinin gereklerinin yerine getirilmesini de kontrol etmeleri sağlanmıştır.

Bina İçi Elektronik Tesisatı Teknik Şartnamesine uyum zorunluluğu getirilmesi ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulunun 10/05/2018 tarihli ve 2018/DK/-TED/147 sayılı kararı ile "Bina İçi Elektronik Haberleşme Tesisatı Teknik Şartnamesi" güncellenmiştir. Bina İçi Elektronik Haberleşme Tesisatı Teknik Şartnamesinin uygulanmaya

başlamasıyla yeni yapılan binalarda sağlanacak faydalar aşağıda sıralanmaktadır.

Bina yapımı sırasında dairelere kadar bina içi fiber optik kablo çekimi zorunluluğu getirilmiştir.

Bina yapım aşamasında çatıdan tüm dairelere uydu yayımlarının ulaştırılabilmesi için kablo çekilmesi zorunlu hale getirilmiş, böylelikle balkonlarda yer alan çanak antenlerin yarattığı görüntü kirliliğinin engellenmesi amaçlanmıştır.

Bina içi kapsamanın dışarıdan sağlanmasının mümkün olmadığı kamuya açık bina, hastane, AVM, iş merkezi, spor alanları ve benzeri yapılarda mobil haberleşme sistem odası ile bina içi kapsamı sağlanacaktır.

Kablolar Dikey shaft (kablo bacası) vasıtasıyla binaya zarar vermeden, daha düşük maliyetler ile tesis edilebilecektir.

Daire içerisinde sigorta panosuna benzer daire içi zayıf akım panosu bulundurulacaktır. Bu panodan dairedaki odalara yıldız bağlantı ile dağıtım yapılabilecek, kullanıcılar istedikleri herhangi bir odadan internet, telefon, kablolu TV ya da uydu antenine erişim sağlayabileceklerdir.

Binalarda işletmecilerin dağıtım kutularını koyabilecekleri yeterli şartları taşıyan bir sistem odası ayrılacaktır. Böylelikle daha düzenli bir dağıtım yapılabilecek ve bina girişindeki görüntü kirliliği önlenecektir.

Fiber/optik altyapı başta olmak üzere elektronik haberleşme altyapısının gelişmesini, maliyetlerinin düşmesini, haberleşme hizmetlerine erişimin kolaylaşması gibi birçok konuda fayda sağlanacaktır.

Hücrel Sistem Anten Tesislerinin (HSAT) Tasarımı, Kurulumu ve Paylaşımına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin Güncellenmesi

Hücrel sistemlere ait anten tesisinin birden fazla işletmeci tarafından kullanımına imkan sağlayacak şekilde tasarımı, kurulumu ve paylaşımına ilişkin hususları düzenleyen "Hücrel Sistem Anten Tesisleri ile Tel-siz Erişim Şebekelerinin Paylaşımına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik", İTİ hizmetlerini sunmak üzere yetkilendirilmiş işletmecilerin hak ve yükümlülüklerini belirleyen "Sayısı Sınırlanmış Kullanım Hakkı Yetki Belgesi Eki" ile getirilen yükümlülükler ile işletmecilerden gelen talep ve uygulama sürecinde edinilen tecrübeler doğrultusunda güncellenerek 06.12.2016 tarih ve 29910 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Elektronik İmza Düzenlemesi

23 Ocak 2004 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Elektronik İmza Kanunu ve bu kapsamda BTK tarafından hazırlanarak Ocak 2005'te yayımlanan ikincil dü-

zenlemelerden sonra nitelikli elektronik sertifika, zaman damgası ve elektronik imzalarla ilgili hizmetleri sunacak olan Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcı'ları (ESHS) BTK'ya yaptıkları bildirimden sonra faaliyete başlamıştır. Hâlihazırda özel sektöre nitelikli elektronik sertifika sağlayan 4 adet, tüm kamu kurum ve kuruluşları çalışanlarının kurum içi ve kurumlararası işlemlerde kullanacakları kurumsal elektronik sertifika ihtiyaçlarını karşılayan TÜBİTAK Kamu Sertifikasyon Merkezi ve 2004/21 sayılı Başbakanlık Genelgesi kapsamında kendi çalışanlarının nitelikli elektronik sertifika ihtiyaçlarını karşılamak için kurulan Emniyet Genel Müdürlüğü Sertifikasyon Merkezi olmak üzere toplam 6 adet ESHS faaliyet göstermektedir. Ülkemizde faaliyet gösteren 6 ESHS tarafından 2004 yılından Temmuz 2018'e kadar üretilen toplam elektronik ve mobil elektronik sertifika sayıları **Grafik 15**'te gösterilmektedir.

2018 yılı Temmuz ayı itibarıyla toplam 3.510.461 adet nitelikli elektronik sertifikasının %45'i kamu kurum ve kuruluşları %55'ida özel sektör için üretilmiştir.

6661 sayılı Askerlik Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un ilgili maddeleri ile Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Kartı (TCKK)'nın hukuki dayanağı oluşturulmuştur. BTK tarafından yetkilendirilmiş bir ESHS tarafından TCKK'ya nitelikli elektronik sertifika (NES) yüklenebilmesi için aynı Kanun'un 7'nci maddesi ile 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'nun 10'uncu maddesinde değişiklik yapılması sağlanmış ve bu değişiklik ile kimlik doğrulamanın TCKK vasıtasıyla uzaktan güvenilir bir biçimde tespit edilebileceği hüküm altına alınmıştır.

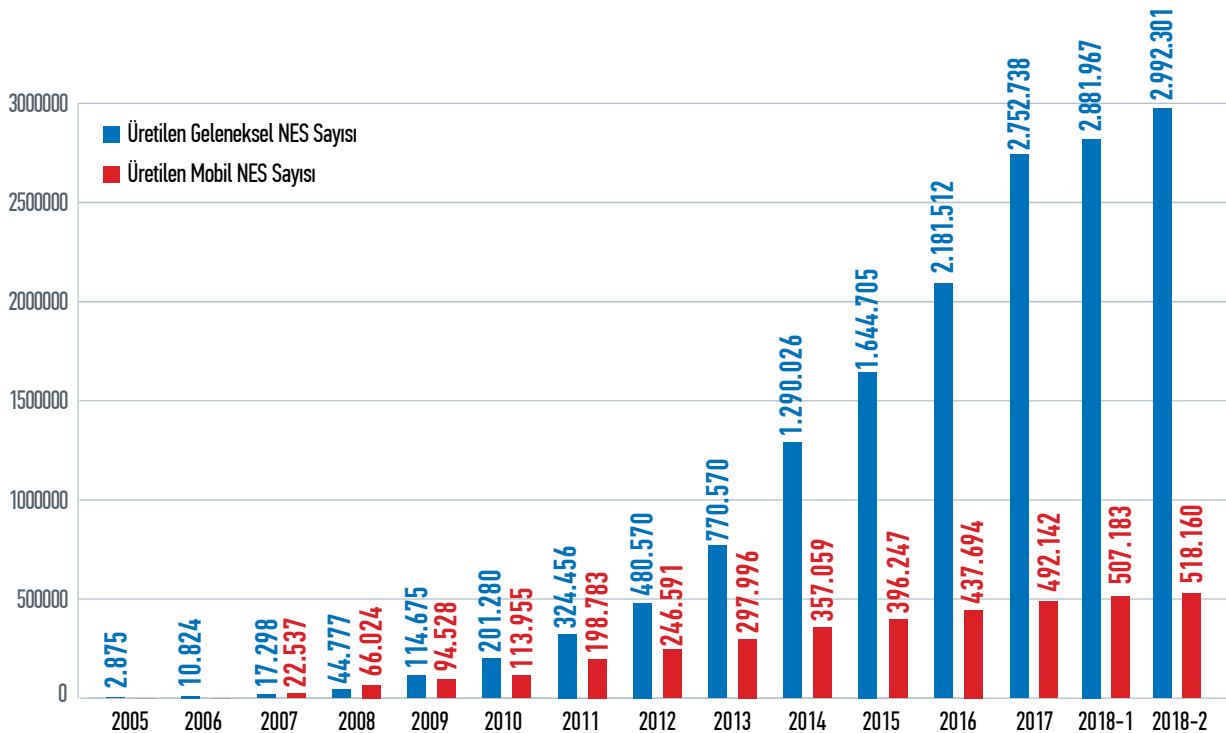
2017/21 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile tüm kamu kurum ve kuruluşlarının elektronik belge paylaşımlarında ihtiyaç duyabilecekleri şifreleme ve elektronik mühür sertifikalarının, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu ile tanımlanan nitelikli elektronik sertifikalardan yapısal ve işlevsel farklılıkları bulunması nedeniyle uygulanamayan idari ve teknik hususlara ilişkin düzenlemelerin Kurumumuz tarafından yapılması talimatı verilmiştir. Bu kapsamda kamu kurum ve kuruluşları arasında elektronik ortamdaki belge paylaşımında kullanılan kurumsal şifreleme ve elektronik mühür sertifikalarının başvurusunun alınması, oluşturulması, kullanılması, iptali ve yenilenmesi ile ilgili usul ve esasları belirlemek amacıyla Kurumumuz tarafından ilgili tüm tarafların görüşü alınarak hazırlanan

"Kamu Kurum ve Kuruluşları Arasında Elektronik Ortamdaki Belge Paylaşımında Kullanılan Kurumsal Şifreleme ve Elektronik Mühür Sertifikalarına İlişkin Usul ve Esaslar Taslağının" yayımlanmasına ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

Kayıtlı Elektronik Posta Hizmeti

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 18'inci maddesi ile tacirler arasındaki diğer tarafı temerrüde düşürmeye, sözleşmeyi feshe, sözleşmeden dönmeye ilişkin ihbarlar, ihtarlar, itirazlar ve benzeri beyanlar, fatura, teyit mektubu, iştirak taahhütnamesi, toplantı çağrıları gibi belgelerin elektronik olarak gönderilmesi için Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) Sisteminin kullanılması hüküm altına alınmıştır. Yine aynı Kanunun

Grafik 15 Elektronik ve Mobil Elektronik Sertifika Sayısı

1525'inci maddesinin 2'nci bendi ile söz konusu sisteme, Kayıtlı Elektronik Posta Hizmet Sağlayıcıların (KEPHS) hak ve yükümlülüklerine, yetkilendirilmelerine ve denetlenmelerine ilişkin ikincil düzenlemeleri yapmak üzere BTK görevlendirilmiştir. Bu çerçevede BTK tarafından hazırlanan ikincil düzenlemeler 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ile birlikte 01.07.2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Müteakiben ilgili mevzuat kapsamında KEP hizmeti sunmak üzere BTK'ya başvuruda bulunan 8 firma KEPHS olarak yetkilendirilmiştir.

Ülkemizde faaliyet gösteren 8 KEPHS tarafından 2013 yılından Ağustos 2018'e kadar 93.664'ü gerçek kişiler, 252.033'ü tüzel kişiler olmak üzere toplam 345.697 adet KEP hesabı açılmıştır.

Temmuz 2018 sonu itibarıyla açılmış olan toplam 345.697 adet KEP hesabının 303.581 adeti elektronik tebligata elverişli KEP hesabı olarak kullanılmaktadır.

İletişimin Denetlenmesi

21.02.2014 tarih ve 6526 sayılı Kanunun 12'nci maddesi ile Ceza Muhakemesi Kanununun 135 inci maddesinde yapılan değişiklikler ile telefon dinleme konusunda, bir taraftan yetkilerin kötüye kullanılmasını önlemek, diğer taraftan da uluslararası standartlara uygun olarak bu tedbirleri uygulamak amaçlanmıştır. Gerek Anayasamızın 13'üncü ve 22'nci maddelerinde yer alan hükümler ve gerekse tarafı olduğumuz AİHS'ne göre, özel hayatın gizliliğine ve haberleşmenin gizliliğine yönelik müdahalelerin açıkça

ve yasal normlarla düzenlenmesi sağlanmış, geçici bir tedbir olan iletişimin denetlenmesi tedbirinin uygulamada sıkça dile getirilen kötüye kullanmaları engelleyerek, işlendiği yönünde kuvvetli şüpheler bulunan suç ile ilgili delillere ulaşmak ve/veya şüpheli veya sanığı yakalamakla sınırlı olarak uygulanması hedeflenmiştir.

İnternet İçerik Düzenlemeleri

2007 yılında çıkarılan 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun ile İnternetin yasadışı içeriğiyle mücadele edilmesi ve başta çocuklar ve aileler olmak üzere toplumun tüm kesimlerinin internet ortamındaki yasadışı içeriklerden korunmaları amaçlanmıştır.

5651 sayılı Kanunda gerçekleşen değişikliklerde;

1. Yaptırım mekanizmaları yalnızca idari para cezası ile sınırlı hale getirilmiştir.
2. Kişilik hakkı ihlallerinin etkin ve ölçülü tedbirlerle önlenmesi sağlanmıştır.
3. Merkezi Ankara'da bulunan Erişim Sağlayıcıları Birliği kurularak kişilik hakları ve özel hayatın gizliliği gibi hakimlik kararlarının sivil inisiyatif tarafından etkin ve hızlı biçimde uygulanması sağlanmıştır.
4. Erişim engelleme kararının, süresiz olarak verilmesi yerine değişikliklerle belirli bir süre ile sınırlı olarak verilmesine imkân tanınmaktadır.

5. İnternet üzerinden kişi hakkı ihlallerinin (özel hayatın gizliliğinin ihlali başta olmak üzere) çok kısa süre içerisinde ölçülü tedbirlerle etkin olarak giderilmesi sağlanmaktadır.
6. Erişim engellenmesi tedbiri kararlarının öncelikle ve esas olarak yalnızca hakkın ihlalinin gerçekleştiği yayın, kısım, bölüm ile ilgili olarak (URL, v.b) ve URL adresi şeklinde, içeriğe erişimin engellenmesi yöntemiyle verilebileceği, ancak son çare prensibi çerçevesinde mecburiyet durumunda sitenin erişimin engellenmesine karar alınabileceği düzenlenmiştir.
7. İnternetin güvenli kullanımını sağlama ve bilişim şuurunu geliştirmeye yönelik çalışmalara yer verilmiştir.
8. Yer sağlayıcıların (hosting vb.) yurt içinde faaliyet göstermesi kolaylaştırılmıştır.
9. Özel hayatın gizliliği kapsamında re'sen verilecek erişim engelleme kararlarının doğrudan hakim onayına sunulması şartı öngörülerek, yargısal güvence eksikliği giderilmiştir.
10. Milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi nedenlerinden biri veya bir kaçına bağlı olarak internet ortamında vuku bulacak ihlallere yönelik çok kısa sürede koruyucu idari tedbir alınabilmektedir.

5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun'da yapılan değişiklikler

sonrası "İnternet Toplu Kullanım Sağlayıcıları Hakkında Yönetmelik" düzenlenerek;

- İnternet kafe ve benzeri ticari amaçla internet toplu kullanım sağlayıcılara BTK tarafından onaylanan filtre programlarını kullanma zorunluluğu kaldırılmış, bunun yerine istedikleri bir filtre programı ile birlikte güvenli internet hizmetini kullanma imkanı tanınmıştır.
- Ayrıca talep eden toplu kullanım sağlayıcılara İşletmeciler tarafından ücretsiz olarak sağlanan Güvenli İnternet Hizmeti kullanabilme imkânı getirilmiştir.
- Gece görüş sistemi olan kamera kullanma zorunluluğu getirilerek internet kafelerin standartlarının yükselmesi sağlanmıştır
- Ticari olmayan internet toplu kullanım sağlayıcılar için SMS ile kullanıcıları tanımlayacak sistemler getirilerek suç ve suçluya ulaşma noktasında önemli bir değişiklik gerçekleşmiştir.
- İdari para cezası uygulamalarında daha önce mülki amir tarafından doğrudan üç bin Yeni Türk Lirasından on beş bin Yeni Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilirken, yapılan değişiklik ile kademeli bir yaptırım sistemi getirilmesinin yanı sıra ilk ihlalde para cezası uygulaması yerine öncelikle uyarma şeklinde düzenleme yapılarak yaptırımlardaki uygulamada iyileşmeye gidilmiştir.

İnternet ortamındaki yayınlardan Kanunda belirtilen katalog suçlara ilişkin şikâyetlerin yapılabileceği İnternet Bilgi

İhbar Merkezi kurulmuştur. Çocukların cinsel istismarı başta olmak üzere İnternetin yasadışı içeriğiyle mücadele konusunda uluslararası işbirliğinin gerekliliği kapsamında, BTK İnternet Bilgi ve İhbar Merkezi, Uluslararası İnternet İhbar Merkezleri Birliğine-INHOPE üye olmuştur. INHOPE, 1999 yılında İnternet üzerindeki yasadışı içeriklerle mücadele etmek amacıyla "Hotline" olarak tabir edilen ihbar hatları oluşturmak ve bunların birbiri ile koordinasyonunu sağlamak amacıyla kurulan bilgi ihbar merkezleri birliğidir. Birliğin üyeleri arasında, başta ABD, Avustralya ve AB ülkeleri olmak üzere 40 ülkede faaliyet gösteren 45 ihbar merkezi bulunmaktadır.

5651 sayılı Kanun ile BTK'ya yüklenen görevler, erişimin engellenmesi tedbirine ilişkin uygulamalardan ziyade bilinçlendirme, işbirliği, koordinasyon ve sorunlu içeriğin, İnternet adresinin tümüyle engellenmesine gerek kalmaksızın ilgili siteden çıkartılmasını sağlayan uyar-kaldır (notice and take down) mekanizmasının işletilmesidir.

Gelişmiş demokrasilerde yaygın olarak kullanılmakta olan uyar-kaldır yöntemiyle kısmi içeriğe dayalı sorunlar; İnternet aktörlerinin sorumluluklarını ötelemeyen, özdenetimi ön plana çıkaran, önemseyen bir anlayış çerçevesinde çözümlenmiştir. Sadece bir veya birkaç içerikten kaynaklanan sorunların çözümünde, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun re'sen gerçekleştirdiği işlemler itibarıyla temel hak ve hürriyetlerin sınırlandırılmasının Anayasal kısıtı olan "ölçülülük ilkesi"ne azami riayetle, ifade özgürlüğü, bilgilenme ve kişinin kendini geliştirme hakkı çerçevesinde

sorun teşkil etmeyecek bir usul ortaya konulmuştur.

BTK'nın kararları içerisinde yoğunluğu "Çocukların cinsel istismarı ve müstehcenlik" oluşturmaktadır. Bu suç bazındaki engellemeler, tüm gelişmiş batı toplumlarınca yürütülmekte olan ortak mücadeleye paralel devam ettirilmektedir.

Yapılan işlemler, Kanunda belirlenen "katalog" sınırlaması tercihinin uygun yürütülmüş, engelleme tedbiri uygulanan İnternet adresi içeriklerinin yaklaşık %99,75'i çocukların cinsel istismarı, müstehcenlik, fuhuş ve kumar oynanması için yer ve imkan sağlama şeklindeki dört suç düzenlemesi çerçevesinde gerçekleştirilmiştir.

Proje ve Faaliyetler

Projelerimizde önceliklerimiz, ülkemizdeki bilgi toplumunun geliştirilmesi, sosyal desteğe muhtaç olan engelli vatandaşlarımızın hayatlarının kolaylaştırılması, eğitime destek verilmesi, bilgisayar okur-yazarlığının artırılması, e-Devlet uygulamalarının yaygınlaştırılması, afet durumunda sabit ve mobil haberleşmenin kesintiye uğramaması için gerekli tedbirlerin alınmasıdır.

İnternet Altyapısı Olmayan Okullara Altyapı Kurulması

Ülkemizde sayısal uçurumun giderilmesi amacıyla, işletmeciler tarafından yüksek maliyet nedeniyle gidilemeyen, nüfus yoğunluğunun az olduğu özellikle de kırsal kesimlerde, internet erişimi olmayan 10.201 okula ADSL ve Uydu teknolojisi genişbant internet erişimi sağlanmıştır.

İnternet Altyapısı Kurulan Okullarımıza Örnekler

Web Tabanlı Dil Eğitim Sistemi ve Multimedya Dil Sınıfları Kurulması

Bakanlığımız ve Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Başkanlığı arasında imzalanan protokol ile 102 Üniversitemize 2'şer adet olmak üzere toplam 204 Dil Sınıfı kurulmuştur. Bu proje ile yükseköğrenim öğrencileri yerden ve zamandan bağımsız 7 gün 24 saat hizmet alabilmektedir.

Üniversite öğrencilerimiz bu hizmet için herhangi bir ücret ödememektedir. Öğrencilerin kullanımına açılacak olan çevrimiçi (online) dil materyali; sadece okuma, dinleme, yazma ve konuşma becerilerini desteklemekle kalmayıp öğrencilerin haftanın belirli saatlerinde dil uzmanları ile canlı görüşme ve konuşma pratiği yapmalarına da imkân tanımıştır.

Akıllı Sınıf Kurulumu

Bu projeye, Emniyet Genel Müdürlüğünde çalışan personel bir merkezden 82 noktaya sunulan uzaktan eğitim hizmeti ile yerinde eğitim alabilmektedir. Bu da kamuya zaman ve maliyet açısından önemli ölçüde tasarruf sağlamaktadır.

Acil Durum Haberleşmesine Yönelik Uydu Telefonu Temini

Karasal haberleşmenin kesintiye uğradığı afet dönemlerinde Bakanlıklar, Valilikler ve ilgili kamu kurum ve kuruluşları arasında koordinasyonun daha sağlıklı bir şekilde sağlanması ve acil durumun daha etkin yönetilebilmesi amacıyla söz konusu kurumlara alternatif haberleşme imkânı sağlamak üzere 723 adet uydu telefonu alınarak Türkiye genelindeki Valilik ve Kaymakamlıklar dahil ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına dağıtımı yapılmıştır.

FATİH Projesi (Fırsatları Arttırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi)

Bakanlığımız ile Milli Eğitim Bakanlığı işbirliği protokolüyle başlatılan FATİH Projesi, gerek öğrenci sayısı, gerek derslik sayısı ve gerekse proje bedeli bakımından dünyada bir ilktir.

FATİH Projesi ile okullara BT araçları sağlanarak geniş bant internetin bütün dersliklere ulaştırılması, derslere ait e-içeriklerin geliştirilerek yaygınlaştırılması ve ülke genelinde sosyo-ekonomik açıdan öğrenciler arasında fırsat eşitliğinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Etkileşimli Tahta, Yazıcı ve Doküman Kamerası

Bu proje ile tüm orta öğretim okullarımızdaki 45.653 adet okul ve 432.288 dersliğin Etkileşimli Tahta, yazıcı ile donatılması ve öğrencilere El Bilgisayarı (Tablet) verilmesi hedeflenmiştir. Etkileşimli tahta ve yazıcıların temin edilmesi ve kurdurulması Bakanlığımızca, el bilgisayar ve eğitim içeriklerinin temini ise Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılmaktadır.

Bakanlığımızca, 2012 yılında 3.657 adet okulun her birine doküman kamera ve çok fonksiyonlu yazıcı ile her sınıfa bir adet olmak üzere 84.921 adet etkileşimli tahta alımı ve kurulumu gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, öğretmenlerin uzaktan hizmet içi eğitimlerinin sağlanması amacıyla, tek noktadan çok noktaya hizmet veren 110 adet Hizmet İçi Eğitim Sınıfının kurulumu Bakanlığımızca 2013 yılında tamamlanmıştır.

Bununla birlikte, 2014 yılında 41.996 adet okula, her okulda bir adet olmak üzere A3/A4 çok fonksiyonlu yazıcı ile 347.367 adet etkileşimli tahtanın kurulumunun yapılması için firmalar ile sözleşme imzalanmıştır. 2015 yılı sonu itibarıyla 41.996 adet A3/A4 çok fonksiyonlu yazıcı teslimatı tamamlanmıştır. Haziran 2016'da 347.367 Etkileşimli Tahtanın kurulumu tamamlanmıştır.

Gören Göz Projesi

Bu proje ile görme engelli vatandaşlarımızın yaşamını kolaylaştırmak, gitmek istedikleri yere kolay ve en güvenli biçimde ulaşımını sağlamak amacıyla gören göz cihazının alımı ve dağıtımı amaçlanmıştır.

Gören Göz cihazı; görme engellilerin gitmek istedikleri yere yürüyerek veya otobüs, metro gibi toplu taşıma araçlarını kullanarak kolay ve hızlı bir şekilde ulaşabilmeleri için körcül haritalar içeren bir navigasyon programı, yürüme ölçer, internet tarayıcısı, medya oynatıcı

cısı, e-mail programı, elektronik-kitap okuma ve benzeri özellikleri bulunan ekran okuma destekli bir akıllı telefondur.

Bu cihazlar Bakanlığımız tarafından Gören Göz Projesi kapsamında iki aşama halinde temin edilmiştir.

1. ve 2. fazda dağıtılan gören göz cihazı

Söz konusu projenin birinci aşamasında; 7 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Sivas, Erzincan, Bilecik ve Niğde) yaşayan görme engelli vatandaşlarımız için toplam 5000 adet, ikinci aşamasında ise 19 ilde (Adıyaman, Antalya, Artvin, Aydın, Bingöl, Bursa, Çorum, Denizli, Diyarbakır, Edirne, Gaziantep, Gümüşhane, Iğdır, Kahramanmaraş, Karaman, Konya, Mardin, Şanlıurfa ve Yozgat) yaşayan görme engelli vatandaşlarımız için 5000 adet olmak üzere toplam 10.000 adet Gören Göz cihazı temin edilerek, dağıtımı yapılmak üzere Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'na teslim edilmiştir.

Projenin üçüncü aşamasında ise iki fazın dışında yer alan ve körcül haritası hazırlanan 41 ilde 5000 adet cihazın dağıtımı ve önceki aşamalarda yer alan 26 il ile birlikte toplam 67 ilin körcül haritalarını içeren 25.000 kullanıcı lisansının görme engellilerin ücretsiz olarak indirebilmesi için alımı yapılmıştır.

Kızılay'ın Uydu Üzerinden Kesintisiz İletişimi Projesi

Türkiye Kızılay Derneği'nin, afet durumunda uydu üzerinden ses, veri ve görüntü dahil gerekli olan her türlü haberleşme hizmetlerinin etkin ve kesintisiz yapılabilmesi için 48 adet sabit, mobil ve taşınabilir Uydu Terminali (VSAT) temin edilmiş olup Kızılay tarafından özellikle afet durumlarında kullanılmaktadır.

İnternet Erişim Noktaları (İEN) Kurulması

Proje kapsamında PTT, Havaalanları, DDY Gar Binalarında vatandaşların telefon, internet ve e-Devlet hizmetlerinin erişimini sağlamaya yönelik pilot uygulama olarak Büyükşehir statüsündeki 16 ilimizdeki 86 merkeze İnternet Erişim Noktasının (İEN) kurulması amaçlanmıştır.

İnternet erişim noktalarının kurulumu tamamlanmış olup vatandaşlarımıza hizmet verilmektedir.

İnternet Erişim Noktası

Elektronik Haberleşme Altyapısı Olmayan Yerleşim Yerlerine Altyapı Kurulması

Bu proje ile Türkiye genelinde sabit telefon ve internet altyapısı olmayan köy mezra ve benzeri yerleşim yerlerine kablosuz genişbant erişim teknikleri kullanılmak suretiyle sabit telefon ve internet hizmeti verilmesi planlanmıştır.

Projenin birinci fazında 1451 yerleşim yeri kapsama altına alınmıştır. Daha sonra gelen talepler doğrultusunda haberleşme altyapısı olmayan kalekol/karakollara hizmet götürülmesi amacıyla ek sözleşmeler imzalanmıştır. Eylül 2018'e kadar 431 adet kalekol/karakol ile 172 yerleşim yeri daha kapsama altına alınmış olup toplamda 1623 yerleşim yeri ile 431 kalekol/karakola hizmet götürülmüştür.

Sözleşme süresi 31.12.2018 tarihinde sona erecek olup mücbir sebeplerle kurulumu tamamlanamayan yerlerde kurulumların bu tarihe kadar tamamlanması planlanmaktadır.

GSM ve Mobil Genişbant İnternet Kapsama Alanlarının Genişletilmesi Projesi

Nüfusu 1- 500 arasında olan ve GSM iletişim altyapısı olmayan 1799 adet yerleşim yerine Mobil Haberleşme Altyapısının kurulumu amaçlanmaktadır. Bu kapsamdaki çalışmalar

2013 yılında başlamış olup 2016 Şubat ayı itibarıyla kurulumlar tamamlanmıştır. 1796 yerleşim yeri kapsama altına alınmış olup vatandaşlarımıza hizmet verilmektedir.

GSM kurulumu yapılmış olan 1796 yerleşim yerine mobil genişbant internet (4.5G) hizmet götürülmesi amacıyla devam sözleşmesi imzalanmıştır. Bu Sözleşme kapsamında kurulumlar devam etmekte olup Eylül 2018 itibarıyla 1441 yerleşim yerine 4.5G hizmeti götürülmüştür.

Yeni gelen talepler doğrultusunda belirlenmiş olan 1472 yerleşim yerine de mobil genişbant internet (4.5G) hizmeti götürülmesi amacıyla ihaleye çıkılmış olup 05.07.2017 tarihinde Sözleşme imzalanmıştır. Sözleşmeler kapsamında çalışmalar devam etmektedir. Eylül 2018 itibarıyla 190 yerleşim yerine 4.5G hizmeti götürülmüştür.

Bu sözleşmeler kapsamında yerli ürün desteklenmesi amacıyla ULAK Yerli Baz İstasyonunun mümkün olan en yüksek seviyede kullanılması zorunluluğu getirilmiştir. Bu amaçla; GSM kurulumu yapılmış olan 1799 yerleşim yerine mobil genişbant (4.5G) ilavesine ilişkin sözleşmede en az %10, 1472 yerleşim yerine mobil genişbant (4.5G) altyapısı kurulmasına ilişkin sözleşmede ise en az %30 ULAK kullanımı zorunluluğu getirilmiştir.

Gelinen aşamada 1799 yerleşim yerine kurulacak 4.5G altyapısının yaklaşık %45'i, 1472 yerleşim yerine kurulacak 4.5G altyapısının ise yaklaşık %55'i ULAK ürünlerinden oluşacaktır.

İstanbul K.Çamlıca TV-Radyo Kulesi

Böylece her 2 proje kapsamında kurulacak 4.5G ekipmanlarının yaklaşık %50'si yerli ve milli ULAK ürünlerinden oluşacaktır.

Gelen yeni talepler doğrultusunda 2019 yılı içerisinde 1500 yerleşim yerine daha haberleşme altyapısı hizmeti götürülmesi amacıyla proje çalışmaları devam etmekte olup 2019 yılı Yatırım Programına alınması teklif edilmiştir.

Sayısal Yayıncılık Projesi

Sayısal Yayıncılık Projesi ile, radyo ve televizyondaki analog yayınların sonlandırılarak yayıncılığın karasal sayısal vericiler üzerinden ülkemizdeki yerleşim alanlarının tamamını kapsayacak şekilde sunulmasına yönelik altyapı çalışmalarına katkı sağlamak amaçlanmıştır.

Küçük Çamlıca TV-Radyo Kulesi Projesi

İstanbul Çamlıca Tepesi'nde yer alan TV antenlerinin tek bir kule üzerinde toplanması ve görüntü kirliliğinin önüne geçilmesini temin etmek amacıyla bir yapının kurulması planlanmış ve bu amaçla Bakanlığımız ile İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı (İBB) arasında 10.12.2009 tarihinde bir protokol imzalanmıştır. Bu protokole göre İBB, Küçük Çamlıca Tepesi Tv Kulesi ve Entegre Tesisleri Proje Hizmet Alımı ve Uygulama Projesine dönüştürülmesi süreçlerini yürütmüş ve Fikir Projesi yarışması düzenleyerek 03.10.2011 tarihinde sonuçlandırmıştır.

Tamamlandığında 387 m yüksekliğe sahip olacak olan Küçük Çamlıca TV-Radyo Kulesinde 2 kat seyir terası ve vatandaşların da yararlanabileceği sosyal tesisler yer alacaktır.

Fikir projesi esas alınarak kulenin yapım ihalesinin gerçekleştirilmesi ve yapımının tamamlanarak kulenin işletmeye hazır hale getiril-

mesine ilişkin iş ve işlemlerin ise Bakanlığımız Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğünce yürütülmesi kararlaştırılmıştır.

Bakanlığımız Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğünce Küçük Çamlıca TV-Radyo Kule Projesinin ihalesi gerçekleştirilmiş olup 26.03.2015 tarihinde yüklenici firma ile sözleşme imzalanmıştır. 2016 yılı Mart ayında yapım işine başlanılmıştır. Geline aşamada 221,5 m yüksekliğe sahip betonarme kısmı ve çelik anten montajı tamamlanmış olup cephe imalatı devam etmektedir.

Çanakkale TV-Radyo Kulesi Projesi

Sayısal Yayıncılık Projelerinden biri olan Çanakkale ili Radartepe mevkiinde bulunan vericilerin ve antenlerin ortak bir anten sisteminde toplanması amaçlanmıştır. Çanakkale Valiliğince kule yapım işi için ihaleye çıkılmış olup 04.01.2017 tarihinde yüklenici firma ile sözleşme imzalanmıştır. 2020 yılında tamamlanması öngörülen Çanakkale TV-Radyo Kulesi için Valilik ile Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü arasında 14.02.2017 tarihinde teknik kontrol-lük hizmetlerine yönelik Protokol imzalanmıştır.

e-Devlet Kapısı

Bakanlığımız, e-Dönüşüm Türkiye Projesi kapsamında, kamu hizmetlerinin ortak platformda, tek kapıdan sunumu ve vatandaşların devlet hizmetlerine elektronik ortamdan güvenli ve etkin bir şekilde erişimini sağlayacak olan e-Devlet Kapısının kurulması, işletilmesi ve yönetilmesi görevini yürütmektedir.

Bu kapsamda, koordinasyonu ve sorumluluğu Bakanlığımız Haberleşme Genel Müdürlüğü'ne ait olmak üzere, e-Devlet Kapısının işletilmesi görevi Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme A.Ş. tarafından yürütülmektedir.

18 Aralık 2008 tarihinde 22 pilot hizmet ile hayata geçirilen e-Devlet Kapısı'nda 2018 Ağustos ayı sonu itibarıyla kayıtlı kullanıcı sayısı 39 milyonu aşmış olup, hizmet sayısı 3413'e ulaşmıştır.

e-Devlet Kapısı hizmet kullanım istatistikleri göz önüne alındığında gerek kamu kurum ve kuruluşlarına gerekse vatandaşlara masraf teşkil eden pek çok sürecin ortadan kaldırıldığı görülmektedir.

e-Devlet Kapısı'nın kullanılabilirlik ve erişilebilirlik açısından yeterliliği, 12.03.2014 tarihinde Türk Standartları Enstitüsü Bilişim Teknolojileri Komisyonu tarafından onaylanmış ve e-Devlet Kapısı, İnsan - Sistem Etkileşiminin Ergonomisi (ISO 9241-151) ve Web İçeriği Erişilebilirlik Standartları ve Kriteri (ISO/IEC 40500) sertifikalarını almaya hak kazanmıştır. Bu standartlar ile ilgili Türkiye'deki ilk belgelendirme e-Devlet Kapısı için yapılmıştır.

Türkiye'de bulunan yaklaşık 3 milyon işitme engellinin e-Devlet Kapısı hizmetlerinden daha etkin yararlanması amacıyla "e-Devlet'te Engel Yok Projesi" hayata geçirilmiştir.

Proje kapsamında işitme engellilere yönelik olarak yazılı ve işaret diliyle görüntülü hizmet veren bir çağrı merkezi oluşturulmuştur. Söz konusu çağrı merkezinde işaret dili bilen operatörler, işitme engelli e-Devlet Kapısı kullanıcılarının istek, öneri ve şikâyetleriyle ilgili olarak yazı veya işaret dili kullanarak karşılıklı görüntülü canlı destek ortamı üzerinden destek sağlamaktadır.

2018 yılı 8 aylık dönemde 197.941.507 aylık ortalama ile toplam 1.583.532.059 hizmet kullanımı gerçekleşmiştir.

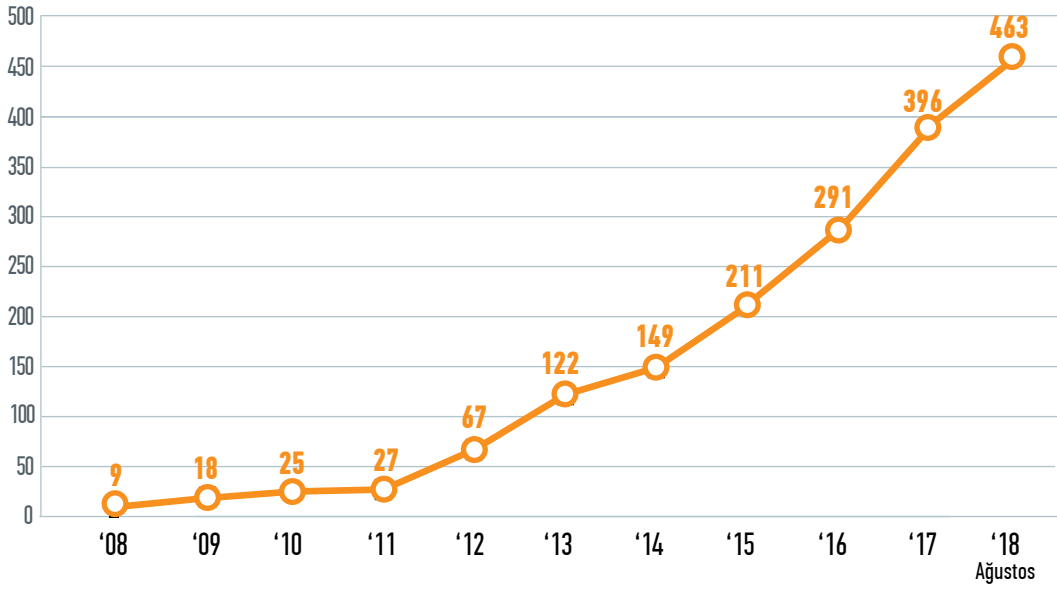
e-Devlet Yönetmeliği Kapsamında Yapılan Çalışmalar

3 Eylül 2016 tarihli ve 29820 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren e-Devlet Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik doğrultusunda;

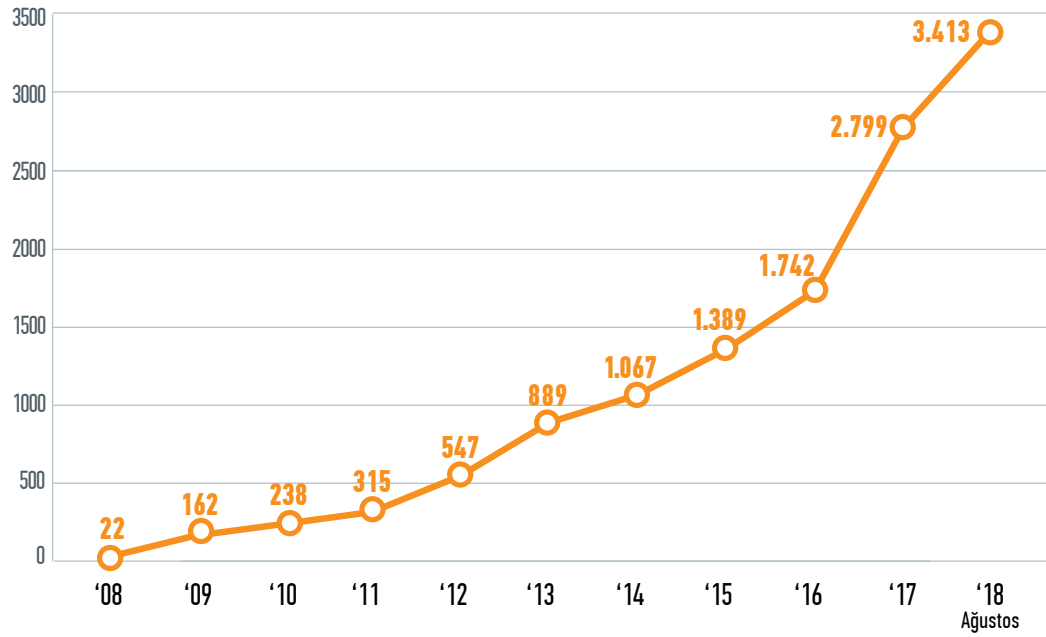
- Kamu kurum ve kuruluşları e-Devlet hizmetlerinin kimlik doğrulama işleminin (SSO) e-Devlet Kapısı'ndan yapılması,
- Kamu kurum ve kuruluşlarının kendi sistemlerinden sundukları, geniş kitlelere hitap eden ve olgunluk seviyesi yüksek e-Devlet hizmetlerini e-Devlet Kapısı'na taşınması,
- Kullanıcıların SMS, mail, Mobil Push, Web mesaj yollarından her hangi biri ile bilgilendirilmelerini sağlamak amacı ile bilgilendirme altyapısının kurulması,
- Vatandaş ve şirketlerin kamu hizmetlerine ilişkin ödemelerini e-Devlet Kapısı üzerinden yapabilecekleri sistem kurulması çalışmaları yürütülmektedir.

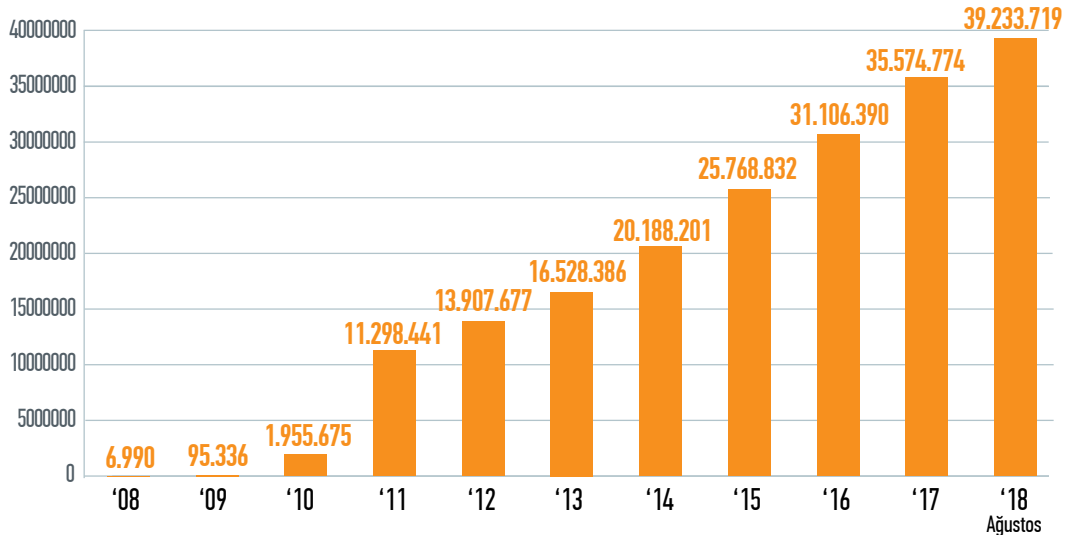
Grafik 16 Entegre Edilen Kurum Sayısı

Grafik 17 Hizmet Sayısı

Grafik 18 E-Devlet Kapısı Kullanıcı Sayısı

31.08.2018 tarihi itibarı ile e-Devlet Kapısı üzerinden hizmet alan kullanıcı sayısı 39.233.719'a, kurum sayısı 463'e ve sunulan hizmet sayısı 3.413'e ulaşmıştır.

2016-2019 Ulusal e-Devlet Stratejisi ve Eylem Planı

2016 - 2019 Ulusal e-Devlet Stratejisi ve Eylem Planı hazırlık çalışmaları 2014 yılının Haziran ayında başlamıştır. Hazırlık çalışmaları süresince yaşamsal olaylar, alan ve eksen bazlı odak grup toplantıları, çalıştaylar ve tüm paydaşları kapsayan anket çalışmaları yapılmıştır. Bu çalışmalar doğrultusunda taslak plan e-Devlet Portalı (www.edevlet.gov.tr) üzerinden 16.11.2015 tarihinde tüm paydaşların resmi görüşüne açılmıştır. Paydaşlardan gelen görüşler titizlikle incelenmiş ve değerlendirilmiştir. Türkiye'nin e-Devlet alanında ilk strateji belgesi olan "2016-2019 Ulusal e-Devlet Stratejisi ve Eylem Planı" 13 Temmuz 2016 tarihinde Yüksek Planlama Kurulu'nun (YPK) onayı ile kabul edilmiş ve 19 Temmuz 2016 tarihli Resmi Gazete'nin 2. mü-

kerrer ekinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

"2016-2019 Ulusal e-Devlet Stratejisi ve Eylem Planı"nda, e-Devlet politikasının oluşmasında ve uygulanmasında teknolojik gelişmelere uyumlu, bütüncül ve sürdürülebilir bir stratejik bakış açısı belirlenmiş ve "Etkin e-Devlet Ekosistemi" oluşturacak şekilde Bakanlığımızın ve kamu kurum ve kuruluşlarının sorumlu olduğu 43 eylem belirlenmiştir.

2016-2019 tarih aralığındaki eylem planı gerçekleştirme aşamalarında oluşacak gelişmelerin tanımlı bir süreç ve sistema-

tik bir yöntem dâhilinde değerlendirilmesi amacıyla "e-Devlet Stratejisi ve Eylem Planı İzleme ve Değerlendirme Modeli" oluşturularak; Strateji ve Eylem Planı İzleme ve Değerlendirme Sistemi (SEPSİS) hayata geçirilmiştir. Eylem planında yer alan eylemlere ilişkin gerçekleştirmeler sistem üzerinden takip edilmektedir.

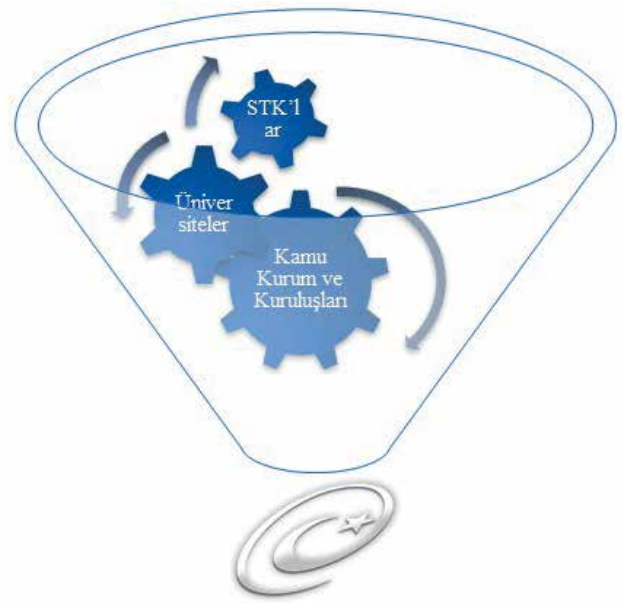
E-Devlet Ekosisteminin Oluşturulması, Ekosistem Rehberlerinin Hazırlanması ve Güncellemelerin Yapılması

Bakanlığımız 10 Temmuz 2018 tarihli ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi gereği e-Devlet çalışmalarının usul ve esaslarının belirlenmesi, yürütülmesi ve kurumlar arası koordinasyonun sağlanması görevlerini icra etmektedir. (Mülga) Kalkınma Bakanlığı tarafından hazırlanan "2015-2018 Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı" ile BTYK 2013/102 sayılı karar doğrultusunda paydaşların (merkezi yönetim ve yerel yönetimlerin, üniversitelerin, sivil toplum kuruluşlarının, meslek kuruluşlarının ve özel sektörün) katılımını sağlayacak ve üst seviye siyasi, idari sahiplik, teknik kabiliyetin geliştirilmesi, e-Devlet çalışmaları yürüten kamu kurum/kuruluşlarının kendi aralarında deneyim paylaşımlarının artırılması gibi ihtiyaçları karşılayacak e-Devlet Organizasyon Modeli geliştirilmiştir.

Ayrıca e-Devlet ekosisteminin sağlıklı işlemesi, bilgi paylaşımında bulunulması amacı ile çalışma grupları oluşturulmuş, kamu kurum ve kuruluşlarından e-Dönüşüm Yönetişim Yetkilisi irtibat bilgileri alınarak çalışmalara ilişkin temas noktaları oluşturulmuştur.

e-Devlet ekosisteminin sürekli etkileşim halinde olmasına yönelik tüm kamu kuru-

luşlarının üst düzey temsilcilerinin katıldığı periyodik toplantılar gerçekleştirilmektedir. e-Devlet ekosistemine ait rehberlerin yenilenmesi ve yeni rehberlerin hazırlanması çalışmaları devam etmektedir.

e-Devlet ekosisteminin etkin bir şekilde çalışabilmesi ve sürdürülebilirliği için birlikte çalışabilirlik, kamu kurum / kuruluşlarının internet siteleri ve mobil uygulamaları ile kamu kurum / kuruluşlarının resmi sosyal medya hesaplarının kullanımı ve yönetimine dair rehberler başta olmak üzere mevcut rehberler güncellenecek ve ihtiyaç duyulan yeni rehberler hazırlanacaktır.

"e-Devlet Ekosistemi Rehberlerinin Hazırlanması ve Tanımlanan Rehberlere Göre Güncellemelerin Yapılması" çalışmaları kapsamında "Kamu Kurumlarında Sosyal Medya ve Mobil Platformların Kullanımı Rehberi" çalışmalarına başlanmış olup 2017 yılı Ekim ayında yayımlanması öngörülmektedir.

e-Devlet İçin Ulusal Düzeyde Kurumsal Mimarinin Oluşturulması

Ulusal düzeyde yürütülecek kurumsal mimari çalışmaları için öncelikle kapsam, yöntem ve kullanılacak araçlar tanımlanacak, ulusal e-Devlet mimari gereksinimleri ile yetkinlikler belirlenecek ve mevcut durum analizi gerçekleştirilecektir. Bu süreçte, kamu hizmetlerinin ilk önce e-Devlet hizmeti olarak tasarlanması, e-Devlet hizmetlerinin tasarlanması sürecinde de hizmetin tek seferde tamamlanma ilkesinin dikkate alınması, açık kaynak kodlu yazılımların alternatif olarak değerlendirilmesi ve sunulan e-Devlet hizmetlerinin mobil ortamları desteklemesi, mahremiyet ve bilgi güvenliği kriterlerine uyulması, afet ve acil durumlara hazırlıklı olunması ilkeleri başta olmak üzere kamu kurumlarının e-Devlet çalışmalarını yürütürken dikkate alacakları e-Devlet temel prensipler belirlenecektir.

Belirlenen e-Devlet temel prensipleri çerçevesinde ulusal hizmet, uygulama, veri ve altyapı mimarileri için mevcut durum analizi ve hedef mimari belirleme çalışmaları yürütülecektir. Veri mimarisi çalışmaları kapsamında, ulusal veri kataloğu hazırlanacaktır. Bu çalışmalar kapsamında ortak veri sözlüğü, veri sahipliği ve veri envanteri oluşturulacaktır. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından üretilen, saklanan ve ihtiyaç duyulan veriler belirlenecek ve modelleneyecektir. Hangi verinin hangi kurum tarafından sağlandığının, sorumlusunun ve kullanıcılarının kimler olduğunun bilinmesi sağlanacaktır.

"e-Devlet İçin Ulusal Düzeyde Kurumsal Mimarinin Oluşturulması" hazırlıklarına başlanmış olup "Bürokrasinin Azaltılması ve e-Devlet" başlığı altında yapılan çalışmalar ile kamu kurum ve kuruluşlarının hizmet süreç envanterinin ortaya çıkarılması, veri sahipliğinin belirlenmesi ve hizmetlere ilişkin veri setlerinin çıkarılması çalışmalarına başlanmıştır.

Ulusal e-Devlet Olgunluk Seviyesi Ölçümleme Mekanizmasının Oluşturulması

Uluslararası örnekler dikkate alınarak aşağıda belirtilen kapsamda e-Devlet olgunluk ve olgunluk ölçümleme modelleri tanımlanacaktır. Yaşamsal olaylar bütünlüğünde kamu hizmetlerinin e-Devlet olgunluk düzeyi; Kurum e-Devlet olgunluk düzeyi, Ulusal e-Devlet olgunluk düzeyi modelleri tanımlanacak ve tanımlanan bu modeller kullanılarak ulusal düzeyde e-Devlet olgunluk düzeyi ölçümleme çalışmaları ile birlikte, seçilen e-Devlet hizmetleri ve kamu kurumları için e-Devlet olgunluk düzeyi ölçümleme çalışmaları yürütülecektir.

Bu doğrultuda "Ulusal e-Devlet Olgunluk Seviyesi Ölçümleme Mekanizmasının Oluşturulması" hazırlıklarına başlanmıştır. .

e-Devlet Hizmetlerinin Yaygın Kullanımının Sağlanması, Farkındalığının Artırılması

Kamu hizmetlerinde kullanıcıların öncelikli olarak e-Devlet uygulamalarını tercih etmelerini sağlayacak bilgilendirme çalışmaları yürütülmektedir. Elektronik ortamdan ve-rilmeye başlanan kamu hizmetleri hakkında güncel duyurular yapılmakta, sosyal medya da etkin olarak bu amaçla kullanılmaktadır. Ayrıca e-Devlet hizmetlerinin kullanımını artırmaya yönelik farklı alternatifler değerlendirilerek, Türkiye'ye özgü e-Devlet hizmet sunum modellerinin oluşturulması için çalışmalar gerçekleştirilmektedir.

e-Devlet Kapısı'nın kullanılabilirlik ve erişilebilirlik açısından yeterliliği e-Devlet Kapısı, İnsan - Sistem Etkileşiminin Ergonomisi (ISO 9241-151) ve Web İçeriği Erişilebilirlik Standartları ve Kriteri (ISO/IEC 40500) ser-

tifikalarını almaya hak kazanmıştır.

Türkiye'de bulunan yaklaşık 3 milyon işitme engellinin e-Devlet Kapısı hizmetlerinden daha etkin yararlanması amacıyla "e-Devlet'te Engel Yok Projesi" hayata geçirilmiştir. Proje kapsamında işitme engellilere yönelik olarak yazılı ve işaret diliyle görüntülü hizmet veren bir çağrı merkezi oluşturulmuştur. Söz konusu çağrı merkezinde işaret dili bilen operatörler, işitme engelli e-Devlet Kapısı kullanıcılarının istek, öneri ve şikâyetleriyle ilgili olarak yazı veya işaret dili kullanarak karşılıklı görüntülü canlı destek ortamı üzerinden destek sağlamaktadır.

e-Devlet Kapısı'nda Gelişmeler

Nvİ Alt-Üst Soy Sorgulama

Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü işbirliği ile açılan bu hizmet aracılığıyla kullanıcıların alt-üst soy ve eş bilgilerine dair tüm kayıtlar kişilerin kendine sunulmaktadır. Bu bilgilerde 1905 yılında yapılan nüfus sayımı verileri baz alınmıştır.

İmar Barışı Kayıt Başvurusu ve Sorgulaması

İmar mevzuatına veya ruhsata aykırı yapılara verilecek yapı kayıt belgesiyle vatandaşlarımızın imar sorunlarının çözülmesi amacıyla Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile yapılan çalışmalar neticesinde İmar Barışı Kayıt Başvurusu ve Sorgulaması hizmeti e-Devlet Kapısı'nda kullanıma sunulmuştur.

Öğretim Elemanı Belgesi Sorgulama

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı (YÖK) tarafından e-Devlet Kapısı üzerinden hizmete açılan "Öğretim Elemanı Belgesi Sorgulama ve Doğrulama Sistemi" sayesinde artık akademisyenler, kendi kadro bilgilerini içeren belgeyi üniversitelerine dilekçe ile müracaat edip yazı sürecini beklemeden e-Devlet'e girerek çok daha kolay ve hızlı bir şekilde alabilmektedirler.

İcra Dosyası Sorgulama

İcra dosyası sorgulama uygulaması sayesinde, T.C Vatandaşları, haklarında başlatılmış olası bir icra takibine e-Devlet Kapısı üzerinden erişim sağlayabilmekte ve mevcut icra dosyalarının numarasını öğrenebilmektedirler.

MSB Asal Yoklama Başvurusu

Yükümlülerin askerlik yoklaması işlemlerinde doldurmaları istenen belgeleri askerlik şubelerine gelmeden doldurmalarını sağlamak

ve askerlik yoklaması sağlık muayenelerini askerlik şubelerine gelmeden bağlı oldukları aile hekimlerine müracaat ederek tamamlamalarına imkan sağlayan bu hizmet e-Devlet Kapısı'ndan sunulmaya başlanmıştır.

Transkript Hizmet Entegrasyonu

Kullanıcılar tarafından en çok talep edilen hizmetlerden biri olan üniversite transkript belgesinin e-Devlet Kapısı'ndan alınmasına yönelik çalışmalar Ahmet Yesevi Üniversitesi entegrasyonu ile başlatılmıştır. Bu hizmet sayesinde kullanıcılar öğrencisi oldukları üniversiteye ait barkodlu transkript belgesini temin edebileceklerdir. Bu hizmetin diğer üniversiteleri kapsayacak şekilde yaygınlaştırılması ve geliştirilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

e-Devlet Kapısı Yeni Tasarımı

e-Devlet Kapısı'nda 2017 yılı Aralık ayında yenilenen tasarım kullanıcılar hizmetine sunulmuştur. Yeni tasarımın özellikleri:

Güçlü Arama: Arama işlevi hizmet adlarının yanı sıra alternatif tanımları da (Adli sicil kaydı için iyihal, temiz kağıdı) içermekte ayrıca kullanıcıya öneriler sunmaktadır.

Duyarlı/Uyumlu Web Tasarımı: Tasarım dinamikleri ve günümüz teknolojisine uygun olarak e-Devlet Kapısı portalı yeni teknolojilere uyumlu hale getirilmiştir. Yeni tasarım, kullanılan cihazın boyutuna göre içeriği akıllı şekilde biçimlendirebilmektedir.

Kategorilendirilmiş Hizmetler Menüsü: Yeni tasarım ile birlikte hizmetler; "Sağlık, Eğitim, Ulaşım, Emniyet vb." kategoriler altında gruplanarak, erişimleri daha kolay hale getirilmiştir.

Daha Güçlü Erişilebilirlik Özellikleri: Engelli kullanıcıların hizmetlere kolay erişebilmesi

amacıyla kullanılabilirlik çalışması yapılmıştır. Kullanılan tasarım bileşenleri engelli kullanıcıların rahat erişimine uygun olarak tasarlanmıştır.

Zengin Hizmet Menüsü: Yeni tasarımda ilgili/ilgili hizmetler kolay erişilebilir hale getirilerek, kullanıcılara hizmet önerileri sunulmaktadır. Belediye ve evrak doğrulama hizmetleri gibi birçok kurum tarafında farklı sayfalarda sunulan hizmetlere tek noktadan erişilmesi sağlanmıştır.

Çoklu Dil Desteği: Mevcut tasarımda bulunmayan çoklu dil desteği alt yapısı yeni tasarımla kullanıma hazır hale getirilmiştir.

İki Faktörlü Kimlik Doğrulamaya Geçiş Çalışmaları

e-Devlet Kapısı'na giriş güvenliğini artırmak amacıyla bankacılık sisteminin de kullanılmakta olduğu iki faktörlü kimlik doğrulama çalışmaları devam etmektedir. Kısa süre içerisinde açılması planlanan bu uygulama ile güvenlik süreçleri daha da iyileştirilecektir.

Belediye Hizmetleri e-Devlet Kapısı ve Mobil Uygulamada

İşbirliği halinde geliştirilen standartlar çerçevesinde, Belediyeler ile su, kanalizasyon ve gaz dağıtım idareleri, teknik ve idari süreçleri tamamladıktan sonra hizmetlerini e-Devlet Kapısı üzerinden kolaylıkla verebilmektedir. 2018 yılı Ağustos ayı itibarıyla 67 ilimizde bulunan 278 adet belediye ve 11 adet yerel hizmet kurumu tarafından sunulan elektronik hizmetlere e-Devlet Kapısı üzerinden erişilebilmektedir.

e-Devlet Kapısı üzerinden ulaşılan belediye hizmetleri arasında uygun olanlar da e-Devlet Kapısı mobil uygulaması üzerinden sunulmaya başlanmıştır. Böylece belediyeler, herhan-

gi bir yatırım yapmaksızın hizmetlerini mobil ortamdan sunabilmektedir.

Ayrıca, Belediyelere ve yerel hizmet kurumlarına yapılacak ödemelerin e-Devlet Kapısı üzerinden gerçekleştirilebilmesine yönelik ödeme entegrasyonu tamamlanmıştır. Bu hizmet sayesinde belediyeye borç ödemesi yapmak isteyen vatandaşlar, borcunu kredi kartı ile güvenli bir şekilde ödeyebilmektedir.

Türksat ve Kayseri Talas Belediyesi bu hizmetin ilk uygulamasını birlikte hayata geçirmiştir. Açılan hizmet ile birlikte, Talas Belediyesi'ne borç ödemesi yapmak isteyen vatandaşlar, borcunu kredi kartı ile güvenli bir şekilde e-Devlet Kapısı'ndan da ödeyebilmektedir.

İstanbul Gaz Dağıtım Sanayi ve Ticaret A.Ş. (İGDAŞ), İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi (İSKİ) ile yapılan çalışmalar neticesinde tüm abonelik ve ödeme işlemleri e-Devlet Kapısı'ndan yapılabilmektedir. Pilot olarak çalışılan bu hizmetlerin ardından diğer yerel idarelerle de ödeme çalışmaları yapılmaya başlanmıştır.

e-Devlet Kapısı üzerinden gerçekleştirilen bu ve benzer hizmetler ile bir taraftan belediye hizmetleri daha geniş kitlelere ulaştırılırken, diğer taraftan vatandaşların yönetime daha çok katılımına, daha etkin rol oynamasına ve yönetimde şeffaflık sağlanmasına katkı verilmektedir.

Kamu Kurumlarına Verilen Hizmetler

"kamu.turkiye.gov.tr" adresi üzerinde geliştirilen altyapı ile kamu kurumları, vatandaşın belge istemeden e-Devlet Kapısı üzerinden bilgi ve belge paylaşarak işlemlerini yürütebilmektedir. Örneğin üniversite öğrencilerinin askerlik tecil işlemleri; üniversiteler ve Milli Savunma Bakanlığı (MSB) arasında kurulan

entegrasyon üzerinden gerçekleştirilmekte ve bu sayede öğrencilerin askerlik tecil işlemleri, öğrencilerin herhangi bir işlem yapmasına gerek kalmadan elektronik ortamda gerçekleştirilmektedir.

Sosyal Medya ve Mobil Cihazlarla e-Devlet Hizmetleri

Facebook (facebook.com/edevletkapi), Twitter (twitter.com/@ekapi), Instagram (instagram.com/edevletkapi) üzerinden e-Devlet Kapısı sayfaları oluşturulmuş olup, buradan hem bilgilendirme yapılmakta hem de vatandaşların görüş ve önerileri alınarak soruları cevaplandırılmakta, hizmet geliştirmelerinde bu verilerden yararlanılmaktadır.

Elektrik Abonelik İşlemleri Entegrasyonu

Elektrik dağıtım firmalarının vermiş oldukları hizmetlerin e-Devlet Kapısından sunulmasına yönelik çalışmalarımız devam etmektedir. Entegrasyonun tamamlanması ile birlikte vatandaşlarımız, Başvuru, Fatura Sorgulama, Abonelik Bilgi Sorgulama ve Ödeme işlemlerini e-Devlet Kapısı üzerinden yapabileceklerdir.

İş Başvurusu Entegrasyonu

İş başvurularının e-Devlet Kapısından yapılmasını talep eden kurumlarla başlatmış olduğumuz entegrasyon çalışmaları devam etmektedir. Entegrasyonun tamamlanması ile birlikte, iş başvurusu için gereken bilgi ve belgeler e-Devlet Kapısı aracılığıyla, kullanıcıların onayıyla kurumlar arasında paylaşımı sağlanacaktır. Bu sayede, vatandaşlarımız iş başvurusu için gerekli bilgi ve belgeleri toplamak ve iletmekle uğraşmayacak, tüm bu işlemleri e-Devlet Kapısı onlar adına yapacaktır.

Tek Durak Hizmet Noktaları

Dezavantajlı kesimler dahil olmak üzere e-Devlet hizmetlerinin toplumun tüm kesimlerine ulaştırılması, e-Devlet hizmetlerinin farkındalığının ve bilinirliğinin artırılması, vatandaş memnuniyetinin sağlanmasına yönelik bir model tasarlanacaktır. İlk aşamada pilot uygulama yapılması ve daha sonra yaygınlaştırılması planlanmaktadır.

Bütünleşik Hizmetler

Kamu kurumları arasında veri paylaşımını artırarak, hizmetin uçtan uca bütünleşik olarak sunulması sağlanacaktır. Kamu kurum ve kuruluşları birbirleri arasındaki veri paylaşımı sayesinde vatandaşın belge talep etmeyecek, ihtiyaç duyulan bilgiler veri paylaşımı sayesinde bütünleştirilerek hizmet sunulmuş olacaktır.

Yeni Hizmet Sunum Modeli

Kullanıcı odaklı hizmet sunumu çerçevesinde; insan yaşam döngüsü içerisinde yer alan doğum, eğitim, iş kurma, evlilik, araç edinme ve kullanma, taşınma ölüm gibi yaşamsal olaylar çerçevesinde senaryolar belirlenecek ve e-Devlet hizmetleri bu senaryolara uygun, kullanıcıları bilgilendirici şekilde ihtiyaç duyulan hizmetlerin elektronik ortamdan gerçekleşmesini sağlayacak şekilde sunulacaktır.

Bürokrasinin Azaltılması ve e-Devlet

e-Devlet kamu yönetiminde; bürokrasinin ve kırtasiyeciliğin azaltılması, verimlilik, etkinlik ve şeffaflığı sağlayan en önemli unsurlardan biridir. Bu doğrultuda "Bürokrasinin Azaltılması ve e-Devlet" başlıklı çalışma ile tüm kamu kurum ve kuruluşlarının hizmet envanterlerinin çıkarılması, hizmet süreçlerinin tekrar gözden geçirilerek daha sade ve

yalın hizmet sunulması, talep edilen gereksiz belge ve süreçlerin kaldırılması, elektronik belge yönetim sistemine geçerek yazışmaların KEP üzerinden yapılması, sundukları kamu hizmetlerinin elektronik ortama ve e-Devlet Kapısı'na taşınması, kurumsal ve kurumlar arası güvenlik önlemlerini alarak siber güvenliğin sağlanmasına yönelik çalışmalar yoğun şekilde devam etmektedir.

Özellikle son 1,5 yılda, Bürokrasinin azaltılması yol haritası kapsamında dijital hizmetlerin belirlenmesi, e-Devlet kapısına entegrasyonu ve süreçlerin koordinasyonuna yönelik pek çok faaliyet gerçekleştirilmiştir. 2019 yılı Mayıs sonuna kadar kamudan vatandaşlara özel sektöre ve kamuya sunulan tüm dijital hizmetlerin e-Devlet kapısından sunulması hedeflenmiştir. Bu süreçte, 4 defa Bakanlar Kuruluna gerçekleşen ilerlemelere ilişkin bilgilendirme yapılmıştır. Bakanlıklarımızın, Müsteşar, Müsteşar Yardımcısı ve Bilgi İşlem Başkanları ile Kamu Kurum ve kuruluşlarımızın üst düzey temsilcilerinin katıldığı 25'e yakın koordinasyon toplantısı yapılmış, 1900 ün üzerinde hizmet e-Devlet Kapısına entegre edilmiştir. Öncelikle yerel ve merkezi yönetim hizmetlerinden vatandaşlara yönelik olanlar ile abonelik gerektiren altyapı hizmetlerinin e-Devlet Kapısı'ndan sunulması amacıyla çalışmalarımız devam etmektedir.

KKTC e-Devlet Programı

KKTC e-Devlet Programı (e-KKTC), kamu kurum ve kuruluşlarının e-Kurum'a dönüşmeleri, elektronik ortamda bütünleşik bir e-Devlet hizmetleri altyapısının yazılım ve donanım olarak kurulması ve kamu hizmetlerinin vatandaş odaklı bir yaklaşımla 7/24 kesintisiz ve güvenli bir şekilde bu altyapıdan sunulması projesidir. e-KKTC Programı ile kamu hizmetlerinin vatandaşlara en kolay ve en etkin yoldan, kaliteli, hızlı, kesintisiz, güvenli ve entegre bir

yapıda sunulmasına yönelik altyapının ülke düzeyinde oluşturulması hedeflenmektedir.

KKTC e-Devlet programı; toplamda üç faz ve faz dışı projeler olmak üzere 18 proje planlanmış olup projelerin ilerleme süreçleri ve duyulan ihtiyaçlar çerçevesinde çalışmalar devam etmektedir. Program kapsamında:

e-Kimlik, e-Nüfus, Kamu Sertifikasyon Merkezi Kurulumu, Altyapı Analizi projeleri tamamlanmıştır.

Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS/BELGENET), Gümrük Bilgi Sistemi, Milli Eğitim (MEB) Bilgi Sistemi, Mekânsal Adres Kayıt Sistemi, Şirketler Merkezi Sicil Kayıt Sistemi, e-Devlet Kapısı, Sistem Entegrasyon Projesi, Kamu Yönetim Sistemi, Kamu Ortak Veri Merkezi Binası ve Eğitim-Hizmet Binası Analiz Projelerinin gerçekleştirilmesi devam etmektedir.

Sağlık Bilgi Sistemi ve Sigorta Bilgi Sistemi Projelerinin Mevcut Durum ve İhtiyaç Analizi belirleme çalışmaları devam etmektedir.

31 Ağustos 2018 itibarıyla programda %30 nakdi, %40 fiziki gerçekleştirme sağlanmış olup, program kapsamında çalışmalara devam edilmektedir.

Ulusal Genişbant Stratejisi ve Eylem Planı (2017-2020)

Ulusal Genişbant Stratejisi ve Eylem Planı (2017-2020) hazırlık çalışmaları için Bakanlığımız koordinesinde ilgili kamu kurum ve kuruluşları, özel sektör ve STK temsilcilerinin katılımıyla 9.11.2016 tarihinde bir çalışma grubu oluşturulmuştur.

Söz konusu çalışmalarda;

- Genişbantın ülke ekonomilerinin gelişimine katkısı ve önemi incelenmiştir.
- Ülkemizde genişbantın mevcut durumu, yapılan çalışmalar ile üst politika belgeleri ortaya konulmuştur.
- Genişbantta dünyadaki en iyi uygulamaları ve projeleri ele alınmıştır.

Bu çerçevede; ülkemizdeki sorunları tespit edilerek ve buna ilişkin çözüm önerileri, genişbant stratejileri, eylemleri ile genişbant hedefleri ortaya konarak, bir taslak metin oluşturulmuştur. Oluşturulan Ulusal Genişbant Stratejisi ve Eylem Planı (2017-2020) Taslağı 24 Mart 2017 tarihinde kurumların görüşüne sunulmuş ve gelen görüşler titizlikle değerlendirilmiştir.

Ülkemizin ilk genişbant stratejisi planı olan "Ulusal Genişbant Stratejisi ve Eylem Planı (2017-2020) Yüksek Planlama Kurulu (YPK)'da onaylanmış olup, 21 Aralık 2017 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak uygulamaya geçirilmiştir.

Bu planda, ülkemiz genelinde genişbant alt yapısının geliştirilmesi, fiber erişimin yaygınlaştırılması, genişbant bağlantı kapasitesi

ve hızının artırılması, rekabete dayalı pazar yapısıyla sektörel gelişmenin sağlanması ve genişbant talebinin geliştirilmesi temel ilkeler olarak benimsenmiştir.

Bu temel ilkeler çerçevesinde; 3 stratejik amaç altında 25 adet eylem planda yer almaktadır. Ayrıca, ülkemizin 2020 ve 2023 yılı genişbant hedefleri;

- Sabit Genişbant Abone Yoğunluğu, 2020 yılı için %20, 2023 yılı için %30
- Mobil Genişbant Abone Yoğunluğu, 2020 yılı için %80, 2023 yılı için %100
- 16-74 yaş aralığındaki nüfus içerisindeki İnternet Kullanım Oranı, 2020 yılı için %70, 2023 yılı için %80
- Fiber İnternet Abone Sayısı, 2020 yılı için 5 milyon, 2023 yılı için 10 milyon
- En az 100 Mbit/sn Hızda Genişbant Erişim Sağlanabilecek Hane Oranı, 2020 yılı için %50, 2023 yılı için %100,
- En az 1 Gbit/sn Hızda Genişbant Erişim Sağlanabilecek Hane Oranı, 2023 yılı için %20

olarak belirlenmiştir.

Bu doğrultuda, Bakanlığımızın ana hedefi "HER YERDEN HERKESE GENİŞBANT"ı sunmaktır.

Ulusal Genişbant Hedeflerinde 2018 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla gelinecek nokta şu şekildedir:

- Sabit Genişbant Abone Yoğunluğu %15,7
- Mobil Genişbant Abone Yoğunluğu % 73,1
- 16-74 Yaş Aralığında İnternet Kullanım Oranı %72,9

- Fiber İnternet Abone Sayısı 2,6 milyon
- En az 100 Mbit/sn Hızda Genişbant Erişim Sağlanabilecek Hane Oranı %33'tür.

Söz konusu planın uygulanmasına yönelik çalışmalar Bakanlığımız koordinesinde yürütülmekte olup, eylemlerde sağlanan ilk 8 aylık gelişime bakıldığında ise eylemlerin tamamlanma oranı %29'dur.

Ulusal Kamu Entegre Veri Merkezi Fizibilite Projesi

15 Ocak 2013 tarihinde gerçekleştirilen Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulunun (BTYK) 25'inci Toplantısında e-Devlet hizmetlerine ilişkin konular ve gelişmeler gündeme alınmış ve 2013/104 Nolu "Kamu kurumlarının veri merkezlerinin birleştirilmesine yönelik hukuki, teknik ve idari yapılanma modelinin oluşturulması ve Türkiye Kamu Entegre Veri Merkezinin kurulması çalışmalarının yapılması" kararına ilişkin çalışmaların Bakanlığımız sorumluluğunda yürütülmesine karar verilmiştir.

İlgili kuruluşlar ile yapılan çalışmalar ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarından alınan görüşler çerçevesinde oluşturulan taslak model BTYK'nın 26 ncı toplantısında sunulmuş olup Bakanlığımızca hazırlanan "Ulusal Kamu Entegre Veri Merkezi Kurulması, İşletilmesi ve Yönetilmesine İlişkin Karar" başlıklı taslak karar oluşturulmuştur.

Ek olarak; 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir;

"İ) Ulusal Kamu Entegre Veri merkezlerine yönelik politika, strateji ve hedefleri belirlemek, eylem planlarını hazırlamak, eylem planlarını izlemek, e-Devlet hizmetlerinde kullanılan verilerin ve

sistemlerin barındırıldığı veri merkezlerini kamu entegre veri merkezlerinde toplamak amacıyla verilerin transferi de dahil gerekli altyapıları kurmak, kurdurmak, işletmek, işlettiirmek ve tüm bu faaliyetlere yönelik uygulama usul ve esaslarını belirlemek, kurulum, uygulama ve işletim süreçlerini planlamak, yürütmek ve koordine etmek." (www.tbmm.gov.tr/d24/2/2-2616.pdf)

Bu kapsamda Ulusal Kamu Entegre Veri Merkezinin kurulmasına ilişkin fizibilite ihalesi gerçekleştirilmiş olup yüklenici firma ile 27.04.2017 tarihinde sözleşme imzalanarak çalışmalara başlanmıştır. Projenin birinci fazında Mevcut Durum ve İhtiyaç Analizi ile Stratejik Plan Raporu hazırlanmıştır. İkinci faz kapsamında Kavramsal Veri Merkezi gereksinimleri hazırlanıp Yapısal İhtiyaç Programı çalışmaları tamamlanmıştır. Kavramsal ve Ayrıntılı Veri Merkezi Tasarım çalışmaları, Arazi çalışmaları ve Mimari Proje çalışmaları devam etmektedir.

Fizibilite çalışmalarının tamamlanmasını müteakip Ulusal Kamu Entegre Veri Merkezi inşaa ve Kurulum çalışmalarına başlanacaktır.

Yerli / Milli E-Posta Projesi

Proje fikri, öncelikle kamu kurumlarında ve kamu kurumları arasında güvenli e-posta iletişimi sağlanması ihtiyacından ortaya çıkmıştır. Mevcut ticari yazılımların güvenliğinin garanti edilememesi, ihtiyaca göre özelleştirme zorluğu ve ekonomik yükü; yerli veya milli bir e-posta sisteminin kullanımını zorunlu hale getirmiştir.

Hali hazırda, birçok kamu kurumu mesajlaşma için yurt dışı kaynaklı ticari yazılımlar kullanılmaktadır. Bu yazılımlar, genel ihtiyaçlar için hazırlanmış olup, kuruma veya kişilere özgü gereksinimlere göre özelleştirilememektedir. Örneğin, kurumlar tarafından kullanılmakta olan evrak yönetim sistemleri, iş akış sistemleri gibi dış bileşenlerle entegrasyon veya mesajlaşma formları üzerinde ihtiyaç duyulan değişikliklerin yapılması mümkün olmamaktadır.

Yurt dışında geliştirilen ve kaynak kodu erişime kapalı olan yazılımlar için yüzde yüz bir güvenlikten bahsetmek mümkün değildir.

Mesajlaşma gibi kritik bir alanda kullanılan yazılımların kaynak kod analizinden geçirilmesi ve kurumun bilgisi dışında unsurlar (güvenlik açığı, arka kapı vb.) içermediğinden emin olunması gerekmektedir. Son olarak, mevcut ticari yazılımlar, yurt içinde tüm kamu kurumlarında kullanıldığı düşünüldüğünde, sürekli bir ekonomik yük getirmektedir. Bu yazılımların lisans, bakım, yenileme gibi ücretleri, yerli veya milli yazılımlar kullanılarak, uzun vadede ortadan kaldırılabilir.

Projenin öncelikli hedef kitlesi, kamu kurumları ve bu kurumlarda çalışan kişilerdir. Kurumların içinde ve kurumlar arasında güvenli mesajlaşmanın yaygın biçimde kullanılması amaçlanmaktadır.

Üçüncü El Projesi

Bakanlığımız ile Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı arasında 20.11.2013 tarihinde imzalanan Engelsiz Bilişim Projeleri İşbirliği Protokolü ile engelli vatandaşların toplumsal yaşam kalitesinin artırılmasına yönelik olarak haberleşme alanında uygun teknolojiler kullanılarak ihtiyaç duyulan verilere ulaşım ve erişiminin kolay

Engelli erişebilirlik cihazı ve tablet bilgisayar

hale getirilmesi ile sosyal haklar ve iş imkânlarından mümkün olan en yüksek oranda faydalanmaları planlanmaktadır.

Engelli erişebilirlik cihazı ve tablet bilgisayar ile herhangi bir nedenle ellerini kullanamayan engellilerin, kendilerine sağlanacak olan tablet bilgisayarın tüm niteliklerini eksiksiz kullanmaları, eğitim ve istihdam alanlarında fırsat eşitliği yakalamaları ve bilişim alanında engellerin kaldırılması amaçlanmaktadır.

Söz konusu protokol çerçevesinde Bakanlığımız tarafından 1.000 adet engelli erişebilirlik cihazı ve 1000 adet tablet bilgisayar temin edilerek 17.04.2015 tarihinde Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'na teslim edilmiştir.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı hizmetin, etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesi için kendilerine teslim edilen ürünlerin öncelikle öğrencilere dağıtılması amacıyla Milli Eğitim Bakanlığı'na teslim etmiştir.

Ulusal Akıllı Ulaşım Sistemleri Strateji Belgesi Güncellemesi ve 2018-2020 Eylem Planı Hazırlama Projesi

Ülkemizin gelişme ve kalkınma hamlelerinin lokomotifleri olarak görülen Bakanlığımızın ulaşım ve iletişim konuları çerçevesinde yaptığı yatırım alanlarının en önemlilerinden bir tanesi de Akıllı Ulaşım Sistemleridir.

Bu çerçevede, akıllı ulaşım sistemleri ile ilgili çalışmaların koordine edilmesi, mevzuat düzenlemelerinin yapılması, strateji ve politikaların belirlenmesi ve benzeri tüm görevler Bakanlığımız tarafından yürütülmektedir.

Akıllı ulaşım sistemleri kapsamında ilk olarak Ulusal Akıllı Ulaşım Sistemleri Strateji Belgesi (2014-2023) ve eki Eylem Planı (2014-2016) 2014 yılında Bakanlığımız tara-

fından hazırlanmıştır. Söz konusu belge eki eylem planının uygulama süresi 2016 yılında dolmuştur. Aynı zamanda gelişen teknoloji ile birlikte strateji belgesinin de güncellenmesi ihtiyacı hasıl olmuştur.

Bu kapsamda Bakanlığımız ve TÜBİTAK arasında 03 Temmuz 2017 tarihinde Ulusal Akıllı Ulaşım Sistemleri Strateji Belgesi Güncellemesi ve 2018-2020 Eylem Planı hazırlama projesi için bir sözleşme imzalanarak proje için çalışmalar başlatılmıştır ve halen devam etmektedir.

Kayıt Dışı Ekonominin Azaltılması Programı Eylem Planı

Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018) çerçevesinde yürütülen "Kayıt Dışı Ekonominin Azaltılması Programı Eylem Planı"nın 5. Bileşeninde yer alan 56 ve 57 nolu eylemlerin sorumluluğu Bakanlığımıza verilmiştir.

«Kurumlar arası veri paylaşımının önündeki hukukî ve teknik sorunlar tespit edilecek ve ilgili kurumlar bünyesinde tutulan verilerin çapraz kontrollere de imkân verecek şekilde paylaşımına yönelik çözüm önerileri geliştirilecektir.» başlıklı 57 nolu eylem tamamlanmış ve hazırlanan rapor Gelir İdaresi Başkanlığına gönderilmiştir.

«Veri paylaşımına esas olmak üzere ilgili kamu kurum ve kuruluşları belirlenecek, bu kurumların güncel veri tespit tabloları hazırlanacak ve bu tablolar diğer kurumlarla paylaşılacak ve söz konusu verilerde gerekli standardizasyon sağlanmak suretiyle kurumlar arasındaki paylaşım kapasitesi artırılabilecektir.» başlıklı 56 nolu eyleme ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

2019-2021 dönemine ilişkin hazırlanacak olan yeni eylem planı kapsamında planlama ve çalışmalar devam etmektedir.

BTK Tarafından Yürütülen Faaliyet ve Projeler

Mobil Genişband Spektrum Stratejisinin Belirlenmesi Çalışması

2011 - 2017 döneminde, Türkiye'de mobil veri trafiği her yıl yaklaşık 2 katına çıkarak % 6237 artmıştır. Trafik tahminlerinin farklılıklar göstermesine rağmen gelecek 5 yıl için de mobil veri trafik hacminde önemli artışlar beklenmektedir. Akıllı telefon, tablet vb. yüksek veri kullanımını sağlayan cihazların gelişimi, yeni teknolojilerin kullanıcıları tatmin eden yüksek veri hızları, mobil uygulamaların kullanıcıları veri tüketimine teşvik etmesi gibi etkenler mobil veri trafiği hacmini üstel olarak artırmaktadır.

Ulusal Genişband Stratejisi ve Eylem Planı (2017-2020)'nda yer alan "Spektrumun Etkin ve Verimli Kullanılması" eylemi başta olmak üzere ilgili eylemler kapsamındaki eylem adımlarının gerçekleştirilmesi amacıyla, BTK tarafından yürütülen "Mobil Genişband Spektrum Stratejisinin Belirlenmesi" çalışmasıyla; mobil veri trafiğindeki söz konusu artışa ilaveten ülkemizin içinde yer aldığı ITU Bölge-1'de IMT için belirlenmiş spektrum, CEPT planlamaları ve ülkemiz genişband hedefleri dikkate alınarak, ülkemizde tahsisli olmayan IMT bandlarının (470-694 MHz, 694-790 MHz, 1427-1518 MHz, 1980-2010/2170-2200 MHz, 2300-2400 MHz, 2500-2690 MHz, 3400-3800 MHz, 24.25-27.5 GHz, 40.5-43.5 GHz ve 66-71 GHz frekans bandları) tahsis edilme zamanlamasına yönelik çalışma yapılmaktadır.

Anılan çalışmada; mobil veri trafik artışına ve gelişen teknolojilere (5G) bağlı olarak işletmecilerin spektrum ihtiyacını belirlemesi ve belirlenen bu spektrum ihtiyacı temelinde

frekans tahsisine ilişkin bir yol haritası sunulması planlanmakta olup böylece;

- İşletmecilerin, gelecekte uygulanacak spektrum planlarını dikkate alarak şebeke planlamalarını daha etkin ve verimli şekilde yapmalarının sağlanması,
- Olası spektrum kıtlığının ve buna bağlı olarak oluşabilecek hizmet kalitesinde azalma vb. problemlerin önüne geçilmesi,
- Başta yerli üreticiler olmak üzere üreticilerin bilgilendirilmesi,
- Yeni teknolojilerin kullanıma sunumunun zamanında gerçekleştirilmesi,
- Uluslararası kuruluşların ITU, CEPT, RSPG çalışmalarında belirtilecek ülke görüşü bakımından yol gösterici olması,
- Mobil genişband hizmetlere tahsis öngörülen frekans bandlarındaki mevcut kullanıcıların önceden bilgilendirilmesi ve olası elektromanyetik girişim problemlerinin önüne geçilmesi hedeflenmektedir.

Kıt ve değerli bir kamu kaynağı olan spektrumun planlanmasında ilgili tarafların görüşlerinin alınmasının önem arz etmesi sebebiyle Nisan 2018'de çalışma sonuçları çalıştayda

kamuoyu ile paylaşılarak ilk görüşler alınmış olup, söz konusu çalışma sonuçları "Mobil Genişband Spektrum Stratejisi" Çalışma Raporu altında derç edilerek genel kamuoyu görüşüne açılmasını müteakip son hali verilerek tamamlanacaktır.

Spektrum Mühendisliği Ve Analiz Sistemi (Smas) Yazılımı Tedariki

Ülkemizde frekans tahsis süreçlerinin daha hızlı, etkin ve verimli bir şekilde sürdürülmesini sağlamak amacıyla;

- Dış kullanıcı başvurularının işlenmesi,
- Yetkilendirme ve ruhsat yönetimi,
- Elektromanyetik analiz,
- Ücret tarh/tahakkuk ve tahsilat işlemlerini

gerçekleştirecek, bu belirtilen işlemleri iş akışları ile yönetebilecek, frekans tahsisi için başvurudan sonuca olan süreyi kısaltacak ve insana bağlı hataları asgari seviyeye indirecek bir paket yazılım ülkemize kazandırılmıştır. Bu yazılımın ülkemiz mevzuatına uyumlaştırılarak kullanıma hazır hale getirilmesi ve yerleştirilmesi planlanmaktadır. Bir sonraki aşamada, iç kaynaklarla dış kullanıcıların başvurularını çevrimiçi olarak girebilmelerine olanak sağlayan sistemin hayata geçirilmesi ve böylelikle baştan sona tüm sürecin otomatikleştirilerek yönetilmesi hedeflenmektedir.

Yerli Ve Milli 5G Haberleşme Şebekesi Projesi

Ülkemizin haberleşme alanındaki dışa bağımlılığını azaltmak, 5G'ye giden süreçte mobil işletmecilerin şebekeye ilişkin yapacağı donanım ve yazılım ihtiyaçlarını karşılamak ve en önemlisi elektronik haberleşme sektöründe yerli ve milli bir üretim ekosisteminin hayata geçirilmesini sağlamak amacıyla; BTK öncü-

lüğünde kurulan Haberleşme Teknolojileri Kümelenmesi (HTK) ile koordineli olarak HTK üyesi firmalar tarafından, "Yerli ve Milli 5G Haberleşme Şebekesi Projesi" geliştirilmiştir.

Geliştirilen projenin kamu kaynakları ile desteklenmesine yönelik yürütülen çalışmalar neticesinde, projenin TÜBİTAK TEY-DEB 1501 programı kapsamında desteklenmesine ilişkin süreçler tamamlanmış ve projenin desteklenmesi onaylanmıştır. Projede, HTK üyesi 17 firma ve 3 mobil işletmecisi proje paydaşı olarak yer almaktadır. Elektronik haberleşme sektöründe yerli ve milli bir üretim ekosisteminin geliştirilmesini temin etmek ve bu alanda faaliyet gösteren firmaları bir araya getirerek ülkemizin üretim hedefleri doğrultusunda güç birliği oluşturulmasını sağlamak amacıyla yerli üreticiler ve işletmeciler ile çalışmalara devam edilmektedir.

5GTR FORUM

Yeni nesil mobil haberleşme teknolojisi 5G, tahminlere göre 2020 yılında kullanılmaya başlanacaktır. Uluslararası standartları şimdilerde belirlenen yeni nesil mobil haberleşme teknolojisi 5G'ye yönelik araştırma ve çalışmalar tüm dünyada hızla devam etmektedir. 5G mobil teknolojilerinin birkaç yıl içinde tüm dünyada kullanılmaya başlanması beklenmektedir. Bu anlamda, ülkemizin de bu yarışta var olması, dünyada 5G ile ilk tanışan ülkelerden biri olması ve bunu yaparken de tüketici konumundan üretici konumuna geçilmesi hedeflenmektedir.

Bu kapsamda, BTK tarafından 5G ve ötesi teknolojilerde öncü bir konuma gelme amacına yönelik olarak, ülkemizde kamu, üniversite, üreticiler, işletmeciler ve ilgili sivil toplum kuruluşlarının işbirliğinin ve tüm çalışmaların koordinasyonunun sağlanması için "Yeni Nesil

Mobil Haberleşme Teknolojileri Türkiye Forumu (5GTR Forum)" 29 Nisan 2016 tarihinde kurmuştur.

Forum çalışmaları kapsamında 5G konusunda öne çıkan Kore ve Japonya gibi ülkelerle işbirliği anlaşmaları yapılmış, bu ülkelerin ve ülkemizdeki tüm paydaşların katıldığı toplantılar, konferanslar düzenlenmiştir.

5GTR Forum organizasyon yapısı altında "Çe-5GTR Forum organizasyon yapısı altında "Çekirdek Ağ", "Fiziksel Ağ", "Hizmet ve Uygulama" ve "Standardizasyon" çalışma grupları bu dört çalışma grubunun altında da 14 Alt Çalışma Grubu bulunmaktadır.

Söz konusu çalışma grupları tarafından ülkemizde 5G ve ötesi teknolojilere yönelik önceliklerin, strateji ve yol haritalarının yer aldığı bir Beyaz Kitap hazırlanmıştır ve Beyaz Kitapta yer alan önceliklere göre projelerin üretilmesi hedeflenmektedir.

5G Vadisi Açık Test Sahası İşbirliği Protokolü

5G Vadisi Açık Test Sahası İşbirliği Protokolü, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Hacettepe Üniversitesi, İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Avea İletişim Hizmetleri A.Ş., Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş. ve Vodafone Telekomünikas-

yon A.Ş. tarafından 15 Ağustos 2017 tarihinde BTK 17. Kuruluş Yılı Etkinlikleri kapsamında gerçekleştirilen bir törenle imzalanmıştır. 5G Vadisi Açık Test Sahası ile Türkiye, 5G ve ötesine geçecek teknolojilerin geliştirileceği önemli bir platforma kavuşacaktır.

Türkiye'nin 5G mobil haberleşme teknolojisi-ne mümkün olan en yüksek ölçüdeki yerlilik ve millilik oranlarıyla ve en erken geçen ülkelerden birisi olma hedefi doğrultusunda BTK eşgüdümünde bir 5G ve Ötesi ekosistemi oluşturulması amacıyla çalışmalar yürütülmektedir. Bu amaçla, 5G ve ötesi için ihtiyaç duyulan ARGE, ÜRGE, test ve denemelerin yapılabileceği bir açık test sahasının oluşturulmasının faydalı olacağı değerlendirilmiştir. 5G Vadisi Açık Test Sahası projesi ile Ankara'da Hacettepe Üniversitesi Beytepe Kampüsü, İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi yerleşkeleri ile BTK Merkez Binası arasındaki teknoparklar, şehir hastaneleri, alışveriş merkezleri ve diğer büyük kamu binaları gibi yerleşimleri de kapsayan bölgede üniversitelerin, araştırma merkezlerinin, şirketlerin 5G'ye ilişkin uygulama ve teknolojileri test edebilecekleri ve katma değer oluşturabilecekleri bir ortamın yaratılması hedeflenmektedir. Söz konusu bölge, sadece haberleşme sektörünün değil, aynı zamanda 5G ve ötesi teknolojilerle birlikte haberleşme teknolojilerinin daha fazla kullanılacağı dikey endüstriler olarak adlandırılan bilgi ve eğlence, sağlık, enerji, ulaşım ve tarım gibi sektörlerin kamu temsilcilerini bünyesinde barındırmakta, ayrıca yüz bine yakın üniversite öğrencisine ev sahipliği yapmaktadır.

5G Vadisinde, BTK, üniversiteler ve işletmelerin işbirliği ile 5G ve Ötesi teknolojilerin ARGE, ÜRGE ve testlerinin yapılacağı bir altyapı kurulması hedeflenmektedir. Bu kapsamda teknoloji firmaları ile yapılan görüşmeler ne-

ticesinde yerli ve milli imkanlarla geliştirilen 4G baz istasyonu ve çekirdek şebekelerinin konuşlandırılması, sensörlenden gelen verilerin işlenmesine olanak sağlayarak IoT uygulama geliştiricilerinin faydalanabileceği IoT platformu, fiziksel katmanda testlerin yapılabilmesine olanak sağlayan cihazlar ve uçtan uca 5G şebekesinin test amaçlı 5G Vadisi Açık Test Sahası bünyesinde konuşlandırılması için gerekli anlaşmalar yapılmış olup kurulum çalışmaları devam etmektedir.

5G Vadisi Açık Test Sahası, elektronik haberleşme sektörünün tüm paydaşları için yeni ARGE fırsatlarına olanak sağlayacak, kamu-üniversite-işletmeci-sanayi işbirlikleri bağlamında etkili araştırmalar ve projeler yürütülmesine imkân yaratacak, ekosisteme katma değeri yüksek iş imkânları oluşturarak istihdama katkı sağlayacaktır.

Altyapı kurulum çalışmalarının yanı sıra 5G Vadisi Açık Test Sahası İşbirliği Protokolü tarafları olan BTK, Hacettepe, Bilkent, ODTÜ,

Turkcell, Türk Telekom ve Vodafone arasında 5G ve Ötesi Ortak Lisansüstü Destekleme Programı Mutabakat Zaptı imzalanmış olup program ile 5G ve Ötesi yeni nesil haberleşme teknolojileri ve dijital dönüşüm konularında çalışacak nitelikli insan kaynağı yetiştirilmesine katkı sağlanması hedeflenmektedir. Ayrıca program süresince yapılacak tez çalışmalarıyla patentler, projeler ve makaleler gibi çok çeşitli formlarda çıktıların üretilmesi beklenmektedir.

Elektronik Haberleşme Altyapı Bilgi Sistemi (EHABS) Kurulumu Projesi

EHABS ile ülkemizin elektronik haberleşme altyapı bilgilerinin tek merkezde toplanması, bu bilgilerin Coğrafi Bilgi Sistemi (CBS) tabanlı bir haritada gösterilmesi, geçiş hakkı ve tesis paylaşımına ilişkin süreçlerin etkin ve hızlı bir şekilde uygulanmasına katkı sağlanması, geçiş hakkı süreçlerinin takip edilmesi, afet ve acil durum haberleşme envanter bilgilerinin tutulması, evrensel hizmet ile afet ve acil durum haberleşmesi kapsamında genişbant

erişimin yaygınlaşmasına ilişkin politikaların belirlenmesine yardımcı olması ve diğer kurumların karar destek sistemlerine katkı sağlanması amaçlanmaktadır. EHABS'ın işleme alınmasıyla işletmecilerin altyapılarına ilişkin faaliyetleri kolaylıkla takip edilebilecek, tesis edilen altyapının ayrıntılı biçimde görüntülenmesi mümkün olacaktır. Diğer yandan geçiş hakkını kullanan işletmeciler ile geçiş hakkı sağlayıcısı arasında yapılan işlemler takip edilebilirken, geçiş hakkı ve tesis paylaşımının uygulanmasında yaşanan sorunlar tespit edilerek çözüme yönelik işlemler gerçekleştirilebilecektir.

13/07/2016 tarihli ve 29769 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Elektronik Haberleşme Altyapı ve Bilgi Sistemlerine İlişkin Yönetmelik" ile işletmecilerin EHABS'a altyapı verilerini girmesi ve doğruluğunu sağlaması zorunlu hale gelmiştir.

EHABS projesinin ilk adımı olan Haberleşme Altyapı Bilgi Sistemi'nin (HABS) kurulumu tamamlanmıştır. HABS, ülkemiz elektronik haberleşme altyapı bilgilerinin merkezi bir veri tabanında toplanması, yönetilmesi, işlenmesi, BTK tarafından işletmeciler ve kurumlardan sağlanan mevcut altyapı verilerinin sisteme aktarılması, yeni veri girişlerinin desteklenmesi, web ortamında kullanıcılara sunulması, ilgili veriler üzerinden sorgulama yapılması ve bilgilerinin görüntülenmesi için gerekli yazılımı içeren sistemdir.

Bu çerçevede işletmecilerden alınan altyapı bilgilerinin HABS'a girilmesi işlemleri gerçekleştirilmiştir. İşletmeci altyapı bilgileri coğrafi bilgi sistemi temelli bir haritada gösterilebilmektedir.

EHABS projesinin gerçekleştirilmesi için çalışmalar devam etmekte olup 18/11/2018

tarihi itibarıyla projenin tamamlanması hedeflenmektedir. Ayrıca EHABS'a işletmeciler tarafından yapılacak veri aktarımını düzenlemek üzere 23/07/2018 tarihli BTK Kurul Kararı ile EHABS usul ve esasları yayımlanmıştır.

Elektronik Haberleşme Sektöründe Faaliyet Gösteren İşletmecilere Yönelik Denetim Faaliyetleri

BTK tarafından elektronik haberleşme sektöründe yer alan işletmecilere yönelik mali, teknik, hukuki ve idari düzenlemeler yapılmaktadır. Gerek işletmecilerin faaliyetlerinin yetkilendirme şartlarına uygunluğu, gerekse yetkisiz bir şekilde elektronik haberleşme hizmeti sunanlar ile ilgili olarak, BTK'ya yapılan ihbar ve şikâyetler ile re'sen yapılan incelemeler neticesinde iddialar değerlendirilmekte, gerekli işlemler gerçekleştirilmektedir.

Piyasa Gözetimi ve Denetimi Kapsamında Yürütülen Denetim Faaliyetleri

Elektronik haberleşme piyasasına arz edilen telsiz cihazları ve telekomünikasyon terminal cihazlarının teknik düzenlemelere uygunluğunun sağlanması amacıyla gerekli düzenlemeler BTK tarafından yapılmakta ve yıl boyunca denetimlere devam edilmektedir. Denetimlerde, Avrupa standartlarının esas alındığı ve uyumlaştırılmış mevzuat çerçevesinde ilgili teknik düzenlemeye uygun olarak üretilip üretilmediği ve güvenli olup olmadığı dikkate alınmaktadır. Bu kapsamda mobil telefon cihazı başta olmak üzere, tablet bilgisayar, insansız hava araçları (drone), giyilebilir cihazlar (akıllı saat), telsiz cihazları (kara, hava ve deniz), alçak güçlü telsiz cihazları (PMR 446), navigasyon cihazı, TV ve FM radyo/TV verici cihazları, bebek monitör cihazı, telsiz telefon cihazı, telemetri cihazı, FM vericiler ve kablosuz erişim cihazları (access point,

uzaktan kumanda, kablosuz Mouse ve klavye v.b) denetlenmektedir. 2018 yılının ilk 8 ayında; 370 firmanın 187 marka, 952 modeline ait 1.673 adet cihaz denetlenmiştir.

Denetimlerin tamamı hazırlanan denetim planları çerçevesinde gerçekleştirilmiş, alınan şikayet ve ihbarlar aylık denetim planlarına dahil edilmiştir. Yapılan denetimlerde 511 cihaz ile ilgili aykırılık tespit edilmiştir. Ayrıca laboratuvarında test edilmek üzere 82 adet cihaz numunesi alınmıştır. Denetlenen cihaz gruplarına göre, 2018 yılı ilk sekiz ayında yapılan denetimler, alınan numuneler ve tespit edilen aykırılıklar **Tablo 1**'de özetlenmektedir.

Denetlenen cihazların dağılımına bakıldığında en büyük grubun mobil telefon cihazı olduğu görülmektedir. Bunun yanında tablet bilgisayar kablosuz erişim cihazları, ve "dect telefon cihazları" denetim sayıları da dikkat çekecek seviyede yüksektirler.

PGD faaliyetleri sonucunda güvensiz olduğu tespit edilen Heider marka Pro5 model cihazların üreticisi olan Metem Teknoloji Sistemleri San. Tic. Ltd. Şti.'ye 14/03/2017 tarihli ve 2017/DK-TED/90 sayılı Kurul kararı ile 123.914 (yüzyirmiüçbindokuzyüzdört) TL idari para cezası uygulanması ile birlikte cihazların piyasaya arzının durdurulması, arz edilmiş cihazların piyasadan toplatılması ve güvensizliğin ülke genelinde dağıtımını yapan iki gazete ile ülke genelinde yayın yapan iki televizyon kanalında ilanına karar verilmiştir. Ayrıca söz konusu cihazın güvensiz olarak tespit edildiği Kurum web sitesi ve Resmi Gazete'de yapılan ilan ile tüketicilere duyurulmuştur.

PGD sonucunda teknik düzenlemelere aykırılık sebebi ile 01/11/2017 tarihli ve 2017/DK-TED/326 sayılı Kurul Kararı ile 16 firmaya toplamda 304.162,5TL tutarında idari para cezası uygulanmıştır. 2018 yılının ilk yarısında ise iki farklı firmaya 10/01/2018 tarihli ve 2018/DK-TDD/12 sayılı ve 06/06/2018 tarihli ve 2018/İK-TED/177 sayılı Kurul Kararları ile toplamda 56.538 TL tutarında idari para cezası uygulanmıştır. Tespit edilen diğer aykırılıklara ilişkin yaptırım uygulama süreci ise devam etmektedir.

Avrupa Birliğine uyum çalışmaları kapsamında 2014/53/EU sayılı Radio Equipment Directive (Radyo Ekipmanları Direktifi-RED) çalışmalarının sonuna gelinmiş ve oluşturulan taslak Telsiz Ekipmanları Yönetmeliği Avrupa Komisyonuna gönderilmiştir. Komisyondan gelen görüşler doğrultusunda Yönetmelik Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girecektir.

Avrupa Birliğine uyum çalışmaları kapsamında Avrupa Birliği'nin (AB) TAİEX (Technical Assistance and Information Exchange) Programına katılım sağlanmış, RED'in yürürlüğe konulması ve uygulanmasındaki örnekleri yerinde görebilmek amacı ile 17-18 Mayıs 2017 tarihlerinde Macaristan'a iki günlük bir ziyaret düzenlenmiştir. Söz konusu ziyaret taslak Telsiz Ekipmanları Yönetmeliğinin oluşturulması aşamasında olumlu katkılar sağlamıştır.

Tablo 1 Ürün Gruplarına Göre Piyasa Gözetim Verileri (2018 - İlk 9 Ay)

	Denetim Sayısı	Aykırlık	Alınan Numune Sayısı
AKILLI HEMŞİRE UYARI SENSÖRÜ	1	1	0
AKILLI OYUNCAK (DRONE)	53	25	3
ALÇAK GÜÇLÜ TELSİZ CİHAZ (PMR 446)	47	7	19
AMATÖR TELSİZ CİHAZ	1	0	0
BEBEK MONİTÖR CİHAZ	54	4	0
DECT TELSİZ TELEFON CİHAZ	56	7	0
DENİZ RADAR CİHAZ	2	0	0
FM TRANSMİTTER CİHAZ	32	20	0
GİYİLEBİLİR CİHAZ (AKILLI SAAT)	53	20	0
GPS TAKİP CİHAZ	1	0	0
KABLOSUZ AĞ GENİŞLETİCİ	132	49	0
KABLOSUZ ÇAĞRI SİSTEMİ	5	5	10
KABLOSUZ DEPOLAMA CİHAZ	2	2	0
KABLOSUZ ERİŞİM CİHAZ	260	77	8
KABLOSUZ İP KAMERA	4	2	0
KABLOSUZ KAMERA	9	5	0
KABLOSUZ KLAVYE VE MOUSE SETİ	77	37	0
KABLOSUZ KULAKLIK	24	13	0
KABLOSUZ MİKROFON SİSTEMİ	109	51	2
KABLOSUZ OYUN KONSOLU	5	2	0
KABLOSUZ SES YAYIN CİHAZ	5	2	1
KABLOSUZ TAŞINABİLİR SPEAKER	1	0	0
MOBİL TELEFON CİHAZ	885	272	80
MOBİL TELEFON CİHAZ (TİCARET BAKANLIĞI-İTHALAT ÖNCESİ)	72	19	1081
NAVİGASYON CİHAZ	28	8	0
TABLET BİLGİSAYAR CİHAZ	99	21	0
TELEMETRİ CİHAZ	2	2	0
TELSİZ CİHAZ	44	4	0
Wİ-Fİ YAZICI	3	2	0
GENEL TOPLAM	2066	657	1204

Tablo 2 PGD Verileri (2018 - İlk 9 Ay)

BTK DENETİM GÖSTERGELERİ	PGD İthalat Denetimi	PGD İmalat Denetimi	Ekonomi Bakanlığı (İthalat Denetimi)	GENEL
YAPILAN DENETİM (ADET)	1.643	351	72	2.066
DENETLENEN FİRMA (ADET)	445	6	72	523
DENETLENEN CİHAZ MARKASI (ADET)	221	8	38	267
DENETLENEN CİHAZ MODELİ (ADET)	1.068	44	285	1.397
TEST İÇİN ALINAN NUMUNE CİHAZ (ADET)	99	24	1.081	1.204
TESPİT EDİLEN AYKIRILIK (ADET)	515	123	19	657
AYKIRILIK YÜZDESİ	31%	35%	26%	25%
İDARİ PARA CEZASI KESİLEN FİRMA (ADET)	0	2	0	2
İDARİ PARA CEZASI KESİLEN CİHAZ (ADET)	0	2	0	2
İDARİ PARA CEZASI (TL)	0	56.538	0	56.538

Piyasa Gözetim Laboratuvarı

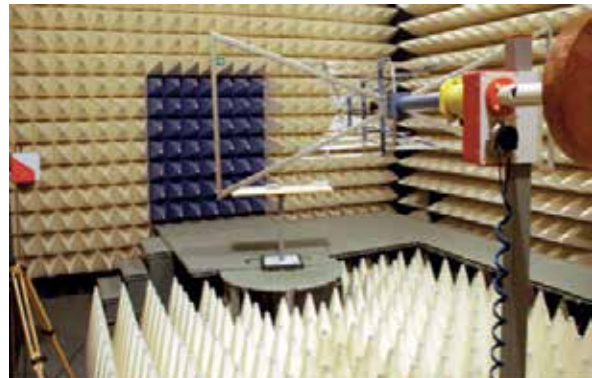
AB Mali İşbirliği Projesi kapsamında yürütülen ve %75'lik kısmı AB fonlarından karşılanan 4,8 milyon Euro bütçeli "Telekomünikasyon Sektöründe Piyasa Gözetimine İlişkin Fiziki Altyapının Geliştirilmesi" başlıklı projenin tamamlanmasıyla birlikte BTK, TTTE Yönetmeliği kapsamında yer alan ürünlerin temel gereklere uygun olup olmadığının kontrolü amacıyla PGD faaliyeti kapsamında standartlara uygunluk testlerinin gerçekleştirilebileceği bir laboratuvar altyapısına kavuşmuştur.

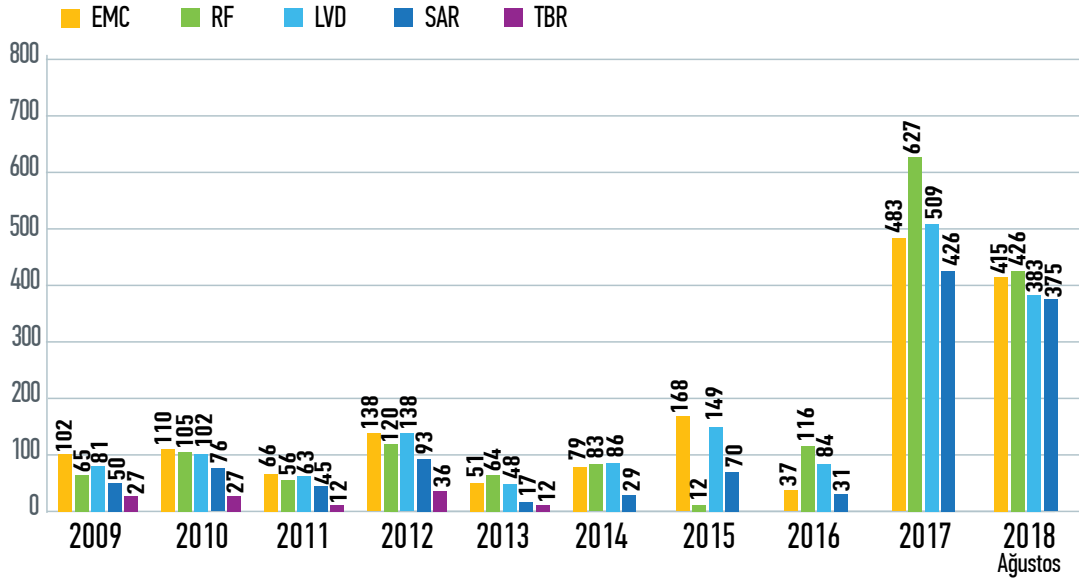
2007 yılında Piyasa Gözetimi Laboratuvarı olarak test faaliyetlerine başlayan birim, 2008 yılında Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının Yeterliliği-TS EN ISO/EC 17025 standardı kapsamında Kalite Yönetim Sistemini bünyesinde tesis etmiştir. Altyapısında EMC, RF, LVD ve SAR laboratuvarlarını barındıran Piyasa Gözetim Laboratuvarı Müdürlüğü, Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından yapılan denetim sonrasında Nisan 2009'da akredite edilmiş olup, bu tarihten itibaren faaliyetlerini akreditasyonlu olarak sürdürmektedir.

Laboratuvarda yapılan test ve ölçümler sonucunda standartlara uygun bulunmayan cihazlara ilişkin olarak, mevzuatta tatat

edildiği üzere, firmalara idari para cezası uygulanması ya da bahse konu cihazların piyasadan toplatılması gibi çeşitli müeyyideler uygulanabilmektedir.

2009-2018 yılları arasında PGD kapsamında EMC, RF, LVD ve SAR testlerine tabi tutulan mobil ve sabit telefonlar ile çeşitli telsiz cihazları sayılarına ait veriler **Grafik 19**'da Ağustos 2018 itibarıyla gösterilmektedir.

Grafik 19 PGD Kapsamında Test Edilen Cihaz Sayıları

Baz İstasyonları Ölçüm Sonuçlarının İnternet Ortamında Yayınlanması Projesi

Ülkemizde kurulan bütün baz istasyonlarına BTK tarafından güvenlik sertifikası düzenlenmekte olup, güvenlik sertifikası düzenlenen baz istasyonlarının Elektromanyetik Alan ölçümleri de BTK tarafından yetkilendirilmiş ölçüm yetki belgeli kuruluşlar ve BTK personeline gerçekleştirilmektedir.

Vatandaşlarımız zaman zaman yakınlarına kurulan baz istasyonlarının kaçak kurulduğunu ya da bu istasyonlarla ilgili herhangi bir ölçüm faaliyeti gerçekleştirilmediğini düşünebilmektedir. Vatandaşlarımızda oluşan bu algının giderilmesinin baz istasyonları ölçüm sonuçlarının kamuoyuna açılması ile giderilebileceği değerlendirilmiştir. Bu kapsamda geliştirilen bir proje ile e-devlet kapısı üzerinden BTK veri tabanlarında bulunan ölçüm bilgilerinin yayınlanması amacıyla gerekli alt yapı oluşturulmuştur.

Geliştirilen hizmette, harita üzerinde seçi-

len bir noktaya en yakın baz istasyonunun ölçüm değerinin görüntülenmesi, bu baz istasyonunun seçilen noktaya uzaklığı, güvenlik mesafesi, baz istasyonu sektörlerinde ölçülen en yüksek değer, bu baz istasyonu için ülkemizde belirlenen cihaz başına limit değeri ve ICNIRP tarafından belirlenen limit değerinin internet üzerinden yayınlanması sağlanmıştır. Projenin başlangıcından günümüze kadar yaklaşık 821 bin 756 kişi sisteme girerek 2 milyon 410 bin adet sorgulama gerçekleştirilmiştir.

Elektromanyetik Alanları Sürekli İzleme Sistemi (ESİS)

BTK tarafından yapılan ölçüm ve denetimlere ek olarak, baz istasyonlarının birden fazla sayıda bulunduğu okul, hastane, ana okulu vb. yerlere elektromanyetik alanları sürekli izleme sistemi (ESİS) kurulmuştur.

ESİS, belli kriterlere göre özel olarak seçilmiş noktalara yerleştirilen ölçüm cihazları ile televizyon ve radyo vericileri, kablosuz ağlar ve baz istasyonları gibi geniş bantta yayın yapan kaynakların oluşturduğu elektromanyetik alan şiddeti değerlerinin (7 gün/24 saat) sürekli ölçül-

mesi ve alınan ölçüm değerlerinin uluslararası limit değerlere göre kontrol altında olup olmadığının denetlenmesi ve halkımızın bilgilendirilmesi amacıyla kurulan bir sistemdir.

ESİS kapsamında Ankara'da 9 adet, İzmir'de 5 adet ve İstanbul'da da 1 adet olmak üzere toplam 15 adet ölçüm cihazı öncelikli olarak okul, anaokul, üniversite ve özel apartman binaları başta olmak üzere çeşitli yaşam alanlarına kurulmuş bulunmaktadır. ESİS ortamdaki elektromanyetik alanların sürekli ölçümüne dayalı Avrupa'da birçok ülke tarafından yeni uygulanmaya başlayan bir ölçüm yöntemidir. Bu yöntem ile baz istasyonları gibi kaynakların yaymış olduğu elektromanyetik alan seviyesi kontrol altında tutulmakta ve ölçülen değerler <http://ema-olcum.btk.gov.tr/> internet adresinden online olarak takip edilebilmektedir.

ESİS ile isteyen her vatandaşımız kurulu bulunan ölçüm cihazları arasından seçeceği herhangi bir noktaya ait tüm güncel ve geçmiş verilere kolayca ulaşabilmekte ve bu kapsamda elde ettiği sonuçları uluslararası uygulamalar ile kıyaslayabilmektedir.

Tablo 3 Mobil Baz İstasyonu

Adana	Bursa	Gaziantep	Konya	Ordu	Tokat
Adıyaman	Çanakkale	İstanbul	Kütahya	Osmaniye	Tunceli
Ağrı	Çankırı	İzmir	Malatya	Samsun	Van
Ankara	Denizli	Kars	Mardin	Sivas	Zonguldak
Antalya	Diyarbakır	Kastamonu	Mersin	Şırnak	
Bitlis	Erzurum	Kayseri	Muğla	Trabzon	
Bolu	Eskişehir	Kocaeli	Nevşehir	Tekirdağ	

Acil Durumlarda Kullanılmak Üzere Kullanılan Uydu Haberleşmeli Baz İstasyonları

Haberleşme Genel Müdürlüğü ve BTK koordinasyonunda yapılan çalışma ile 39 ilimizde afet ve acil durumlarda kullanılmak üzere uydu transmisyonlu mobil baz istasyonu kurulmuştur (**Tablo 3**). Mobil istasyonların her ilimizde bir adet olacak şekilde bulunması hususunda çalışmalar devam etmektedir.

Yeni Milli Monitor Sistemi Tedariki

BTK'nın spektrum izleme görevleri kapsamında 1998 yılında ASELSAN AŞ (Aselsan) ile imzalanan sözleşme kapsamında 2005 yılında teslim edilen Milli Monitör Sistemi ekonomik ömrünü tamamlamış olup, sistemin idamesi güçleşmiş, işletilmesi için katlanılan maliyet artmıştır.

Bu kapsamda aşağıdaki görevlerin devamlılığını teminen, BTK tarafından mevcut sistemi yenilemek üzere bir çalışma başlatılmıştır.

- Kritik önemi haiz kurumlar, mobil elektronik haberleşme hizmeti işletmecileri ve diğer kuruluşların kablosuz sistemlerinde yaşanan enterferans problemlerinin çözümünü,

- Mobil şebeke kapsama analizinin yapılması,
- Kaçak yayınların tespit edilmesi,
- Frekans doluluk analizinin yapılması

01.04.2017 tarihinde analiz çalışmalarıyla başlayan proje, 18.01.2018 tarihinde Aselsan ile imzalanan sözleşmeye göre 01.02.2018 tarihinde fiilen başlamıştır. 12 adet sabit, 8 adet mobil araç ve 15 adet taşınabilir istasyondan oluşan, Yeni Milli Monitör Sistemi Projesi kapsamındaki tüm donanım ve yazılımlar 2019'da teslim edilecektir.

Yeni Milli Monitör Sistemiyle;

- Türkiye'de 12 lokasyonda (Ankara, İstanbul, İzmir, Samsun, Mersin, Diyarbakır ve Erzurum) yer alan sabit monitör istasyonlarına spektrum tarama kabiliyetlerinin yanı sıra mobil almanlarla entegre bir şekilde sinyal kapsama alanı oluşturma görevi tanımlanabilecek,
- Daha önce sinyalin geliş açısını tespit ederek sadece yön bilgisi verebilen sistemler (DF), sinyalin bulunduğu lokasyonu koordinatlarıyla birlikte bulabilecek,
- Sahadaki tüm cihazlar merkezi olarak yönetilebilecek,
- Sahadaki kurulu bulunan almanlara anlık veya periyodik olarak spektrum tarama veya belli bir lokasyondaki sinyalin konumunu tespit etme gibi görevleri merkezi olarak atayabilecek,
- Frekans ihlallerini otomatik olarak tespit edilebilecek,
- Otomatik modülasyon tespitini yapabilecek,

- 5G teknolojileri ile uyumlu olacak,
- Türkiye'nin frekans bazlı kapsama haritasını çıkarılabilecek,

yeni ve Milli bir monitör sistemi kurulması hedeflenmektedir.

Bu çalışmalar kapsamında,

BTK tarafından Aselsan ile birlikte mevcut bölge istasyonlarının keşifleri yapılmış söküm ve kurulum işlemlerinin nasıl yapılacağı, kurulum işlemleri için istasyonların eksiklikleri konuları üzerinde çalışmalar yapılmıştır.

Aselsan ve Aselsan'ın alt yüklenicisi ile birlikte, yapılacak yeni yazılımın gereksinimlerinin belirlenmesi için koordinasyon toplantıları ve çalışmalar yapılmıştır.

Aselsan ile alman donanımlarının fiziksel tasarımlarını değerlendirmek üzere toplantılar yapılmıştır.

Ölçüm Takip Sistemi (ÖTS)

21/04/2011 tarihli ve 27912 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Elektronik Haberleşme Cihazları Güvenlik Sertifikası Yönetmeliği kapsamında BTK'dan Ölçüm Yetki Belgesi (ÖYB) almış olan kuruluşların yapmış olduğu elektromanyetik alan şiddeti ölçümlerinin yerinde yapılmasının sağlanması, ölçüm değerlerinin hızlı ve hatasız olarak BTK veri tabanına doğrudan aktarılması ve ölçüm yapan kişilerin ölçüm sertifikalı olduğunun teyit edilmesi amacıyla BTK tarafından Ölçüm Takip Sistemi (ÖTS) oluşturulmuştur.

ÖYB'li kuruluşlar tarafından ÖTS kapsamında kullanılacak tabletlere ÖTS uygulamasının yüklenmesini müteakip gerekli

kullanıcı, yetki ve parmak izi tanımlama gibi işlemler BTK tarafından yapılarak sistemin çalışması sürekli izlenerek kontrol edilebilecektir.

Sabit İnternet Hizmet Kalitesine Dair Ölçütlerin Bağımsız İzleyici Metoduyla İzlenmesi

Bu konuda yürütülecek proje sonucu ülkemizde sabit internet hizmeti sunan işletmecilerin (hız, gecikme, veri kaybı gibi ölçütler için) hizmet kalitesi ölçümlerinin üçüncü bir taraf (bağımsız izleyici) marifetiyle gerçekleştirilmesi sağlanacaktır. İşletmeciler, söz konusu ölçümler için abone modemlerinin önüne bağlanacak cihazların hangi abonelerinde yer aldığını bilmeyeceklerdir. Bu şekilde ölçümlerin etkin örneklemeye dayalı olarak tarafsız bir şekilde gerçekleştirilmesi sağlanacaktır.

Güvenli İnternet Hizmeti

Güvenli İnternet Hizmeti (GİH); 5809 sayılı EHK ve Elektronik Haberleşme Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliği kapsamında, çocukların ve gençlerin internet üzerindeki bilgi kirliliğinden ve zararlı içeriklerden korunmaları amacıyla oluşturulmuş alternatif bir internet erişim hizmetidir. İnternet kullanıcılarının İnternet Bilgi İhbar Merkezi'ne ilettikleri yoğun talep ve şikayetler neticesinde böyle bir hizmetin geliştirilmesi gerekliliği doğmuştur.

İlgili işletmecilerle yapılan teknik çalışmalar sonucunda 24 Ağustos 2011 tarihinde "İnternetin Güvenli Kullanımına İlişkin Usul ve Esaslar" Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu tarafından belirlenerek yayımlanmış ve 22 Kasım 2011 tarihinde hizmet isteyen tüm bireysel kullanıcıların kullanımına sunulmuştur.

Bu hizmet, dünya uygulamaları paralelinde, tamamen TERCİHE BAĞLI ve ÜCRETSİZ olarak sunulmaktadır. Aboneler, internet servis sağlayıcıları üzerinden hizmetten kolayca faydalanmaya başlamakta, diledikleri zaman kolayca hizmeti sonlandırabilmektedir.

"Seçmek özgürlüktür" sloganıyla çalışmaya başlayan Güvenli İnternet Hizmeti ile aileler çocuklarını internetin zararlı etkilerinden koruyabilmektedir. Bu kapsamda kullanıcılara çocuk ve aile profilleri sunulmaktadır. Aboneler diledikleri an profiller arasında geçiş yapabilmektedirler. Güvenli İnternet Hizmeti, Temmuz 2018 itibari ile 6.005.763 abone tarafından tercih edilmiştir. Bu abonelerin %91'i aile profilini tercih ederken, %9'u çocuk profilini tercih etmiştir.

Güvenli İnternet Merkezi

5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun kapsamında toplumu internetin risklerinden korumak, daha güvenli, etkin ve bilinçli internet kullanımı noktasında çocukları, gençleri ve aileleri bilgilendirmek ve yaşanan problemlere çözümler sunmak amacıyla Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu bünyesinde Güvenli İnternet Merkezi kurulmuştur.

Kurum bünyesinde faaliyet gösteren Bilgi ve İhbar Merkezi, Bilinçlendirme Merkezi ve yeni oluşturulan Yardım Merkezi tek çatı altında toplanmıştır. Böylece Dünyadaki örnekleriyle uyumlu hale getirilmiştir.

GÜVENLİ İNTERNET MERKEZİ

www.gim.org.tr

Bilgi ve İhbar Merkezi; internetin yasadışı içeriğine ilişkin ihbarlar www.ihbarweb.org.tr adresi üzerinden alınarak değerlendirilmektedir.

Yardım Merkezi; konusunda uzman personel ile başta çocuk ve aileler olmak üzere internet kullanıcılarının yaşadıkları problemlere yönelik çözüm sunmaktadır. www.internetyardim.org.tr üzerinden de online yardım sunmakla birlikte, vatandaşların internet kaynaklı sorunlarına yönelik ilgili kurumlarla işbirliği içinde çalışmaktadır.

Bilinçlendirme Merkezi; internet siteleri üzerinden internet güvenliği ve internetin bilinçli, güvenli ve etkin kullanımı ile ilgili kamu kurum ve kuruluşları ve STK'lar ile birlikte çalışmalar yapmaktadır. Gerek sosyal ağlardan gerekse www.guvenliweb.org.tr üzerinden internetin bilinçli, güvenli ve etkin kullanımına yönelik bilgiler sunulmaktadır.

Çocuk ve gençlerin interneti belirli bir sorumluluk dâhilinde güvenle kullanmalarını desteklemek ve onları internetin yasadışı ve zararlı içeriklerinden korumak amacıyla 1999 yılında Avrupa Birliği Komisyonu bünyesinde oluşturulan Güvenli İnternet Programı kapsamında 2004 yılında INSAFE (European Safer Internet Network) ağı kurulmuştur. INSAFE tara-

fından her yıl şubat ayında organize edilen Güvenli İnternet Günü, ülkemizde de 6 Şubat 2018 tarihinde BTK bünyesinde paydaşlarla birlikte kutlanmıştır. Etkinlikler kapsamında öğrencilere yönelik kutu oyunu yarışması düzenlenmiştir.

Bilinçlendirme ve farkındalık oluşturma faaliyetleri çerçevesinde; 2017- 2018 eğitim öğretim yılında 186 seminerle 33.848 öğrenci-öğretmen ve ebeveyne internetin bilinçli, güvenli ve etkin kullanımı konusunda eğitimler verilmiştir.

Dijital Oyunlar

Dijital platformların fırsatları ile birlikte getirdiği riskler dijital oyunlar için de geçerlidir. Dijital oyunlardaki içerik riskleri başta olmak üzere diğer risk ve tehditlere karşı da önlemler alınmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu kapsamda 9-11 Ekim 2017 tarihlerinde "Dijital Oyunlar" temalı Uluslararası Çocuk ve Bilgi Güvenliği etkinlikleri gerçekleştirilmiştir. Etkinlikler çocuklar için kodlama eğitimi, çocuk ve aileler için güvenli internet eğitimi ve dijital oyunların tüm yönleri ile tartışıldığı çalıştay ve sempozyumlar şeklinde gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca, 11-13 Nisan 2018 tarihlerinde "Dijital Oyunlar" temalı Uluslararası Çocuk ve Bilgi Güvenliği Kongresi paydaşlarla birlikte düzenlenmiştir.

Sempozyum ve Kongre'nin çıktıları değerlendirilerek Dijital oyunlara ilişkin bilinçlendirme ve bilgilendirme çalışmalarına başlanmıştır. Bununla birlikte çeşitli eğitsel dijital oyunların tasarımı çalışmaları da devam etmektedir.

Milli Güvenlik ve Kamu Düzeninin Sağlanmasına Yönelik Düzenlemeler

Milli güvenlik ve kamu düzeninin sağlanması ve kamu hizmetlerinin gereği gibi yürütülmesine yönelik olarak yapılan çalışmalar kapsamında, BTK organizasyon yapısı ve BTK personeli nezdinde yürütülen çalışmalara ilave olarak, 18.07.2016 tarihli ve 2016/İK/334 sayılı Kurul Kararı ile 27.07.2016 tarihli ve 2016/DK-YED/349 sayılı Kurul Kararları ile ilgili mevzuata istinaden, BTK tarafından yetkilendirilen elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmeciler ile, posta sektöründe faaliyet gösteren hizmet sağlayıcıları-

nın ve bu şirketlerin ortaklarının Türkiye Cumhuriyeti Devletine karşı kalkışma, darbe ve terör faaliyetleri başta olmak üzere milli güvenliği ve kamu düzenini ihlal eden faaliyet ve eylemlerde bulunan terör örgütü mensuplarının ve işbirlikçilerinin söz konusu işletmeci ve hizmet sağlayıcılarda herhangi bir şekilde istihdam edilmelerinin önlenmesini teminen, işletmecilerin/hizmet sağlayıcıların denetlenmesine yönelik düzenleme yapılmıştır.

Bu çerçevede, işletmecilerin yetkilendirme süreçlerinde bu husus da değerlendirilmektedir.

Bakanlığımız Haberleşme Genel Müdürlüğü Tarafından Yürütülen Ulusal Siber Güvenlikle İlgili Faaliyet ve Projeler

SİBER GÜVENLİK YOL HARİTASI

Bu program ile kamu kurum ve kuruluşlarınca bilişim altyapısı üzerinden sağlanan her türlü hizmet, işlem ve veri ile bunların sunumunda yer alan sistemlerin güvenliğinin sağlanmasına ve gizliliğin korunmasına yönelik tedbirlerin alınması ve bilgi iletişim teknolojilerine ilişkin kritik altyapıların işletiminde yer alan gerçek ve tüzel kişilerce uyulması gerekli usul ve esasların düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

2012/3842 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ve 5809 Sayılı Kanun ile Siber Güvenlik Kurulu oluşturulmuş olup Bakanlığımızın ve Siber Güvenlik Kurulunun görev ve yetkileri belirlenmiştir.

Bakanlığımız koordinasyonunda hazırlanan ilk strateji ve eylem planımız olan "Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve 2013-2014 Eylem Planı" kapsamındaki çalışmalar tamamlanmıştır.

Ulusal Siber Güvenlik Organizasyonu kapsamında Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi (USOM) 2013'te Bakanlığımız tarafından BTK bünyesinde kurulmuş olup faaliyetlerine

başlamıştır.

USOM; siber olaylara ve tehditlere ilişkin alarm, duyuru, farkındalık faaliyetleri yürütmekte, web sitesi ve diğer kanallar üzerinden güvenlik bildirimleri yayınlarak kurumlara bildirmektedir.

Bakanlığımız koordinasyonunda, USOM siber ihbar kaynaklarının artırılması amacı ile Forum of Incident Response Teams (FIRST), Trusted Introducers (TI), Cyber Alliance for Mutual Progress (CAMP) ve ITU-IMPACT (International Telecommunications Union - International Multilateral Partnership Against Cyber Threats) organizasyonlarına üye olunmuştur.

Bilgi işlem birimine sahip kurum ve kuruluşlarda Bakanlığımız koordinasyonunda kurulan Kurumsal SOME'ler (Siber Olaylara Müdahale Ekipleri) ve Siber Güvenlik Kurulu kararı gereğince kritik altyapı sektörü olarak belirlenen sektörlerde Sektörel SOME'ler; USOM'un koordinasyonunda 7/24 müdahale esasına göre çalışmaktadır. 2013 yılında yayınlanan SOME Tebliği ile Bakanlığımızca hazırlanarak web sitemizde yer alan Kurumsal ve Sektörel SOME Kurulum ve Yönetim Rehberleri doğrultusunda SOME kurulum ve faaliyetleri yürütülmekte olup rehberlerin gelişen teknoloji, değişen koşullar ve gereksinimler göz önünde bulundurularak güncelleme çalışmaları devam etmektedir.

Ağustos 2018 sonu itibarıyla 14 Sektörel SOME ve 1040 Kurumsal SOME olmak üzere toplam 1054'e ulaşmıştır.

Kamu kurum ve kuruluşları arasındaki veri iletişiminin internete kapalı, fiziksel ve siber saldırılara karşı daha güvenli sanal bir ağ üzerinden yapılmasını amaçlayan Kamu Sanal Ağı (KamuNet) Projesi hazırlanmıştır.

KamuNet'e ilişkin:

- Kamu Kurumlarının birbirleriyle veri iletim yöntemlerinde standardın sağlanması amacıyla yöntem ve teknik süreçlerin belirlenmesine yönelik hazırlanan "KamuNet Erişim Rehberi" Mayıs 2016'da kamu kurumlarına gönderilmiş,
- Proje kapsamında yürütülecek çalışmalarda ihtiyaç duyulacak her türlü destek ve yardımın bütün kamu kurum ve kuruluşlarınca titizlikle sağlanması ve ulusal siber güvenliğin sağlanması adına önem verilen bu projenin en kısa süre içerisinde tamamlanması amacıyla kamu kurum ve kuruluşlarının, KamuNet ağına dahil olması amacıyla 2016/28 sayılı KamuNet'e ilişkin Başbakanlık Genelgesi,
- KamuNet'e bağlı bilgi ve iletişim sistemlerine ilişkin olarak karşılması gereken asgari gereklilikler ile bu kurumların denetlenmesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi ilişkin 21 Haziran 2017 tarihli "KamuNet Ağına Bağlanma ve KamuNet Ağına Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ" yayımlanmıştır.

KamuNet'e dahil olan kurum sayısının artırılması, ağın daha güvenli ve etkin olması için gerekli çalışmalar Bakanlığımızca koordine edilmektedir. Bu kapsamda KamuNet'te veri trafiğinin şifreli yapılabilmesi amacıyla "KamuNet İçin Kripto Cihazı Alımı" projesi 2018 yılı yatırım programına eklenmiş olup çalışmalar devam etmektedir.

2016-2019 Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve Eylem Planı

Gelişen bilgi ve iletişim teknolojileri ve edinilen tecrübeler doğrultusunda Bakanlığımızca hazırlanan ve Siber Güvenlik Kurulunda onaylanarak ve yürürlüğe giren “2016-2019 Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve Eylem Planı”, kapsamında:

- Siber Güvenlik alanında;
 - Politika ve stratejilerin belirlenmesi,
 - Küresel bir tehdit olan siber güvenlikle ortak çabalar yoluyla mücadele edilebileceğinin vurgulanması,
 - Ülkelerin başarılı uygulamalarının ve karşılaştıkları zorlukların paylaşılması

açısından katma değer sağlaması amacıyla NATO, OECD, BM, IMO vb. uluslararası teşkilatların toplantı, konferans ve seminer gibi çalışmalarına katılım ve katkı sağlanmaktadır.

- Ülkemizde İnternet Değişim Noktaları kurulması ile kaynağı ve hedefi yurt içi olan trafiğin yurt içinde kalmasından dolayı, siber güvenliğin sağlanması, trafiğin dolaşmasından kaynaklanabilecek gecikmelerin azalması; bilginin gizliliği, hizmet kalitesinin artması, bağlantı maliyetlerinin düşmesi hedeflenmektedir. İDN altyapı modelleme çalışmaları devam etmekte olup, buna ilişkin bütçe, 2018 yılı yatırım bütçesine eklenmiştir.
- “Farkındalık ve insan kaynağı geliştirme” stratejik ana eylemi kapsamında;

kurumlarda siber güvenlik ve SOME’lerin faaliyet alanlarının önemi konusunda farkındalığın artırılması amacıyla üst düzey yöneticilere eğitim verilmiştir.

- Siber güvenliğimizin sağlanması ve kapasite geliştirilmesi amacıyla Siber güvenliğimizin sağlanması ve kapasite geliştirilmesi amacıyla 6-29 Kasım 2017 tarihlerinde ana teması “kurumların siber olayları tespit ve müdahale yetkinliklerinin değerlendirilmesi ve farkındalığın artırılması” olan Ulusal Siber Savunma 2017 Tatbikatı gerçekleştirilmiştir. İki faz halinde düzenlenen tatbikatın birinci fazında gerçek zamanlı saldırılar, ikinci fazında ise 31 oyuncu ve 26 gözlemci kurumdan 205 katılımcıyla senaryo tabanlı saldırılar icra edilmiş olup tatbikat sonuç raporları katılımcı kurumlarla paylaşılmıştır.

BTK Tarafından Yürütülen Siber Güvenlikle İlgili Faaliyet ve Projeler

2013-2014 Siber Güvenlik Eylem planı kapsamında Bakanlığımız koordinesinde yürütülen Siber Güvenlik Kurulu kararları kapsamında kurulan USOM, TİB'in kapatılması sonrası Ağustos 2016'da BTK Başkanlığına doğrudan bağlanmış ve geçmişten bugüne yapılan çalışmalar yeni bir ivme ile devam ettirilmeye başlanmıştır.

USOM, ülke genelinde siber güvenlik anlayışını geliştirmek, siber tehditleri önlemek amacıyla alarm, uyarı ve duyuru faaliyetleri yürütmek, kritik durumlarda yerinde müdahale ekipleriyle olayın kontrolünü ele almak ve siber olaylara müdahalede ulusal koordinasyonu sağlamak amacıyla faaliyetlerini sürdürmektedir.

6757 sayılı Kanun ile 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununda yapılan değişiklik sonrasında BTK'ya siber saldırıların engellenmesi ve caydırıcılığın sağlanması görevleri verilmiştir. USOM'un BTK'ya bağlanmasından itibaren yürütülen çalışmalarla siber güvenlik alanında 2017 ve 2018 yılları içinde

önemli faaliyetler gerçekleştirilmiştir. Ulusal siber güvenlik; anlık ve gündelik operasyonel faaliyetler ile uzun soluklu projelerin bir arada yürütülmesi gereken bir alandır. Bu nedenle yürütülen çalışmaların sektöre ulaşmaması, harcanan çabaların sürekliliğine bağlıdır.

USOM bünyesinde dört ana program üzerinden yürütülen siber güvenlik faaliyetleri;

- **Kapasite İnşası,**
- **Hızlı Tespit ve Önleme Sistemlerinin geliştirilmesi,**
- **Tehdit İstihbaratı Edinimi, Üretimi ve Paylaşımı ile**
- **Kritik Altyapıların Korunması**

başlıkları altında birçok projeden oluşuyor.

Kapasite İnşası

Ulusal siber güvenliğimizin sağlanmasındaki en önemli kaynaklardan birinin yetişmiş insan kaynağı olduğu açıktır. Bu çerçevede, USOM bünyesinde Kapasite İnşa programı kapsamında önemli çalışmalar yürütülmekte ve ülkemizdeki siber güvenlik uzmanı ihtiyacının karşılanmasına yönelik projeler hayata geçirilmektedir.

• **SOME İletişim Platformu (SİP)**

Ülkemizde ulusal siber güvenlik organizasyonu, USOM'un kurulması ve Siber olaylara müdahale ekiplerinin oluşturulması ile USOM – sektörel SOME ve kurumsal SOME'ler hiyerarşisi içinde şekillenmeye başlamış olup her geçen gün yeni SOME'lerin kurulması ile güçlenmektedir. 2016 yılı sonu itibarıyla 8 sektörel SOME ve 536 kurumsal SOME olmak üzere toplam 544 olan SOME

sayısı, Ağustos 2018 sonu itibarıyla 14 sektörel SOME ve 1040 kurumsal SOME olmak üzere toplam 1054'e ulaşmıştır.

USOM tarafından yürütülen çalışmalar kapsamında USOM ile SOME'ler arasında siber tehdit, zafiyet ve saldırıların güvenli ve hızlı bir biçimde paylaşımını sağlayan Some İletişim Platformu (SİP) 2017 yılında tamamen iç kaynaklarla hayata geçirilmiştir. 2018 yılında da etkin bir şekilde kullanılmaya devam edilen SİP ile USOM-SOME etkileşimi artırılmış ve SOME'ler ile görevli uzmanların SİP'e kayıt olmaları sağlanmıştır. SOME'lerde görevli 2600'ün üzerinde uzman SİP üzerinde kayıtlı olarak USOM koordinasyonunda çalışmalarını sürdürmektedir.

• SOME Yetkinlik Geliştirme Çalışmaları

SOME yetkinlik geliştirme çalışmaları ile başta kritik kamu kurumları olmak üzere SOME ekiplerine yönelik farklı konularda siber güvenlik eğitimleri verilmiştir.

Bu kapsamda;

- Hastaneler, belediyeler ve kamu kurumlarından 135 katılımcıya Bilgi Güvenliği eğitimi ve, Enerji sektöründe yer alan SOME'lerden 45 katılımcıya endüstriyel kontrol sistemleri (SCADA) güvenliği eğitimi verilmiştir.
- SOME'lere Zararlı yazılımlar, kayıt analizi, aktif/pasif bilgi toplama, ağ yapılandırması konularında eğitim verilmiştir.
- Ayrıca, Sağlık Bakanlığı ilgili personeline bilgi güvenliği ve güvenlik denetimi faaliyetlerine yönelik eğitim verilmiştir.

• Siber Güvenlik Gönüllüleri Eğitimleri

BTK tarafından gerçekleştirilen eğitim faaliyetleri ile 2017 ve 2018 yıllarında üniversite öğrencilerine ve gençlere yönelik programlarda çok sayıda siber güvenlik gönüllüsü birbirinden farklı konularda eğitimler ile buluştu.

BTK'nın ev sahipliğinde düzenlenen HackTrick 2017 ve HackTrick 2018 etkinlikleri çerçevesinde Capture The Flag yarışmaları ve siber güvenliğin farklı alanlarında;

- Web uygulama güvenliğinden, kablosuz ağ güvenliğine,
- Zararlı yazılım analizinden, adli bilişim analizine,
- Tersine Mühendislikten, IoT güvenliğine kadar

çeşitli konularda toplam 47 sınıfta eğitimler düzenlenmiş ve 2000'in üzerinde kişi bu eğitimlere iştirak etmiştir.

• Siber Yıldız Yarışması

BTK tarafından, ülkemizdeki teknolojiye yatkınlığı üst düzeyde bulunan gençlerimizdeki potansiyeli açığa çıkararak uzman ihtiyacının karşılanmasına yönelik olarak 20 Ocak 2017 tarihinde 24 saat boyunca süren "SİBER YILDIZ" bayrağı yakala (capture the flag)" yarışması yapılmış ve bu sayede siber güvenliğe meraklı gençlerimizde farkındalık uyandırmak, yetenekli uzmanlarımızı tespit etmek yönünde önemli bir adım atılmıştır. Düzenlenen bu yarışmaya çok üst seviyede ve yoğun bir başvuru olmuş ve başvuru sayısı 27 bini geçmiştir. Yarışmaya katılanlar ve başarılı olan siber güvenlik uzmanları BTK-USOM'da istihdam edilme-ye başlanmıştır.

• FETİH Siber Talimhane

Ülkemizin ihtiyacı olan siber güvenlik uzmanlarının tespiti ve yetiştirilmesine yönelik FETİH Siber Talimhane projesi ile uygulamalı siber

güvenlik eğitim laboratuvarı altyapısı çalışmaları USOM bünyesinde tamamlanmıştır.

Fetih Siber Talimhane programı, siber eğitim ve kamp etkinliklerinin düzenli ve rutin bir hale gelmesini, BTK bünyesindeki BTK Akademi ile entegre bir biçimde ülkemizdeki kurum ve kuruluşlara siber güvenlik uzmanlarının yetiştirilmesini amaçlamaktadır.

Siber güvenlik alanında uzman personel yetiştirilmesi, yani kapasite inşası adına siber güvenlik tatbikatları ve yarışmalar, sektör spesifik eğitimler gibi çalışmaların artarak devam ettirilmesine yönelik çalışmalar BTK-USOM bünyesinde sürdürülmektedir.

Hızlı Tespit ve Erken Müdahale Sistemleri

USOM bünyesinde yürütülen çalışmalar ve geliştirilen projeler ile siber tehditlerin en hızlı biçimde tespit edilerek alarm/uyarı üretme ve engellemeye yönelik teknolojik tedbirlerin alınması amaçlanmaktadır. Bu çalışmalar kapsamında, tamamen kurumsal iç kaynaklarla geliştirilen AVCI, AZAD ve KASIRGA projeleri ulusal siber güvenliğimize önemli katkılar sağlamaktadır.

AVCI uygulaması ile zararlı yazılım bulaşmış sistemlerin ve komuta kontrol merkezlerinin tespiti gerçekleştirilirken AZAD uygulaması ile makine öğrenmesi ve yapay zeka imkanları kullanılarak botnetlere dahil olmuş köle bilgisayarların tespitine yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Öte yandan, başta kritik kamu kurumları ile kritik altyapılar olmak üzere ülkemizin internete açık kaynaklarına ilişkin

zafiyet taraması ve hizmet sürekliliğinin sağlanmasına yönelik izleme faaliyetleri ise KASIRGA projesi ile gerçekleştirilmektedir.

USOM bünyesinde yürütülen çalışmalar ile bir yandan bu uygulamaların yeteneklerinin artırılmasına ve daha sofistike analizler yapılmasına yönelik çalışmalara devam edilirken bir yandan da yeni projelerin hayata geçirilmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirilmektedir.

Kritik Altyapıların Korunması

Başta kritik altyapıların korunması olmak üzere ülkemizin siber güvenliğinin sağlanması için USOM,

- Zararlı yazılım analizi,
- Dijital kayıt inceleme,
- Servis izleme,
- Zararlı Bağlantı tespiti
- Sızma Testleri,
- Alarm üretme, Uyarı ve duyuru yayınlama

faaliyetlerini kesintisiz olarak sürdürmektedir.

USOM ülkemizdeki kritik altyapıların korunması amacıyla zararlı yazılım analizi ve dijital analiz imkanları ile donatılmış, bu konuda uzman personelin istihdamı ve yetiştirilmesinde önemli kazanımlar sağlamıştır. Çok sayıda kri-

tik kuruluşumuzda olay müdahale, dijital kayıt inceleme ve sızma testlerinin USOM personeli tarafından yürütülmesi gibi faaliyetler gerçekleştirilmektedir. Ayrıca, USOM bünyesinde tehdit avcısı rolünü üstlenen ileri düzey siber güvenlik uzmanlarının çalışmaları sonucunda çok sayıda siber tehdit ve zafiyet tespit edilmekte ve ilgili Kurumlara iletilmektedir.

• Siber Güvenlik Operasyon Merkezi

BTK bünyesinde kurulum çalışması tamamlanmış olan Siber Güvenlik Operasyon Merkezi ile USOM ve operatörler arasındaki iş ve işlemlerin 7/24 kesintisiz olarak izlenebilmesi ve gerekmesi halinde aksiyonların zaman kaybetmeksizin alınmasına imkan sağlanmıştır. Siber Güvenlik Operasyon Merkezi faaliyetlerinin etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesi amacıyla en yeni teknolojiler kullanılarak altyapı kurulum çalışmaları tamamlanmış, farklı kaynaklardan gelen veriler konsolide edilerek görselleştirilmiş ve bu amaçla izleme ekranları kurulmuş durumdadır.

Güvenlik operasyon merkezinde DDoS saldırılarına karşı tespit ve önleme sistemlerinin faaliyetlerinin anlık olarak izlenebilmesi, AVCI, AZAD, KASIRGA gibi BTK bünyesinde gerçekleştirilen sistemlerin çıktılarının entegre edilerek ülkemize ve kamu kurumlarına yönelik tehditlerin tespit edilmesi ve ilgililerin uyarılarak tehditlerin bertaraf edilmesi sağlanmaktadır.

Bu kapsamda, 2017 yılı içerisinde 1544 Kurum/Kuruluş/İşletmeye siber güvenlik olay bildiriminde bulunulurken 2018 yılı Ağustos ayı sonu itibariyle 2168 bildirimde bulunulmuştur.

Ayrıca, zararlı yazılımlarda ve ortalama amacıyla kullanılan 22923 zararlı bağlantı (URL, IP, domain) tespit edilerek kontrolleri yapılmış ve altyapı seviyesinde erişimi engellenmiştir. Bu sayede ülke genelinde internet kullanıcıları ve sistemlerine yapılabilecek saldırıların önlenmesi sağlanmıştır.

Tehdit İstihbaratı Edinimi, Üretimi ve Paylaşımı

Siber tehdit istihbaratı edinimi, üretimi ve paylaşımı konusunda ulusal ve uluslararası paydaşlarıyla koordinasyonu sağlayan USOM, hızlı tespit ve erken müdahale imkânlarıyla siber tehditlere karşı mücadeleyi sürdürmektedir.

İnternet aktörleri, uluslararası kuruluşlar, adli makamlar, araştırma merkezleri ve üniversiteler, özel sektör gibi paydaşlarla ko-

ordinasyon içerisinde hareket eden USOM, aynı zamanda uluslararası alanda ülkemizin temas noktası olma görevini de ifa etmektedir. USOM, Forum of Incident Resonse Teams (FIRST), Trusted Introducers (TI) ve ITU-IMPACT kuruluşlarına üyedir. Yürütülen çalışmalar çerçevesinde 2017 yılı içinde Cyber Alliance for Mutual Progress (CAMP) isimli uluslararası kuruluşa da üye olunmuş ve USOM bu organizasyonda Operasyon Komitesine seçilmiştir. Ayrıca 2017 yılı içerisinde, NATO bünyesindeki zararlı yazılım bilgi paylaşım platformu (NATO-MISP) da USOM'a entegre edilmiş olup buradan gelen veriler karar destek sistemlerimize girdi sağlamaktadır. USOM ayrıca birçok ülkenin ulusal siber olaylara müdahale ekipleriyle de çift yönlü bir bilgi paylaşımı içerisinde bulunmaktadır.

Elektronik Haberleşme Güvenliği Denetimleri

Elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmeciler tarafından şebeke ve bilgi güvenliğinin sağlanmasına yönelik olarak alınması gereken tedbirlerin tanımlandığı Elektronik Haberleşme Sektöründe Şebeke ve Bilgi Güvenliği Yönetmeliği kapsamında işletmeciler siber saldırılara karşı gerekli önlemleri almak ve iş sürekliliği planlarını yapmakla yükümlü kılınmıştır. Ayrıca sistemlerin yedekliliğinin sağlanması, fiziksel güvenlik ve personel güvenilirliğine ilişkin detaylı hükümler de tanımlanmıştır. BTK tarafından bu düzenlemenin gereklerinin yerine getirilip getirilmediği planlı ve plansız denetimler aracılığıyla çeşitli periyotlarla denetlenmekte olup bu konudaki denetimler son dönemde artarak devam etmektedir. Bu güne kadar operatörlerde yapılan güvenlik ile ilgili denetimlerin sayısı 48'e ulaşmıştır. Bu kapsamda tespit edilen güvenlik önlemlerine ilişkin eksikliklerin giderilmesinin takibati da yapılmaktadır.

ULUSLARARASI İLİŞKİLER BAĞLAMINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR

Haberleşme alanındaki uluslararası ilişkiler; görev, yetki ve sorumluluklar çerçevesinde Bakanlığımız Haberleşme Genel Müdürlüğü ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından yürütülmektedir. Küreselleşen dünyada ülkemizin konumunu güçlendirmek, telekomünikasyon dünyasında etkinliğini artırmak ve söz sahibi olmak amacıyla Avrupa Birliği'nin (AB) yanı sıra, uluslararası ve bölgesel haberleşme kuruluşları olan Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU), Dünya Posta Birliği (UPU), Posta ve Telekomünikasyon İdareleri Avrupa Konferansı (CEPT), Avrupa Haberleşme Ofisi

(ECO) ile Avrupa Elektronik Haberleşme Düzenleyiciler Kurumu (BEREC) ve Bağımsız Düzenleyiciler Grubu (IRG) başta olmak üzere, tüm önemli uluslararası kuruluşlar ile yakın işbirliğini sürdürmekte bunun yanı sıra, gerek komşu ülkeler, gerek tarihi ve kültürel açıdan yakın olan ülkeler, gerekse ilişkilerin güçlendirilmesinde fayda mülâhaza edilen diğer ülkelerle işbirliği yapmaktadır.

Ayrıca, bilgi teknolojileri ve haberleşme alanında dünya çapında düzenlenen sayılı uluslararası organizasyonlardan biri olan ve dünyaca ünlü mobil operatörler ve telekomünikasyonla ilgili firmalardan oluşan bir topluluk olan GSM Operatörler Birliği (GSMA) tarafından her yıl düzenlenen Mobil Dünya Kongrelerine ve bu kongreler kapsamında düzenlenen konferans ve çalıştaylara üst seviyede katılım gösterilmekte olup, söz konusu organizasyon süresince ilgili özel sektör

ve kamu temsilcileriyle temaslarda bulunmaktadır.

Türkiye'nin AB ile üyelik müzakereleri kapsamında müzakere çerçeve belgesinin "Bilgi Toplumu ve Medya-10" faslı altında "elektronik haberleşme hizmetleri", "bilgi toplumu hizmetleri" ve "görsel ve işitsel hizmetler" olmak üzere üç ana konu başlığı yer almakta olup, elektronik haberleşme hizmetlerine ilişkin hususlar ağırlıklı olarak BTK tarafından takip edilmektedir. "Yargı ve Temel Haklar-23" faslı altında, "İfade Özgürlüğü ve Medya Özgürlüğü" başlığı altında yer alan hususlarla ilgili AB uyum çalışmalarına diğer kurumların yanı sıra BTK tarafından da katkıda bulunmaktadır. Yine, "İş Kurma Hakkı ve Hizmet Sunumu Serbestisi-3" faslı altında posta hizmetleri ile ilgili AB uyum çalışmalarına da büyük oranda katkı sağlanmaktadır.

Elektronik haberleşme alanında faaliyet gösteren uluslararası kuruluş ve birliklerin çalışmalarına da her geçen gün daha etkin bir şekilde iştirak edilmektedir. Ülkemiz, Birleşmiş Milletler'in devletlerarası hukuk tüzel kişiliğini haiz telekomünikasyon alanında faaliyet gösteren uzmanlık kuruluşu olan ITU'nun kurucu üyeleri arasında yer almaktadır. Halen, 193 ülke ve 850'yi aşkın sektör üyesi, akademi ve ortak üyesi bulunan ITU'nun temel görevleri telekomünikasyon alanında uluslararası işbirliğinin sağlanması, az gelişmiş ülkelere teknik yardım, teknik gelişimin desteklenmesi, ulusal politikaların uyumunun sağlanması, diğer ulusal ve bölgesel organizasyonlar ile işbirliğinin sağlanmasıdır. 2018 yılının Nisan ayında Cenevre'de gerçekleştirilen ITU Konseyine ülkemiz üst seviyede katılım sağlamıştır.

Ülkemiz, ITU'nun en önemli karar organı olan ve hâlihazırda 48 üyesi bulunan ITU Konseyinde 2002 yılından beri art arda 4 dönemdir Batı Avrupa Bölgesi üyesi olarak temsil edilmektedir. En son 2014 yılında yapılan ITU Tam Yetkili Temsilciler Konferansında 168 ülkenin oy kullandığı Konsey seçimlerinde en çok oyu alan 3. ülke olarak seçimi kazanmış ve yeniden Konsey üyesi olmuştur. 29 Ekim-16 Kasım 2018 tarihleri arasında Birleşik Arap Emirlikleri'nde gerçekleştirilecek olan Tam Yetkili Temsilciler Konferansında, bir

sonraki dört yıllık dönem (2018-2022) için seçimler yapılacak olup, ülkemiz yeniden Konsey üyeliğine adaylığını açıklamıştır.

Diğer taraftan, BTK, 18 Nisan 2018 tarihinde "Uluslararası Bilgi ve İletişim Teknolojilerinde Kız Çocukları Günü" etkinliğine ev sahipliği yapmıştır. ITU Tam Yetkili Temsilciler Konferansında kabul edilen ve tüm ITU üye ülkeleri tarafından desteklenen bir kararla, her yıl Nisan ayının son Perşembe günü "Uluslararası Bilgi ve İletişim Teknolojilerinde Kız Çocukları Günü" olarak kutlanmaktadır. Bahse konu girişimle, kız çocuklarının bilgi ve iletişim teknolojileri alanında mevcut kariyer fırsatlarını değerlendirmelerinin sağlanması, bu hususta farkındalık oluşturulması ve cinsiyet eşitliğinin yakalanması hedeflenmektedir. Program kapsamında, kız çocukları ve eğitimcileri, Güvenli İnternet Tırı ve Deneyim Merkezini ziyaret etmiş, kendilerine "Bilgi Teknolojileri ve

İnternetin Bilinçli Ve Güvenli Kullanımı Eğitimi" verilmiştir.

Uluslararası kuruluşların yanı sıra, gerek yakın çevrede bulunan ortak tarihi ve kültürel değerlere sahip olunan ülkeler; gerek daha uzak coğrafyalarda olmakla beraber hâlihazırda ve gelecekte karşılıklı faydalı ilişkilerin kurulabileceği düşünülen ülkelerle ikili işbirliği faaliyetleri yürütülmektedir.

Bu kapsamda, 8 Şubat 2018 tarihinde Nijer'in Niamey kentinde Nijer Telekomünikasyon ve Posta Düzenleyici Kurumu-ARTP ile müştereken Nijer-Türkiye Bilgi ve İletişim Teknolojileri Forumu gerçekleştirilmiştir. İki ülkenin kamu ve özel sektör temsilcilerinin katıldığı söz konusu Forum esnasında, BTK ile ARTP arasında muhtelif hususlarda bilgi, tecrübe ve uzman paylaşımına imkân veren bir mutabakat zaptı imzalanmıştır.

BTK ile Rusya Federasyonu Telekom ve Kitle İletişim Bakanlığı arasında haberleşme ve bilgi teknolojileri alanında işbirliğine ilişkin mutabakat zaptı, 3 Nisan 2018 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır. Bahse konu mutabakat zaptı ile, iki ülkenin her birinin yürürlükteki yasalarına uygun olarak ve eşitlik, mütekabiliyet ve karşılıklı fayda temelinde taraflar arasında bilgi teknolojileri ve haberleşme alanındaki ilişkilerin güçlendirilmesi öngörülmektedir.

Yine, 10 Mayıs 2018 tarihinde BTK ile Arnavutluk Elektronik ve Posta İletişim Kurumu-AKEP arasında işbirliği tesisine ilişkin mutabakat zaptı imzalanmıştır. Elektronik haberleşme ve bilgi teknolojileri düzenlemeleri alanında işbirliği yapılmasına ilişkin mutabakat zaptı yoluyla iki kurum arasında bilgi, tecrübe ve uzman değişiminde bulunulması, ikili istişareler, ortak çalıştaylar, seminerler, çalışma ziyaretleri ve eğitim programları düzenlenmesi ve elektronik

haberleşme düzenlemeleri alanında en iyi uygulama örneklerinin paylaşılması planlanmaktadır.

Öte yandan, BTK, 2006 yılından bu yana her sene düzenlenmekte olan Uluslararası Elektronik Haberleşme Düzenleyiciler Konferansının 12. sine 9-10 Mayıs 2018 tarihlerinde ev sahipliği yapmıştır. "Sosyal Yaşama Yön Veren Teknolojiler: Fırsatlar ve Tehditler" temasıyla gerçekleştirilen konferans, gerek ülkemiz gerekse çeşitli ülkelerden kamu kurumları, özel sektör kuruluşları, üniversiteler ve işletmecilerden geniş katılıma imkân vermek suretiyle, farklı ülkelerin katılımcıları ile sektörün farklı kesimlerini bir araya getirerek çeşitli temaslarda ve görüş alışverişinde bulunulmasına, sektörümüzün katılımcı ülke yetkililerine tanıtılmasına imkân sağlamıştır. 13. Uluslararası Elektronik Haberleşme Düzenleyiciler Konferansının, BTK'nın ev sahipliğinde 2019 yılında gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

AB yanında üyesi bulunduğumuz, Türk Konseyi, Karadeniz Ekonomik İşbirliği (BSEC), Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU), Uluslararası Posta Birliği (UPU), Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (ECO), İslam İşbirliği Teşkilatı (OIC) gibi uluslararası kuruluşlar ile yakın işbirliği yürütülmekte haberleşme ve bilgi teknolojileri ile ilgili alt çalışma gruplarına katılım sağlanmaktadır.

Birincisi 28 Kasım 2016'da Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de düzenlenen Türk Konseyi Bilgi ve İletişim Teknolojileri Birinci Bakanlar Konferansı sırasında ev sahipliğine aday olunarak İkinci, Üçüncü Çalışma Grubu toplantıları ve İkinci Bakanlar Konferansı Haberleşme Genel Müdürlüğü koordinasyonunda İstanbul'da gerçekleştirilmiştir. "Bilgi ve İletişim Teknolojileri" alanında dört ayrı alt çalışma grubu oluşturulması konusunda ülkemiz adına Bakanlığımız teklifi kabul görmüş;

a. Siber Güvenlik,

b. E-Devlet,

c. Uydu iletişimi.

d. Bölgesel Fiber Projeleri ve TASIM alt çalışma gruplarında kardeş ülkelerle yakın işbirliği içinde çalışmalar yürütülmektedir.

1865 tarihinde ITU'nun Uluslararası Telgraf Birliği adıyla kurulduğu gün olan 17 Mayıs, 1969 tarihinden itibaren her yıl "Dünya Telekomünikasyon Günü" olarak kutlanmaktadır. Aralık 2006'da Antalya'da düzenlenen ITU Tam Yetkililer Konferansında alınan karar ile 17 Mayıs, "Dünya Telekomünikasyon ve Bilgi Toplumu Günü" olarak kutlanmaya başlanmış, 2017 ve 2018'de Bakanlığımız Haberleşme Genel Müdürlüğü koordinasyonunda düzenlenmiştir. 2017 yılında "Büyük Etki İçin Büyük Veri" teması ile İstanbul'da, 2018 yılında "Herkes İçin Yapay Zekanın Olumlu Kullanımını Sağlamak" ana teması ile Kars'ta gerçekleştirilmiştir.

DÜNYA RADYOKOMÜNİKASYON KONGRESİ- WRC

Günümüzde haberleşmenin yanı sıra yayıncılık, meteoroloji, uzay araştırmaları, hava ve deniz seyrüsefer hizmetleri, bilimsel araştırmalar ve daha birçok alanda kullanılan uydularla ilgili frekans tahsislerinin yapılması, yörünge ve yer belirle-

me hizmetleri ile bunların zararlı karışım yaratmayacak şekilde çalıştırılması, tüm telekomünikasyon ve radyokomünikasyon sistemlerine bölgesel veya genel frekans planlaması, sistemlerin teknik kriterlerinin belirlenmesi gibi görevleri üstlenen Uluslararası Telekomünikasyon Birliği'nin (International Telecommunication Union-ITU) bölümlerinden biri olan ITU-R tarafından radyo frekans spektrumunun tüm ülkelerce paylaşımlı olarak kullanılmasını sağlamak ve her tür telekomünikasyon hizmetinin geliştirilmesinde ve yaygınlaştırılmasında söz konusu frekans spektrumunun nasıl kullanılacağına dair usul ve esasların belirlenmesi amacı ile Dünya Radyokomünikasyon Konferansı (WRC-World Radiocommunication Conference) her iki ya da üç yılda bir, üye ülke idarelerinin ve sektör üyelerinin katılımı ile düzenlenmektedir.

Ülkemizin üyesi bulunduğu Avrupa Posta ve Telekomünikasyon Birliği'nin (European Conference of Postal and Telecommunications-CEPT) elektronik haberleşme konusundaki faaliyetlerini yürüten Elektronik Haberleşme Komitesi'nin (Electronic Communications Committee - ECC) bünyesinde yer alan Çalışma Grubu (WG ITU) ve Konferans Hazırlık Grubu (WG CPG), ITU tarafından düzenlenen konferans ve toplantılar için Avrupa Ortak Görüşünü oluşturmak suretiyle, Dünya Radyokomünikasyon Konferanslarına ve Radyokomünikasyon Genel Kurullarına (RA) hazırlık yapmaktadır. Ayrıca, Avrupa bölgesinin menfaatlerini koruyan, WRC ve RA toplantıları için Avrupa Ortak Tekliflerini (European Common Proposals-ECP) ve CEPT Bilgi Notlarını (CEPT Brief) hazırlamaktadır.

28 Ekim-22 Kasım 2019 tarihleri arasında Mısır'ın Sharm El Sheikh kentinde yapılacak olan Dünya Radyokomünikasyon Konferansı (WRC-19) için BTK'da hazırlık çalışmaları başlatılmıştır. WRC-19 gündem maddelerine ilişkin ülke görüşlerinin oluşturulması amacıyla, CEPT bünyesindeki Konferans Hazırlık Grupları çalışmalarına paralel olarak BTK koordinatörlüğünde konferans gündem maddelerinin ilgili kurum ve kuruluşlar nezdinde görev dağılımı ve çalışma usul ve esaslarının belirlenmesine gerek duyulmakta olup, WRC-19 gündem maddeleri bazında yapılacak hazırlık çalışmaları için ilgili kurum ve kuruluşların temsilcileri ile 07.05.2018 tarihinde BTK bünyesinde Çalıştay yapılmıştır. Çalıştayda kurum ve kuruluşlara WRC-19 Gündem Maddelerinin içeriği hakkında sunum yapılarak, Gündem Maddeleri bazında BTK koordinatörlüğünde yapılacak hazırlık çalışmalarında görev alacak kuruluşlara çağrıda bulunulmuştur.

Türksat A.Ş.

Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme A.Ş. (Türksat A.Ş.), Türksat uyduları ve diğer uydular üzerinden her türlü uydu haberleşmesini gerçekleştiren dünyanın önde gelen uydu operatörlerinden biridir. Avrupa, Asya ve Afrika olmak üzere geniş bir coğrafyada uydular üzerinden ses, veri, internet, TV ve radyo yayıncılık hizmetleri sağlayan Türksat A.Ş., karasal altyapının olmadığı bölgelerde müşterilerin ihtiyaçlarına yönelik esnek çözümler sunabilmektedir. Uydu haberleşmesi alanındaki küresel çözümleriyle farklı dilleri ve kültürleri birbiriyle buluşturan Türksat A.Ş., sahip olduğu kablo altyapısı üzerinden yurtiçindeki abonelerine analog ve sayısal TV, genişbant internet, sabit telefon hizmetleri de sağlamaktadır. Türksat A.Ş. ayrıca bilişim ve e-Devlet hizmetleri kapsamında e-Devlet Kapısı'nı işletmekte, kamu hizmetlerinin elektronik ortamda verilmesine dönük projeler yürütmektedir.

Ülkemizde TV yayıncılık sektörünün büyümesine, yerli içeriklerin gelişmesine ve ihracatına katkı sağlayan Türksat A.Ş. işlettiği Türksat 3A, Türksat 4A ve Türksat 4B uydularının yanı sıra; ülkemizin ihtiyaçları ve vizyonu doğrultusunda yeni uydu projelerini de gerçekleştirmektedir.

Türksat 3A, 4A ve 4B uydu tedarik sürecinde eğitimlerini tamamlayan Türksat A.Ş. mühendisleri, Yerli Uydu Projesi Türksat 6A programında görev almaktadır.

Türksat A.Ş., 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'na, 16 Haziran 2004 tarih ve 5189 sayılı Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 5 inci maddesi ile eklenen Ek 33 üncü madde ile kurulmuştur. Buna göre, ulusal egemenlik kapsamındaki uydu yörünge pozisyonlarının hakları, yönetimi ve işletme yetkisine sahip olmak ve bununla ilgili yü-

kümlülükleri yerine getirmek, adına kayıtlı ve diğer operatörlere ait uyduları işletmeye vermek ya da verilmesini sağlamak, bu uyduları işletmek, ulusal ve yabancı operatörlere ait uydular üzerinden haberleşme ve iletişim altyapısını kurmak, işletmek ve ticari faaliyette bulunmak üzere, Türk Ticaret Kanunu ve özel hukuk hükümlerine tabi olarak 22 Temmuz 2004 tarihinde faaliyete geçmiştir.

21 Nisan 2005 tarih ve 5335 sayılı kanun ile kablo altyapısı ve bu altyapı üzerinden yürütülen hizmetler Türksat A.Ş.'ye devredilmiştir. Böylece, Temmuz 2005 tarihi itibarıyla Türksat A.Ş., uydu operatörlüğü yanında kablo operatörlüğü görevini de üstlenmiştir.

08 Ekim 2005 tarih ve 25960 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararıyla ulusal uydu programı ve insan kaynağı yetiştirme konularında Türksat A.Ş. yetkilendirilmiştir.

Ülkemizdeki e-Devlet hizmetlerinin kurulması, yaygınlaştırılması ve vatandaşlara sunulan hizmetlerde hizmet erişimi ve kalitesinin artırılması amacı ile 24 Mart 2006 tarihli ve 2006/10316 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca kamu hizmetlerinin ortak platformda, tek kapıdan sunumu ve vatandaşın devlet hizmetlerine elektronik ortamdan güvenli ve hızlı bir şekilde erişimini sağlamak amacıyla hazırlanan e-Devlet Kapısı'nın kurulması, işletilmesi ve yönetilmesi görevi, Bakanlığımız koordinasyonu ile Türksat A.Ş.'ye verilmiştir.

Ayrıca, 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'na göre kamu hizmetlerinin elektronik ortamda verilebilmesini sağlayan e-Devlet Kapısı hizmetleri ile bilgi ve iletişim teknolojileri alanında her türlü faaliyette bulunmak için Türksat A.Ş.'nin görev alanına Bilişim Hizmetleri de dâhil edilmiştir.

Tablo 4 Özet Finansal Bilgiler

Milyon TL	2015	2016	2017	2018 Bütçe	2018 1.D
Net Satışlar	846,20	940,78	1.237,57	1.731,29	761,45
Giderler	704,15	868,81	1.074,57	1.396,24	605,70
Faaliyet Kârı	142,05	71,97	163,01	335,05	155,75
FAVÖK	270,54	284,39	392,09	561,92	268,61
Dönem Kârı	217,76	148,95	238,44	397,52	207,85
Yatırımlar	301,62	141,42	463,43	1.469,85	188,12

FİNANSAL BİLGİLER

Türksat A.Ş., 2016 yılında 940.78 Milyon TL olan Net Satışlarını, 2017 yılında 1.237.57 Milyon TL'ye çıkarmıştır. 2018 yılı 1. dönem sonu itibariyle 761,45 Milyon TL olarak gerçekleşen Net Satışların, yılsonunda 1,7 Milyar TL'yi aşması beklenmektedir.

Türksat A.Ş., 2015 yılından 2018 yılı 1. dönem sonuna kadar 1.1 Milyar TL'ye yakın tutarda yaptığı yatırımlarla ülkemizin uydu, kablo ve bilişim alanında gelişmesine katkı sağlamıştır.

Yeni uydu projeleri Türksat 5A ve Türksat 5B'nin üretiminin ilerlemesiyle 2018 yılı yatırım tutarının 1 Milyar TL'yi aşması beklenmektedir.

UYDU HİZMETLERİ

TV Uplink Hizmetleri

Türksat A.Ş. tarafından uydu, metro ethernet, TTVPN, radyo link hatları üzerinden Türksat head-endlerine ulaştırılan TV ve radyo yayınları sayısal paket yayın olarak Türksat uydularına çıkılmaktadır.

2008 yılında 44 TV ile başlayan uplink hizmetleri, 2018 yılı Ağustos ayı sonu itibariyle 152 TV, 38 sayısal Radyo ve 9 Broadcast data servisini sağlayan bir kapasiteye ulaşmıştır. Uplink hizmetleri Ankara Gölbaşı ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde bulunan uplink merkezlerinden yapılmaktadır.

Veri Haberleşmesi Hizmetleri

Türksat, günümüzün gelişen ve çeşitlilik gösteren haberleşme ihtiyaçlarını karşılamak üzere, ses, veri, internet, intranet, acil durum haberleşmesi, VPN ve çoklu ortam (multimedia) gibi hizmetleri tek ya da paket hâlinde sağlayan TürksatVSAT (Very Small Aperture Terminal) hizmetini müşterilerine sunmaktadır.

Türksat haberleşme uyduları üzerinden coğrafi şartlara bağlı kalmaksızın güvenilir, kaliteli ve kesintisiz hizmet garantisi sunan TürksatVSAT, kamu kurum kuruluşlarının ve özel şirketlerin haberleşme ihtiyaçlarına cevap vermektedir. Türksat, çeşitli Bakanlıklar ve kamu kuruluşlarıyla yaptığı anlaşmalarla, söz konusu kurumların merkez ve taşra teşkilatları arasında hızlı ve etkin haberleşmeyi sağlayacak teknik altyapı hizmetleri vermektedir. Kamu kuruluşları, TürksatVSAT kullanarak daha az maliyetle, daha güvenli bir şekilde haberleşmektedir. Ülke genelinde ve yurt dışında yaygın şube ve temsilcilikleri

bulunan kurumlar, TürksatVSAT hizmetleri ile hızlı, güvenli ve interaktif iletişim ağı sisteminin sahibi olmaktadır.

TürksatVSAT hizmetleri kapsamında, Milli Eğitim Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, PTT-Bank, Türk Telekomünikasyon A.Ş., Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı (TİKA), Türk Telekom, Türk Kızılay'ı, Ziraat Bankası, Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı, Devlet Hava Meydanları İşletmeleri, Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü, Deniz ve İç Sular Genel Müdürlüğü, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO) ve Turkish Petroleum International Cooperation (TPIC) gibi kurumların yanı sıra, belediyeler ve özel sektöre de hizmet sunulmaktadır.

TürksatNet

Türksat 4B uydumuzun hizmete girmesiyle uydu üzerinde bulunan Ka-bant frekansta çalışabilen kapsama alanları sayesinde ülkemizde ve yurt dışında mevcut sistemlere kıyasla daha yüksek hızda internet ve diğer veri iletimi servisleri TürksatNet markası ile sağlanmaktadır.

Son kullanıcılara ve kurumsal müşterilere Gölbaşı Gateway sistemi üzerinden 22 Mbps hızında internet ve veri iletim hizmeti 0.74 m çaplı antenlerle sunulabilmektedir. Hâlihazırda kırsal bölgedeki köy okullarımıza TürksatNet hizmetimiz sunulmakta olup, okullarımızın internet ihtiyacı sağlanmaktadır. TürksatNet ser-

visimiz ayrıca Türksat yerleşkesine kurulmuş kendi alt yapıları ile satış ortakları vasıtasıyla daha geniş bir satış ağına sahip olmuş, böylece farklı kanallardan satış imkânları elde edilmiştir. Hareketli araçlara da TürksatNet servisinin sunulması kapsamında alt yapı çalışmaları tamamlanmış olup, ülke genelinde hareketli araçlara TürksatNet sağlayabilecek bir ağ yapısı hizmete başlamıştır. Ayrıca sunulan servisin yanında, Türksat olarak yerli ve milli Ka Bant Hareketli anten sisteminin SOTM (Satcom On The Move) geliştirilmesi ve üretilmesi çalışmalarına başlanılmıştır. İlk model antenler üretilmiş olup, ulusal ve uluslararası sertifikaları alınmaya başlanmıştır. Bu sayede ülkemize ait uydular üzerinden yerli sistemler ile güvenli haberleşme hizmetleri sunulabilecektir.

Inmarsat İş Ortaklığı

Inmarsat Global Limited firması ile 08.03.2016 tarihinde imzalanan stratejik işbirliği sözleşmesi kapsamında ürün yelpazemizde olmayan L bant uydu telefonu, modem servislerinin Inmarsat sistemleri kullanarak son kullanıcılara ulaştırılabilmesi amacıyla projeler geliştirilmektedir. Son kullanıcılara el terminalleri, gemi terminalleri, kara araç terminalleri, hava araç terminalleri ile L bant uydular üzerinden ses ve veri iletim hizmeti sunulmaktadır.

Inmarsat hizmetlerinin yurtdışı çıkışları için Türksat tarafından kurulmuş altyapılar üzerinden internet çıkışı sağlanabilmektedir. Böylece uzun yıllardır ülkemizde kullanılan Inmarsat servisleri artık daha

güvenli ve Türksat yönetiminde sağlanabilmektedir. Bunların yanında Inmarsat ile işbirliğinin ilerletilmesi kapsamında beraber oluşturulacak alt yapı çalışmaları da devam etmektedir.

Uydularımız üzerinden sunulan servislereimizin ortak servisler oluşturularak Inmarsat ile birlikte dünya geneline sunulabilmesi için ürünlerin geliştirilmesine de çalışılmaktadır.

NigComsat İşbirliği

Uluslararası işbirlikleri kapsamında, Nijerya'nın uydu operatörü NigComsat ile 9 Nisan 2018 tarihinde işbirliği anlaşması imzalanmıştır. Türksat 5B uydusu Ka-Band HTS kapasitesi için Nijerya ve Afrika'da ortak pazarlama iş modeli geliştirme, Nijerya bölgesinde uydu iletişimi için potansiyel yer istasyonu planlaması, Karşılıklı bölgelerde TV yayınları için işbirliği, Teknik ve ticari eğitimler ve e-Devlet ve coğrafi bilgi sistemleri konularında stratejik ortaklık yapılmıştır.

KABLO HİZMETLERİ

Kablo TV çok sayıda radyo ve TV yayını ve interaktif hizmetleri fiber optik kablo, koaksiyel kablo ve benzeri bir fiziki ortam üzerinden evlerdeki alıcılara kadar ulaştıran çok kanallı sistemdir.

Kablo TV altyapısının ve bu altyapı üzerinden sunulan hizmetlerin Türksat A.Ş.'ye devredilmesiyle, kablo yayıncılığı alanında faaliyet göstermeye başlayan Türksat A.Ş. sahip olduğu altyapının etkin ve verimli bir şekilde işletilmesi görevini yerine getirmekte, Kablo TV analog yayını yanında KabloTV markasıyla sayısal yayıncılık, Kablonet markasıyla genişbant internet erişimi, KabloNet markasıyla sabit telefon ve KabloWebTV markasıyla OTT/WebTV hizmetleri sunmaktadır.

Adana, Ankara, Antalya, Balıkesir, Bolu, Bursa, Denizli, Edirne, Eskişehir, Erzincan, Erzurum, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Karaman, Kayseri, Konya, Kocaeli, Manisa, Mersin, Samsun, Tekirdağ, Yalova ve Zonguldak olmak üzere hâlihazırda 24 ilde Kablo TV hiz-

meti verilmektedir. Bu illerde Türksat A.Ş.'nin kendi mülkiyetindeki fiber optik kablo altyapısı ve sistemleri bulunmaktadır.

Sayısal Yayın (KabloTV)

KabloTV, Kablo TV şebekesi üzerinden sayısal olarak sıkıştırılıp şifrelenerek verilen ve televizyona bir şifre çözücü modül ve smart kart ya da set top box ve smart kart bağlanarak izlenebilen; 2008 yılında müşterilere sunulmaya başlanan, Türkiye'nin ilk ve tek kablolu sayısal televizyon platformu sistemidir. 2009 yılında 2.913 abone sayısına sahip olan KabloTV, 2018 Ağustos ayı sonu itibarıyla 1.055.078 abone sayısına ulaşmıştır.

Kablo sistemleri altyapısı üzerinden sunulan televizyon yayın sayısı illere göre değişmekle beraber, 2008 yılında 28 kanalla abonelerimize sunulmaya başlanan KabloTV hizmetinde; günümüzde yerli ve yabancı

1'i UHD 4K ve 85'i HD olmak üzere, toplam 197 TV kanalı sayısal olarak iletilmektedir. KabloTV hizmeti kapsamında; müşterilere KabloTV Giriş Paketi, KabloTV Temel Paket ve KabloTV Üst Paket alternatifleri ile beraber 11 HD sinema kanalı da sunulmaktadır.

Kablo İnternet (Kablonet)

Kablonet, Kablo sistemleri altyapısı üzerinden telefon hattına ihtiyaç duyulmaksızın internet bağlantısı sağlayan bir sistemdir. Müşterilere hızlı, kesintisiz, güvenli ve uygun fiyatlarla internet hizmeti sunulmaktadır.

2006 yılında 26.981 olan Kablonet abone sayısı; 2018 Ağustos ayı sonu itibariyle 865.469'a yükselmiştir. 2006 yılında 128 Kbps'den 2 Mbps'e kadar, 5 farklı tarife ile abonelere sunulan Kablonet hizmeti; 2018 yılı Ağustos ayı

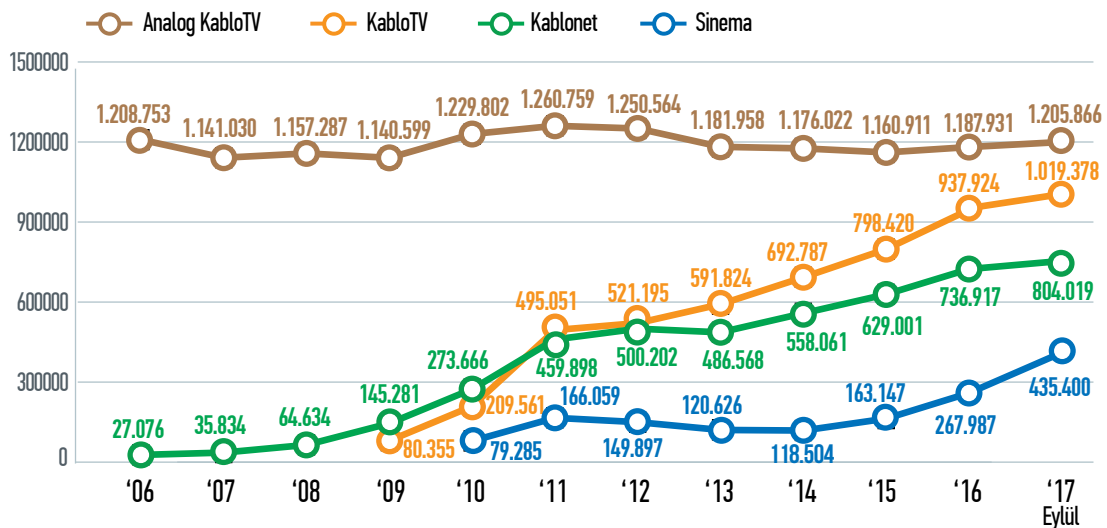
itibariyle 10 Mbps'den 100 Mbps'ye kadar 141 farklı tarife ile abonelerimizin hizmetine sunulmaktadır. Kablonet aboneleri ister kullandığın kadar öde, ister kotalı, ister duran kotalı, isterse limitsiz internet hizmetinden faydalanabilmektedir. Engelli, Gazi ve Şehit yakınlarına Kablonet hizmetinde %50 indirim uygulanmaktadır.

Çoklu Ekran TV Hizmetleri Projesi (KabloWebTV)

Türksat, Çoklu Ekran TV Hizmetleriyle gelişen teknoloji ve değişen müşteri isteklerine cevap verebilmek için var olan TV yayınlarının ve isteğe bağlı içeriklerin çoklu ekran üzerinden interaktif bir şekilde sunulması hedeflenmiştir. Proje kapsamında içeriklerin PC, IOS/Android Tablet ve Akıllı Telefonlar, Smart TV ve OTT (Over the Top Technology- Çoklu Ekran) STB (Set-top Box- Digital TV Kutusu) üzerinden sunulmasını hedeflemiştir.

KabloWebTV, internete bağlanılan her yerden bilgisayar aracılığı ile canlı TV yayınına

Grafik 20 Kablo Hizmetleri Abone Sayıları

ve video içeriğine erişim sağlayan bir yapıdır. KabloWebTV projesi ile bilgisayar üzerinden internet bağlantısı ile yerli ve yabancı birçok TV kanalına ulaşılabilen; Android, iOS (Apple) ve Windows Phone işletim sistemine sahip cep telefonu ve tabletlerden, istenilen zaman, istenilen yerden izlenilebilmektedir. Birçok markanın SmartTV'lerinden ve 2017 yılı içerisinde devreye alınan "akıllı kutu" ürünü sayesinde SmartTV olmayan televizyonlardan da hizmetimiz alınabilmektedir.

Ayrıca KabloWebTV hizmeti, internetini Türksat KabloNet'ten alan müşterilerimizin internet kotalarını tüketmemektedir. Bu sayede müşterilerimiz istedikleri kadar içerik ve yayını kota ve hız kaygısı olmadan izleyebilmektedir.

Sabit Telefon Hizmeti (Kablotes)

Kablotes telefon hizmeti kablo internet altyapısı üzerinden sunulan sabit telefon hizmetidir.

10 Kasım 2015 tarihinden itibaren tüm müşterilere sunulmaya başlanan Kablotes hizmetinde arabağlantı ile diğer sabit/mobil telefon numaraları aranabilmekte ve bu numaralardan çağrı alınabilmektedir.

2014 yılında 40.351 olan Kablotes abone sayısı; 2018 Ağustos ayı sonu itibarıyla 470.736 aboneye sunulmaktadır.

Akıllı Kutu

Son kullanıcılara gelişmiş servislerin sunulduğu yeni nesil Kablo TV alıcısı 2017 yılı içerisinde verilmeye başlanmıştır.

Bu cihazda birçok yeniliğin yanısıra;

- Türksat film/dizi/belgesel arşivi kullanabilme
- Yayın durdurma
- Yayını baştan izleme
- Geçmiş yayınları izleme
- Sesle kanal değiştirme
- Sesle içerik arama
- Sadece çocuk kanallarının izlenebildiği Çocuk Kumandası
- Temel özelliklerin kolay şekilde kullanılmasına izin veren "Kolay Kumanda"
- TV'yi de kontrol edebilen tek kumanda.

gibi özellikler de bulunmaktadır.

BİLİŞİM HİZMETLERİ Önemli Yatırım Projeleri

Ankara Gölbaşı Veri Merkezi Kampüsü Projesi

Ankara Gölbaşı Veri Merkezi Projesi kapsamında, Türksat Ankara Gölbaşı kampüsünde belirlenen 30 dönümlük uygun hazine arazisinin tüm altyapı analizleri yapılarak, TIER-3 ve TIER-4 veri merkezi standartları seviyesinde İnşaat, Elektrik ve Mekanik projelerinin detay çizimleri ve teknik şartnameleri hazırlanmıştır.

Gölbaşı Veri Merkezi başlangıçta modüller olarak 1.200 m² ve 400 kabin olarak tasarlanmış ve ihtiyaca göre 12.000 m²'ye ve 4000 kabine kadar çıkabilecek şekilde dizayn edilmiştir.

Bilişim Hizmetleri

Dünyada yaşanan teknolojik gelişmeler sa-

yesinde verilerin artık kâğıtta değil elektronik ortamda yer aldığı, süreçlerin sadeleştiği, hizmetlerin maliyetinin ve süresinin kısaldığı, bürokrasinin azaldığı günümüzde, ülkemizin kamu hizmetlerinin bu dinamik sürece uyumu ve dönüşümü konusunda Türksat Bilişim, e-Dönüşüm projeleri ile etkin rol oynamaktadır.

Türksat Bilişim, kamu yararını gözeterek çalışma anlayışı ile kamunun ihtiyaç duyduğu bilişim projelerini doğru çözümler ile buluşturmaktadır. Türksat Bilişim, uzman kadrosu ile bilişim çağının gerektirdiği proje yönetimi anlayışını benimsemektedir.

Türksat A.Ş., Türksat Bilişim markası ile aşağıdaki ürün ve hizmetleri sunmaktadır:

- Belgenet™ - Elektronik Belge Yönetim Sistemi
- Arşivnet
- Anahtar Teslim Proje Gerçekleştirme
- Akıllı Şehir ve IoT Projeleri
- BT Teknik Danışmanlık Hizmetleri
- Proje Hazırlama ve Teknik Şartname Danışmanlığı
- Veri Merkezi Hizmetleri
- Coğrafi Bilgi Teknolojileri Hizmetleri
- Kurumsal Bilgi ve Siber Güvenlik Hizmetleri
- Dijital Arşiv Hizmetleri
- Kamu İletişim Merkezi Projeleri
- MPLS
- LRIT

Belgenet™ - Elektronik Belge Yönetim Sistemi

Türksat mühendisleri tarafından geliştirilmiş olan Belgenet™, kurumsal belgelerin yasal mevzuat ve standartlara uygun şekilde elektronik ortamda güvenli ve etkin olarak yönetilmesini, teknolojik ve yasal gelişmelerin sisteme hızlı ve doğru biçimde uygulanmasını Türksat güvencesi altında sağlayan "Elektronik Belge Yönetim Sistemi" çözümüdür. Belgenet TS 13298 Standart belgesine sahip olup, e-Yazışma Paketi ile tam uyumludur. Belgenet ürününü halen 63 kurumda 281.000'nin üzerinde kullanıcı kullanmaktadır.

Arşivnet™ (Elektronik Arşiv Yönetim Sistemi)

Belgelerin ve arşiv malzemelerinin elektronik ortamda yönetilmesini sağlayan bir yerli Türksat çözümüdür. Belgenet Elektronik Belge Yönetim sistemi ile entegre çalışabilmektedir. Arşivnet'in bulut hizmeti de bulunmakta olup kurum/kuruluşların kullanımına sunulmuştur. 2018 yılında hizmet verilmeye başlanan Arşivnet'i, 5 kamu kurumu kullanmaktadır.

Anahtar Teslim Proje Gerçekleştirme

Bilişim hizmetleri kapsamında Türksat A.Ş. tarafından kamu kurumlarının ihtiyaç duyduğu büyük çaplı e-Dönüşüm projelerinin gerçekleştirildiği anahtar teslim proje gerçekleştirme hizmeti verilmektedir. Bu kapsamda bazı önemli projeler aşağıdaki gibidir;

e-KKTC Projesi

e-KKTC Projesi Bakanlığımız ile KKTC Başbakanlığı arasındaki protokole ve Bakanlığımız ile Türksat A.Ş. arasındaki sözleşmeye istinaden yürütülen e-KKTC Programı, KK-

TC'deki tüm kamu hizmetlerinin elektronik ortamda ve entegre şekilde vatandaşlara sunulmasını, kamu kurum ve kuruluşlarının da elektronik ortamda işlerini yürütmesini amaçlamaktadır. 3 faz halinde proje gerçekleştirme çalışmalarına devam edilmektedir.

e-KKTC Projesinde Faz-1 projelerinden (MDIA İş Paketi 1-2, e-Kimlik, EBYS İş Paketi 1-2-3-5, Kamu Sertifikasyon Merkezi Kurulum, e-Nüfus ve Altyapı Analizi) kabulleri yapılmıştır. Faz-2 (Gümrük, Milli Eğitim, e-Tüzel ve MAKS), Faz-3 (Sağlık, Sigorta, e-Devlet Kapısı, Kamu Ortak Veri Merkezi) ve Faz Dışı (Kamu Yönetim Sistemi, Sistem Entegrasyon) ise çalışmalar devam etmektedir.

AFAD AYDES Projesi

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'na Afet Yönetimi ve Karar Destek Sistemi Projesi ile Afet öncesi (hazırlık ve zarar azaltma), Afet sırası (müdahale), Afet sonrası (iyileştirme), aşamalarını içeren Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP) kapsamında, AFAD süreçlerini ve İl Afet ve Acil Durum Müdürlükleri'nin (İAADM) acil durum süreçlerini içerecek şekilde, çeşitli kurum ve kuruluşların koordineli bir şekilde çalışmasına imkân verecek, afet/acil durum yönetiminde ihtiyaç duyulan kurumların ürettiği verilerle entegrasyonu sağlayacak, sürdürülebilir bir afet yönetim ve bilgi sisteminin oluşturulması amaçlanmıştır.

Proje, kabiliyet ve yetenek açısından Dünya'daki afet yönetimi için kullanılan sayılı projelerden birisi olması beklenmektedir. AFAD'ın yönetim süreçlerini içermesi ve afet yönetiminde sağlayacağı verimli kaynak yönetimi, hızlı müdahale, etkin koordinasyon, bilgi yönetimi ve karar destek sistemleri katkıları açısından büyük önem arz etmektedir.

Projenin 1. ve 2. fazının tamamlanmasının ardından 2018 yılında 3. faz çalışmalarında sona yaklaşılmıştır.

Kredi ve Yurtlar Kurumu Elektronik Değişim Dönüşüm Sistemi Projesi

Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Elektronik Değişim Dönüşüm Sistemi Projesinde kurumda kullanılan mevcut yazılım ve ek modüllerinin amaca uygun yeterlilik ve etkinlikte olmaması sebebiyle günümüz teknolojisine göre yenilenmesi amaçlanmaktadır. Yeni yazılım; Genel Müdürlük, Bölge Müdürlükleri ve Yurt Müdürlükleri personellerinin kullanımına uygun olacak, kurumun görevi gereği iletişimde olduğu diğer kurum ve kuruluşlarla elektronik ortamda veri alışverişine imkân sağlayacak yapıda tasarlanarak kurulacak ve çalıştırılacaktır.

Projenin 1. fazı Eylül 2014'te, 2. fazı Ocak 2016'da, 3. fazı ise Mayıs 2017'de tamamlanmıştır. 3. faz olarak planlanan projeye, kurumun isteği ile Haziran 2017'de 4. faz eklenmiştir. Faz 4'de ana sözleşmeye dayalı geliştirilen ve geliştirilmekte olan yazılım modüllerinin devamı ve bütünleyicisi nitelikte yeni ihtiyaçlar ve yeni modül talepleri karşılanacak olup, ilgili çalışmalar devam etmektedir.

Sağlık Bakanlığı Ulusal Sağlık Sistemi Projesi (USS)

Sağlık Bakanlığı USS Bakım, Onarım, Geliştirme, Teknik Destek Hizmeti projesi kapsamında, Bakanlıkta geliştirilmiş çok sayıdaki sağlık uygulamalarının bütünleşik bir mimaride sürdürülebilirliğini sağlamak, süreç içerisinde gereksiz sağlık uygulamalarının ortaya çıkmasını önlemek ve Ulusal Sağlık bilişiminin çerçevesini belirlemek için hizmet verilmektedir. Bakanlığa bağlı 30 binin üzerinde tedavi kuruluşundan tüm vatan-

daşların tetkik ve tedavi verilerinin, ayrıca Bakanlığa bağlı diğer tüm uygulamaların entegrasyonlarla USS'ye veri aktarmalarının sağlanması ve bu verilerin ihtiyaç duyulan tarafların veya uygulamaların (e-nabız, KDS vb.) bilgi kaynakları olarak kullanılması amacıyla USS projesi gerçekleştirilmektedir.

Eylül 2016'da başlayan projenin son çalışmaları, 2018 yılında gerçekleştirilmiştir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı - Karar Destek Sistemi Projesi (KDS)

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Türksat A.Ş. arasında Ocak 2018'de imzalanan sözleşmeye istinaden yürütülen projenin amacı; Bakanlıkta kullanılan uygulamalar aracılığıyla gerçekleştirilen izleme, denetim ve kontrol gibi faaliyetlerin raporlanmasına ve izlenmesine yönelik altyapıların oluşturulması ve karar destek sistemleri aracılığıyla karar alma süreçlerine katkı sağlanması amacıyla Karar Destek Sistemi'nin kurulmasını sağlamaktır.

2018 yılı içerisinde projenin Faz-1 ve Faz-2 çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı - İş Sağlığı ve Güvenliği Kayıt Takip ve İzleme Projesi (İSG-KATİP)

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Türksat A.Ş. arasında Nisan 2018'de İş Sağlığı ve Güvenliği Kayıt Takip ve İzleme Projesi sözleşmesi imzalanmıştır. Proje ile iş sağlığı ve güvenliği kayıt takip ve izleme süreçlerinin yanında piyasa gözetimi ve denetimi, eğitim, proje ve organizasyon takip vb. hizmetlerin etkinliğini ve kalitesini arttırmak hedeflenmektedir. Ayrıca, Bakanlığın iş sağlığı ve güvenliği alanında önemli süreçlerinin dijitalleşmesi mümkün olacaktır.

2018 yılı Ağustos ayı itibarıyla analiz çalışmalarında sona gelmiş olup, tasarım ve diğer süreçlere ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

Akıllı Şehir ve IoT Projeleri

Belediyelerin akıllı şehir odaklı ihtiyaçlarına çözüm üreten Türksat, akıllı şehir ve IoT projeleri ile gelişen teknoloji ve değişen ihtiyaçları dikkate alarak çalışmalarını sürdürmektedir.

Antalya Büyükşehir Belediyesi ile birlikte yapılan ilk projede, bilgi ve iletişim hizmetleri kapsamında imzalanan protokol çerçevesinde belediyeçilik hizmetlerine erişimin kolaylaştırılması ve Antalya Büyükşehir Belediyesi'nin tanıtımı amacıyla ilk çalışmalara başlanmıştır.

Proje Faz 0 kapsamında:

- Ücretsiz Wi-Fi
- Kronik Hasta Takip
- Panik Butonu
- Kiosk Bilgilendirme sistemleri yapılmıştır.

Faz 1 kapsamında ise:

- Akıllı Kavşak/Öncelikli Geçiş
- TEDES (Trafik Elektronik Denetleme Sistemi)
- Şehir Yönetim Platformu (Ulaşım Koordinasyon Merkezi)
- Ücretsiz Wi-Fi Ağının Genişletilmesi
- Kiosk Bilgi Ekranı
- Akıllı Aydınlatma
- Akıllı Sulama

sistemleri için Ağustos 2017'de Antalya Büyükşehir Belediyesi ve Türksat A.Ş. arasında anlaşma imzalanmıştır. 2018 yılı Ağustos ayı itibarıyla Faz 1 projelerinde son çalışmalar gerçekleştirilmektedir.

Anahtar Teslim Veri Merkezi Kurulumu Projeleri

Kamu kurum kuruluşlarının ihtiyaç duyduğu Veri Merkezleri kurulumuna ilişkin Anahtar Teslim Projeler gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda;

- Ticaret Bakanlığı
- AFAD
- Karayolları Genel Müdürlüğü
- ÖSYM
- Türkiye İlaç ve Cihaz Kurumu
- Tarım ve Orman Bakanlığı
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
- TSK ve Genel Kurmay Başkanlığı
- İçişleri Bakanlığı

gibi kurumların veri merkezi projeleri yürütülmektedir.

Veri Merkezi Hizmetleri

Mevcut veri merkezi içerisinde kamu kurum ve kuruluşlarına veri yedekleme, sanal sunucu, sunucu barındırma ve teknik hizmetler verilmektedir. Bu çerçevede 35 kuruma hizmet sunulmaktadır.

Akıllı Şehirler

TURKSAT

Marka Şehirler Akıllı Bileşenler

Türkiye'nin Akıllı Şehirler alanındaki en büyük e-dönüşüm projeleri
TÜRKSAT güvencesi ve kalitesiyle gerçekleştiriliyor.

bilisim.turksat.com.tr/smart

İş Zekası ve Büyük Veri Projeleri

Büyük Veri Analitiği, İş Zekası ve Veri Görselleştirme

İş zekası, bir kuruluşun bünyesindeki verilerden mevcut olmayan faydalı bilgiyi elde edebilme sürecinde kullandığı tüm enstrümanlar ile elde edilen çıktıyı ifade eder. Veri madenciliği, anlık veri işleme, veri sorgulama ve görselleştirme tekniklerini kapsayan bir kavramdır.

Türksat tarafından geliştirilen ve kurulan iş zekası araçları analiz için teşkil edilen bir veya birden çok veri kaynağına bağlanarak, Birlikte Kuralları, Churn, Fraud Detection, Zaman Serisi Analizi gibi önceden tanımlı veri madenciliği algoritmaları çalıştırılarak bilgi dönüşümü sağlamaktadır. Ayrıca bu araçlar ile veriler ve bilgiler üzerinde sorgular çalıştırılabilmekte, sonuçlar raporlar haline getirilebilmektedir. Veri gösteriminde istatistiksel grafikler ve haritalar kullanılabilmektedir.

Büyük Veri Teknolojisi

Teknolojinin gelişmesi, donanımların ucuzlaması, bilgisayar kullanımının artması, otomatik veri toplama araçlarının yaygınlaşması, bilgisayar ortamında ve veri tabanlarında tutulan veri miktarının ve çeşitliliğinin artması, büyük veri sistemlerini zorunlu hale getirmiştir. Verideki bu asimetrik artışı karşılayacak maliyetin çok yüksek olması, analiz çalışmaları için yeni donanımlar almak yerine standart donanımların tümleşik gücünün kullanılmasını sağlayan teknoloji arayışı için itici bir güç oluşturmuştur. Kurulan platform ile ihtiyaç olan alanlarda verilerin sisteme taşınmasını, anlık veya toplu işlenmesini, makine öğrenmesi algoritmalarının

uygulanmasını, sonuçların veri ambarlarına taşınmasını ve görselleştirilmesini, tüm bu süreçlerin zamanlanabilmesini ve periyodik olarak çalıştırılmasını sağlayabilmektedir.

Bu kapsamda;

- TAKBİS Servis Entegrasyonu ve Raporlama Sistemi Oluşturulması Hizmeti (İş Zekası Projesi)
- Gençlik ve Spor Veritabanı, Big Data, Raporlama Altyapısı (Big Data Projesi)
- TAKBİS Uygulama Geliştirme Altyapısı, Veri Envanteri Yönetim Sistemi Oluşturulması ve Büyük Veri Platformu (Big Data Projesi)

yürütülmektedir.

Kamu Projeleri Operasyon Yönetimi Dijital Arşiv Projeleri

Fiziki halde bulunan doküman, görüntü, ses vb. tüm materyallerin dijital ortama aktarılması, yönetilmesi ve arşivlenerek saklanmasıdır. Kamu kurumlarının gün geçtikçe büyüyen ve yönetimi zorlaşan arşivlerinde bulunan her türlü materyale hızlı erişim sağ-

lanması, dijitalleştirme sonrası oluşan verilerin akıllandırılarak bilginin etkili kullanımı, bu sayede kurumsal verimliliğin artırılmasına yardımcı olunması ve iş süreçlerine dahil edilmesi desteklenmesi amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda;

- Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları Genel Müdürlüğü Belge Tarama,

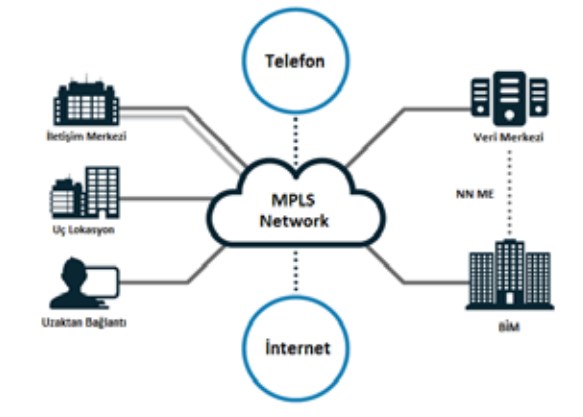
Sayısallaştırma ve Tehassis Veri Tabanına Entegrasyonunun İdamesi için Teknik Destek ve Bakım Hizmeti,

- Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları Genel Müdürlüğü Görüntü ve SeS Sayısallaştırma,
- Dışişleri Bakanlığı Arşiv Otomasyon,
- Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Kurumsal Dijital Arşiv Servis Büro Hizmeti, Dijital Arşiv Yazılımı ve Donanımı Temini ve Tesisi Hizmet Alımı

projeleri yürütülmektedir.

Ağ ve İletişim Altyapısı Hizmetleri (MPLS)

Kamu Kuruluşları Bilgi İşlem Merkezleri ve uç noktaları arasında internet ortamından bağımsız, kuruma has güvenliğin ve izlenebilirliğin sağlandığı, şebeke içinde yedekli ve kesintisiz bir kapalı devre iletişim altyapısı kurulması tasarlanmaktadır. Kurumun uç noktaları ile Bilgi İşlem Merkezleri arasındaki mevcut bağlantıların çok noktadan çok noktaya Metro Ethernet (Fiber Kablo Altyapısı), x.DSL, G.SHDSL (Bakır Kablo Altyapısı) ve Radyo Link (R/L) altyapısına dönüştürülmesi ve hizmetin sürdürülmesi sağlanılmaktadır.

Bu kapsamda 5 kamu kurumuna hizmet verilmektedir.

İletişim Merkezleri

Kamu hizmetlerinin vatandaşlara alternatif kanallar üzerinden ulaştırılmasını hedefleyen kamu iletişim merkezi projeleri, kamu kurumlarının sağladığı hizmetleri telefon, SMS, e-posta, sosyal medya, web chat gibi ortamlardan sunma işidir.

İletişim Merkezi hizmetlerimiz 2009 yılı itibarıyla vermeye başlanmış olup, 2018 yılı Ağustos ayı itibarıyla Türksat tarafından 10 iletişim merkezinde operasyonel faaliyetler yürütülmektedir.

Siber Güvenlik Hizmetleri

Türksat olarak Siber güvenlik hizmetleri kapsamında kurumlara Siber Güvenlik Operasyon hizmetleri, yönetimi, sızma testleri, güvenlik analiz ve çözümleri, güvenlik sıklıklaştırma ve durum analiz tespitleri, siber saldırı hizmetleri ve bilgi güvenliği yönetim hizmeti sunulmaktadır.

Diğer Bilişim Hizmetleri

Türksat, "Kamunun Bilişim Çözüm Merkezi" hedefi ile kurumların bilişim projelerinin tüm süreçleri Türksat güvencesi ve profesyonel

proje yönetimi anlayışı ile yürütülmektedir. Bu kapsamda BT Teknik Danışmanlık, Proje Hazırlama ve Teknik Şartname Danışmanlığı gibi hizmetler verilmektedir.

Coğrafi Bilgi Teknolojileri (CBT)

Türksat A.Ş. kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimler ve özel sektöre Uydu Görüntü Temini ve İşleme, Coğrafi Bilgi Sistemleri ve Coğrafi Yazılım Geliştirme, Konumsal Tabanlı Hizmetler ve Mobil Haritalama (Lidar+360 derece panoramik görüntüler) alanlarında hizmetler sunmaktadır.

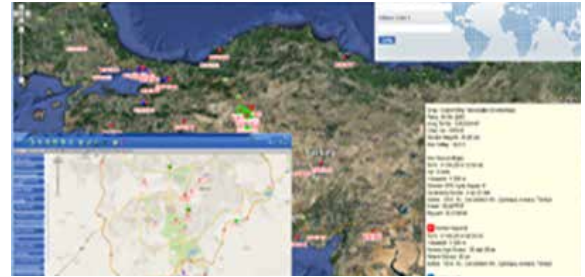
Türksat, e-Devlet Stratejileri, Bilgi Toplumu Stratejileri ve Eylem Planları ile uyumlu Mekânsal Bilginin Yönetimi kapsamında; savunma, güvenlik, istihbarat ve afet yönetimi sektörleri başta olmak üzere tarım,

çevre, orman, maden, enerji, ulaşım ve akıllı kentler gibi ticari amaçlı kullanım alanlarında Coğrafi Bilgi Teknolojilerini kullanarak önümüzdeki 10 yıl içinde ülkemizin bilişim ve teknoloji alanında gelişim ve değişimine katkı sağlaması hedeflenmektedir.

Kamu kurumları başta olmak üzere kamu ve özel sektöre 2007 yılından bu yana toplam 1.470.730 km² uydu görüntüsü temini ve işlenmesi hizmeti verilmiştir.

Uzun Mesafe Gemi Tanıma ve İzleme (LRIT) Sistemi

LRIT, Gemilerin uzak mesafelerden tanımlanması ve takip edilmesi için 2011 yılında Türksat A.Ş tarafından geliştirilmiştir. Türkiye bu alanda tüm dünya genelinde sistemini kendi başına kurup, işletebilen çok az sayıdaki ülkelerden bir tanesidir.

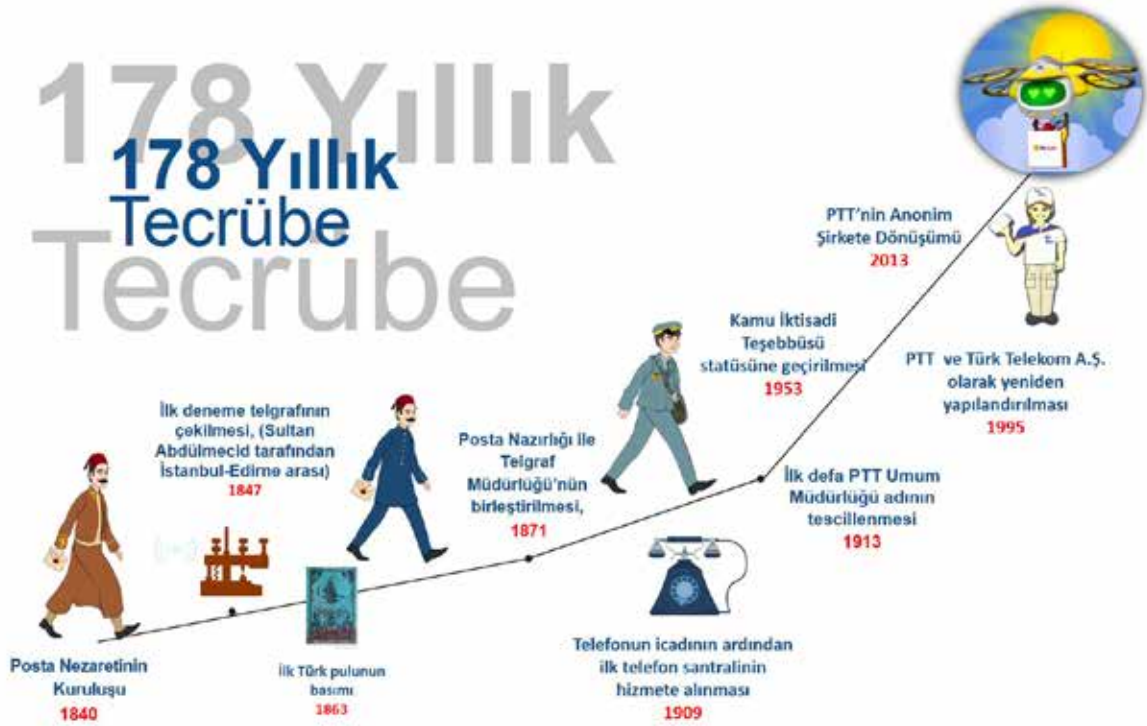

LRIT sistemi ile kutuplar haricinde, dünyanın her bölgesindeki Türk bayraklı gemilerimizin takibi yapılmaktadır. Sistem ayrıca arama ve kurtarma çalışmalarında üye ülkeler tarafından da aktif olarak kullanılmaktadır. Uluslararası Denizcilik Örgütü'nün almış olduğu karar neticesinde LRIT veri merkezleri, her sene uluslararası denetimden geçmektedir. Türkiye Veri Merkezi şu ana kadar yapılan bütün denetlemelerden başarı ile geçmiştir.

Uluslararası Denizcilik Örgütü'nün almış olduğu karar üzerine, LRIT sistemi 2018 yılında Türksat A.Ş tarafından başarıyla güncellenmiştir.

Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş.

Son dönemde iletişim ve bilişim alanlarında yaşanan baş döndürücü gelişmeler, uzun yıllar haberleşmenin merkezi konumunda bulunan posta idarelerinin sektördeki yerini doğrudan etkilemiştir. Elektronik postanın hayatımıza girmesinden sonra geleneksel posta kullanımındaki büyük düşüş posta teşkilatlarının yeniden yapılanmasını zorunlu kılmıştır.

Posta ve Telgraf Teşkilatı (PTT), 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu ile Kamu İktisadi Teşebbüsü (KİT) statüsünden çıkarılarak, sermayesinin tamamı Hazineye ait olmak üzere 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve özel hukuk hükümlerine göre faaliyet yürütecek bir Anonim Şirket olarak yeniden yapılandırılmış ve aynı zamanda Evrensel Posta Hizmet Yükümlüsü olarak görevlendirilmiştir.

Sektörün kademeli ve kontrollü bir şekilde serbestleşmesine yönelik yasal düzenlemeler tamamlanmış ve yeni PTT, uluslararası standartlarda rekabet edebilir bir yapıya kavuşturulmuştur.

1840 yılından bugüne kadar 178 yıllık tecrübesi ve güçlü kadrosu ile hizmetlerini vatandaşlarımıza ekonomik, hızlı, güvenli ve kaliteli bir şekilde sunan PTT, 1995 yılında telefon hizmetlerinin bünyesinden ayrılmasından sonra yaygın hizmet ağını yönlendirebileceği alanları titizlikle seçmiş ve bu sayede günümüzde posta ve kargo hizmetlerinden lojistiğe, bankacılık hizmetlerinden sigortacılığa, elektronik hizmetlerden e-Ticarete ve GSM hizmetlerine kadar pek çok alanda faaliyetlerini sürdürmektedir.

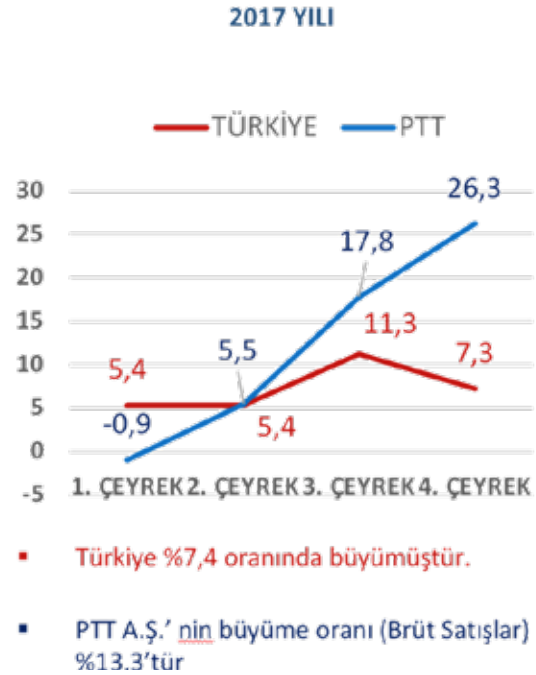
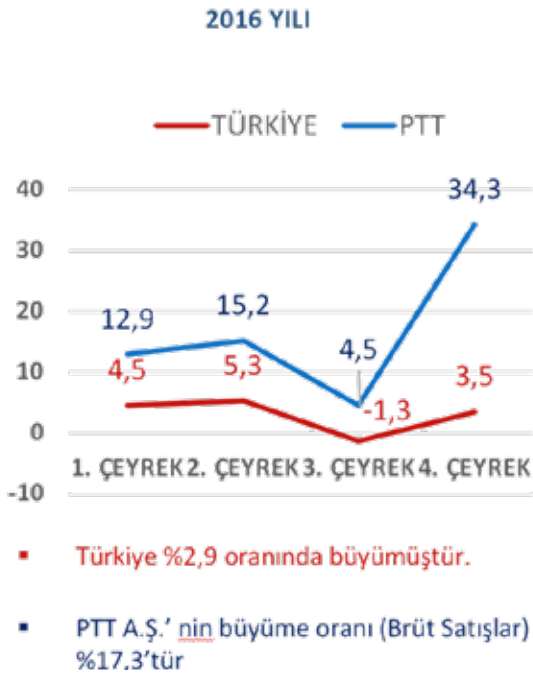
PTT, iki asra yakın tecrübesiyle geleneksel posta hizmetlerini başarıyla yürütürken çağın getirdiği yenilikleri yakından takip etmekte ve bir dünya markası olma yolunda emin adımlar ile ilerlemektedir. Bu çerçevede PTT, 26. Dünya Posta Kongresinde Dünya Posta Birliği (UPU) İdari Konsey Başkanlığı görevini devralmıştır. Konsey Başkanlığı görevi ile uluslararası düzeyde posta sektörü içinde karar alıcı ve strateji belirleyici konumda olan PTT'nin ülkemizin küresel vizyonuna ve duruşuna katkısı büyük önem arz etmektedir.

Geleceğe dönük bakış açısı ile amaç ve sonuç odaklı bir yaklaşım ve müşteri memnuniyetini esas alan PTT, Ar-Ge yatırımları ve inovasyon faaliyetleriyle önümüzdeki süreçte Dünya Posta Birliği İdari Konsey Başkanı olarak dün-

ya posta sektörüne yön vermeye, ülkemizin istiklalinde ve istikbalinde yer alan kuruluşu olarak vatandaşımızın hizmetinde yorulmadan çalışmaya devam edecektir.

GSYH BÜYÜME ORANLARI

İSTİHDAMA KATKI

PTT'de 2018 Ağustos ayı sonu itibariyle 41.826 personel çalışmaktadır.

Personel ihtiyacının karşılanması amacıyla, farklı pozisyonlarda çalıştırılmak üzere 5.000 personel alımı için 12.08.2018 tarihinde 16 il merkezinde yazılı sınav yapılmış olup, süreç devam etmektedir.

Tablo 5 2018 Yılı Yatırım Projeleri (TL)

Proje No	Proje Adı	Program	Revize (I) Ödenegi	Gerçekleşme (Temmuz sonu)	Gerçekleşme Oranı
2010 E 11 0020	PTTMATİK	57.000.000	128.250.000	109.300.096	85,22
2016 PTT 0002	YENİ PTT A.Ş. BİNALARI	185.000.000	171.000.000	42.909.858	25,09
2018 PTT 0001	YENİ PTT A.Ş. İŞYERLERİ KONSEPT	60.000.000	60.000.000	9.248.981	15,41
2018 PTT 0002	MUHTELİF İŞLER	245.510.000	433.925.000	273.506.124	63,03
TOPLAM		547.510.000	793.175.000	434.965.059	54,84

2019 Yılı Yatırım Programı ödenek dağılımı Tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 6 2019 Yılı Yatırım Programı Ödenek Dağılımı (Bin TL)

Proje No	Proje Adı	Program
2010 E 11 0020	PTTMATİK	56.000
2016 PTT 0002	YENİ PTT A.Ş. BİNALARI	188.750
2018 PTT 0001	YENİ PTT A.Ş. İŞYERLERİ KONSEPT	100.000
2019 PTT 0001	MUHTELİF İŞLER	227.350
TOPLAM		572.100

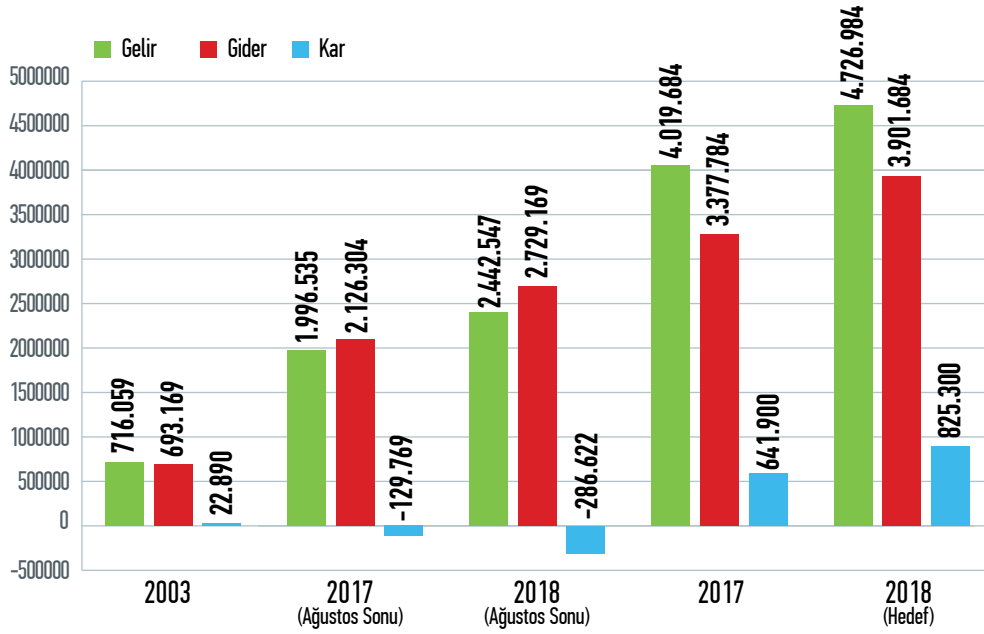
YATIRIM PROJELERİ

2018 yılında PTT'nin yatırımları için 793 Milyon 175 Bin TL'lik ödenek öngörülmüş olup Ağustos ayı sonu itibarıyla 414 Milyon 2 Bin TL'lik gerçekleşme sağlanmıştır.

MALİ DURUM

- 2003 yılında 716 Milyon 59 Bin TL gelire karşılık 693 Milyon 169 Bin TL gider ile 22 Milyon 890 Bin TL kar elde edilmiştir.
- 2017 yılı Ağustos ayı sonu itibarıyla 1 Milyar 996 Milyon 535 Bin TL gelire karşılık 2 Milyar 126 Milyon 304 Bin TL gider ile 129 Milyon 769 Bin TL gider fazlası gerçekleşmiştir.

Grafik 21 PTT'nin Mali Durumu (Bin TL)

Tablo 7 PTT A.Ş'nin Yıllar İtibariyle Bütçe Planlaması (Bin TL)

YILLAR	2018	2019	2020
GELİR	4.726.984	5.292.182	5.885.734
GİDER	3.901.684	4.384.782	4.887.534
KÂR	825.300	907.400	998.200

- 2018 yılı Ağustos ayı sonu itibarıyla 2 Milyar 442 Milyon 547 Bin TL gelire karşılık 2 Milyar 729 Milyon 169 Bin TL gider ile 286 Milyon 622 Bin TL gider fazlası gerçekleşmiştir.
- 2018 yılsonu itibarıyla 4 Milyar 726 Milyon 984 Bin TL gelire karşılık, 3 Milyar 901 Milyon 684 Bin TL gider ile 825 Milyon 300 Bin TL kar edilmesi hedeflenmektedir.
- 2017 yılında 4 Milyar 19 Milyon 684 Bin TL gelire karşılık, 3 Milyar 377 Milyon 784 Bin TL gider ile 641 Milyon 900 Bin TL kar edilmiştir.

POSTA/KARGO/LOJİSTİK

- Haberleşme Gönderileri
- Basılmış Kağıtlar
- Görme Engellilere Özgü Yazılar
- Yurtdışı Küçük Paketler
- Tebligat
- Telgraf
- Telepost
- Posta Kargosu/Kolisi
- Kargo
- TURPEX
- Filateli
- Kişisel Pul Hizmeti
- Kargomat ile 7/24 teslim hizmeti

PTTBANK

- Havale
- Posta Çeki
- Tahsilat
- Maaş/Sosyal Yardım Ödemeleri
- Sigortacılık
- PTT Kredi İşlemleri
- HGS
- PTTcell
- Western Union/Western Union/UPT/Para Posta
- POS Hizmeti
- Ürün Satışı
- Dijital Bankacılık
- Akıllı Ulaşım Sistemleri
- Pttkart

ELEKTRONİK HİZMETLER

- Birleşik Posta
- Kayıtlı Elektronik Posta
- e-Tebligat
- e-Yazışma
- e-Apostil
- e-Ticaret
 - ePttAVM.com
 - PttTrade.com
- E-Dönüşüm Hizmetleri
 - E-Fatura
 - E-Arşiv
 - E-Defter
 - E-Bilet

İŞLETME FAALİYETLERİ

2018 Ağustos ayı sonu itibarıyla tamamı online hizmete açık 5.028 işyerinde (Posta-Kargo işyerleri ve Mobil Şubeler dahil) ve ülke genelinde hiçbir bankanın bulunmadığı 1.306 yerleşim yerinde sadece PTT olmak üzere 41.845 uzman personeli ile hızlı ve güvenli erişimi sağlamak için 3.143 Pttmatik (ATM), 10.013 taşıtla Posta, Kargo, Lojistik, Pul Hizmeti, Filateli, PTTBank ve Elektronik Hizmetler alanlarında faaliyet göstermektedir.

POSTA/KARGO/LOJİSTİK HİZMETLERİ

Posta Hizmetleri

Bilişim çağının şartları, haberleşme sektöründe güvenli, kaliteli, süratli ve çevreye duyarlı sistem ve projelerin uygulanmasını zorunlu kılmaktadır. Teknolojik gelişmeler

sonucu elektronik haberleşmenin gelişmesi ve yaygınlaşması sürecinde PTT, klasik posta hizmetlerini modernize etmek amacıyla birçok projeyi hayata geçirmiş olup araştırma ve planlama çalışmalarına ağırlık vererek yeni projelerin hızla devreye alınması çalışmalarını sürdürmektedir.

PTT, 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu'nun yayınlandığı 23 Mayıs 2013 tarihinden beri "evrensel posta hizmet yükümlüsü" olarak coğrafi alan gözetilmeksizin ülkemizin en ücra köşesinde yaşayan vatandaşlarımız için karşılanabilir ücretlerle ve kesintisiz olarak posta hizmeti vermektedir.

Sosyal desteğe ihtiyacı olan vatandaşlarımızın da evrensel posta hizmetinden yararlanabilmesi amacıyla görme engellilere özgü yazı içeren gönderilerle sözleşmeli erbaş ve erlerle uzman erbaşlar hariç, erbaş ve erlerin 100 grama kadar ağırlıktaki gönderilerini bu hizmet kapsamında ücretsiz taşımaktadır.

Ayrıca Evrensel Posta Hizmetleri Yönetmeliğinde yapılan değişiklik ile çocuk hükümlü ve tutuklular ile devlet güvencesi altındaki çocukların gönderilerinin Evrensel Posta Hizmet yükümlüsü olan PTT tarafından ücretsiz taşınması sağlanmıştır.

Bu kapsamda posta alanında ana başlıkları ile;

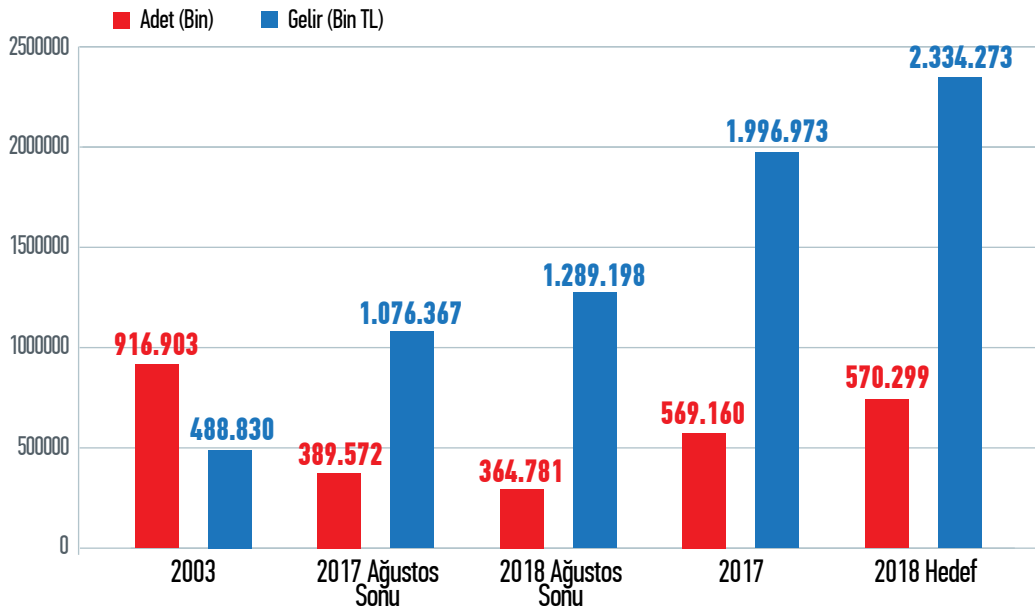
- Haberleşme Gönderileri,
- Basılmış Kağıtlar,
- Görme Engellilere Özgü Yazılar,
- Yurtdışı Küçük Paketler,
- Tebligat/Hızlı Tebligat,
- Telgraf/e-Telgraf,
- Telepost

hizmetleri verilmektedir.

Posta Hizmetleri Toplam Gönderi Adedi ve Gelirleri

- 2003 yılında 916 Milyon 903 Bin adet gönderi karşılığında 488 Milyon 830 Bin TL,
- 2017 yılı Ağustos ayı sonu itibariyle 389 Milyon 572 Bin adet gönderi karşılığında, 1 Milyar 76 Milyon 367 Bin,
- 2018 yılı Ağustos ayı sonu itibariyle 364 Milyon 781 Bin adet gönderi karşılığında 1 Milyar 289 Milyon 198 Bin TL,
- 2017 yılı sonunda 569 Milyon 160 Bin adet gönderi karşılığında 1 Milyar 996 Milyon 973 Bin TL gelir elde edilmiştir.
- 2018 yılı sonunda 570 Milyon 299 Bin adet gönderi karşılığında 2 Milyar 334 Milyon 273 Bin TL gelir elde edilmesi hedeflenmiştir.

Grafik 22 Posta Hizmetleri (Mektup Postası+Telgraf+Telepost) Toplam Gönderi Adedi ve Gelirleri

Kargo Hizmetleri

Kargo sektöründen önemli bir pay elde edebilmek, bu hizmetleri vatandaşlarımıza kaliteli ve uygun ücret politikalarıyla yansıtabilmek amacıyla PTT Kargo hizmeti 2008 yılında yeni bir anlayış ve organizasyon yapısı ile sunulmaya başlanmıştır.

Kargo İşleme Merkezleri son derece modern ve teknolojik imkânlarla donatılmıştır. Sevk ve dağıtım işlemleri süratle yapılmakta olup gönderilerin kabul-sevk-dağıtım-teslim işlemleri otomasyon ağı ile takip edilmektedir.

Aktarma noktalarında en seri şekilde kargoların iletiminin sağlanmasını ve münhasıran kargo hizmeti verilmesini teminen bugün itibarıyla; 1 Uluslararası Kargo İşleme Merkezi (UKİM), 3 Kargo İşleme Merkezi, 9 Kargo Dağıtım Toplama Merkezi, olmak üzere toplam 13 kargo işyeri bulunmaktadır.

"Her Yere Zamanında" sloganıyla hizmet veren PTT, Kargo / APS Kurye gönderilerini müşterilerin adresinden alarak hızlı ve güvenli bir şekilde alıcısına ulaştırmaktadır.

PTT Kargo/APS Kuryelerin internet üzerinden takibi yapılabilen ve kabul, varış, teslim

bilgileri kısa mesaj (SMS) veya e-posta yoluyla göndericilere ücretsiz olarak iletilmektedir. Müşteriler www.ptt.gov.tr internet adresinden Kargo ve APS Kuryeleri ile ilgili tüm bilgilere anında ulaşabilmektedir.

Hac ve umreye giden vatandaşlarımızı yük taşıma külfetinden kurtararak ibadetlerini rahat ve huzur içinde yapmalarına yardımcı olmak için Hac Kargo hizmeti devreye alınmıştır. 2008 yılından itibaren HAC KARGO ve 2010 yılından itibaren UMRE KARGO hizmeti verilmeye başlanmıştır. Bu kapsamda Hac İbadetini yerine getirmek üzere kutsal topraklarda bulunan vatandaşlarımızın Suudi Arabistan'dan satın aldıkları hurma ve hediyelik eşyaları Diyanet İşleri Başkanlığınca Suudi Arabistan'da kabul edilerek ülkemize getirilmekte ve ülkemizdeki dağıtımları PTT Kargo aracılığıyla yapılmaktadır.

2008 yılından bugüne kadar hac ve umre dönemlerinde toplam 29.869Ton kargo taşınmıştır.

Yurtdışı hızlı kargo taşımacılığı hizmeti kapsamında "TURPEX" adı altında yeni bir hizmet türü ihdas edilmiş olup Yabancı Posta İdarelerinden dağıtım hizmeti alınmaksızın 174 ülkede Turpex gönderilerinin anlaşmalı şirket aracılığıyla dağıtımı yapılmaktadır.

Tablo 8 Hacılara Kargo Hizmeti

Yıllar	Hac Kargo (Ton)	Umre Kargo (Ton)	Toplam
2008	1.211	-	1.211
2009	1.009	-	1.009
2010	1.077	938	2.015
2011	1.227	1.945	3.172
2012	926	1.058	1.984
2013	1.339	2.029	3.368
2014	1.382	2.521	3.903
2015	1.091	2.676	3.767
2016	1.315	2.449	3.764
2017	1.503	1.988	3.491
2018 Ağustos Sonu	544	1.641	2.185
Toplam	12.624	17.245	29.869

Kargo alanında ana başlıkları ile;

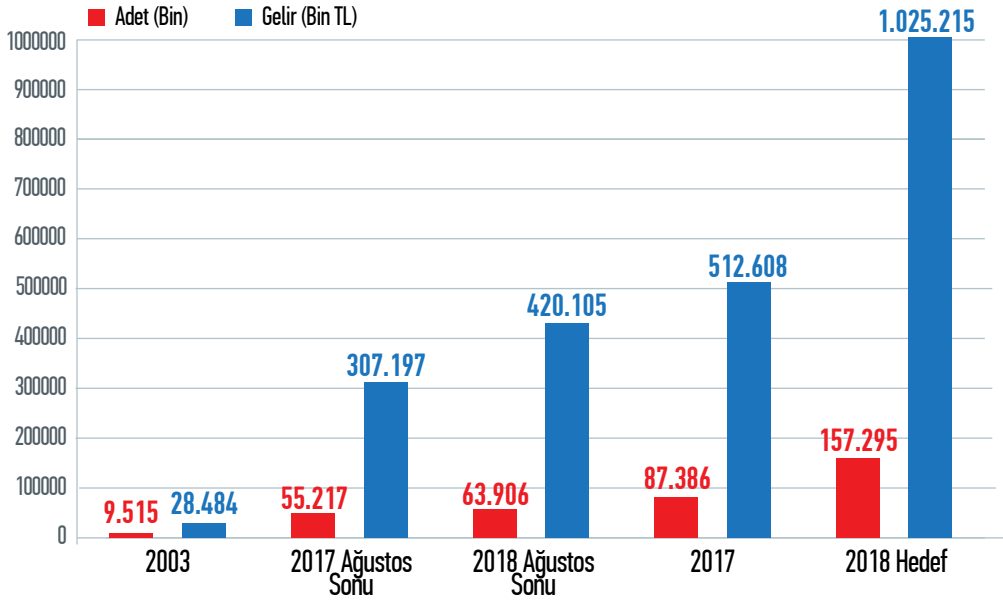
- Posta Kargosu/Kolisi
- Kargo
- TURPEX

hizmetleri ve-
rilmektedir.

Toplam Kargo - APS Kurye Gönderi Adet ve Gelirleri

- 2003 yılında 9 Milyon 515 Bin adet gönderi karşılığında 28 Milyon 484 Bin TL,
- 2017 yılı Ağustos ayı sonu itibarıyla 55 Milyon 217 Bin adet gönderi karşılığında, 307 Milyon 197 Bin TL,
- 2018 yılı Ağustos ayı sonu itibarıyla 63 Milyon 906 Bin adet gönderi karşılığında 420 Milyon 105 Bin TL,
- 2017 yılında 87 Milyon 386 Bin adet gönderi karşılığında, 512 Milyon 608 Bin TL gelir elde edilmiştir.
- 2018 yıl sonunda ise 157 Milyon 295 Bin adet gönderi karşılığında, 1 Milyar 25 Milyon 215 Bin TL gelir elde edilmesi hedeflenmiştir.

Grafik 23 Toplam Kargo/APS Kurye Gönderi Adet ve Gelirleri**Posta ve Kargo Gönderilerinde Kampanyalar**

Dini Bayramlar ve yılbaşı ile anneler, babalar, sevgililer, öğretmenler günü ve PTT'nin Kuruluş Yıldönümü olan 23 Ekim gününden önceki 5 iş günü içerisinde postaya verilen yurtiçi APS Kurye ve posta kargosuna %25 indirimli tarife uygulanmaktadır.

Aile Dostu Kampanyası: "Türkiye'de Aile Birliğinin Güçlendirilmesi ve Korunması Eylem Planı"na destek olmak amacıyla aile fertlerinin birbirine göndereceği gönderilerin %10 indirimli olarak taşınması için 18/06/2013 tarihinden itibaren PTT tarafından "Aile Dostu Kampanyası" başlatılmıştır. Söz konusu anlaşma kapsamında 18/06/2013 tarihinden itibaren müşterilerin aile fertlerine gönder-

mek istedikleri kargo/posta kargosu ve APS kuryeler indirimli olarak kabul edilmekte ve bu gönderiler için sadece göndericinin beyanı esas alınmaktadır.

Kitap ve okullara yardım gönderileri taşımacılığı: Kitap okuma alışkanlığının geliştirilmesi ve eğitim-kültür alanındaki gelişmelere katkı sağlanabilmesi amacıyla 01/03/2012 tarihinde hayata geçirilen proje kapsamında, içeriğinde kitap bulunan gönderilerin taşınmasında büyük indirim yapılarak 1 kg'a kadar olan gönderiler 3 TL, 1 kg üzeri 30 kg'a kadar olan gönderiler ise %50 indirimli, 30 kg. üzeri ise %30 indirimli olarak kabul edilmektedir. 2015 yılı Aralık ayı itibarı ile varış yeri okul olan kırtasiye, giysi vs. gönderiler de bu kampanya kapsamına dahil edilmiştir.

Şehit Ailelerine ve Gazilere İndirim Kampanyası: Şehit ailelerine Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından verilen kimlik belgelerini, Gazilere ise belgelerini ibraz etmeleri suretiyle gönderilerinin (ticari gönderiler hariç) 07/06/2016 tarihi itibarıyla %30 indirimli kabulüne başlanmıştır.

Üniversite Öğrencilerine Dönemsel İndirim Kampanyası: Tüm üniversite öğrencilerine, eğitim ve öğretim dönemlerinde bahar ve güz dönemi başlangıç ve bitiş tarihlerinde birer ay (15 Ocak-15 Şubat, 1-30 Haziran ve 1-30 Eylül) süreyle, üniversite kimlik belgelerini ibraz etmek suretiyle gönderilerinin, (ticari gönderileri hariç) 07/06/2016 tarihi itibarıyla %30 indirimli kabulüne başlanmıştır.

Yapılan yeni bir çalışma ile söz konusu kampanya döneminin kırk beşer (45) gün (15 Ocak - 1 Mart, 1 Haziran - 15 Temmuz, 1 Eylül - 15 Ekim) süreyle olmasını teminen sistemsal çalışmalar devam etmektedir.

Bireysel Müşterilere İndirim: 24 Mayıs 2018 tarihinden başlamak üzere 31 Ağustos 2018 tarihi mesai bitimine kadar bireysel göndericiler tarafından postaya verilecek olan tüm APS Kurye, Posta Kargosu ve Kargo gönderilerine mevcut Posta ve Telgraf Ücret Tarifemiz üzerinden uygulanan %25 oranında indirim alınan bir karar ile 31/12/2018 tarihi Pazartesi günü mesai bitimine kadar uzatılmıştır.

Posta ve Kargo Hizmetlerinin Modernizasyonu ve Önemli Projeler

PTT'nin bir dünya markası olma hedefiyle

posta ve kargo alanında uygulamaya aldığı ve hayata geçirmeyi planladığı projeler;

Kayıtlı Posta Maddelerinin

Otomasyonu Projesi

Kayıtlı Posta Maddelerinin Otomasyonu Projesi ile yurtiçi ve yurtdışı kayıtlı gönderiler; kabullerinden teslimlerine kadar otomasyon sistemi üzerinden ve www.ptt.gov.tr internet adresinden izlenebilmektedir. 2004 yılında pilot olarak başlatılan proje daha sonraki yıllarda tüm PTT işyerlerinde hayata geçirilmiştir.

Yurt dışı gönderilerde 107 ülke posta idaresi ile Acele Posta Gönderileri (APG), 111 Posta İdaresi ile Koli ve 113 Posta İdaresi ile Mektup Postası Gönderileri için Uluslararası Posta Sistemi (IPS) vasıtasıyla bilgi transferi gerçekleştirilmektedir.

Cihet İyileştirme Sistemi Projesi

Cihet İyileştirme Sistemi Projesi 2013 yılında devreye alınmış olup söz konusu proje ile internet üzerinden ulaşılabilen uygulama sayesinde, dağıtıcıların cihetlerindeki konum bilgileri GPS cihazlarından alınarak harita üzerinde izlenebilmektedir.

Araç Takip Sistemi Projesi (ATS)

2010 yılından itibaren kullanılmaya başlanan Araç Takip Sistemi ile PTT A.Ş. bünyesinde posta ve diğer işler için kullanılan araçların hareket ve varış saatleri ile nerede oldukları bilgisi alınabilmektedir.

El Terminali Projesi

Gönderilerin Otomasyon Sistemi üzerinden eşzamanlı olarak takip ve kontrolü ile teslim edilen gönderilere ait bilgilerin online olarak sisteme yansımaları, dağıtım personelinin

performansının ölçülebilmesi, teslim-iade ve devir adetlerinde gerçekçi sayıların elde edilmesi, işgücü ve zaman tasarrufu sağlanması amaçlarıyla dağıtım hizmetlerinde 5.964 adet el terminali kullanılmakta olup 4.000 adet yeni alım yapılacaktır. El terminalleri sayesinde, kayıtlı (Kargo/Kurye Gönderileri ve taahhütlü) gönderilerin teslim tarihi, saati, teslim alan bilgileri eşzamanlı olarak Kayıtlı Posta Maddeleri Otomasyonu sistemine girilmektedir. Bu proje ile işgücü ve zamandan tasarruf edilerek hizmete güven sağlanmış ve müşteri yakınmaları azalmıştır.

Adres Standartlarının Oluşturulması Projesi

PTT'ye toplu gönderi veren kurum ve kuruluşların kendi bünyelerinde oluşturdukları adres veri kayıtlarına göre hazırladıkları gönderilerin alıcısına ulaştırılmasında yaşanan sıkıntılar nedeniyle PTT'ye iade gönderi miktarları artmakta ve müşteri memnuniyeti olumsuz etkilenecek posta maliyetleri yükselmektedir. Bu olumsuzlukların giderilmesini teminen Kurumsal Adres Veritabanının pazarlanabilir hale getirilmesi konusunda çalışmalar yapılmıştır.

Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü (NVI) ile işbirliği yapılarak, Ulusal Adres Veritabanı (UAVT) ile Kurumsal Adres Veritabanı entegrasyon işlemleri tamamlanmış olup ülke genelinde sistem devreye alınmıştır.

Bu kapsamda; Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü'nün (NVI) Ulusal Adres Veritabanı (UAVT) ile Kurumsal Adres Veritabanı arasında web servis çalışmaları tamamlanarak hazırlanan veritabanının Otomatik Mektup Ayrım Sistemlerinde kullanılmasına başlanmıştır.

Elektronik Gümrük Beyan Sistemi (CDS)

Gümrük sürecinden kaynaklı posta gönderileri gecikmelerinin minimize edilmesini teminen Dünya Posta Birliğince (UPU) Gümrük Beyan Sistemi (CDS) geliştirilmiştir.

Bu Sistem uyarınca gönderiler varış ülkesine gönderilmeden önce kapsamındaki maddelerin bilgileri varış ülke posta idaresi ve gümrüğüne elektronik ortamda iletilmekte ve yine elektronik ortamda alınacak bilgiye göre gümrük vergisi tahakkuk edip etmeyeceğine, gönderinin ileri sevk edilip edilmeyeceğine, edilecekse istenen şartlarda gönderilip gönderilmeyeceğine gönderici tarafından karar verilecektir.

Sisteme üye olunarak gerek posta gümrük sürecinde hizmet kalitesinin artırılması gerekse gümrükten kaynaklanan nedenlerle iadelerin azaltılması ve gümrüklü gönderilerde müşteri beklentilerinin maksimum seviyede karşılanabilmesini teminen PTT, CDS projesinin hayata geçirilmesi için UPU'ya başvuruda bulunmuştur.

Söz konusu çalışmalar Ticaret Bakanlığı ile koordineli olarak yürütülmekte olup PTT, UPU ve Bakanlık tarafından entegrasyon çalışmalarına devam edilmektedir.

Tebliğat Mazbatalarının Tebliğatı Çıkaran Mercilere Elektronik Ortamda İletilmesi

Manuel olarak tebligat çıkaran mercilere ulaştırılan tebligat mazbatalarının UYAP İşletim sistemi tarafından dijital ortamda arşivlenerek mahkemelere gönderilmesi ile yargının hızlandırılması, verimliliğinin artırılması ve zamandan tasarruf edilmesi öngörülmektedir. Bunun yanı sıra fiziki mazbatalar çıkaran mercilere teslim edilmeye devam edilecektir. Söz konusu proje kapsamında UYAP işletim sistemleri ile entegrasyon sağlanmış olup gerçek ortamda test çalışmaları devam etmektedir.

Elektronik Alma Haberi Belgesinin Alınması

Hali hazırda yıllık 17-18 Milyon adet arasında "Alma Haberi" ek hizmetli gönderi postaya verilmektedir.

Alıcısına teslimi sağlanan gönderilere ait Alma Haberi Kartları, kayıtlı gönderi olarak posta süreçlerinde işlem görmekte ve imza karşılığı göndericiye teslim edilmekte olup geri dönüş süreçlerinde önemli sıkıntı ve problemler yaşanmaktadır. Elektronik Alma Haberi Hizmeti ile bu problemlerin aşılması ve 5 yıllık bir sürede yıllık miktarın

%50'sinin bu hizmete yönelmesi hedeflenmektedir.

Otomatik Mektup Ayırım Sistemi (OMAS)

Mektup postası gönderilerinde en çok zaman, ayırım sürecinde harcandığından ileri teknoloji kullanılarak ayırım yapılması, hizmet kalitesinin artırılması ve dünya standartlarının yakalanması amacıyla proje hayata geçirilmiştir.

OMAS makineleri saatte 40.000 posta gönderisini 240 ayırım gözüne (cihet bazında) ayırım yapma kapasitesine sahiptir.

İstanbul Avrupa Yakası Hadımköy PİM'de 4 adet OMAS Eylül 2011'de, İstanbul Anadolu Yakası, Ankara ve İzmir'de 1'er adet OMAS Haziran 2014'te hizmete verilmiş olup toplam 7 adet OMAS mevcuttur.

Akıllı Konveyör Sistemleri

Akıllı Konveyör Sistemi ile Hadımköy Posta İşleme Merkezindeki posta gönderileri bilgisayar programı ve konveyörler üzerinde bulunan sensörler yardımıyla otomatik olarak ilgili servise taşınmakta ve/veya posta hatlarına göre otomatik ayırma tabi tutulmaktadır. Üzerinde bulunan X-Ray cihazları ile güvenlik kontrolü de yapılan Akıllı Konveyör Sistemi saatte 6.000 adet ayırım kapasitesine sahiptir.

Kayıtlı Maddeler Ayrım Sistemi (KAMAS)

2014 yılı Temmuz ayında İstanbul Avrupa Yakası Posta İşleme Merkezinde (PİM) ve Ankara Kargo İşleme Merkezinde (KİM) devreye alınan Kayıtlı Maddeler Ayrım Sisteminde (KAMAS) mektuplar, evraklar, broşürler, dergiler, ısıyla büzüşen/yapışan filmle ambalajlanmış gönderiler ve bükülmeye dayanıklı/sert gönderiler ile ruhsat, kimlik, banka kartlarının işleme ve ayrımları otomatik olarak sağlanmaktadır. Sistem 1 saatte en az 21.000 adet gönderiyi 148 farklı lokasyon için tanımlı ayırım kutularına ayırma kapasitesine sahiptir.

Otomatik Kargo Ayrım Sistemleri (OKAS)

Kargo gönderilerinin toplu kabul işlemi ile ayırım ve sevk işlemlerini otomatik olarak yapacak gönderilerin sevk, dağıtım ve teslim sürelerini kısaltacak proje ile hizmet kalitesinin artırılması ve işleme sürelerinin iyileştirilmesi amaçlanmaktadır.

İstanbul Avrupa Yakası Kargo İşleme Merkezi ile Ankara Kargo İşleme Merkezine kurulması planlanan Otomatik Kargo Ayrım Sistemleri (OKAS) ile saatte 15 Bin adet kargo-kurye gönderilerinin ayırımının yapılması hedeflenmektedir.

Ambalajlama ve Etiketleme Sistemi

İstanbul Avrupa Yakası, İstanbul Anadolu Yakası ve Ankara'da 2015 yılı Ekim ayında devreye alınan Ambalajlama ve Etiketleme Sistemi ile toplu olarak dergi, kitap, broşür vb. gönderiler veren firma/kurum/kuruluşların gönderilerinin kabul anında ambalajlanması, etiketlenmesi ve kayıtlı gönderilerin Kayıtlı Posta Acele Posta Gönderisi (KPAPG) Sistemi ile entegrasyonu sağlanarak kabul işlemi gerçekleştirilmektedir.

Hızlı Kabul Sistemi (HKS)

İstanbul Anadolu Yakası Kargo İşleme Merkezine (KİM) 2014 yılında kurulan Hızlı Kabul Sisteminde mektuplar, evrak, broşür, dergiler, ısıyla büzüşen, yapışan filmle ambalajlanmış gönderiler, bükülmeye dayanıklı/sert gönderiler, ruhsat, kimlik, banka kartları işlenebilmektedir. Sistem 108 farklı lokasyon için tanımlı ayırım çıkışlarına saatte 12.000 adet iş/ürün işleme kapasitesine sahip olup tek seferde 82 Başmüdürlük ile birlikte işleme/dağıtım merkezlerinin de kabul ve ayırımını yapabilmektedir.

Kurye gönderilerinin toplu kabul, ayırım ve sevk işlemleri manuel olarak yapıldığında; gönderilerin kabul, sevk, dağıtım ve teslim süreleri olumsuz etkilenecek gecikmelere sebep olmakta iken HKS bu olumsuzlukları ortadan kaldırmıştır.

Milli Kargomat

Mevcut 5 adet Kargomat'ın yerli firma tarafından donanım ve yazılım olarak revizesi ile birlikte, 11.07.2017 tarihinde 100 adet Kargomat (tamamen yerli yazılım ve donanım) alımı yapılmış olup 92 adedinin kurulumu yapılmıştır. Geri kalanlar ise büyük bir hızla kurulmaya devam etmektedir. Ayrıca 13.07.2018 tarihinde başta İstanbul olmak üzere İzmir, Bursa ve Antalya illerinde kurulmak üzere 250 adet Kargomat cihazının alım sözleşmesi imzalanmış olup, yeni bir iş modeli olarak Kargomatlar ülke geneline yaygınlaştırılacaktır.

Söz konusu milli kargomatlar ile PTT işyerlerindeki mesai mefhumuna bağlı olmaksızın alıcılar, adlarına gelen kargo, APS kurye ve taahhütlü gönderilerini kendileri için uygun olan saatlerde Milli Kargomatlardan teslim alabilecektir.

Lojistik Projeleri

Bakanlığımızca hazırlanacak Lojistik Master Planı çerçevesinde PTT'nin Lojistik Projeleri hazırlanarak hayata geçirilmesi planlanmaktadır. Bu çerçevede Bölgesel Lojistik HUB ve ülke genelinde Lojistik merkezler kurulması hedeflenmektedir.

Pul ve Filateli Hizmetleri

Pul Faaliyetleri

Türkiye Cumhuriyeti adına pul çıkarma yetkisi 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu ile PTT'ye verilmiştir. Bu kapsamda yıllık pul emisyon programları dahilinde anma pulları ile posta gönderi ücretlerinin karşılanmasında kullanılmak üzere sürekli ve resmi posta pulları tedavüle sunulmaktadır.

Söz konusu pullarda başta tarihi, sosyal ve kültürel varlıklarımız olmak üzere, yurtiçi ve yurtdışında meydana gelen önemli olayların yıldönümleri, dünya pulculuğundaki gelişmeler, filateli gelenekleri, ünlü kişiler, turizm varlıklarımız, geleneksel el sanatlarımız, ülkemize özgü endemik bitki ve hayvanlar gibi tematik konulara yer verilmektedir.

Avrupa Kamu Posta İşletmecileri Birliği (PostEurop) bünyesinde her yıl düzenlenmekte olan en iyi Avrupa Pulu Yarışmasında PTT 2017 yılında "Kaleler" konulu anma pulu ile birinci sırada yer alarak altın pul ödülünü kazanmıştır. 2018 Yılında da yarışma konusu olarak "Köprüler" temalı pullar belirlenmiş olup PTT'ce "Edirne Uzunköprü" görselli anma pulu ile yarışmaya katılım sağlanarak birinci sırada yer alınmış ve altın pul ödülü kazanılmıştır.

PTT'nin internet sitesi www.ptt.gov.tr adresinde 2005 yılından itibaren Pul Emisyon Programları; 2010 yılından itibaren ise tedavüle sunulan pullar, ilk gün zarfları ve ilk gün damgaları yer almaktadır.

Yıllık emisyon programında belirlenen konularla ilgili pul basımı 2011 yılından itibaren PTT'nin kendi matbaasında yapılmakta olup 7 yılda yaklaşık 1 Milyon 700 Bin TL tasarruf sağlanmıştır.

Kişisel Pul

Kişisel Pul; kuruluş yıldönümü, belli bir olayın anılması, kişisel veya ticari bir ürünün tanıtılması, doğum günü, evlilik yıldönümü, anneler günü, babalar günü gibi özel günler ile mezuniyet töreni, hatıra ve benzeri amaçlarla gerçek ve tüzel kişilerin talebi üzerine ücreti karşılığında PTT tarafından basımı gerçekleştirilen pullardır.

Kişisel Pul uygulaması sayesinde gerçek ve tüzel kişiler tarafından gönderilen görsel objeler pul olarak basılabilmekte, pul haline dönüşen bu görseller hatıra amaçlı kullanılabilirdiği gibi gönderilerin üzerine yapıştırılarak posta işleminde de kullanılabilir.

2018 yılı Ağustos ayı sonuna kadar 10.503 müşteriye 5 Milyon 344 Bin 925 adet kişisel pul basılmış ve toplam 9 Milyon 168 Bin 806 TL'lik gelir elde edilmiştir.

Filatelî Faaliyetleri

Filatelik ürünlerin (Posta Pulu, İlk Gün Zarfı, Özel Gün Damgası, Posta Kartı vb.) filatelistlerce kolaylıkla temin edilebilmesi amacıyla abonelik sistemi ve www.filateli.gov.tr internet sitesi ve mobil uygulamaları üzerinden satış işlemi yapılmaktadır. Ayrıca sergi, fuar vb. etkinliklerde de filatelik satışlar yapılmaktadır. 2018 yılı Ağustos ayı sonu itibarıyla toplam 2 Milyon 807 Bin 899 TL fila teli geliri elde edilmiştir .

Ayrıca 2018 yılı Ağustos ayı sonu itibarıyla 23 adet pul sergisi gerçekleştirilmiş olup 30 ayrı konuda Özel Tarih Damgası kullanılmıştır.

PTT Pul Müzesi

PTT Pul Müzesi, dünyadaki posta müzeleri içerisinde 6.500 m²'lik alan ile pul üzerine en büyük alana sahiptir. Türk mühendislerinin yazılımını yaptığı hologram kütüphane ve çeşitli interaktif uygulamalar müze içerisinde yer almaktadır.

PTT Pul Müzesinde, 178 yıllık ihtişamlı bir geçmişe sahip olan PTT'nin posta ve haberleşme alanında kuruluşundan günümüze hizmetlerini sunarken kullanmış olduğu objeler ile 1863 yılında tedavüle sunulan ilk Türk pulundan günümüze kadar basılan pullar ve dünya pullarından örnekler sergilenmektedir.

PTTBank Hizmetleri

Bankacılık hizmetlerinin daha etkin, güvenli, süratli, ekonomik ve çağın gereğine uygun bir şekilde sunulmasını teminen 2004 yılında PTTBank Projesi uygulamaya konulmuştur.

PTTBank faaliyetleri kapsamında

- Havale
- PTTBank Hesabı İşlemleri
- Tahsilat
- Maaş/Sosyal Yardım Ödemeleri

- Sigortacılık
- PTT Kredi İşlemleri
- Para Transferi İşlemleri (UPT – ParaPosta)
- Yatırım Şirketlerine Aracılık İşlemleri
- Ürün Satış ve Bakiye Yükleme
- Anlaşmalı Banka Tahsilat ve Nakit Yatırma-Nakit Ödeme İşlemleri
- HGS
- Pttcell
- Western Union

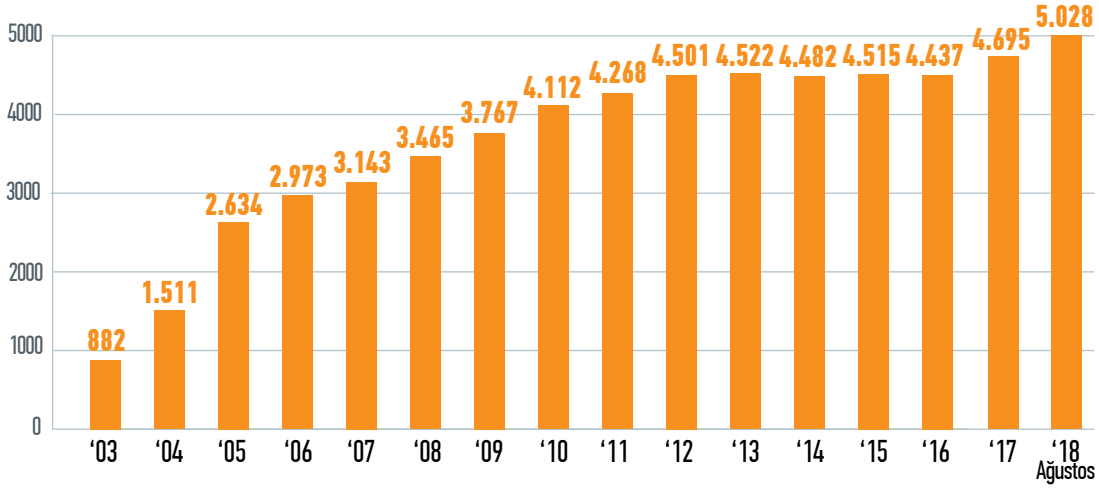
hizmetleri verilmektedir.

**Hiçbir bankanın bulunmadığı
1.306 (30 İlçe, 256 Belde, 263 Köy,
757 Mahalle) yerleşim yerinde
sadece PTT hizmet vermektedir.**

Grafik 24 PTT İşyerlerinin Otomasyon Altyapısına Kavuşturulması

PTT İşyerlerinin Otomasyon Altyapısına Kavuşturulması

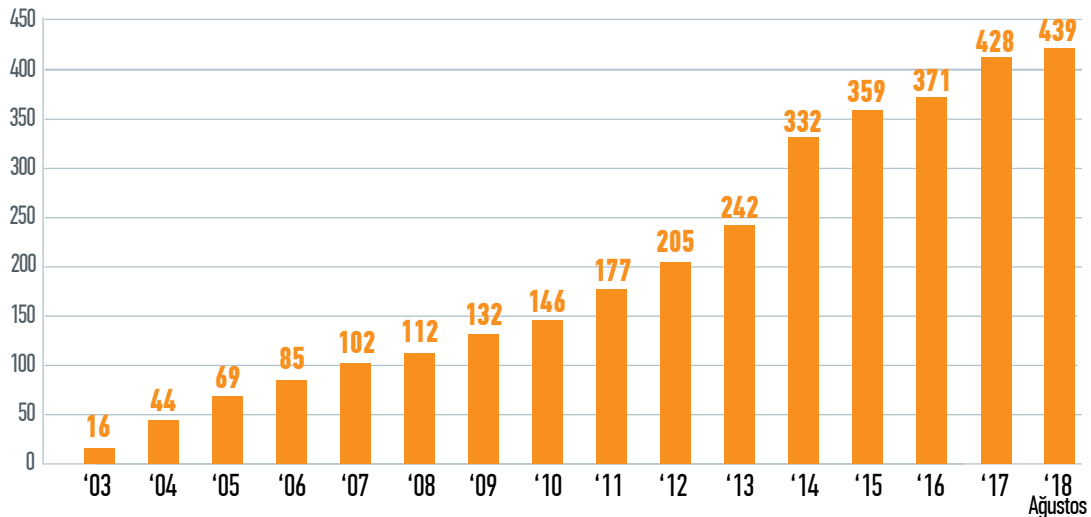
1995 yılında 27 PTT işyerinde başlatılan Gişe Otomasyonu Hizmeti; 2003 yılında 882 işyerinde verilirken, 2018 yılı Ağustos ayı sonu itibarıyla 5.028 işyerinin tamamı otomasyon sistemine dâhil edilmiştir. (Posta-Kargo işyerleri ve Mobil Şubeler dahil).

Otomasyon sistemi sayesinde posta, telgraf, kargo ve tahsilat işlemlerinin yanında posta çeki hesaplarına para yatırma veya hesaptan para çekme işlemleri de herhangi bir PTT işyerinden anında online olarak gerçekleştirilebilmektedir.

İş ve İşlem Çeşitliliğinin Arttırılması

Otomasyon sisteminin, yapılan işbirliği protokolleri ile değişik kamu ve özel sektör ku-

Grafik 25 Anlaşmalı Kurum ve Kuruluşlar

ruluşlarının kullanımına açılması çalışmalarına ağırlık verilmiştir. Bu kapsamda birçok banka, kamu ve özel kuruluşla işbirliği yapılmış olup iş ve işlem çeşitliliğinin artırılması yönünde çalışmalar sürdürülmektedir.

PTT, 2003 yılında 16 kurum ve kuruluş ile 20 protokol yapmış iken, 2018 yılı Ağustos ayı sonu itibarıyla 439 kurum ve kuruluş ile 598 protokol imzalamıştır.

PTT, ülkemizin tahsilat merkezi olma yolunda emin adımlarla ilerlemektedir.

PTTBank Konseptine Uygun İşyeri Modernizasyonu

PTT işyerlerinin fiziki durumlarının bankacılık konseptine uygun olarak düzenlenmesi çalışmalarına 2004 yılından itibaren başlanmış olup 2018 yılında da işyerlerinin görsel ve mekânsal farklılıklar oluşturulması amacıyla düzenleme çalışmalarına devam edilmektedir.

2018 yılı Ağustos ayı sonu itibarıyla 4.295 işyerinin dönüşümleri sağlanarak modern görünümlerine kavuşturulmuştur.

Tablo 9 PTTBank Konseptine Uygun İşyerleri

Yıllar	Adet
2004	8
2005	13
2006	200
2007	718
2008	369
2009	351
2010	338
2011	339
2012	339
2013	338
2014	312
2015	125
2016	147
2017	501
2018 Ağustos Sonu	197
TOPLAM	4.295

Pttmatik

Nakit tahsilatı yapan ve para üstü verebilen, 7 gün 24 saat kesintisiz hizmet sağlayan Pttmatik'ler aracılığıyla, müşterilerin sıra beklemeksizin fatura tahsilatı, maaş ödemeleri ve posta çeki işlemleri ile anlaşma yapılan bankalara ait işlemlerini yapabilmesi sağlanmıştır. Proje kapsamında hizmete sunulan 3.143 adet Pttmatik, yurtiçi ve yurtdışı tüm banka müşterilerine hizmet verebilen "Ortak ATM" konumuna getirilmiştir. Başka banka ATM'lerinin olmadığı 172 yerleşim yerinde Pttmatikler "Tek ATM" olarak hizmet vermektedir.

PTTKART (DEBİT KART)

ÖN (SOSYAL) YÜKLEMELİ PTTKART

PTTkart

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nca yapılan tüm sosyal yardım ödemeleri, ön yüklemeli Pttkart aracılığı ile 19/06/2013 tarihinden itibaren yapılmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) - Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF) ile imzalanan protokol kapsamında Suriyeli Öğretmen ödemeleri, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından yapılan yardım ödemeleri, Diyanet Vakfı ile imzalanan protokol kapsamında Suriyeli Öğretmen ödemeleri ve MEB - Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile imzalanan protokol kapsamında Suriyeli sığınmacı ödemeleri ile ayrıca ülkemizde sığınmacı olarak bulunan Suriye vatandaşlarına Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR) tarafından yapılan yardımlar da sisteme dâhil edilmiştir. 2018 Ağustos sonu itibarıyla 2.250.793 adet ön yüklemeli PTTkart hak sahiplerinin hizmetine sunulmuş olup 1.403.418 adet ön yüklemeli kart aktif olarak kullanılmaktadır.

2018 Ağustos ayı sonu itibarıyla 12.417.688 adet PTTkart müşteri hizmetine verilmiş olup posta çeki, emekli, sosyal kart dâhil olmak üzere 8.9318.112 adet PTTkart aktif olarak kullanılmaktadır

Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) Promosyon Ödemeleri

PTT ile SGK arasında sürdürülen işbirliği kapsamında PTT, emekli maaşı alan müşterilerine yapılan maaş ödemelerine ilaveten promosyon ödemelerine de 17 Mart 2017 tarihinde başlanmıştır.

PTTBank İnternet Bankacılığı

Müşterilere daha kaliteli ve etkin bir hizmet sunabilmek, havale ve çek trafiğini arttırmak amacıyla 1 Haziran 2006 tarihinde PTT tarafından hayata geçirilen "PttBank İnternet Bankacılığı Projesi" ile müşterilerin posta çeki hesabına bağlı olarak para yatırma ve ödeme dışında gişelerde yapabilecekleri tüm işlemleri internet üzerinden yapabilmelerine imkan sağlanmıştır.

PTT Mobil Havale

PTT bünyesinde posta çeki hesap sahibi müşterilerin işlemlerini kolaylaştırmak, zamandan ve işlem maliyetlerinden tasarruf etmelerini sağlamak amaçlarıyla isme havale, posta çeki aktarma, diğer banka hesaplarına para gönderme, vb. para transferi seçeneklerine ek olarak; Pttmatik ve İnternet Bankacılığı üzerinden kabul işlemi yapılmak üzere, alıcı bilgisine cep telefonu numarasını tanımlayarak PTT nezdinde hesabı olsun veya olmasın herhangi bir GSM operatörünü kullanan herkese para transferi yapılabilmesini sağlayan "PTT Mobil Ha-

vale" hizmeti 28.04.2015 tarihinde devreye alınmıştır. Bu kapsamda 2018 yılı Ağustos ayı sonu itibarıyla 703.263 adet kabul işlemi gerçekleştirilmiştir.

Cep PTTBank

PTT nezdinde PTTBank İnternet Bankacılığı kullanıcıları tarafından IOS ve Android işletim sistemine sahip mobil platformlardan indirilebilen Cep PTTBank uygulamasında PTT müşterilerine özel www.ptt.gov.tr adresinde sunulan PTTBank İnternet Bankacılığı işlemlerini içeren menüler aracılığıyla, PTT tarafından sağlanan kullanıcı adı ve şifresi ile giriş yapılarak bakiye bilgisi, hesap hareketleri, tanımlı ödeme ve para transferi ile ilgili işlemler yapılabilmektedir.

Pttcell

Müşteri odaklı hizmet anlayışı ile Türk Telekom'un telekomünikasyon alt yapısı kullanılarak yüksek kalitede, hesaplı bir mobil iletişim hizmeti olan Pttcell 29 Ocak 2013 tarihinde sunulmaya başlanmıştır.

Söz konusu hizmet kapsamında 1872 PTT İşyerinde faturalı/faturasız abonelik işlemleri ile numara taşıma ve yedek sim kart işlemleri

yapılmaktadır. 2018 yılı Ağustos ayı sonu itibarıyla aktif abone sayısı 402.687'dir.

Hızlı Geçiş Sistemi (HGS)

PTT A.Ş. ile Karayolları Genel Müdürlüğü arasında imzalanan protokol kapsamında ücretli geçiş yapılan otoyol ve köprülerde yaşanan beklemelerin önlenmesi, müşterilerin hizmeti en kısa sürede ve en ucuz şekilde alabilmesi amacıyla Otomatik Geçiş Sistemi (OGS) ve Kartlı Geçiş Sistemi (KGS) dışında yeni bir sistem olan Hızlı Geçiş Sistemi (HGS) 17 Eylül 2012 tarihinde ülke çapında devreye alınmıştır.

HGS Sistemi;

- Engelsiz geçiş,
- Geçiş anında otomatik ücret tahsili,
- Trafik akışında süreklilik,
- Plaka tanımlama sistemi,
- Kaçak ve aranan araçların tespiti,
- Uzun kullanım ömrü ve düşük maliyet

gibi avantajlar sunmaktadır.

HGS ürünlerinin (etiket/kart tipi) satışı 3.459 PTT merkez ve şubesi ile otoyol üzerindeki 33 adet HGS otoyol acentesi ve 13 anlaşmalı bankadan yapılabilmektedir.

Ayrıca 3.143 Pttmatikten, ePttAVM web sitesinden ve SMS ile 7/24 HGS bakiye yüklemesi (dolumu) yapılabilmekte olup 2018 yılı Ağustos ayı sonu itibarıyla toplam 12.177.664 aktif HGS müşterisi bulunmaktadır.

Entegre HGS Projesi ile HGS'nin kullanım alanlarının yaygınlaştırılması ile araçların geçtiği her yerde HGS'nin bir ödeme aracı olarak kullanılması hedeflenmiştir.

Proje kapsamında akaryakıt istasyonlarından akaryakıt alımının HGS ile ödenmesi sağlanacak, bir ödeme sistemi olarak HGS'nin yeni bir hizmeti devreye alınarak müşteri konforu artırılacak olup bu kapsamda akaryakıt firmaları ile protokol çalışmaları devam etmektedir.

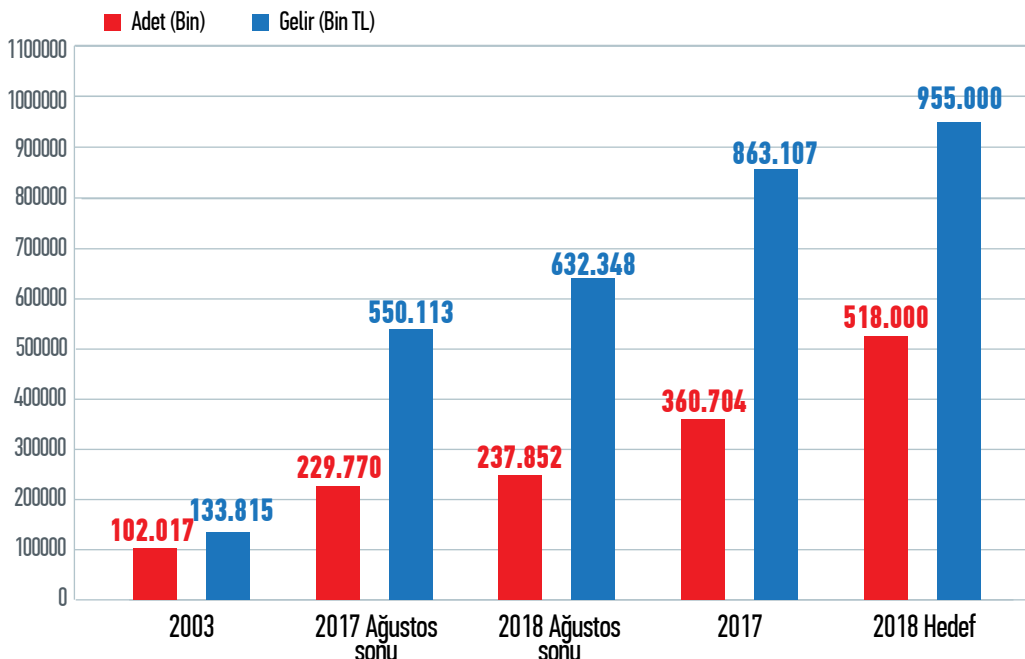
Ayrıca;

- Akaryakıt şirketlerinin otomatik yakıt alım sistemine dahil ettiği kurumsal müşterilerinin Otoyol, köprü ve tünellerden geçişinin akaryakıt şirketi üzerinden takip edilmesi hedeflenmiş olup protokol çalışmaları tamamlanmıştır. Projede pilot aşamaya geçilmiştir.
- Milli Parklarda da sistemin tesis edilmesi planlanmış, 5 Milli Park ve 1 Ana Kontrol Merkezi (AKM) için ihale yapılarak Yedigöller Milli Parkı hariç 4 Milli Parkta HGS devreye alınmıştır.
- Belediyelerin otoparklarına ve yurtdışına yaygınlaştırılması planlanmaktadır.

Toplam PTTBank İşlem Adet ve Gelirleri

- 2003 yılında 102 Milyon 17 Bin adet işlem karşılığında 133 Milyon 815 Bin TL,
- 2017 yılında 360 Milyon 704 Bin adet işlem karşılığında, 863 Milyon 107 Bin TL gelir elde edilmiştir.
- 2017 yılı Ağustos ayı sonu itibarıyla 229 Milyon 770 Bin adet işlem karşılığında, 550 Milyon 113 Bin TL,
- 2018 yılı Ağustos ayı sonu itibarıyla 237 Milyon 852 Bin adet işlem karşılığında 632 Milyon 348 Bin TL,
- 2018 yılında ise 518 Milyon adet işlem karşılığında, 955 Milyon TL gelir elde edilmesi hedeflenmiştir.

Grafik 26 Toplam PTTBank İşlem Adet ve Gelirleri

PTTBank Kapsamında Uygulamaya Alınan ve Planlanan Projeler

e-Para ihracı

29 Nisan 2017 tarihinde yayımlanan 690 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 68, 69, 70 ve 71'inci maddelerinde; 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkındaki Kanun'da yapılan değişikliklerle PTT, mevcutta ödeme hizmet sağlayıcı olmasına ilave olarak e-Para kuruluşu olarak tanımlanmış olup bu çerçevede gerekli alt yapı çalışmalarına başlanmıştır.

Türkiye Kart (PTTPAY) Projesi

Türkiye'nin
Ödeme Platformu
Projesi

PTT koordinatörlüğünde Türk Telekom, İBB BELBİM, Turkcell ve Denizbank'tan oluşan «Ortak Ödeme Platformu» niyet mektubunu imzalamış olup sürekli gelişen teknoloji ile beraber eTicaret'in hızla arttığı dünya koşullarında PTTBank'ın eTicaret Sitelerine bir ödeme hizmet kanalı olması (Paypal benzeri) projesinin hayata geçirilmesi (Türkiye Kart Projesi) planlanmaktadır.

Vakıf Katılım

PTT A.Ş. ile Vakıf Katılım Bankası A.Ş. arasında Para Transferine ilişkin protokol imzalanmıştır. Protokol kapsamında Vakıf Katılım Bankası aracılığıyla; PTT işyerlerinden ve elektronik

Ptt'den Tüm Bankalara,
Tüm Bankalardan Ptt'ye
ParaPosta Güvencesiyle
Anında Para Gönderebilirsiniz

kanallarından nakit veya posta çeki hesabından tüm bankalara elektronik para transferi (EFT), tüm bankalardan da posta çeki hesabına EFT işlemlerine başlanılmıştır.

Mobil PTT

İş yerimizin olmadığı yerlere, hizmetlerimiz 158 adet Mobil araç ile ulaştırılmaktadır.

PTT Sigorta/Kağıtsız Sigorta

Kanunla verilen acentelik yetkisi kapsamında yeni Şirket ve ürünlerin PTT Sigorta platformuna dahil edilmesi yönünde çalışmalar sürdürülmektedir.

PTT Sigorta Platformu kapsamında; Zorunlu Trafik Sigortası, DASK Sigortası, Kasko Sigortası, Ferdi Kaza Sigortası, Sağlık Sigortası (Yabancı Sağlık Sigortası, Tamamlayıcı Sağlık Ameliyat Sigortası), Bireysel Emeklilik Sigortası (Ön Başvurusu), Konut/Eşya Sigortası işlemleri yapılmaktadır.

PTT Sigorta Platformu olarak, geniş işyeri ağı ile sigortacılığı müşterileri için ulaşılabilir hale getiriyor.

Elektronik Hizmetler Alanında Gerçekleştirilen Faaliyetler ve Projeler

Çağın getirdiği yenilikleri yakından takip eden PTT, her geçen gün elektronik ortamda sunduğu hizmetlere yenisini eklerken mevcutta verdiği hizmetleri geliştirerek vatandaşlarımızın hızlı ve kaliteli bir şekilde hizmetlere ulaşmasını sağlamak için çalışmalarını sürdürmektedir.

Bu kapsamda

- Birleşik Posta
- Kayıtlı Elektronik Posta
- e-Yazışma
- e-Tebliğat
- e-Fatura, e-Fatura Saklama, e-Defter ve e-Arşiv
- e-APP Uygulaması
- e-Ticaret / e-PttAVM

hizmetleri verilmektedir.

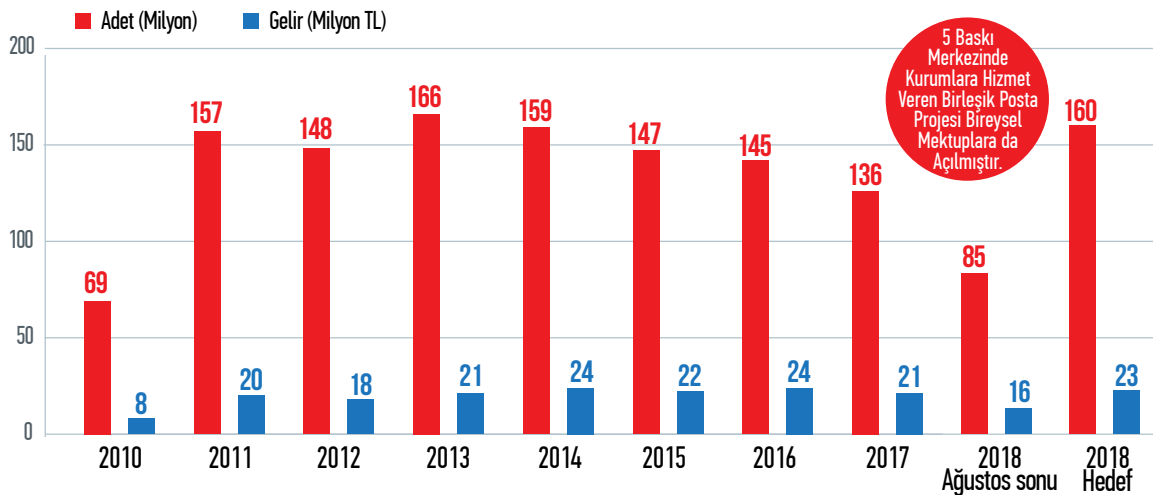
Birleşik Posta (Hybrid Mail)

Birleşik Posta Projesi 2010 yılı ocak ayı itibarıyla fiilen hizmete başlamıştır. Kurum/Kuruluş ve özel kişilerin; toplu gönderilerinin elektronik ortamda müşteriden alınıp veri işlemesi yapılarak baskı merkezlerine yine elektronik ortamda iletildikten sonra basılıp, katlanıp, zarflanarak alıcısına en hızlı şekilde ulaştırılması sağlanmaktadır.

Bu kapsamda İstanbul, Ankara, İzmir, Mersin, Erzurum olmak üzere 5 ayrı ilde baskı merkezi ve Ankara'da operasyon merkezi bulunmaktadır. Birleşik Posta Sisteminde Türk Telekom Grubu (TTG), Türksat A.Ş.,

Grafik 27 Yıllar İtibariyle Birleşik Posta Gönderimi Üretimi

Denizbank A.Ş., İş Bankası A.Ş., İngBank Türkiye İstatistik Kurumu, Hukuk Büroları, Enerjisa A.Ş. vb. firmalara ait gönderi üretimleri aylık olarak gerçekleştirilmektedir.

Birleşik Posta Sisteminde başlangıcından bugüne kadar (Ağustos 2018) toplam 1 Milyar 212 Milyon adet gönderi üretimi yapılmış ve yaklaşık 176 Milyon 326 Bin TL gelir elde edilmiştir.

Kayıtlı Elektronik Posta (KEP)

Kayıtlı Elektronik Posta Projesi (KEP), posta hizmetlerinde PTT'nin mevcut teknoloji düzeyini ileri götüren bir proje olup tebligat, taahhütlü, APS gibi fiziki posta hizmetlerinin elektronik ortamdaki eşdeğeridir.

KEP, resmi yazışmaların elektronik ortamda mevzuata uygun, uluslararası standartlarda ve teknik olarak güvenli bir şekilde yapılmasına imkan sağlamasının yanı sıra resmi, özel ve ticari her türlü belge veya yazı gönderimi (beyanname, başvuru, bildirim, ihtar, ihbar, sözleşme feshi, banka hesap ekstreleri, ihale teklifleri vb.) hususlarında da uygulama alanı bulmaktadır.

KEP, kağıt, arşiv, postalama ve işlem maliyetlerinin düşürülmesine, zaman kayıplarının azaltılmasıyla bürokrasinin daha etkin işleme-

sine, resmi ve ticari işlemlerin hızlı yapılmasına, ticari faaliyetlerin verimli yürütülmesine ve çevrenin korunmasına yüksek oranda katkı sağlamaktadır.

PTT A.Ş. 10 Eylül 2012 tarihi itibarıyla Kayıtlı Elektronik Posta Hizmet Sağlayıcısı (KEPHS) olarak yetkilendirilen ilk kuruluş olmuştur. 19 Ocak 2013 tarihinde Elektronik Tebligat Yönetmeliğinin yayımlanmasını müteakip Ankara/ Ulus PTT Merkez Müdürlüğünde pilot olarak uygulamaya konulan Proje, 22 Nisan 2013 tarihi itibarıyla tüm illerde devreye alınmıştır. 16 Mayıs 2014 tarihi itibarıyla tüm PTT Merkez Müdürlüklerine yaygınlaştırılmıştır.

31 Ağustos 2018 tarihi itibarıyla 215.996'dır.

e-Yazışma Projesi

e-Yazışma, kurum ve kuruluşlar arasındaki taahhütlü, tebligat vb. gönderiler ya da kurye vasıtasıyla yapılan resmi yazışmaların, kağıt kullanılmadan PTTKEP altyapısı kullanılarak elektronik ortamda yürütülmesini sağlayacak ortak kurallar setidir.

e-Yazışma projesi; kurumlar arası yazışmaları hızlandırarak vatandaşa sunulan hizmet kalitesinin artmasına, kağıt israfının önlenmesine, işlem maliyetlerinin azaltılarak işgücü tasarrufunun artmasına olanak sağlamaktadır.

Kamu kurumları arasında yapılan yazışmaların elektronik ortamda yapılmasını teminen 02/06/2011 tarihinde Elektronik Yazışma Projesi pilot olarak uygulanmaya (e-Yazışma) başlanmıştır. e-Yazışma Projesinde altyapı çalışmaları tamamlanarak 06/03/2014 tarihinde basın lansmanı düzenlenmiştir. Hâlihazırda 3.448 Kamu Kurumu resmi yazışmalarını e-Yazışma olarak PTTKEP alt yapısı aracılığıyla gerçekleştirebilmektedir.

e-Tebliğat Projesi

e-Tebliğat uygulaması; 7201 sayılı Tebliğat Kanunu'na göre tebliğat çıkarmaya yetkili merciler tarafından elektronik ortamda hazırlanmış olan tebliğatların değiştirilemez ve inkar edilemez bir şekilde PTT A.Ş.'ce oluşturulan güvenli elektronik ortam vasıtasıyla KEP altyapısı kullanılarak alıcılara iletilmesidir.

Ulusal Yargı Ağı Projesi (UYAP) Sistemi ile otomatik tebliğat aktarımı için çalışmalar tamamlanmış olup 26 Aralık 2014 tarihi itibarıyla elektronik tebliğat gönderimi yapılmaya başlanmıştır.

Tebliğat Kanununda tebliğ çıkarmaya yetkili kılınan merciler, sistem üzerinden e-Tebliğat gönderebilmektedir. Ayrıca kamu kurum ve kuruluşları ile özel ve tüzel tüm kişiler üye olmak suretiyle elektronik tebliğat sistemine katılabilmektedirler.

KEP Sistemine üye olan 15.844 kamu kurumundan 5.447'si tebliğat çıkarmaya yetkili olup e-Tebliğat hizmetinden faydalanmak isteyen kullanıcı sayısı ise 2018 yılı Ağustos ayı sonu itibarıyla 200.905'tir.

Ulusal Elektronik Tebliğat Projesi

15.03.2018 tarih ve 7101 sayılı İcra ve İflas Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Kapsamında, Tebliğat Kanununun 7/a maddesi değiştirilmiş olup Kanun uyarınca elektronik tebliğat zorunluluğu genişletilmiş; ayrıca elektronik tebliğat işlemlerinin PTT tarafından kurulacak ve işletilecek olan Ulusal Elektronik Tebliğat Sistemi üzerinden yürütüleceği hükme bağlanmıştır. Şirket söz konusu Kanun kapsamında sistemin güvenliğini ve bu sistemde kayıtlı verilerin muhafazasını sağlayacak her türlü tedbiri almakla yükümlü kılınmıştır.

e-Fatura, e-Fatura Saklama, e-Defter ve e-Arşiv Projesi

e-Fatura: Veri format ve standardı Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB) tarafından belirlenen, Vergi Usul Kanunu (VUK) gereği bir faturada olması gereken bilgilerin içerisinde yer aldığı, satıcı ve alıcı arasındaki iletişimin merkezi bir plat-

form (GİB) üzerinden gerçekleştirildiği elektronik belgedir.

PTT, e-Fatura Özel Entegratörlük Hizmeti izin tarihi: 09.07.2014

e-Fatura Saklama: Elektronik fatura uygulaması kapsamında gönderilen ve alınan faturaların elektronik ortamda saklanması hizmetidir.

PTT, e-Fatura Saklama Hizmeti izin tarihi: 07.03.2016

e-Defter: Vergi Usul Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu (TTK) hükümleri gereğince tutulması zorunlu olan defterlerin Gelir İdaresi Başkanlığınca duyurulan format ve standartlara uygun biçimde elektronik dosya olarak hazırlanması, bastırılmaksızın kaydedilmesi, değişmezliğinin, bütünlüğünün ve kaynağının doğruluğunun garanti altına alınması ile ilgililer nezdinde ispat aracı olarak kullanılabilmesine imkan tanımayı hedefleyen bir hizmettir.

PTT, e-Defter Hizmeti izin tarihi: 25.03.2016

e-Arşiv: 433 sıra numaralı VUK Genel Tebliği kapsamında Gelir İdaresi Başkanlığından e-Arşiv uygulaması izni alan mükelleflerin vergi mükellefi olmayan tüketicilere ve e-Faturaya kayıtlı olmayan vergi mükelleflerine kestikleri faturaların elektronik ortamda hazırlanmasını, elektronik ortamda muhafazası, ibrazı ve raporlamasını kapsayan uygulamadır.

PTT, e-Arşiv Özel Entegratörlük Hizmeti izin tarihi: 29.02.2016.

PTT, 01.01.2017 tarihi itibarıyla Gelir İdaresi Başkanlığının e-Fatura, e-Fatura Saklama, e-Arşiv ve e-Defter uygulamalarına kayıtlı kullanıcı olarak dâhil olmuştur.

01 Ocak 2017-31 Ağustos 2018 tarihleri arasında PTT olarak toplam 2.316.602 adet giden ve gelen e-Fatura işlemi gerçekleştirilmiştir.

Bunun yanı sıra, söz konusu hizmetler 2018 yılında dış müşterilere hizmet olarak sunulmaya başlanmıştır..

e-APP Uygulaması (e-Apostil ve e-Sicil) Projesi

e-Apostil, Resmi bir belgenin başka bir ülkede kullanılmasını elektronik ortamda sağlamakta olan uygulamadır.

Proje ile vatandaşlarımızın ve kurumların uluslararası ilişkilerinde karşılaştıkları bürokrasiyi azaltmak suretiyle alınan kamu hizmetine azami derecede hız kazandırılması ve gereksiz maliyet ve masrafların ortadan kaldırması amaçlanmaktadır.

15/03/2018 Tarih ve 30361 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İcra Ve İflâs Kanunu Ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile 9/5/2013 tarihli ve 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanununun 22'nci maddesinin birinci fıkrasına "yetkili birimler tarafından onay şerhi (apostille) verilmiş belgelerin, kişisel verilerin korunması kaydıyla, elektronik ortamda ilgililere ulaştırılması için aracılık işlemleri" ibaresi eklenerek bu görev PTT'ye verilmiştir. (Söz konusu yasal düzenleme 01.01.2019 tarihinde yürürlüğe girecektir.)

Bu doğrultuda PTT e-apostil başvurularının elektronik ortamda alınması, başvurularının apostillenmesi için ilgili kurumlara yine elektronik ortamda aktarılması, apostil şerhi vurulan belgelerin ve bu belgelere ait doğrulama linklerinin yine elektronik ortamda başvuru sahiplerine ulaştırılmasını sağlayacaktır. Bu sayede günler, haftalar sürebilecek apostil süreci hem daha hızlı sonuçlandırabilecek, ayrıca apostil başvurusu için noter ücreti, vekalet ücreti, seyahat ücretleri v.b. masraflar yapılmadan çok daha uygun ücretlerle apostil sürecinin tamamlanması sağlanacaktır.

PTT Kağıtsız Ofis Projesi

PTT tarafından yapılan işlemler ve verilen hizmetler esnasında üretilmesi gereken her türlü basılı evrakın elektronik ortama aktarılması için geliştirilen projedir.

Bu proje sayesinde Kurum içi evrak sirkülasyonunun düzenlenmesi sağlanacağı gibi müşterilerden alınan evrak ve belgenin, gerektiği durumlarda kontrol edilen kimlik belgelerinin de elektronik ortama aktarılması amaçlanmaktadır.

Projenin;

- Birinci aşamasında, PTT gişelerinde yapılan işlemlerin mümkün olan en az düzeyde kağıt kullanılarak otomatik tarama ve

formdan okuma altyapısı ile yapılması,

- İkinci aşamasında, arka planda biriken fiziki belgelerin tarama ve sayısallaştırma yöntemi ile dijital olarak arşivlenmesi,
- Üçüncü aşamasında, Adalet Bakanlığı ve banka gibi kurumlar ile yapılan sözleşme, kredi satışı, mazbata dönüşü gibi işlemlerin tarama ve dijitalleştirme yöntemi ile hızlandırılması,
- Dördüncü aşamasında altyapısı oluşturulan tarama, sayısallaştırma, dijital arşivleme ve fiziki arşivleme hizmetlerinin diğer Kamu Kurumlarına verilmesi planlanmaktadır.

Söz konusu proje çalışmaları Ankara Oğulbey ve Kayaş'ta, İstanbul Avrupa Yakası Hadımköy' de, İstanbul Anadolu Yakası Kartal'da, İzmir Bayraklı' da yürütülmektedir.

Ulusal Elektronik Posta Hizmeti

Gelişen teknoloji ve mobil cihazların hayatımızın ayrılmaz bir parçası olmasıyla birlikte elektronik ortamda güvenli olarak iletişim kurma gereksinimi doğmuştur. Bu kapsamda Kamu Kurumları ve kurumsal firmalar kendi bünyelerinde e-posta hizmeti sunan sistemler satın almakta, vatandaşlar ise güvenilir buldukları ücretsiz e-posta hizmet sağlayıcılardan adres almaktadırlar.

Kamu Kurumlarının ve kurumsal şirketlerin kendi bünyelerinde e-posta sistemleri kur-

malari ve bu sistemlerin 7/24 erişilebilir olmalarını ve güvenliğini sağlamaları ayrı bir maliyet oluşturmakta ve daha önemlisi bu sistemlerin bilgi güvenliğini tesis etmeleri ayrı bir risk oluşturmaktadır. Vatandaşların yönel-diği e-posta sistemleri de benzer şekilde bilgi güvenliği riski taşımaktadır.

Ücretsiz hizmet veren gmail, yahoo ve hot-mail gibi hizmet sağlayıcıları veri depolarının ülkemizde olmaması nedeniyle kullanıcıların gizli bilgilerine ve yazışmalarına yetkisiz kişilerin erişemediğinin herhangi bir garantisi bu-lunmamaktadır.

Bütün bunlar birlikte değerlendirildiğinde;

- Kamu kurum ve kuruluşlarının, kurumsal şirketlerin e-posta sistemi kurmaları ve idame etmek için gerekli maliyetleri ve bilgi güvenliği risklerini en aza indirmek,
- Vatandaşların güvenilir ve 7/24 erişilebilir e-posta hizmetini ülkemizde tesis edilen sistemler üzerinden e-Devlet altyapısı ile almasını sağlamak amacıyla vatandaşlar için e-Devlet sistemi üzerinden @turkiye.gov.tr uzantılı, kamu kurumları ve kurumsal şirketler için ise kendi domainleri üzerinden

sistem, altyapı ve bilgi güvenliğinin PTT tarafından sağlanacağı Ulusal Elektronik Posta Sisteminin 2019 yılının sonuna kadar kurulması planlanmaktadır.

e- Ticaret / e-PttAVM

İnternet üzerinden çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren şirketlere ait ürünlerin satılabilirdiği, müşterilerin internet üzerinden kolayca erişim sağlayarak çok sayıda ve farklı sektörlerdeki markaları tek bir platform üzerinden tercih edebildiği epttavm.com'un açılışı 17/05/2012 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Bu kapsamda 2018 yılı Ağustos ayı sonu itibariyle PTT ile 5.680 firma arasında protokol imzalanmış olup protokol imzalanacak firma sayısının artırılması için tanıtım ve pazarlama çalışmalarına devam edilmektedir. Epttavm.com'da 7.000.000'den fazla ürün satış için sergilenmekte olup 2.165.537 üyesi bulunmaktadır.

Türkiye'nin ilk 3 boyutlu alışveriş sitesi olan e-PttAVM, çok sayıda ve farklı ürün çeşidi ile kapıda ödeme kolaylığı, SMS ile bilgilendirme gibi avantajlar sağlamaktadır. Ayrıca e-PttAVM sitesi üzerinden HGS bakiye yüklemesi (dolumu) işlemi de yapılmaktadır.

Yurtdışı e-Ticaret çalışmaları kapsamında;

Dünya Posta İdareleriyle ortak çalışmalar yürütülmektedir. 26. UPU Kongresi İstanbul 2016 kapsamında 19 ülkeyle (Ukrayna, Katar, Cibuti, Gana, İran, Filistin, Sierra Leone, Makedonya, Kore, Ürdün, Pakistan, Benin, Fildişi, Irak, Dominik Cumhuriyeti, Kazakistan, Suudi Arabistan, Tunus ve Azerbaycan) işbirliği anlaşması imzalanmış ve söz konusu ülkelerle e-ticarette işbirliği alanında çalışmalar planlanmıştır. Dünya Posta Birliği (UPU) ile birlikte yürütülen e-ticaret projeleri PTT'nin yurtdışı e-ticarette hızlı lojistik çözümler geliştirmesine olanak sağlamaktadır.

Bu kapsamında; Şirketimiz ile Kosova Posta İdaresi arasında 27.07.2016 tarihinde Elektronik Ticaretin Geliştirilmesine Yönelik anlaşma imzalanmıştır. Kosova ile yapılacak e-ticaret işlemlerinin gerçekleştirilebilmesi için www.postamall.com sitesi oluşturulmuş olup, site gerçek ortamda çalışır hale getirilmiştir.

e-ticaret projesi kapsamında Katar ile bir işbirliği anlaşması imzalanmış olup, 30 Mart 2017 tarihi itibarıyla e-ticaret işlemlerinin gerçekleştirileceği site www.mallofconnected.qa hizmete açılmıştır. Katar Posta İdaresi'nin talebi üzerine sitenin adı 11 Eylül 2017 tarihinde www.turkishsouq.qa (Türk çarşısı) olarak değiştirilmiş ve 01 Ocak 2018 tarihinde Katar'da sitenin açılışı yapılarak satış faaliyetleri başlatılmıştır.

E-ihracatın geliştirilmesi kapsamında Milli üretici ve KOBİ'lere ürünlerini yurt dışına toptan satabilecekleri B2B E-Ticaret platformu kurulma çalışmaları devam etmekte olup, 2018 yılı sonuna kadar hizmete başlanması planlanmaktadır.

PTT İşyerlerinin ve Posta Kutularının E-Ticaret Gönderilerine Uygun Hale Getirilmesi

PTT, günümüzde önemi her geçen gün daha da artan e-ticaret gönderilerinin daha hızlı ve pratik şekilde ulaşması ve PTT işyerlerinin e-ticaret sitelerinde daha görünür hale getirilmesi için çalışmalar yapmaktadır.

Projenin ilk aşamasında e-PttAVM aracılığıyla yapılan alışverişlerde adrese teslim seçeneğinin yanı sıra en yakın PTT işyerinin harita üzerinden tespit edilerek gönderilerin istenilen noktadan alıcılar tarafından teslim alınması hedeflenmektedir.

İkinci aşamada ise PTT işyerlerindeki posta kutularının e-ticaret gönderilerine uygun hale getirilerek müşterilerin gönderilerini 7/24 teslim alabilmesinin sağlanması ile posta kutularının talebe göre yıllık veya günlük kiralanarak gelir elde edilmesi ve müşteri memnuniyetinin artırılması amaçlanmaktadır.

Gerçekleştirilen Diğer Faaliyetler ve Projeler

Meslek Yüksekokullarında Posta Hizmetleri Bölümlerinin Açılması

PTT, 11 ildeki meslek yüksekokulunda posta hizmetleri bölümünün açılması için aktif olarak destek vermiştir. Buralardan yetişen nitelikli personel hem PTT'nin hem de ülkemiz posta sektörünün nitelikli eleman ihtiyacını karşılamaktadır.

2011 yılında 94, 2012 yılında 180, 2013 yılında 177, 2014 yılında 175, 2015 yılında 84, 2016 yılında 83, 2017 yılında 53 ve 2018 Ağustos sonu itibarıyla 157 olmak üzere toplamda 1003 meslek yüksekokulu posta hizmetleri bölümü mezunu, PTT'de istihdam edilmiştir.

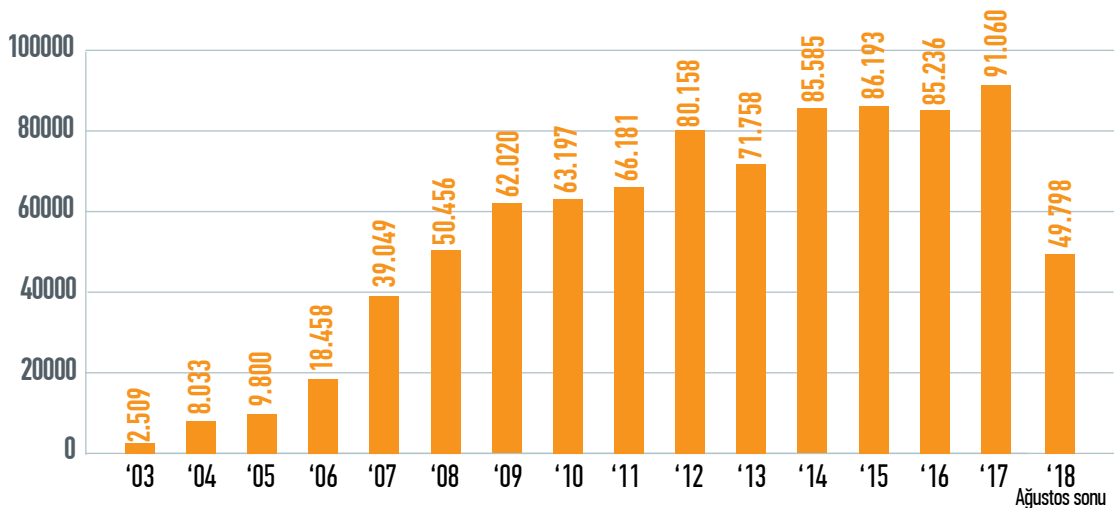

Personelin Hizmet İçi Eğitimi

PTT'de faaliyetlerin etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesi, müşteri memnuniyeti, hizmet kalitesinin artırılması ve personel motivasyonunun sağlanması için personelin mesleki ve kişisel eğitimine önem verilmektedir.

2018 yılında Ağustos ayı sonu itibarıyla, işbaşı eğitimlerde 33.636, kurum dışı eğitimlerde 12.642, eğitim merkezlerinde ise 3.520 olmak üzere toplam 49.798 personele hizmet içi eğitim verilmiştir.

Grafik 28 Yıllar İtibariyle Eğitim Gören Personel Sayısı

Performans Yönetim Sistemi (PYS)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca düzenlenen 2016 yılı Verimlilik Ödülleri Proje yarışmasına PTT, "Performans Yönetim Sistemi (PYS)" adlı proje ile katılarak Kamu kategorisinde 139 proje arasından birincilik ödülüne layık görülmüştür.

Performans Yönetim Sistemi; kurumsal hedeflerin gerçekleştirilmesine katkı sağlayan personelin, bu hedeflere ulaşmak için yapacağı katkıların değerlendirilmesi, ücretlendirilmesi ve ödüllendirilmesi sürecidir.

Belirlenen model, dağıtıcı ve gişe ve büro görevlisi/memur personelin yaptığı iş ve işlem adetlerinin katsayılarla çarpımı sonucu bulunan işlem temelli puan (94 80) ve birim amirince yapılan değerlendirmeye dayalı yetkinlik temelli puan (%20) toplamından oluşur.

Bu bağlamda yürütülen çalışmalar sonucunda PYS, 2016 yılında gişe hizmetleri ve posta-kargo hizmetlerinde çalışan personelin performanslarını ölçmek üzere tasarlanmış ve uygulamaya alınmıştır.

Personele, hesaplanan performans puanının belirlenen standardın üzerine çıkması halinde, temel ücretin % 30'unu aşmayacak şekilde performans ücreti ödenmektedir.

2016 yılında ortalama puan 4.135 ten 2017 yılında %22 lik artış göstererek 5.060 a yükselmiş olup söz konusu performans puan artışı ile Şirketimiz yıllık yaklaşık 4.824 personel ve 231.572.700 TL tasarruf sağlamıştır.

2017 yılı Ağustos ayında bireysel performans puan ortalaması 5.089 iken, 2018 yılının Ağustos ayında bireysel performans puan ortalaması 5.525 puana yükselerek %8,6 ortalama

performans puanı artışı sağlanmıştır. PYS projesinin geliştirilmesi ve PTT'nin tamamında uygulamaya alınması çalışmaları sürdürülmektedir.

Entegre Yönetim Sistemi

Ülkemizde ve dünyada ilk kez beş yönetim sisteminin bir arada yürütüldüğü Entegre Yönetim Sistemi Projesi kapsamında Şirketimizde farklı birimler altında takip edilen/uygulanan Kalite, Müşteri Memnuniyeti, İş Sağlığı ve Güvenliği, Çevre ve Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemleri tek çatı altına toplanmış, böylece daha rasyonel ve etkin yönetim anlayışı benimsenmiştir. Ortak standartlarla politika, el kitabı, prosedür, talimat, form, tablo ve liste çalışmaları halen sürdürülmekte ve sistemle ilgili eğitimler verilmektedir. Doküman ve eğitim çalışmalarının akabinde 2018 yılı içerisinde sistem işletilip iç ve dış tetkikler sonrası sistemin belgelendirilmesi hedeflenmektedir.

Proje Yönetişim Modelinin Geliştirilmesi Ve Uygulanması Projesi

PTT geçmişten gelen bilgi birikimini gelecek için yönetebilme, müşteri memnuniyetini sağlayacak kalite ve hız gereksinimlerini karşılayabilme, çok yönlü büyüme ve dijitalleşme faaliyetlerini destekleyebilme amacıyla birçok büyük şirkette dahi bulunmayan ideal bir proje yönetim yapısını kurmayı hedeflemiştir.

Bunun için PTT projelerinin uluslararası standartlarda kabul görmüş Proje Yönetim Metodolojisi ve Uygulamaları kapsamında planlanmasını, yönetilmesini, değerlendirilmesini ve izlenmesini sağlayacak "Proje Yönetişim Modelinin Geliştirilmesi ve Uygulanması Projesi"ne 15.01.2018 tarihinde başlamış olup projeyi 1 yıl içerisinde tamamlayarak uygulamaya alacaktır.

Bu projeyle PTT'nin amaçlarına hizmet eden farklı alanlardaki tüm projelerin yönetimi ve çapraz etkileşimi; bütçe, zaman ve kalite ölçütleriyle uçtan uca etkin bir şekilde yönetilecektir. Proje Yönetişim Modeli ile hizmet faaliyetlerinin çeşitlenmesi, hizmetin hızlanması ve kalitesinin artırılmasının her durumda garanti altına alınması amaçlanmaktadır. Ayrıca bu model sayesinde Stratejik Projeler doğrultusunda hazırlanan stratejik planlar ile uyumlu Proje Portföy Planları hazırlanarak yıllık planlar doğrultusunda projeler başarılı bir şekilde yönetilecektir

Risk Yönetimi Sistemi

6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Muta-bakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun kapsamında Yönetim Kuruluna bağlı Risk Yönetimi Birimi kurulmuştur. Şirketimiz faaliyetleri esnasında oluşabilecek risklerin tespit edilerek önlem alınması için uygulanacak prensip ve politikaların belirlenmesini teminen "PTT A.Ş. Risk Yönetimi Prosedürü oluşturulmuştur.

Şirketimizin ve İştiraklerinin varlığını, gelişimini ve sürekliliğini tehlikeye sokabilecek her türlü potansiyel riskin tespiti ve bu risklerin bertaraf edilmesi için gerekli önlemlerin alınması, risk karşılama aksiyonlarının uygulanması ile risklerin bir risk yönetim sistemi dahilinde yönetilerek gözden geçirilmesi amacıyla Risk Yönetimi Sistemi oluşturulmasını teminen, "PTT A.Ş Risk Yönetimi Sisteminin Kurulması Projesi" çalışmaları sürdürülmektedir.

Şirketimizde risklerin; Stratejik, Operasyonel, Finansal, İtibar ve Uyum riskleri olmak üzere beş temel başlık altında değerlendirilmesi planlanmaktadır.

Risk yönetimi faaliyetleri kapsamında, maruz kalınan tüm riskler ve, Şirketin dahil olduğu risk grubu ile gerçekleştirilen işlemlerden kaynaklanan risklerin;

- Zamanında ve kapsamlı olarak tanımlanması,
- Ölçülmesi,
- İzlenmesi,
- Kontrolü ve Raporlanması,

sağlanacaktır.

Şirkette sürdürülebilir büyüme için gerekli adımların atılmasını teminen Risk Farkındalığı Eğitimleri verilerek aşağıdan yukarıya bütün yönetim düzeylerinin Risk Yönetimi Sürecine katılması, Şirketimizde risk kültürünün yerleştirilmesi ve risk yönetimi hakkında farkındalığın sağlanması amaçlanmaktadır

Posta Kahvesi

Posta Kahvesi uygulaması, PTT'nin büyük işyerlerini müşterileri için konforlu hale getirecek, hem hizmet sunumu hem de keyifli bir bekleme süresi ile müşteri memnuniyetinin artırılması amacıyla, dünya örneklerine uygun olarak tasarlanmış yeni bir uygulamadır.

Posta Kahvesi uygulaması ile ilgili tip proje ve görseller anlamında çalışmalar başlatılmıştır. Bursa-Heykel PTT Merkezinde ilk uygulama yapılmıştır. Posta Kahvesi'nin üniversite kampüslerine kurulmasıyla ilgili ilk uygulamasının Ankara'da Türk Hava Kurumu Üniversitesi'nde yapılması için Posta Kahvesi Tip Konsept Projesi uygulama projesi hazırlanmış ve projeler onaylanmıştır.

THK Üniversitesi bahçesine kurulacak olan Posta Kahvesi arazisinin kiralama işlemleri tamamlanmış olup inşaat ihale işlemlerine başlanacaktır.

Uygulama Projeleri hazırlanan Tip Posta Kahvesi projeleri Türkiye genelinde tüm üniversitelerin merkezinde Posta Kahvesi konseptli işyerlerinin açılması için çalışmalar başlatılacak ve Posta Kahvesi'nin markalaşmasına bu sayede katkı sağlanacaktır.

AR-GE Faaliyetleri

PTT A.Ş. bünyesinde yürütülen araştırma ve geliştirme faaliyetleri; posta/kargo/lojistik/bankacılık faaliyet alanlarında kullanılan PTT Cihazları ile Bilişim Teknolojileri konularını ve müşterilerimize verilen hizmetlerin uçtan uca süreç yönetimini kapsamaktadır. Arge çalışmalarında, inovatif süreç iyileş-

tirme yöntemlerinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Söz konusu çalışmalar, teknokent ekosisteminden faydalanılması ve Kamu-Üniversite-Sanayi işbirliğinin geliştirilmesi amacıyla ODTÜ Teknokent A.Ş. bünyesinde sürdürülecektir.

e-Devlet Kapısından Ulaşılabilen Hizmetler

PTT A.Ş. bünyesinde yürütülmekte olan En Yakın PTT, PTT Kayıtlı Gönderi Takibi, Belediye Çek Hesap Numaraları, Bireysel Sipariş Başvurusu, Bireysel Ön Kabul Başvurusu(8), Elektronik Belge Yönetim Sistemi Evrak Doğrulama, Hızlı Geçiş Sistemi (HGS) Hesap Bilgileri Sorgulama, Hızlı Geçiş Sistemi (HGS) İhlalli Geçiş Bilgileri Sorgulama, Posta Kodu Sorgulama, Talep Öneri Şikayet Başvurusu ve Takibi, PTT Bank İnternet Bankacılığı(40), PTT Filateli(2), PTT Kayıtlı Elektronik Posta Hesabı, Online Başvuru, PTT KEP, PTT Telgraf(3), ve Gönderi Ücreti ve Süresini Öğrenme(4) olmak üzere e-Devlet Kapısı <http://turkiye.gov.tr>

elektronik ortamda verilen 68 adet hizmetin e-Devlet Kapısı üzerinden sunulan hizmetlere entegre edilmesi çalışmaları tamamlanmıştır.

Kamudan kamuya ve Kamudan İş dünyasına sunulacak hizmetlere ilişkin çalışmalar devam etmekte olup 2018 yıl sonuna kadar tamamlanması planlanmaktadır

2023 Hedefi: Ulaşılabilir- Erişilebilir PTT

PTT, hizmet ağını genişleterek vatandaşlarımızın 20 dakikalık yürüyüş mesafesinde bir PTT işyerine ulaşabilmelerini sağlamayı hedeflemektedir.

Bu çerçevede PTT İşyerlerinin yaygınlaştırılmasını teminen 5.028 işyerine (Posta-Kargo işyerleri ve Mobil Şubeler dahil) ilaveten 2018 yılında 1.500 yeni PTT Şubesinin açılması, 5. yılın sonunda ise 15.000 PTT İşyerine ulaşılması hedeflenmektedir.

Halihazırda hizmet veren 3.143 adet ATM cihaz sayısının artırılması amacıyla alımı yapılan 1.000 adet yeni cihazın kurulum çalışmaları devam etmektedir. PTT, 2023 hedefleri doğrultusunda ATM sayısının artırılması yönünde çalışmalar devam etmektedir

ULUSLARARASI FAALİYETLER

Üye Olunan Uluslararası Kuruluşlar

Dünya Posta Birliği (UPU)

Türkiye'nin de aralarında bulunduğu 22 kurucu ülkenin temsilcilerinin katılımıyla 9 Ekim 1874 tarihinde kurulan Dünya Posta Birliğine (UPU) 192 ülke üyedir.

İdari Konsey (CA): UPU'nun alt organlarından olan İdari Konseye dört yıllığına 40 üye ve 1 başkan seçilmektedir. 26. UPU Kongresine ülkemiz ev sahipliği yapmış olup 2016-2020 dönemi için İdari Konsey Başkanlığı PTT tarafından yürütülmektedir.

Posta İşletme Konseyi (POC): UPU'nun alt organlarından olan Posta İşletme Konseyine dört yıllığına 40 üye ülke seçilmekte olup Posta İşletme Konseyinin "Pazar Geliştirme ve Elektronik Hizmetler Komitesi" başkanlığı da 2016-2020 yılları arasında ülkemiz adına PTT tarafından yürütülmektedir.

Telematik Kooperatifi Yönetim Kurulu Başkan Yardımcılığı: UPU'nun yeni teknolojilerle uyumlu olarak hizmetlerini geliştirmesi amacıyla 1996 Seul Kongresinde POC kararıyla kurulan Telematik Kooperatifi, UPU ürün ve hizmetlerine erişimin kolaylaştırılması, küresel anlamda entegre bilgi hizmet seti oluşturmak amacıyla Posta İdareleri arasındaki işbirliğinin desteklenmesi, postanın küresel imajının yükseltilmesi, Posta İdareleri arasında elektronik bilgi alışverişinin kolay ve güvenilir hale getirilmesi için sistemlerin uygulanması, ortak bir elektronik altyapının oluşturulması gibi amaçlar doğrultusunda çalışmalarını sür-

dürmektedir. Kooperatif üyeliği isteğe bağlı olup kamu sektörü ya da özel sektöre tabi her UPU üyesi belirlenmiş işletmeciler Kooparatife üye olabilir.

Hali hazırda 154 üyesi bulunan Telematik Kooperatifinin Yönetim Kurulunun boşalan Strateji-den Sorumlu Başkan Yardımcısı pozisyonuna 12 Nisan 2018 tarihli Telematik Kooperatifi Genel Kurulunda gerçekleştirilen seçimler sonucunda 5 yıllık süre için PTT A.Ş. temsilcisi seçilmiştir.

POST Yönetim Kurulu Üyeliği: Küresel posta camiasının ihtiyaçlarına hizmet etmek için siber alanda güvenli ve güvenilir bir elektronik alt-yapı sunan .POST; e-posta, e-finance, e-ticaret ve e-devlet hizmetlerini etkinleştirmek ve kolaylaştırmak için posta hizmetlerinin fiziksel, finansal ve elektronik boyutlarını entegre etmeyi amaçlayan UPU destekli bir üst düzey alandır.

Kullanıcılar, .POST ile aşağıdaki alanlardan faydalanabilmektedirler:

- Güvenlik
- Kimlik Doğrulama
- Ağlararası Bağlanabilirlik
- Karşılıklı Çalışabilirlik

POST için yetki verilmiş olan UPU, bunun için yönetim kuralları geliştirmekte ve uygulamaktadır. Ayrıca, uygunluk kriterlerini karşılayan posta sektörü paydaşlarının alan adlarını tayin etmekten de sorumlu pozisyonundadır.

PTT A.Ş. temsilci personeli, 2017 yılı itibari ile 4 yıllık bir süre için POST Yönetim Kurulu Üyeliği görevine seçilmiştir

Avrupa Kamu Posta İşletmecileri Birliği (PostEurop)

Avrupa Kamu Posta İşletmecileri Birliği 1992 yılında kurulmuş ve Ülkemiz 1993 yılında birliğe katılmıştır. PTT A.Ş. temsilcisi 3 yıllığına (2017-2019 yılları arasında) PostEurop Yönetim Kurulu üyeliğine PTT A.Ş. temsilcisi seçilmiştir. PostEurop'a 52 ülke üyedir.

Akdeniz Posta Birliği (EUROMED)

Akdeniz Posta Birliği AB'nin Avrupa ve Akdeniz ülkelerindeki işbirliğinin arttırılmasını sağlamak amacıyla ortaya koyduğu projeler ve eylem planının bütününe kapsamaktadır. Avrupa-Akdeniz bölgesinde posta işletmeleri arasındaki işbirliğini arttırmak amacıyla PTT tarafından "Euromed Ortak Posta Bildirisi" 29 Ocak 2010 tarihinde imzalanmıştır. Söz konusu Birliğin 19 üyesi bulunmaktadır. 29 Kasım 2016 tarihinde yönetim kurulu üyeliğine PTT A.Ş. temsilcisi seçilmiştir.

Ülkemizde Yapılan Uluslararası Kongreler

Dünya Posta Birliği (UPU) Kongresi

Dünya Posta Birliği tarafından her dört yılda bir Kongre yapılmakta ve burada alınan kararlar tüm üye ülkeler tarafından gelecek Kongreye kadar uygulanmaktadır. Ülkemiz 2012 yılında Katar'da yapılan 25. Kongrede alınan karar uyarınca; 20 Eylül - 7 Ekim 2016 tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleştirilen 26. UPU Kongresine ilk defa ev sahipliği yapmıştır. Kongre organizasyonu için PTT yetkilendirilmiştir.

Kongreye 160 üye ülkeden yaklaşık 2.000 delege katılmıştır. Bu kongre ile Ülkemizin tanıtımının yapılmasının yanı sıra ekonomisine de katkı sağlanmaktadır.

Kongre Başkanlığı ve Kongreden sonraki 4 yıl süresince UPU İdari Konsey Başkanlığı PTT tarafından yürütülecektir. Kongre Genel Kurul Toplantısında, 2020 yılında yapılacak 27. Dünya Posta Kongresi'nin Fildişi Sahilinde düzenlenmesine karar verilmiştir.

e-Ticaret Konulu Uluslararası Posta Sempozyumu

26. UPU Kongresinde kabul edilen "İstanbul Posta Stratejisinin" öncelikli hedefini e-ticaretin tüm UPU üyesi ülkelerde geliştirilmesinin desteklenmesi oluşturmaktadır.

Dünya Posta Birliği İdari Konsey Başkanlığı gibi önemli bir görevi üstlenmiş olan PTT,

dünya posta sektörüne yön verecek kararların alınması ve uygulanması açısından stratejik bir yetkiyi elinde bulundurmaktadır. Günümüzde dünya genelinde posta işletmecileri yapmış oldukları geleneksel işlemlerin yanı sıra, posta sektörü için gün geçtikçe önemi artan e-Ticaret faaliyetlerine yönelmektedirler. PTT de e-Ticaret konusunda çeşitli ülkelerle işbirlikleri kurarak e-Ticarete önemli bir aktör olma yolunda ilerlemektedir.

Bu doğrultuda 20-21 Kasım 2017 tarihlerinde e-Ticaretin çeşitli yönlerden incelenmesi amacıyla sektörün önde gelen isimlerinin de konuşmacı olarak davet edildiği, e-Ticaretin Temel Unsurları Posta/Lojistik/Ödeme Hizmetleri konulu Uluslararası e-Ticaret Konferansı Antalya'da düzenlenmiştir. Söz konusu Konferansa 70 ülkeden ilgili bakanlar ve 130 ülkeden çeşitli düzeylerde sektör temsilcileri katılmıştır. PTT söz konusu konferansa hazırlık ve bu sektörde izleyeceği stratejiyi belirlemek ve ülke ekonomisine sunduğu katkıyı artırarak devam ettirmek üzere 24 Temmuz 2017 tarihinde Bolu'da e-Ticaret Çalıştayı düzenlemiştir. Çalıştayda;

ekonominin yükselen değeri e-Ticaretteki faaliyetler ulusal ve küresel ölçekte ele alınmış, Dünya Posta Birliği'nin e-Ticaret Projeleri, ePt-tAVM.com, e-Ticarete Ödeme Sistemi Modelleri, e-Ticaret Sektöründe Karşılaşılan Problemler ve Yenilikçi Çözüm Önerileri gibi başlıklarda sunumlar yapılmıştır.

Çalıştay, Türkiye e-Ticaret Mevzuatı, Ticaret Teknolojileri ve Pazarlama, e-Ticarete Lojistik ve Tedarik Zinciri, e-Ticarete Ödeme Hizmetleri konulu toplantılarla zenginleştirilmiştir. e-Ticaret Çalıştayı, hem PTT'nin bu alandaki faaliyetlerine yön verecek hem de sektörle ilgili çeşitli çalışmalar yürüten kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarına fayda sağlayacak bir "e-Ticaret Strateji Belgesi" oluşturulması konusunda ciddi bir altyapı hazırlanmasına katkıda bulunmuştur.

Çalıştay katılımcılarının görüş ve değerlendirmeleri ışığında şekillenen e-Ticaret Strateji Belgesine önümüzdeki günlerde nihai şekli verilecektir.

UPU Dünya CEO Forumu

Küresel posta sektörünün en önemli organizasyonlarından biri olan "UPU Dünya CEO Forumu" 9-10 Mayıs 2018 tarihlerinde PTT A.Ş. evsahipliğinde İstanbul'da yaklaşık 60 ülke postaidaresinin CEO'larını birleştiren etkinlik bu yıl üçüncü kez düzenlenmiştir.

"Postadaki Dijital Bölünme: Yeni Bir Portföy, Daha İyi Performans veya Yeniden Tanımlanmış Bir Misyona" temasıyla hazırlanan forum, çeşitli ülkelerden katılımcıların konuşmacı olduğu altı panelden oluşmuştur.

Paneller:

- Bugüne Kadar Elde Edilen Bulgular: 2017 CEO Forum Bakış Açısı
- 2017'ye Bölgesel Bakış,
- Global Perspektifler: Gelişmiş Bir Çevrede Büyümenin Sağlanması,
- Doğru Dengeyi Sağlama: Günümüzde İdeal Posta Portföyü Nasıl Olmalı?
- Müşteri Baskısı: Lojistik Tedarik Zincirinde; Hızlı, Öngörülür ve Güvenli İşlemler Sağlayan Bir Hizmet Sağlayıcısı Nasıl Olunur?

- Evrensel Hizmet Yükümlülüğünün Yeniden Tanımlanması Sorunları Paylaşmak,

gibi posta sektörünü yakından ilgilendiren konular üzerinde katılımcılara müzakere olanağı sunmuştur.

PTT A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdürü, Dünya Posta Birliği İdari Konsey Başkanı Kenan BOZGEYİK organizasyonla ilgili, şirketimizin son yıllarda gerçekleştirdiği atılımlar sayesinde küresel posta sektöründe söz sahibi olduğunun ve karar alıcı konumda bulunduğunun vurgusunu yapmıştır.

2004-2018 Yılları Arasında Yapılan Uluslararası Toplantılar

- Posta Hizmetleri Gelişim Çalıştayı, 26-27 Temmuz 2004/Ankara
- Posta Düzenlemeleri Avrupa Komitesi (European Committee for Postal Regulations-CERP) Genel Kurul Toplantısı, 16-18 Kasım 2005/Antalya
- EİT (Ekonomik İşbirliği Teşkilatı) Posta Yetkilileri 3. Toplantısı, 19-21 Eylül 2006/Ankara
- Balkanfile Pul Sergisi, 28 Ekim-3 Kasım 2007/İstanbul
- Avrupa Kamu Posta İşletmecileri Birliği (PostEurop) tarafından yürütülmüş olan Pro Actin (Posta Sektöründe AB Müktesebatına Yönelik Eğitim Girişimleri) Projesi Müşteri İlişkileri, Pazarlama ve Satış Eğitimi ile Müşteri Forumu, 22-24 Ekim 2008/Antalya
- Fransa Posta Araştırmaları ve Postanın Geleceği Enstitüsü (IREPP) Proje Müdürü Bn. Sylvie PITTARO- MENNESSON tarafından verilen "Evrensel Posta Hizmetinin Tanımı, koşulları ve Kriterleri" konulu TAIEX Semineri 13-15 Ekim 2008

- “Bölgesel İşbirliğinin Geliştirilmesinde Postanın Rolü” konulu Uluslararası Posta Sempozyumu, 10-14 Haziran 2008/Antalya
- “Postada Teknolojiden En Üst Düzeyde Faydalanılması ve Küresel Ekonomik Kriz Nedeniyle Posta Sektöründe Alınabilecek Önlemler” konulu Uluslararası Posta Sempozyumu, 10-11 Haziran 2009/Antalya
- PostEurop Varış Giderleri Toplantısı, 25 Şubat 2009/Ankara
- Pro-Actin Ulusal Konferansı, 9 Haziran 2009/Antalya
- Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Online Paralı Posta Hizmetleri Çalıştayı, 21 Ekim 2009/Ankara
- Avrupa Komisyonu 2 No’lu İç Pazar ve Rekabet Alt Komitesi Toplantısı, 19 Ocak 2010/Ankara (ABGS)
- “Posta Hizmetleri İçin Bir Düzenleyici Kurulun Kurulması” konulu TAİEX (Teknik Destek ve Bilgi Değişim Ofisi) Semineri, 25-29 Ocak 2010/Ankara (PTT)
- “Değişen Dünyada İhtiyaçlar: Elektronik Hizmetler/Çevre ve Stratejik Hedefler” konulu Uluslararası Posta Sempozyumu, 21-25 Haziran 2010/Antalya
- PostEurop Filateli Forumu, 20 Ekim 2010/İstanbul
- CERP Genel Kurulu Toplantısı, 24-26 Kasım 2010/İstanbul
- POSTEUROP Varış Giderleri, 10 Ekim 2011/İstanbul
- IAC Komite Toplantısı, 11 Ekim 2011/İstanbul
- POSTEUROP Genel Kurul Toplantısı, 12-13 Ekim 2011/İstanbul
- Lafferty Grup Toplantısı, 18 Ekim 2011/İstanbul
- “Posta Sektöründe Gelişen Fırsatlar ve Ortaya Çıkan Tehditler” konulu Uluslararası Posta Sempozyumu, 14-18 Kasım 2011/Antalya
- “Posta Sektöründe Rekabet ve Mevzuat” konulu Uluslararası Posta Sempozyumu, 25-29 Haziran 2012/İzmir
- “Posta Sektöründe Serbestleşmenin Ürün/Hizmet Çeşitliliğine Etkileri” konulu Uluslararası Posta Sempozyumu, 10-14 Haziran 2013/Antalya
- EUROGIRO Toplantısı 13-14 Mayıs 2014
- “e-Ticaret ve Posta Sektörü: Karşılıklı Beklentiler” konulu Uluslararası Posta Sempozyumu, 25-28 Mayıs 2014/Muğla
- UPU APS Avrupa Bölgesel Çalıştayı, 2-6 Mart 2015/İstanbul
- “Posta Sektöründe Yenilikçi Yaklaşım-Geleceği Kucaklamak” konulu 8. Uluslararası Posta Sempozyumu, 25-27 Mayıs 2015/Antalya
- 6. UPU Kongresi, 20 Eylül - 7 Ekim 2016/İstanbul
- 26. Dünya Posta Birliği (UPU) Kongresi kapsamında düzenlenen Bakanlar Konferansı, 4 Ekim 2016/İstanbul
- 20-21 Kasım 2017 E-ticaret- Posta-Lojistik-Ödemeler Konferansı/Antalya
- 22 Şubat 2018 27. EUROMED Yönetim Kurulu Toplantısı/İstanbul
- UPU Dünya CEO Forumu, 9 – 10 Mayıs 2018/İstanbul

PTT A.Ş. İŞTİRAKLERİ

Türkiye'nin dijital dönüşümüne katkı sağlayarak ülke ekonomisinde katma değer yaratacak teknolojik yatırımlarla; değişen ve dönüşen dünya pazarlarında güçlü bir oyuncu olmayı hedefleyen PTT A.Ş.'ye 24 Kasım 2016 tarih ve 29898 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 14/11/2016 tarih ve 2016/9523 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yurt içinde ve yurt dışında şirket kurma ve kurulmuş şirketlere iştirak etme yetkisi verilmiştir.

Söz konusu düzenlemeden hareketle Şirketimizin çeşitli tarihlerde yapılan Genel Kurul Toplantılarında alınan kararlarla şirket kurulması ve/veya ortak olunması yönünde faaliyetlere başlanmıştır.

Gelenen aşamada, tüm dünyada güçlü ve saygın bir marka olma hedefiyle bölgesel ve küresel iş birliklerini güçlendiren Şirketimiz, Şirketleşme faaliyetlerine hız vererek 178 yıllık köklü geçmişin güvenli çatısı altında filizlenen iştiraklerimizle hep bir adım daha ileriye gidebilmek için çalışmalarına kararlılıkla devam etmektedir.

Kurulan Veya Ortak Olunan İştirakler

- Kule Verici Tesisleri İşletim ve Teknolojileri Anonim Şirketi
- Anadolu Destek Lojistik Hizmetleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi
- PTT Bilgi Teknolojileri Anonim Şirketi
- PTT Para Lojistik ve Özel Güvenlik Hizmetleri Anonim Şirketi
- Ptttem Teknoloji ve Elektronik Hizmetleri Anonim Şirketi

- PAL Express Limited
- Sofra Kurumsal ve Ödüllendirme Hizmetleri Anonim Şirketi

Kule Verici Tesisleri İşletim ve Teknolojileri Anonim Şirketi

Medya hizmet sağlayıcılarının yayınlarının karasal verici istasyonlarından iletimini sağlamak için gerekli tesisleri kurmak ve/veya işletmek de dahil olmak üzere, her türlü elektronik haberleşme hizmetinin sunulması ve/veya altyapı tesislerinin kurulması, kurulması, kiralanması veya herhangi bir surette temin edilmesi ve bu tesislerin işletilmesi amacıyla kurulan Kule Verici Tesisleri İşletim ve Teknolojileri Anonim Şirketi; 20/04/2017 tarihinde tescil edilerek 26/04/2017 tarih ve 9314 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde ilan edilmiştir. Gelenen aşamada Şirket %100 PTT A.Ş. sermayesi ile tek pay sahipli olarak faaliyetlerine devam etmekte olup, bu husus 20/04/2018 tarihinde tescil edilmiş, 27/04/2018 tarih ve 9567 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde ilan edilmiştir.

Anadolu Destek Lojistik Hizmetleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi:

Personel temin ve destek hizmetleri, araç kiralama hizmetleri, inşaat-taahhüt işleri, çağrı merkezi ve teknoloji hizmetleri, yazılım hizmetleri, kargo ve lojistik hizmetleri ve turizm alanlarında hizmet vermek, kamu ve özel sektörde yurt içi ve yurt dışında hizmet sağlayıcı olarak ihalelere iştirak etmek ve bu fayda ve hizmetlerin geniş bir alanda sunulmasını sağlamak amacıyla faaliyette bulunmak üzere kurulan Anadolu Destek Lojistik Hizmetleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi; 26/12/2017 tarihinde tescil edilerek 29/12/2017 tarih ve 9484 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde ilan edilmiştir. Gelenen aşamada Şirket %100 PTT A.Ş. sermayesi ile tek pay sahipli ola-

rak faaliyetlerine devam etmekte olup, bu husus 30/04/2018 tarihinde tescil edilmiş, 03/05/2018 tarih ve 9570 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde ilan edilmiştir.

PTT Bilgi Teknolojileri Anonim Şirketi

Yazılım hizmetleri, yapay zeka teknolojileri, mobil uygulama ve haberleşme teknolojileri, danışmanlık hizmetleri vb. teknoloji ve güvenli haberleşme sistemleri alanlarında hizmet vermek üzere kurulmuş olan PTT Bilgi Teknolojileri Anonim Şirketi'ne %40 pay sahipliğinde iştirak etmemize ilişkin Yönetim Kurulu Kararı 02/02/2018 tarihinde tescil edilerek 07/02/2018 tarih ve 9511 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde ilan edilmiş olup gelinen aşamada %100 PTT A.Ş. sermayesi ile tek pay sahipliğine geçiş sürecinde son aşamaya gelinmiştir. PTT Bilgi Teknolojileri A.Ş. sorumluluğunda geliştirilen PTT MESSENGER uygulaması; Millî, Güvenli Anlık Kurumsal Mesajlaşma ve Haberleşme Çözümü Şirketi-miz tarafından geliştirilen ve "Millî, Güvenli Anlık Mesajlaşma ve Haberleşme Çözümü" olarak lanse edilen bir kurumsal haberleşme uygulaması olan PttMessenger, Android ve iOS desteğinin yanı sıra Windows ve Mac işletim sistemli cihazlarda çalışabilecektir.

Kurumsal ihtiyaçlar dikkate alınarak kullanıcı dostu ve güvenli bir çözüm olarak geliştirilen yerli anlık mesajlaşma uygulaması PttMessenger, güvenliği dünyaca ispatlanmış metodoloji ve teknolojiler dikkate alınarak geliştirilmiştir.

Bunun yanı sıra farklı fonksiyonlar için farklı uygulamalar kullanmak yerine PttMessenger kaynak kullanımı optimize edilmiş şekilde çok fonksiyonlu kullanım kolaylığı sağlanmış ve uygulama çok daha verimli hale getirilmiştir. Ayrıca uygulama, millî mühendislik kabiliyetleriyle geliştirilmesi nedeniyle güncellenme-

ye elverişli bir tasarıma bürünmüştür.

PTT Para Lojistik ve Özel Güvenlik Hizmetleri Anonim Şirketi

Para ve değerli taşlar lojistik ile buna ilişkin özel güvenlik hizmetleri alanında faaliyet göstermek üzere, para işleme ve finans dünyasının ana damarlarına para nakil işlemi, ilerleyen dönemde perakende sektörü para toplama hizmeti, kamu para toplama hizmeti, değerli taş ve maden taşımacılığı, değerli evrak taşımacılığı yapmak amacıyla kurulan PTT Para Lojistik ve Özel Güvenlik Hizmetleri Anonim Şirketi 04.06.2018 tarihinde tescil edilerek 06.06.2018 tarihli 9594 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde ilan edilmiş olup Şirket, %100 PTT A.Ş. sermayesi ile tek pay sahibi olarak faaliyetlerine devam etmektedir.

Ptttem Teknoloji ve Elektronik Hizmetleri Anonim Şirketi

E-ticaret süreçlerinin tedarikçi edinimine dair tüm süreçlerden banka faaliyetlerine, müşteri ilişkilerinden iade tutarlarının müşteriye aktarımına kadar tüm faaliyetlerin tek bir çatı altında yürütülmesi amacıyla internet ve online sistemler içinde her türlü bilginin dağıtım, ticaret, pazarlama ve iletişimini yapmak, iletişim sistemleri kurmak, kişisel bilgisayar oyunları üretmek almak, satmak, sattırmak, internet üzerinden her türlü malın alım, satım işlemlerini gerçekleştirmek ve bu amaçla sanal mağazalar oluşturmak, alt-yapı hizmetleri vermek, yurtiçi ve yurtdışındaki çeşitli sektör ve faaliyet konularına ilişkin bilgi merkezleri oluşturmak, bu bilgileri talep eden kuruluşlara pazarlamak, sanal ortamda reklam pazarlamak gibi çok çeşitli alanlarda faaliyet göstermek amacıyla kurulmuş olan Ptttem Teknoloji ve Elektronik Hizmetleri Anonim Şirketi'ne %40 hisse ile 27.07.2018 tarihinde ortak olunarak faaliyete başlamıştır.

PAL Express Limited

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanımız Sayın Ahmet ARSLAN'ın himayelerinde, stratejik ilişkiyi sürdürebilmek adına Şirketimiz ile PAL Express Limited arasında 24/10/2017 tarihinde imzalanan "Satış Acenteliği Ek Protokolü"nde belirlenen oranda Şirket hissesinin Şirketimize devri hususu 22/01/2018 tarihinde kararlaştırılmış ve taraflarca aynı tarihte "Hisse Devri Protokolü" imza altına alınmış olup geline aşamada anılan protokolde belirtilen %15 oranındaki şirket hissesinin Şirketimize devrine ilişkin iş ve işlemler devam etmektedir.

Sofra Kurumsal ve Ödüllendirme Hizmetleri Anonim Şirketi

Ürün ve hizmet kalitesini sürekli olarak geliştirerek müşteri talep ve beklentilerini en üst seviyede karşılama, insan hayatına değer katan ve yaşam kalitesini arttıran ürün ve hizmetleri sunarak rekabet gücünü arttıracak projeler geliştirme, ülke ihtiyaçlarına kalıcı ve etkin çözüm sunma, bölgesel ve küresel iş birlikleri kurarak bir dünya markası olma hedefi ile yoluna emin adımlarla devam eden PTT A.Ş. ile Turkcell Ödeme ve Elektronik Para Hizmetleri Anonim Şirketi ve Belbim Elektronik Para ve Ödeme Hizmetleri Anonim Şirketi tarafından kurulmasına karar verilen şirket 24.07.2018 tarihinde tescil edilerek ; hizmet kuponları, yemek çeki, yemek kartı, elektronik kupon ve/veya akıllı kart taşımatik, akıllı anahtar gibi sistemlerin üretimi ile üye kuruluşların tedarik ihtiyaçlarını karşılamak, müşteri, yönetici ve ücretli çalışanların yaşamını kolaylaştırmak üzere verilecek hizmetler kapsamında faaliyet gösterecektir.

Kurulması Veya Ortak Olunması Planlanan İştirakler

- Posta Katılım Bankası
- Sigortacılık
- Ortak Ödeme Platformu
- PTT Uluslararası Teknoloji İşbirliği

Posta Katılım Bankası

Şirketimizin yaygın dağıtım ağı, yetkin personel kapasitesi, güvenilir kurum algısı ve mevcut bankacılık deneyiminin yaratacağı avantaj ile finansal sisteme erişimi olmayan kitlelerin bankacılık sistemine ulaşımına imkan vermesi, adil fiyatlandırma ile operasyonel etkinlik sağlanması, faizin söz konusu olmaması nedeniyle zarar riskinin ortadan kaldırılması ve bankacılık sektöründeki yerli sermayeye sahip bankaların payını artırarak ülkemiz için oldukça önemli bir ekonomik değer olacağından hareketle dünyada bir ilk olan "Posta Katılım Bankası"nın kuruluş işlemlerinde sona gelmiş olup söz konusu iş ve işlemler tamamlandıktan sonra şirket faaliyetlerine başlayacaktır.

Sigortacılık

Reasürans, Hayat dışı Sigortacılık, Hayat ve Emeklilik Sigortacılığı alanlarında tekafül ve konvansiyonel olmak sigorta şirketleri kurulması planlanmakta olup, söz konusu çalışmalar devam etmektedir.

Türkiye Ortak Ödeme Platformu

Akıllı Ulaşım Sistemleri (AUS) strateji belgesi çerçevesinde oluşturulan Türkiye Ortak Ödeme Platformu projesi ile geniş ve güçlü bir alt yapıyla ülke kaynakları ve hizmetlerinin rasyonel ve efektif kullanılmasına yönelik ortaklık kurulması planlanmaktadır

SOSYAL SORUMLULUK PROJELERİ

Engellilere Yönelik Yapılan Çalışmalar

- Engelli müşterilerin aylıkları diledikleri yerde (konutta-işyerinde) ödenmektedir.
 - PTT A.Ş. web sitesi engelli müşterilerin erişimine uygun olarak düzenlenmiştir.
 - Engelli derneklerinin projelerine destek verilmiştir.
 - Engelli ve hasta vatandaşlarımıza kütüphanelerden kitap taşıma hizmeti sunulmaktadır.
 - Engellilerle ilgili diğer kampanyalara destek verilmiştir.
 - PTT A.Ş. mevzuatının izin verdiği her türlü indirimler engelli müşterilere uygulanmaktadır.
 - Engelliler haftasında anma pulu çıkarılmıştır.
 - Bakanlığımız ile Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın işbirliği kapsamında gerçekleşen "Engelli Dostu Numaralar" projesi ile işitme ve konuşma engelli vatandaşlara hizmetlerin kolaylıkla ulaşmalarını sağlamak ve bu vatandaşlarımızın her türlü talep, istek ve temennilerini alarak hizmetin sürekliliğini yerine getirmek amacıyla söz konusu proje kapsamında PTT'ce 0312 309 59 13 numaralı SMS hattı tahsis edilmiştir. Bu hat üzerinden de engelli vatandaşlarımıza hizmet sunulmaktadır.
 - Engelli vatandaşlar ve yakınlarının faydalanabileceği "Pttcell Güzel Günler Gelecek" tarifi hizmete sunulmuştur.
 - Sosyal sorumluluk bilinciyle, engelli
- Engelli müşterilerin PTT A.Ş. işyerlerine fiziki erişimi kolaylaştırılmıştır.
 - Görme engelli müşterilerin de Pttmatikleri kullanabilmeleri için Pttmatiklerde kullanılan müşteri klavyesi uygun hale getirilmiştir.
 - 2017 yılında alınan Pttmatiklerden 60 adedinin engelli vatandaşlarımızın kullanımına uygun olarak kurulumu yapılacaktır.

vatandaşlarımıza istihdam sağlamak amacıyla PTT Çağrı Merkezinde engelli personel istihdam edilmektedir.

- Engelli müşterilerin PTT hizmetlerinden kolaylıkla faydalanabilmeleri amacıyla Çağrı Merkezinde işaret dili bilen 2 müşteri hizmetleri temsilcisi istihdam edilmiştir. Bu temsilciler aracılığıyla İşitme ve Konuşma Engelli Müşteriler için android işletim sistemine sahip görüntülü konuşma imkânı sağlayan cep telefonları aracılığıyla 0850 222 1 788 numaralı hat üzerinden Çağrı Merkezindeki tüm hizmetlerin bu iletişim kanalı üzerinden de sunulması sağlanmıştır.
- PTT'nin <http://www.aloptt.gov.tr> adresindeki internet sitesi üzerinden "Online Canlı Destek" uygulaması ile tüm müşterilerin yanı sıra İşitme ve Konuşma Engelli müşterilerin internet üzerinden web chat ortamında PTT hizmetlerinden yazışma yoluyla faydalanabilmesi sağlanmıştır.

Kan Bağışı, Organ Bağışı, Ağaçlandırma

PTT A.Ş. tarafından kan bağışı, organ bağışı ve ağaçlandırma çalışmaları sürdürülmektedir.

Kan Bağışı

Sosyal sorumluluk projesi kapsamında PTT A.Ş. ile Türk Kızılayı arasında imzalanan protokol çerçevesinde her yıl üç aşamada gerçekleştirilen kampanya ile 2011 yılından bu yana 26.647 PTT personelinin kan vermesi sağlanmıştır.

Türk Kızılayı'ndan alınan bilgi doğrultusunda Kamu Kurumları arasında en çok kan bağışı yapan Kurumlar arasında Türk Silahlı Kuvvetlerinden sonra PTT ikinci sırada yer almaktadır.

Organ Bağışı

Sosyal sorumluluk projesi kapsamında organ Bağışı için Sağlık Bakanlığı ile PTT

arasında "PTT Genel Müdürlüğü Organ Bağışı Kampanyası" protokolü imzalanmış ve 01/01/2013 tarihi itibariyle başlayan Organ Bağışı Kampanyasına bugüne kadar 3.762 kişinin katılımı sağlanmıştır.

Ağaçlandırma

01/11/2007 tarih ve 26687 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2007/28 sayılı Başbakanlık Genelgesine istinaden PTT A.Ş. ile Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Genel Müdürlüğü arasında 22/04/2008 tarihinde protokol imzalanmış olup bu protokol PTT'nin merkez ve bağlı taşra teşkilatını da kapsamaktadır. Bu protokol gereğince, 4122 sayılı Kanun ve Eylem Planı (2008-2012) kapsamında PTT A.Ş.'de mevcut 30.000 çalışan personel adına her yıl 30.000 adet fidan dikilmesi kararlaştırılmıştır.

Buna göre;

- 2008 yılı için 30.000 adet fidanın Ankara,
- 2009 yılı için 20.000 adet fidanın Erzincan, 10.000 adet fidanın Samsun,
- 2010 yılı için 30.000 adet fidanın Sivas,
- 2011 yılı için 20.000 adet fidanın Kayseri, 10.000 fidanın Osmaniye,
- 2012 yılı için 15.000 adet fidanın Samsun,

15.000 adet fidanın ise Osmaniye iline dikimi sağlanmıştır.

- PTT A.Ş. ile Orman Genel Müdürlüğü arasında 13.09.2012 tarihinde yeniden 2013-2017 yılları arasında beş yıl süre ile "Her bir PTT çalışanı adına bir fidan, yılda 30.000 adet fidan" kampanyası için yeni bir protokol imzalanmış, 2013 yılında 30.000 adet fidan İzmir iline dikilmiştir.

Ayrıca, PTT A.Ş.'ye belirli sayıda kargo gönderisi veren özel ve tüzel kişiler adına ağaç dikilmesi hakkındaki sosyal sorumluluk projesi kapsamında;

- 2010 yılı için 1.000 adet fidanın Kastamonu, 750 adet fidanın Malatya,
- 2011 yılı için 5.000 adet fidanın Kastamonu, 5.000 adet fidanın Yozgat ve 5.000 adet fidanın Kayseri illerine dikimi gerçekleştirilmiştir.
- 2014 yılında Karaman iline 70.000 adet fidan dikilmiştir.

"Kargo Gönderisi Karşılığı Ağaç Dikilmesi" projesi kapsamında gerçekleştirilenler dahil PTT tarafından 266.750 adet ağaç dikimi gerçekleştirilmiştir.

2018 yılından itibaren önümüzdeki 5 yıl için yılda 40.000 adet fidan dikimi için Orman Genel Müdürlüğü ile yeniden protokol yapılmıştır.

Tebrik Kartı Bizden, Güvenlik Güçlerimize Göndermek Sizden Kampanyası

Ülkemizin huzur ve refahı için görev yapmakta olan Güvenlik Güçlerimizin Ramazan Bayramlarını vatandaşlarımızın kutlamasına vesile olmak, milli birlik, beraberlik ile hoşgörü ve kardeşlik duygularımızın

pekiştirilmesine katkıda bulunmak ve tebrik kartı gönderme alışkanlığını yaygınlaştırmak üzere "Tebrik Kartı Bizden, Güvenlik Güçlerimize Göndermek Sizden" kampanyası düzenlenmiştir.

PTT Ailesi'nden Darbe Teşebbüsünde Şehit Olan Vatandaşlarımızın Ailelerine ve Gazilerimize Destek

2016/18 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile 15 Temmuz 2016 Silahlı Darbe Teşebbüsünde şehit olan vatandaşlarımızın ailelerinin kederlerini hafifletmek ve yaralılarımızın acılarına ortak olmak için başlatılan yardım kampanyası kapsamında PTT personelinin ve vatandaşlarımızın bağış yapabilmeleri için 888601 no.lu posta çeki hesabı açılmıştır. Kampanya 30.09.2016 tarihinde sona ermiş olup toplanan yardımların tamamı Başbakanlık Genelgesiyle başlatılan kampanya hesaplarına aktarılmıştır.

"15 Temmuz Demokrasi Zaferi ve Şehitleri Anma Haftası" kapsamında; 13 Temmuz 2017 tarihinde PTT Pul Müzesinde 15 Temmuz'u fiilen yaşamış olan üç gazi vatandaşımızla söyleşi yapılmış ve Saray Engelsiz Yaşam Merkezi bünyesinde engelli çocuklardan oluşan mehter takımınca konser verilmiştir.

LÖSEV'e Destek Verilmesi Projesi

Proje kapsamında; Lösemili Çocuklar Vakfı (LÖSEV) ile birlikte, yaşlı huzurevleri ve bakım evlerindeki yaşlıların ziyaret edilmesi, Sevgi Evlerinde yaşayan çocuklarla ilgili çalışmaların birlikte yapılması planlanmıştır. Lösemili çocuklar yararına çalışmalar yürütülmesi ve kurumsal olarak katkı sağlanması amacıyla LÖSEV ile PTT arasında protokol imzalanmıştır. 25.06.2014 tarihinden itibaren LÖSEV'in 120660 no.lu posta çeki hesabına yapılan bağışlardan yatırma ücreti alınmamaktadır.

Küresel İlkeler Sözleşmesinin İmzalanması

Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi (UN Global Compact), küreselleşmenin artan hızına paralel olarak sürdürülebilirlik ve kurumsal sorumluluk anlayışları çerçevesinde hem politika üretmek hem de uygulamaya

geçmek üzere oluşturulan en kapsamlı platformdur. PTT sözleşmeye taraf olarak, Türkiye'de Küresel İlkeler Sözleşmesini ülkemizde imzalayan ilk kamu kurumu olma özelliği taşımaktadır. 178 yaşındaki PTT, Küresel İlkeleri benimseyerek daha güçlü örgütsel yapıya kavuşmuş ve uluslararası iş piyasasında yeni gelişen bir kültürün üyesi olmuştur.

PTT, Türkiye Futbol Federasyonu ve Türkiye Voleybol Federasyonu'nun Resmi Kargo Tedarikçisi

PTT, Türkiye Futbol Federasyonu ve Türkiye Voleybol Federasyonu ile yaptığı kargo sözleşmeleriyle Bay/Bayan Milli Takımlar resmi kargo tedarikçisi olarak spora verdiği desteği artırarak sürdürmektedir.

